

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Algemeen ambtsbericht Ethiopië

Augustus 2026

Colofon

Plaats	Den Haag
Opgesteld door	Afdeling Ambtsberichten (MOA/AB)
Versienummer	1.0

Inhoud

Colofon	3
Inleiding	7
1 Landeninformatie	9
1.1 Inleiding in de bevolking van Ethiopië	9
1.2 Omvang van de Ethiopische bevolking	11
1.3 Bestuurlijke indeling en regionale bevoegdheden	11
1.4 Historische en politieke context	12
1.5 Politieke ontwikkelingen op binnenlands niveau	15
1.5.1 Verdeeldheid en oplopende spanningen in Tigray	15
1.5.2 Algemene verkiezingen	18
1.5.3 Nationale dialoog	21
1.6 Geopolitieke context	23
1.6.1 Eritrea	23
1.6.2 Soedan	24
1.6.3 Somalië	26
1.6.4 Egypte	26
2 Nationale identiteitskaart	28
2.1 Inleiding	28
2.2 Nieuwe ontwikkelingen	28
2.3 Specifieke kenmerken van de fayda-kaart	28
2.4 Mogelijkheid tot documentfraude	29
3 Overzicht van gewapende conflicten en veiligheidssituatie	30
3.1 Inleiding	30
3.2 Federale strijdkrachten en gelieerde milities	30
3.3 Tigray Defence Forces (TDF)	32
3.4 Fano	33
3.5 Oromo Liberation Army (OLA)	34
3.6 De veiligheidssituatie	36
3.6.1 Inleiding	36
3.6.2 Amhara	36
3.6.3 Oromia	41
3.6.4 Tigray	43
3.6.5 Benishangul-Gumuz	45
3.6.6 Gambela	46
3.6.7 Somali	48
3.6.8 Zuid-Ethiopië	49
4 Kwantitatieve conflictgegevens	50
4.1 Inleiding	50
4.2 Door ACLED geregistreeerde geweldsincidenten en doden	50
4.3 Door ATC geregistreeerde gewelds- en veiligheidsincidenten, doden en gewonden	53
4.4 Conclusie	55
5 Mensenrechten	56
5.1 Inleiding	56
5.2 Rechtsgang en -bescherming	56

5.3	Detenties, martelingen, gedwongen verdwijningen en buitengerechtelijke executies	59
5.3.1	Inleiding.....	59
5.3.2	Detenties	60
5.3.3	Marteling.....	60
5.3.4	Gedwongen verdwijningen.....	61
5.3.5	Buitengerechtelijke executies.....	61
5.4	Politieke opposanten	62
5.5	Maatschappelijk middenveld en mensenrechtenverdedigers	64
5.6	Familieleden van dissidenten	65
5.7	Persvrijheid en (online) vrijheid van meningsuiting	66
5.7.1	Inleiding.....	66
5.7.2	Persbreidel in de praktijk.....	66
5.7.3	Sociale media	68
5.8	Surveillance van telecommunicatie en internet.....	69
5.9	Bewegingsvrijheid	71
5.9.1	Internationale grensovergangen.....	71
5.9.2	Binnenlandse bewegingsvrijheid.....	71
5.9.3	Uitreisverbod	73
5.10	Specifieke bevolkingsgroepen	73
5.10.1	Inleiding.....	73
5.10.2	Situatie van Tigrayers in betwiste gebieden tussen Tigray en Amhara	74
5.10.3	Eritrese aanwezigheid in Tigray	74
5.10.4	Geweld tegen orthodoxe christenen in Oost-Arsi, Oromia	75
6	Gedwongen rekrutering	77
6.1	Inleiding.....	77
6.2	Gedwongen rekrutering in Oromia	77
6.3	Gedwongen rekrutering in Tigray	78
7	Humanitaire situatie.....	81
7.1	Inleiding.....	81
7.2	Binnenlandse ontheemden.....	81
7.3	Voedselonzeekerheid	85
7.4	Geweld tegen humanitaire actoren	86
7.5	Vluchtelingen en asielzoekers in Ethiopië.....	87
7.5.1	Inleiding.....	87
7.5.2	Algemene asielcontext	87
7.5.3	Asielpraktijk	89
7.5.4	Eritreeërs in Ethiopië	92
8	Vrouwen.....	93
8.1	Inleiding.....	93
8.2	Conflict-gerelateerd seksueel geweld	93
8.3	Gender-gerelateerd geweld	94
8.4	Female genital mutilation (FGM).....	96
8.4.1	Juridische context.....	96
8.4.2	Prevalentie en mogelijkheden voor bescherming	97
8.5	Kindhuwelijken.....	98
8.5.1	Juridische context.....	98
8.5.2	Prevalentie en mogelijkheden voor bescherming	98
9	Alleenstaande minderjarigen	100
9.1	Inleiding.....	100

9.2	Wettelijke bepalingen	100
9.3	Opvang van alleenstaande minderjarigen	101
10	Lhbtq+	102
10.1	Inleiding.....	102
10.2	Houding van de Ethiopische staat jegens lhbtq+	102
10.3	Houding van de Ethiopische samenleving jegens lhbtq+	102
11	Terugkeer	104
11.1	Inleiding.....	104
11.2	Migratiepatronen en eventuele problemen bij terugkeer	104
11.3	Uitreisboete na illegaal verblijf	105
12	Bijlagen	106
12.1	Afkorting en anderstalige begrippen	106
12.2	Kranten en nieuws- en kennisplatforms.....	108
12.3	Boeken	109
12.4	Rapporten en overige publicaties.....	110
13	Kaarten	113
13.1	Etnolinguïstische kaart van Djibouti, Eritrea en Ethiopië	113
13.2	Bestuurlijke kaart van Ethiopië.....	114
13.3	Overzichtkaart van controlegebieden in Ethiopië (8 juli 2026).....	115
13.4	Controlegebieden en gevechtsacties in Tigray (1 januari – 16 juni 2026).....	116

Inleiding

Dit ambtsbericht is opgesteld aan de hand van de vragen en aandachtspunten in de *Terms of Reference* (ToR) van het ministerie van Asiel en Migratie.¹ De ToR voor dit ambtsbericht is vastgesteld op 5 februari 2026. Deze ToR is tezamen met het ambtsbericht gepubliceerd op de website van de Rijksoverheid.

In dit algemeen ambtsbericht wordt de situatie in Ethiopië beschreven voor zover deze van belang is voor de beoordeling van asielaanvragen van personen die afkomstig zijn uit dit land en voor de besluitvorming over terugkeer van afgewezen Ethiopische asielzoekers. Dit ambtsbericht is een actualisering van het algemeen ambtsbericht Ethiopië van januari 2024. De verslagperiode beslaat de periode van januari 2024 tot medio augustus 2026.

Dit ambtsbericht pretendeert niet volledig te zijn in het noemen van afzonderlijke veiligheidsincidenten en mensenrechtenschendingen; de specifiek vermelde incidenten zijn aangehaald ter onderbouwing en illustratie van een meer algemeen beeld.

Bij de beschrijving van geweldsincidenten wordt voor de vermelding van aantallen slachtoffers afgegaan op de beschikbare berichtgeving. Indien de berichtgeving een expliciet onderscheid maakt tussen omgekomen burgers en combattanten, is dit onderscheid overgenomen. Indien een beschrijving in het ambtsbericht enkel spreekt van 'doden' en/of 'gewonden', mag worden aangenomen dat in de onderliggende berichtgeving niet gerapporteerd werd of de genoemde slachtoffers burgers dan wel combattanten waren.

Dit ambtsbericht betreft een feitelijke, neutrale en objectieve weergave van de bevindingen gedurende de onderzochte periode. Het is geen beleidsstuk en geeft niet de visie van de Nederlandse regering of het beleid jegens een land of regio weer. Het ambtsbericht bevat geen conclusies ten aanzien van het vreemdelingenbeleid.

Dit ambtsbericht is opgesteld aan de hand van openbare en vertrouwelijke bronnen, waarbij gebruik is gemaakt van zorgvuldig geselecteerde, geanalyseerde en gecontroleerde informatie. Bij de opstelling is onder meer gebruik gemaakt van informatie van verschillende organisaties van de Verenigde Naties (VN), vakliteratuur, berichtgeving in de media en informatie van niet-gouvernementele organisaties (ngo's).

De passages in dit ambtsbericht berusten op meerdere bronnen, tenzij anders vermeld of in het geval van algemeen onbetwiste feiten. De tekst is een synthese van bronnen. Waar kwantitatieve gegevens worden gegeven, zijn deze te herleiden tot de bronnen. De geraadpleegde openbare bronnen zijn opgenomen in het twaalfde hoofdstuk van dit ambtsbericht.

¹ Inmiddels weer het ministerie van Justitie en Veiligheid.

Een deel van de gebruikte informatie is ingewonnen tijdens een onderzoeksmissie² naar Addis Abeba³ die begin april 2026 plaatsvond. Daarnaast is gebruik gemaakt van informatie afkomstig van de diplomatieke vertegenwoordiging van Nederland in Addis Abeba en vertrouwelijke gesprekken en correspondentie buiten de dienstreis om. De op deze basis ingewonnen informatie is voornamelijk gebruikt ter ondersteuning en aanvulling van passages die zijn gebaseerd op openbare informatie. Deze bronnen zijn in het voetnotenapparaat aangemerkt als 'vertrouwelijke bron' en voorzien van een datum.

Hoofdstuk 1 biedt een inleiding in de bevolkingssamenstelling en -omvang van Ethiopië en schetst beknopt de historische en politieke context van het land. Voorts bespreekt het de (geo)politieke ontwikkelingen die zich tijdens de huidige verslagperiode voordeden. Hoofdstuk 2 gaat in op de (digitale) nationale identiteitskaart, *fayda* geheten. Hoofdstuk 3 biedt een overzicht van de gewapende conflicten, waaronder de verscheidene gewapende actoren en de veiligheidssituatie per regio. Hoofdstuk 4 gaat aan de hand van kwantitatieve conflictgegevens nader in op de schaal en intensiteit van het geweld. Hoofdstuk 5 beschrijft de algehele mensenrechtensituatie in het land en behandelt onder meer detenties, martelingen, gedwongen verdwijningen en buitengerechtelijke executies als ook de situatie van specifieke groepen, zoals die van politieke opposanten, mensenrechtenverdedigers en kritische journalisten en sociale mediagebruikers. Ook benoemt dit hoofdstuk de situatie van enkele specifieke bevolkingsgroepen. Hoofdstuk 6 gaat in op gedwongen rekrutering door statelijke en niet-statale actoren. Hoofdstuk 7 beschrijft de humanitaire situatie in het land, in het bijzonder de situatie van binnenlandse ontheemden,⁴ de mate van voedselonzeekerheid,⁵ het geweld tegen humanitaire actoren en de situatie van vluchtelingen en asielzoekers, in het bijzonder die van Eritreeërs. De hoofdstukken 8, 9 en 10 beschrijven de situatie van respectievelijk vrouwen, (alleenstaande) minderjarigen en lhbtq+. Hoofdstuk 11 gaat in op terugkeer naar Ethiopië en de eventuele problemen die Ethiopiërs daarbij ervoeren. Hoofdstuk 12 bevat een lijst van afkortingen en anderstalige begrippen en een bibliografie. Tenslotte bestaat hoofdstuk 13 uit vier kaarten.

Begrippen uit het Amhaars en Tigrinya⁶ worden niet op eenduidige wijze weergegeven in het Latijnse schrift. Dit ambtsbericht hanteert bij iedere term de meest voorkomende variant in de geraadpleegde literatuur. Alternatieve spellingswijzen staan in het voetnotenapparaat vermeld.

² In het Engels aangeduid als *fact-finding mission* (FFM).

³ De naam van de Ethiopische hoofdstad betekent 'Nieuwe Bloem'. Geoffrey Last, Richard Pankhurst en Eric Robson, *A history of Ethiopia in pictures, From ancient to modern times*, uitgegeven in 2014, blz. 48.

⁴ In het Engels aangeduid als *internally displaced persons* (IDPs).

⁵ In het Engels aangeduid als *food insecurity*.

⁶ Ook gespeld als 'Tigrigna'.

1 Landeninformatie

1.1 Inleiding in de bevolking van Ethiopië

Ethiopië ligt in de Hoorn van Afrika en kent een diverse bevolking.⁷ De relaties en interacties tussen de verschillende bevolkingsgroepen laten zich niet op een eenduidige wijze omschrijven en zijn aan verandering onderhevig. Enerzijds vindt er al eeuwenlang culturele uitwisseling en wederzijdse beïnvloeding plaats, mede gevoed door interetnische huwelijken en onderlinge handelsbetrekkingen. Anderzijds kunnen etnische scheidslijnen verscherpen in de context van concurrentie om natuurlijke hulpbronnen en gewapend conflict.⁸

Voor zover bekend, bestonden er geen actuele gegevens over de etnische samenstelling van de Ethiopische bevolking. Volgens een volkstelling van 2007 telde het land ruim tachtig etnolinguïstische bevolkingsgroepen. De vier grootste bevolkingsgroepen waren de Oromo's (34,4%), Amharen (27%), Somali's (6,2%) en Tigrayers⁹ (6,1%).¹⁰

Het begrip 'Somali' verwijst naar een lid van de Somalische spraak- en cultuurgemeenschap, welke verspreid is over meerdere landen, waaronder Somalië, Ethiopië, Kenia en Djibouti. De term 'Somaliër' ziet toe op een persoon met de Somalische nationaliteit.¹¹

De in Ethiopië gesproken talen behoren tot verschillende taalfamilies.¹² De Amharen en Tigrayers spreken bijvoorbeeld Semitische talen, terwijl het Oromo¹³ en Somalisch tot de Koesjitische taalfamilie worden gerekend. De Anuak,¹⁴ Nuer en Nyangatom¹⁵ spreken daarentegen Nilo-Saharaanse talen.¹⁶

Paragraaf 13.1 laat een etnolinguïstische kaart van Djibouti, Eritrea en Ethiopië zien. Deze kaart dateert van 2011 en bevat informatie over de officiële landstalen in deze drie landen. Deze informatie is mogelijk verouderd.

Ethiopiërs gebruikten verschillende percepties en criteria om iemands etniciteit of regionale achtergrond te bepalen. Bij 'criteria' kan in dit verband worden gedacht aan onder meer iemands naam of accent. Een bron waarschuwde dat etniciteit niet absoluut was en dat de verschillen tussen etnolinguïstische bevolkingsgroepen relatief waren. Zo zijn sommige Amhaarse namen in gebruik bij leden van andere bevolkingsgroepen of beheersen sommige Ethiopiërs zowel het Amhaars als het Oromo op moedertaalniveau.¹⁷

⁷ Els de Temmerman, *De Hoorn van Waanzin, Soedan, Ethiopië, Somalië*, uitgegeven in 1992, blz. 109. Minority Rights Group, *Communities*, bijgewerkt in juni 2019, geraadpleegd op 23 februari 2026.

⁸ Ethiopian Institute of Peace (EIP), *Thirty five years in building a culture of peace and conflict resolution, 1989-2025*, uitgegeven in 2025, blz. 122. Vertrouwelijke bron, 5 maart 2026.

⁹ Ook gespeld als 'Tigreeërs'.

¹⁰ Minority Rights Group, *Communities*, bijgewerkt in juni 2019, geraadpleegd op 23 februari 2026.

¹¹ Rift Valley Institute (RVI), *Talking peace in the Ogaden, The search for an end to conflict in the Somali Regional State in Ethiopia*, uitgegeven in 2014, blz. 12. Vertrouwelijke bron, 5 maart 2026.

¹² Ambassade van Ethiopië in Washington D.C., *About Ethiopia*, ongedateerd, geraadpleegd op 24 februari 2026.

¹³ In de eigen taal *Afaan Oromoo* geheten.

¹⁴ Ook gespeld als 'Anyuak' en 'Anywaa'. Binnen de Nilo-Saharaanse taalfamilie behoren de Anuak tot het Luo-talige cluster.

¹⁵ Binnen de Nilo-Saharaanse taalfamilie behoren de Nyangatom tot het Ateker-sprekende cluster.

¹⁶ James S. Olson, *The peoples of Africa, An ethnohistorical dictionary*, uitgegeven in 1996, blz. 27, 33, 448, 449, 467, 468, 528-530, 557 en 558. Barbara F. Grimes (red.), *Ethnologue, Volume 1, Languages of the world*, uitgegeven in 2000, blz. 109, 110 en 116-118. Nicera Kimani en Marc Broere, *Roses will rose, Rael Lomoti's journey to redefine tradition through football*, uitgegeven in 2026, blz. 174.

¹⁷ Vertrouwelijke bron, 5 maart 2026.

Dit ambtsbericht pretendeert geenszins dat iemands etniciteit op objectieve en verifieerbare wijze kan worden vastgesteld. Hieronder volgt een overzicht van enkele percepties en criteria, waaraan Ethiopiërs elkaar meenden te herkennen. Deze opsomming kan niet als uitputtend worden beschouwd.

- Namen;
- Taal en accent;
- Gelaatstreken;
- Traditionele kleding, tatoeages en littekens.¹⁸

Hieronder wordt ieder criterium nader toegelicht dan wel genuanceerd.

Namen

Sommige namen zijn herleidbaar tot een specifieke bevolkingsgroep, zoals de Amharen, Oromo's of Tigrayers.¹⁹

Talen en accent

De federale overheid gebruikt het Amhaars als voertaal, hetgeen is vastgelegd in de Ethiopische Grondwet,²⁰ te weten in artikel 5 (2).²¹ Deze taal kent verschillende regionale varianten. Sommige personen spreken het Amhaars met een bepaald regionaal accent en/of vullen het aan met leenwoorden uit de eigen moedertaal. Aan de uitspraak en woordenschat kan iemands achtergrond worden opgemaakt.²² Ook kan een persoon verhuisd zijn naar een andere regio en de plaatselijke taal niet machtig zijn, bijvoorbeeld een Amhaar in Oromia die geen Oromo spreekt.²³

Gelaatstreken

Hoewel Ethiopië al eeuwenlang het toneel is van migratie en vermenging, brengen Ethiopiërs bepaalde gelaatstreken in verband met bijvoorbeeld mensen uit de hooglanden in het noorden of de laaglanden in het westen.²⁴

Traditionele kleding, tatoeages en littekens

Traditionele kleding, tatoeages op het gezicht of de nek en rituele littekens kunnen ook herleidbaar zijn tot een specifieke bevolkingsgroep of regio. Het gebruik van dergelijke kenmerken nam onder jongeren af.²⁵ Een bron gaf aan dat in sommige plattelandsstreken traditionele kledij in het dagelijks leven werd gedragen, maar dat in (provincie)steden dergelijke dracht alleen werd gedragen bij religieuze en culturele ceremoniën.²⁶

¹⁸ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Ethiopië*, januari 2024, blz. 39 en 43. Vertrouwelijke bron, 5 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 25 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 27 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 5 maart 2026. Vertrouwelijke bron, 6 april 2026. Vertrouwelijke bron, 8 april 2026. Vertrouwelijke bron, 18 mei 2026.

¹⁹ Vertrouwelijke bron, 5 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 25 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 5 maart 2026. Vertrouwelijke bron, 6 april 2026. Vertrouwelijke bron, 8 april 2026. Vertrouwelijke bron, 18 mei 2026.

²⁰ De gehele tekst van de Ethiopische Grondwet kan in het Engels en Amhaars worden geraadpleegd op de [website van de Ethiopische Ambassade in Brussel](#).

²¹ Federale Democratische Republiek van Ethiopië (FDRE), *Proclamation of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia*, gepubliceerd op 21 augustus 1995, blz. 3.

²² Vertrouwelijke bron, 5 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 25 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 5 maart 2026. Vertrouwelijke bron, 27 februari 2026.

²⁴ Vertrouwelijke bron, 5 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 25 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 5 maart 2026. Vertrouwelijke bron, 18 mei 2026.

²⁵ Vertrouwelijke bron, 5 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 25 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 5 maart 2026.

²⁶ Vertrouwelijke bron, 5 maart 2026.

1.2 Omvang van de Ethiopische bevolking

Er was weinig gedetailleerde en verifieerbare informatie beschikbaar over de omvang van de Ethiopische bevolking en de regionale verdeling daarvan. Zoals reeds vermeld, dateerde de laatste volkstelling van 2007. De *Integrated Food Security Phase Classification* (IPC)²⁷ is normaliter een gezaghebbende bron over voedselonzekeerheid en honger en verzamelt als zodanig informatie over de bevolksomvang van landen. Tijdens de oorlog in Tigray (2020-2022) kregen de Ethiopische overheid en de IPC onenigheid over de interpretatie van data, waarna laatstgenoemde het land werd uitgezet. Als gevolg dateerden de laatste IPC-gegevens inzake Ethiopië van 2021, wat de website van de IPC laat zien.²⁸

Volgens het *United Nations Population Fund* (Bevolkingsfonds van de Verenigde Naties, UNFPA)²⁹ telde de Ethiopische bevolking in 2025 135.500.000 mensen. UNFPA vermeldde daarbij niet het inwoneraantal per regio.³⁰ Met ongeveer 135 miljoen inwoners heeft Ethiopië de op een na grootste bevolking in Afrika.³¹

1.3 Bestuurlijke indeling en regionale bevoegdheden

Ethiopië staat formeel bekend als de Federale Democratische Republiek Ethiopië (FDRE).³² In bestuurlijk opzicht is het land onderverdeeld in twaalf deelstaten, zogeheten 'regio's', en twee *chartered cities*, namelijk Addis Abeba en Dire Dawa. Deze chartered cities worden ook wel aangeduid als 'federale steden'.³³

De deelstaten genieten vergaande bevoegdheden, welke zijn vastgelegd in artikel 52 van de Ethiopische Grondwet van 1995.³⁴ Zo mogen regionale overheden conform artikel 52 (2) (g) van de grondwet een politiemacht oprichten om de vrede en openbare orde in de eigen regio te handhaven.³⁵ Indien de deelstaatregering de veiligheid in de eigen regio niet langer kan waarborgen, kan zij op grond van artikel 51 (14) van de grondwet de federale overheid verzoeken om in te grijpen met een federale troepenmacht.³⁶

De in 1995 gecreëerde regio's waren grotendeels langs etnolinguïstische lijnen getrokken. Deze etnoregionale indeling beoogde de verschillende bevolkingsgroepen binnen een federaal bestel te accommoderen. In dit verband werd er gesproken van 'etnische decentralisatie' of 'etnisch federalisme'.³⁷

²⁷ De IPC is de internationale voedseltoezichthouder van de VN en gevestigd in Rome. Raadpleeg <https://www.ipcinfo.org> voor meer informatie over de IPC.

²⁸ Vertrouwelijke bron, 22 mei 2026.

²⁹ Raadpleeg <https://ethiopia.unfpa.org/en> voor meer informatie over de werkzaamheden en activiteiten van UNFPA in Ethiopië.

³⁰ UNFPA, *Ethiopia population 2025*, ongedateerd, geraadpleegd op 22 mei 2026.

³¹ Al Jazeera, *A visual guide to Ethiopia's ethnic groups and conflict areas*, 29 mei 2026.

³² In het Engels *Federal Democratic Republic of Ethiopia* geheten.

³³ De twaalf regio's heten Afar, Amhara, Benishangul-Gumuz, Centraal-Ethiopië, Gambela, Harari, Oromia, Sidama, Somali, Tigray, Zuid-Ethiopië en Zuidwest-Ethiopië (zie ook de kaart in paragraaf 13.2).

³⁴ FDRE, *Proclamation of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia*, gepubliceerd op 21 augustus 1995, blz. 19.

³⁵ FDRE, *Proclamation of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia*, gepubliceerd op 21 augustus 1995, blz. 20.

³⁶ FDRE, *Proclamation of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia*, gepubliceerd op 21 augustus 1995, blz. 19.

³⁷ Last, Pankhurst en Robson, *A history of Ethiopia in pictures*, uitgegeven in 2014, blz. 65. Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Ethiopië*, februari 2021, blz. 9 en 10. Jan Pronk, *Scheuren rond de Hoorn van Afrika, Onderhandelen over autonomie, vrede en hulpverlening*, uitgegeven in 2025, blz. 105, 109, 110 en 342.

Paragraaf 13.2 toont een bestuurlijke kaart van Ethiopië, waarop de verschillende regio's zijn te zien. De namen van de meeste regio's verwijzen naar een specifieke bevolkingsgroep, bijvoorbeeld Amhara (Amharen), Oromia (Oromo's),³⁸ Somali (Somali's) en Tigray³⁹ (Tigrayers).⁴⁰ De regio Somali stond voorheen ook wel bekend als 'de Ogaden'. Dit toponiem verwees specifiek naar de Ogaden-clan en werd niet inclusief bevonden door de andere Somalische clans die in deze regio woonachtig waren.⁴¹

De Ethiopische Grondwet van 1995 en de bijbehorende territoriale organisatie beoogden de culturele rechten van de verschillende bevolkingsgroepen te beschermen. Volgens critici wakkerde het bestuursmodel van 'etnisch federalisme' echter onbedoeld groepstegenstellingen aan. Zij beargumenteerden dat etniciteit werd geïnstitutionaliseerd als politieke identiteit, terwijl geen enkele regio uitsluitend door één en dezelfde bevolkingsgroep werd bewoond.⁴²

1.4 Historische en politieke context

In 1974 kwam keizer Haile Selassie I ten val en greep een junta, *Derg* genaamd (Amhaars voor 'raad' of 'comité'),⁴³ de macht. In 1991 nam het *Ethiopian People's Revolutionary Democratic Front* (Ethiopisch Democratisch Revolutionair Volksfront, EPRDF) na een jarenlange burgeroorlog de macht over. Deze coalitie bestond uit verschillende partijen en bewegingen, waaronder het *Tigray People's Liberation Front* (Tigray Volksbevrijdingsfront, TPLF).⁴⁴ Het TPLF oefende de meeste invloed uit binnen het EPRDF.⁴⁵

Het TPLF was halverwege de jaren zeventig ontstaan in Tigray, een bergachtige regio in het noorden van Ethiopië. Het wilde een einde maken aan de (vermeende) marginalisering van Tigray en nam de wapens op tegen het Derg-regime. Aanvankelijk streefde het TPLF naar een onafhankelijke staat, maar later stelde het dit doel bij naar autonomie binnen een federaal bestel.⁴⁶

Het TPLF trok in zijn gewapende strijd op met het *Eritrean People's Liberation Front* (Eritrees Volksbevrijdingsfront, EPLF) dat streefde naar een onafhankelijk Eritrea. Na een decennialange afscheidingsstrijd werd Eritrea in 1991 *de facto* onafhankelijk.

³⁸ Ook gespeld als 'Oromiya'.

³⁹ Ook gespeld als 'Tigré' en 'Tigrai'.

⁴⁰ Last, Pankhurst en Robson, *A history of Ethiopia in pictures*, uitgegeven in 2014, blz. 65.

⁴¹ RVI, *Talking peace in the Ogaden*, uitgegeven in 2014, blz. 12. Vertrouwelijke bron, 5 februari 2026.

Vertrouwelijke bron, 11 februari 2026.

⁴² Internationale Spectator, *Etniciteit en democratisering in Ethiopië*, november 1995, blz. 591 en 592. De Volkskrant, *Etnische zuiveringen in Ethiopië verdienen geen steun*, 23 juli 1996. Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Ethiopië*, februari 2021, blz. 10. Vertrouwelijke bron, 5 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 11 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 8 april 2026. Borkena, *Ethiopia's fragile peace, Why the end of war has not brought stability*, 31 mei 2026. AS, *Fragmented sovereignty, constitutional ambiguity, How Ethiopia's unresolved federal security architecture fuels regional conflicts*, 30 juli 2026.

⁴³ Ook gespeld als *Dergu(e)*. Kolonel Menghistu Haile Mariam leidde het Derg-regime (1974-1991). Dit bewind wordt in de literatuur afwisselend omschreven als 'militair', 'marxistisch' en 'communistisch'. In 1987 werd Menghistu president van de Democratische Volksrepubliek Ethiopië, in het Engels bekend als *People's Democratic Republic of Ethiopia* (PDRE). In 1991 week Menghistu uit naar Zimbabwe. EIP, *Thirty five years in building a culture of peace and conflict resolution*, uitgegeven in 2025, blz. 8, 9 en 11.

⁴⁴ In het Amhaars staat het TPLF bekend als *Hezbawi Woyyane Harinnet Tigray*. Het begrip *Woy(y)ane* verwijst naar een volksoptstand in Tigray in 1943 tegen het keizerlijke gezag van Haile Selassie. In de context van het TPLF betekent deze term zoiets als '(gerechtvaardigde) opstand'. Vertrouwelijke bron, 5 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 28 maart 2026.

⁴⁵ Last, Pankhurst en Robson, *A history of Ethiopia in pictures*, uitgegeven in 2014, blz. 64. Els de Temmerman, *De Hoorn van Waanzin*, blz. 114 en 115. EIP, *Thirty five years in building a culture of peace and conflict resolution*, uitgegeven in 2025, blz. 15, 16 en 30. Pronk, *Scheuren rond de Hoorn van Afrika*, uitgegeven in 2025, blz. 98 en 106. Addis Standard (AS), *From ideals of liberation to autocracy, TPLF's five-decade arc of ideological collapse, authoritarian drift*, 25 mei 2026.

⁴⁶ Christopher Clapham (red.), *African guerrillas*, uitgegeven in 1998, blz. 36, 38, 39 en 50. Vertrouwelijke bron, 11 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 5 maart 2026. Borkena, *The new normal, Why TPLF and its cadres, including senior army officials, struggle to accept reality*, 29 juni 2026.

In 1993 verkreeg het land officieel de onafhankelijkheid. Hieraan ging een referendum vooraf, waarbij het overgrote deel van de Eritrese bevolking voor afscheiding van Ethiopië koos. Als gevolg raakte Ethiopië ingesloten door buurlanden.⁴⁷ Niet langer genoot het land rechtstreeks toegang tot de Rode Zee.⁴⁸

Er bestonden reeds ideologische en militair-strategische verschillen tussen het TPLF en het EPLF gedurende hun gezamenlijke strijd tegen het Derg-regime. Tijdens de jaren negentig verslechterde de relatie tussen het door het TPLF gedomineerde EPRDF en Eritrea. De tegenstellingen tussen Ethiopië en Eritrea onttaarden in een grensoorlog (1998-2000) die zich voornamelijk toespitste op de controle over de betwiste grensstad Badme. In de ogen van de Eritrese president Isaias Afwerki vormde het TPLF, waarmee hij eerder had samengewerkt tegen het Derg-regime, een existentieel gevaar voor Eritrea. Tot 2018 domineerde het TPLF de Ethiopische politiek.⁴⁹

In 2018 werd Abiy Ahmed premier van Ethiopië. In datzelfde jaar sloot hij een vredesverdrag met Eritrea. Hierop kende het Noorse Nobelprijsc comité hem in 2019 de Nobelprijs voor de Vrede toe. In datzelfde jaar hief Abiy het EPRDF op en stichtte hij de *Prosperity Party* (Welvaartspartij, PP).⁵⁰ Door deze ontwikkelingen raakte het TPLF in een isolement; het domineerde niet langer de nationale politiek en behield enkel de macht in Tigray, zijn oorspronkelijke machtsbasis.⁵¹

In november 2020 leidden de tegenstellingen tussen de federale overheid in Addis Abeba en het TPLF in Tigray tot een oorlog. Eritrea en regeringsgezinde milities uit Amhara en Afar streden aan de zijde van de federale autoriteiten mee. Eritrea hoopte het TPLF definitief te kunnen uitschakelen en de Amhaarse milities veroverden westelijke en zuidelijke delen van Tigray waarvan zij meenden dat deze tot Amhara behoorden.⁵² Het conflict speelde zich voornamelijk in Tigray af, maar trof ook Afar en Amhara. Vandaar dat dit conflict ook wel de 'Noordelijke Oorlog'⁵³ wordt genoemd.⁵⁴

Na twee jaar strijd ondertekenden de federale overheid van Ethiopië en het TPLF in november 2022 in Pretoria (Zuid-Afrika) een staakt-het-vuren-overeenkomst. Deze door de Afrikaanse Unie (AU) gefaciliteerde overeenkomst heette voluit *Cessation of Hostilities Agreement* (CoHA), kortweg het 'Pretoria-akkoord'.⁵⁵ De overeenkomst bracht geen duurzame vrede. Zo raakte de federale overheid van Ethiopië gebrouilleerd met zowel Eritrea als met de Amhaarse milities,⁵⁶ hetgeen hieronder

⁴⁷ In het Engels aangeduid als *land-locked*.

⁴⁸ Last, Pankhurst en Robson, *A history of Ethiopia in pictures*, uitgegeven in 2014, blz. 65. EIP, *Thirty five years in building a culture of peace and conflict resolution*, uitgegeven in 2025, blz. 15. Pronk, *Scheuren rond de Hoorn van Afrika*, uitgegeven in 2025, blz. 114 en 115. Vertrouwelijke bron, 11 februari 2026. MO, *'In Ethiopië heb je maar één vonk nodig en alles staat in lichterlaaie'*, 17 april 2026.

⁴⁹ Clapham (red.), *African guerrillas*, uitgegeven in 1998, blz. 45. Last, Pankhurst en Robson, *A history of Ethiopia in pictures*, uitgegeven in 2014, blz. 65. Pronk, *Scheuren rond de Hoorn van Afrika*, uitgegeven in 2025, blz. 140, 146 en 147. Vertrouwelijke bron, 5 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 11 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 5 maart 2026. MO, *'In Ethiopië heb je maar één vonk nodig en alles staat in lichterlaaie'*, 17 april 2026.

⁵⁰ De PP heeft een eigen website, te weten: prosperity.org.et/web/eng.

⁵¹ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Ethiopië*, februari 2021, blz. 7, 11, 12 en 14. Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Ethiopië*, november 2022, blz. 6. Vertrouwelijke bron, 5 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 11 februari 2026.

⁵² Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Ethiopië*, februari 2021, blz. 8, 9 en 47-50. Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Ethiopië*, november 2022, blz. 6. Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Eritrea*, december 2025, blz. 8. Vertrouwelijke bron, 5 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 11 februari 2026. International Crisis Group (ICG), *Ethiopia, Eritrea and Tigray, A powder keg in the Horn of Africa*, gepubliceerd op 18 februari 2026, blz. 2.

⁵³ In het Engels aangeduid als *Northern War*.

⁵⁴ EIP, *Thirty five years in building a culture of peace and conflict resolution*, uitgegeven in 2025, blz. 54 en 55.

⁵⁵ In het Engels aangeduid als *Pretoria Peace Agreement* (PPA).

⁵⁶ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Ethiopië*, januari 2024, blz. 8 en 9. Instituut Clingendael, *Rethinking Ethiopia's National Dialogue, Navigating conflict and growing repression ahead of 2026 elections*, juli 2025, blz. 6. Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Eritrea*, december 2025, blz. 8. The Africa Report, *Ethiopia-Eritrea, Has Abiy met his match as Asmara and Tigray join forces?*, 10 februari 2026.

kort wordt toegelicht. In Tigray vonden in de periode na de ondertekening van het Pretoria-akkoord gevechten plaats (zie subparagraaf 3.6.4).

Premier Abiy uitte vanaf oktober 2023 steeds nadrukkelijker de behoefte van Ethiopië om directe toegang tot de Rode Zee te verkrijgen. Zoals hierboven vermeld, was Ethiopië als gevolg van de Eritrese afscheiding in 1993 ingesloten geraakt door zijn buurlanden. De uitspraken van premier Abiy zette de relatie tussen Ethiopië en Eritrea verder onder druk.⁵⁷

In Amhara brak in 2023 een gewapende opstand uit tegen de federale overheid. Zoals vermeld in paragraaf 1.3, genieten deelstaten volgens de grondwet het recht op een eigen politiemacht. In de loop der jaren groeiden deze regionale politiemachten uit tot zogeheten *regional special forces*. Dit betroffen paramilitaire strijdkrachten waarvoor geen grondwettelijk kader bestond. In de grondwet stond niet beschreven hoe deze regionale strijdkrachten zich dienden te verhouden tot de federale overheid. Na de oorlog in Tigray (2020-2022) wilde premier Abiy de regionale strijdmachten ontbinden. Sommige Amhaarse paramilitairen, die in Tigray aan de zijde van de federale overheid hadden gestreden, weigerden zich echter te laten demobiliseren dan wel te integreren in het federale leger of de federale politie. Zij namen onder de verzamelterm 'Fano'⁵⁸ de wapens op tegen de federale regering.⁵⁹ Gedurende de huidige verslagperiode zochten verschillende Fano-groepen toenadering tot elkaar. In januari 2026 richtten zij de *Amhara Fano National Movement* (AFNM) op,⁶⁰ waarover meer gelezen kan worden in paragraaf 3.4.

In Oromia woedde ook een gewapend conflict. Veel Oromo's, de grootste bevolkingsgroep in Ethiopië (zie paragraaf 1.1), voelden zich sinds lange tijd gemarginaliseerd.⁶¹ Jarenlang voerde het *Oromo Liberation Front* (Oromo Bevrijdingsfront, OLF)⁶² een gewapende strijd tegen de (vermeende) marginalisering van de Oromo's. Nadat premier Abiy, zelf een Oromo, aan de macht was gekomen, zocht hij toenadering tot verschillende gewapende oppositiegroepen, waaronder het OLF. Begin juli 2018 keurde het Ethiopische parlement een voorstel goed om het OLF van de nationale lijst met terroristische organisaties te schrappen. In december 2019 werd het OLF officieel als politieke partij ingeschreven. De gewapende tak van het OLF, het *Oromo Liberation Army* (Oromo Bevrijdingsleger,

ICG, *Ethiopia, Eritrea and Tigray*, gepubliceerd op 18 februari 2026, blz. 2. The New Humanitarian (TNH), *The growing threat of conflict in the Horn of Africa*, 23 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 5 maart 2026. Vertrouwelijke bron, 10 maart 2026. MO, 'In Ethiopië heb je maar één vonk nodig en alles staat in lichterslaai', 17 april 2026. Borkena, *Ethiopia's fragile peace*, 31 mei 2026.

⁵⁷ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Ethiopië*, januari 2024, blz. 17. Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Eritrea*, december 2025, blz. 8. The Africa Report, *Ethiopia-Eritrea*, 10 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 11 februari 2026. ICG, *Ethiopia, Eritrea and Tigray*, gepubliceerd op 18 februari 2026, blz. 2. TNH, *The growing threat of conflict in the Horn of Africa*, 23 februari 2026. British Broadcasting Corporation (BBC), *Is Ethiopia heading back to war with the TPLF or Eritrea in Tigray?*, 25 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 5 maart 2026. MO, 'In Ethiopië heb je maar één vonk nodig en alles staat in lichterslaai', 17 april 2026.

⁵⁸ Ook gespeld als 'Fanno'.

⁵⁹ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Ethiopië*, januari 2024, blz. 14 en 34. World Peace Foundation (WPF), *Tigray in the eye of the storm*, 2 januari 2024. The Guardian, *Inside Ethiopia's Fano insurgency – photo essay*, 1 december 2025. The Africa Report, *Who are the Fano – and why is Ethiopia blaming Eritrea for arming them?*, 16 januari 2026. Vertrouwelijke bron, 5 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 11 februari 2026. ICG, *Ethiopia, Eritrea and Tigray*, gepubliceerd op 18 februari 2026, blz. 6 en 7. Vertrouwelijke bron, 5 maart 2026. Vertrouwelijke bron, 7 april 2026. Vertrouwelijke bron, 18 mei 2026. AS, *Fragmented sovereignty, constitutional ambiguity*, 30 juli 2026. The Africa Report, *Fano's Kingdom, Inside the insurrection in northern Ethiopia*, 12 augustus 2026.

⁶⁰ Aldebaran Threat Consultants (ATC), *Fano factions unite in Amhara under new name Amhara Fano National Movement*, 17 januari 2026. Borkena, *Statement regarding the establishment of the Amhara Fano National Movement (AFNM)*, 18 januari 2026. Martin Plaut, *Fano forces statement on their complete unification, Establishment of the Amhara Fano National Movement and leadership*, 18 januari 2026. BBC Monitoring, *Ethiopia's last two Amhara Fano factions unite*, 19 januari 2026. ATC, *AFNM welcomes Bizamo Fano, Ensures committee representation*, 22 januari 2026. The Africa Report, *Fano's Kingdom*, 12 augustus 2026.

⁶¹ AS, *From nationalism to class politics, Rethinking the Oromo struggle*, 26 juni 2026.

⁶² Het OLF staat in het Oromo bekend als *Adda Bilisummaa Oromoo* (ABO).

OLA),⁶³ stond echter afwijzend tegenover dit toenaderingsproces en zette de gewapende strijd voort. De federale overheid verwees naar het OLA met de benaming *Shene*.⁶⁴ Met deze bijnaam wilde de overheid duidelijk maken dat het OLA in haar ogen geen legitimiteit genoot en niet werkelijk een bevrijdingsleger was.⁶⁵

Paragraaf 3.5 gaat nader in op het OLA. Paragraaf 5.4 behandelt de situatie van leden en aanhangers van het OLF.

1.5 Politieke ontwikkelingen op binnenlands niveau

1.5.1 Verdeeldheid en oplopende spanningen in Tigray

Het Pretoria-akkoord (zie paragraaf 1.4) voorzag onder meer in de oprichting van een regionaal interim-bestuur voor Tigray, welke bekend stond als *Tigray Interim Regional Administration* (TIRA).⁶⁶ Het TPLF nomineerde zijn eigen leider Debretsion Gebremichael (hierna: Debretsion) als voorzitter van de TIRA, maar premier Abiy keurde deze nominatie af. Hierop nomineerde het TPLF zijn woordvoerder Getachew Reda (hierna: Getachew) als voorzitter van de TIRA, waarmee premier Abiy akkoord ging.⁶⁷ Getachew had in november 2022 namens het TPLF het Pretoria-akkoord ondertekend.⁶⁸

Reeds in de voorgaande verslagperiode namen de spanningen binnen het TPLF toe. De 'oude garde' onder leiding van Debretsion wilde dat het TPLF de controle behield over het regionaal bestuur en de regionale strijdkrachten, de zogeheten *Tigray Defence Forces* (TDF). De 'hervormers' onder Getachew stonden ervoor open om de speelruimte voor andere politieke partijen in Tigray te vergroten. Ook streefde de factie van Getachew naar een pragmatische verstandhouding met de federale overheid in Addis Abeba. In de perceptie van de 'oude garde' bewoog Getachew zich daarmee te veel in de richting van premier Abiy.⁶⁹

Tijdens de huidige verslagperiode besliste de 'oude garde' de interne machtsstrijd in haar voordeel. In augustus 2024 werd Getachew uit het TPLF gezet. Tadesse Werede (hierna: Tadesse),⁷⁰ de bevelhebber van de TDF, nam op 8 april 2025 met instemming van premier Abiy het voorzitterschap van de TIRA op zich. Getachew week uit naar Addis Abeba. Daar ging hij aan het werk als adviseur inzake Oost-Afrikaanse aangelegenheden voor premier Abiy.⁷¹ Getachew richtte een nieuwe

⁶³ Het OLA staat in het Oromo bekend als *Waraana Bilisummaa Oromoo* (WBO).

⁶⁴ *Shene* betekent letterlijk 'Vijf' in de Oromo-taal.

⁶⁵ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Ethiopië*, juli 2018, blz. 13 en 14. Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Ethiopië*, februari 2021, blz. 7, 15, 21, 22 en 72. Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Ethiopië*, november 2022, blz. 8. Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Ethiopië*, januari 2024, blz. 11. The Independent, 'Executions, torture, abductions, rape', *Ethiopia's hidden conflict*, 2 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 5 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 11 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 27 februari 2026. Amnesty International, "No one came to my rescue", *Gang rape, sexual slavery, and mass displacement of women in Oromia, Ethiopia*, gepubliceerd op 6 maart 2026, blz. 10. Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

⁶⁶ Dit bestuursorgaan stond ook bekend als de *Interim Regional Administration of Tigray* (IRAT).

⁶⁷ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Ethiopië*, januari 2024, blz. 9 en 10. The Africa Report, *Tigray's deepening political crisis raises fear of another war in northern Ethiopia*, 13 februari 2025. ICG, *Ethiopia, Eritrea and Tigray*, gepubliceerd op 18 februari 2026, blz. 5 en 6.

⁶⁸ ICG, *Ethiopia, Eritrea and Tigray*, gepubliceerd op 18 februari 2026, blz. 6. Al Jazeera, *Ethiopia must not be dragged back into war*, 11 juni 2026.

⁶⁹ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Ethiopië*, januari 2024, blz. 11. The Africa Report, *Tigray's deepening political crisis raises fear of another war in northern Ethiopia*, 13 februari 2025. African Arguments, *The turbulent career of Getachew Reda*, 18 juni 2025. TNH, *I don't want to fight again in another Tigray war*, 4 augustus 2025. Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Eritrea*, december 2025, blz. 9. Vertrouwelijke bron, 5 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 11 februari 2026.

⁷⁰ Ook gespeld als 'Worede'.

⁷¹ AS, *Divided and disputed, TPLF's fractured leadership, electoral board feud threaten Tigray's fragile peace*, 25 maart 2025. African Arguments, *The turbulent career of Getachew Reda*, 18 juni 2025. TNH, *I don't want to fight*

partij op genaamd *Simret*, wat 'solidariteit' betekent in het Tigrinya.⁷² Getachew genoot vooral aanhang in Zuid-Tigray, zijn herkomstgebied.⁷³

In dezelfde maand waarin Getachew het voorzitterschap van de TIRA verloor, scheidden sommige eenheden zich van de TDF af. Zij vestigden zich in het grensgebied tussen Zuidoost-Tigray en Afar en noemden zich de *Tigray Peace Forces* (TPF).⁷⁴ Deze gewapende groepering betichtte het TPLF van machtsmisbruik en stelde zich open voor samenwerking met de federale overheid. Hoewel de TPF en Simret hetzelfde doel nastreefden, namelijk de beëindiging van de machtspositie van het TPLF in Tigray, en dezelfde achterban hadden, vormden zij formeel twee separate entiteiten.⁷⁵ Desalniettemin beschouwden commentatoren en media de TPF als de gewapende vleugel van Simret.⁷⁶ Raadpleeg paragraaf 3.2 voor meer informatie over de TPF.

Hoewel ook andere politieke partijen in de TIRA vertegenwoordigd waren, bleef het TPLF onder leiding van Debretsion dominant binnen dit bestuursorgaan. Daarmee behield het TPLF in sterke mate het gezag over de TDF, omdat deze regionale strijdmacht verantwoording schuldig was aan de TIRA (zie ook paragraaf 3.3).⁷⁷

In de huidige verslagperiode kwam de financiële slagkracht van de TIRA onder druk te staan, omdat de federale overheid in Addis Abeba steeds minder budget beschikbaar stelde voor het regionale bestuur van Tigray. De federale overheid vreesde dat het geld zou worden doorgesluist naar het TPLF en de TDF. Als gevolg hiervan kon de TIRA geen salarissen meer uitbetalen aan ambtenaren op regionaal niveau, zoals onderwijzers, gezondheidsmedewerkers en journalisten.⁷⁸ In april 2026 maakte de TIRA bekend dat er een begrotingstekort was ontstaan van 8,5 miljard birr.⁷⁹ Daardoor konden de salarissen van ruim 141.000 ambtenaren niet worden betaald.⁸⁰

Ondertussen namen de politieke spanningen in Tigray en tussen het TPLF en de federale overheid verder toe. Op 9 april 2026 verlengde premier Abiy eenzijdig de regeertermijn van de TIRA onder Tadesse met één jaar. Het TPLF onder leiding van Debretsion was hierop tegen. Het meende dat dit unilaterale besluit van premier Abiy in strijd was met de geest van het Pretoria-akkoord. Het TPLF betoogde dat het samen met de federale overheid een besluit had moeten nemen. Tadesse verklaarde

again in another Tigray war, 4 augustus 2025. Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Eritrea*, december 2025, blz. 9. Vertrouwelijke bron, 5 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 11 februari 2026. ICG, *Ethiopia, Eritrea and Tigray*, gepubliceerd op 18 februari 2026, blz. 11 en 12. Vertrouwelijke bron, 5 maart 2026. MO, 'In Ethiopië heb je maar één vonk nodig en alles staat in lichterlaaie', 17 april 2026.

⁷² Ook gespeld als *Semret*. Deze partij heet in het Engels *Tigray Democratic Solidarity Party* (TDSP) en heeft een eigen website, te weten: <https://www.tigraidemocraticsolidarity.org>.

⁷³ Vertrouwelijke bron, 11 februari 2026. ICG, *Ethiopia, Eritrea and Tigray*, gepubliceerd op 18 februari 2026, blz. 13. Vertrouwelijke bron, 5 maart 2026. Vertrouwelijke bron, 8 april 2026. MO, 'In Ethiopië heb je maar één vonk nodig en alles staat in lichterlaaie', 17 april 2026.

⁷⁴ De TPF staan in het Tigrinya bekend als *Hara Meret*, wat 'Vrij Land' of 'Bevrijd Land' betekent.

⁷⁵ Africa Intelligence (AI), *Addis Ababa backs creation of armed Tigrayan opposition in Afar region*, 14 mei 2025. The Africa Report, *In Tigray, a new armed group emerges*, 13 juni 2025. Vertrouwelijke bron, 5 februari 2026.

⁷⁶ Vertrouwelijke bron, 11 februari 2026. ICG, *Ethiopia, Eritrea and Tigray*, gepubliceerd op 18 februari 2026, blz. 13. Vertrouwelijke bron, 10 maart 2026.

⁷⁷ AI, *Abiy Ahmed keeps Tigrayan opposition on a tight leash*, 26 september 2025. MO, 'In Ethiopië heb je maar één vonk nodig en alles staat in lichterlaaie', 17 april 2026.

⁷⁸ Vertrouwelijke bron, 5 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 11 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 27 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 12 augustus 2026.

⁷⁹ Vertrouwelijke bron, 11 februari 2026. ICG, *Ethiopia, Eritrea and Tigray*, gepubliceerd op 18 februari 2026, blz. 12. ATC, *Protests against budget freeze scheduled for 24 March*, 20 maart 2026. ATC, *Ethiopia weekly analysis, 11 - 18 March 2026*, gepubliceerd op 20 maart 2026, blz. 2, 5 en 6. AI, 'Strategic leadership' in Tigray gears up for potential war, 23 maart 2026. Vertrouwelijke bron, 7 april 2026. Vertrouwelijke bron, 9 april 2026. Vertrouwelijke bron, 23 juni 2026.

⁸⁰ Op 24 april 2026 had 8,5 miljard birr volgens CoinMill.com, een online wisselkoersconverteer, dezelfde waarde als 137.819.120,85 euro.

⁸¹ AS, *Tigray Interim Administration says 8.5 billion birr budget shortfall has triggered severe financial crisis*, 24 april 2026.

daarentegen dat de verlenging op wettige wijze tot stand was gekomen. Dit illustreerde opnieuw de frictie tussen het TPLF en de federale regering, maar ook de verdeeldheid binnen de politiek-militaire elite van Tigray.⁸¹

Op 19 april 2026 nam het TPLF een resolutie aan om de TIRA op te heffen en het vooroorlogse parlement van Tigray, de zogeheten *Tigray Regional State Council* (hierna: *Tigray Council*), te herstellen. Het voerde daarbij aan dat het Pretoria-akkoord niet volledig was uitgevoerd. Zo bleven Amhaarse milities controle uitoefenen over enkele gebieden die vóór de oorlog tot Tigray hadden behoord, waardoor Tigrayers die tijdens de oorlog uit deze gebieden waren gevlucht, niet in groten getale konden terugkeren.⁸² Verder ontving Tigray geen middelen, waaronder financiële, van de federale overheid. Tadesse omschreef voornoemd besluit van het TPLF als een 'schending van het Pretoria-akkoord' en stelde dat de TIRA onder zijn leiding zou blijven functioneren.⁸³

Op 5 mei 2026 kwam de Tigray Council bijeen en benoemde Debretsion tot president van de regionale regering van Tigray. Tadesse noemde deze gang van zaken opnieuw een 'schending van het Pretoria-akkoord'. Getachew en zijn Simret-partij veroordeelden de heroprichting van de Tigray Council en de benoeming van Debretsion. In hun optiek was het Pretoria-akkoord daarmee 'tenietgedaan'.⁸⁴ Voorts richtten zij op 17 mei 2026 in Addis Abeba met andere Tigrayse groepen een eigen raad op genaamd de *Tigray Peace and Change Council*.⁸⁵

Op het moment van schrijven leek de rol van de TIRA uitgespeeld en was Tadesse uit beeld geraakt. Dankzij zijn hegemoniale positie binnen het politiek bestel van Tigray was het TPLF erin geslaagd om de TIRA eenzijdig terzijde te schuiven.⁸⁶

Olusegun Obasanjo, speciaal gezant van de AU voor de Hoorn van Afrika,⁸⁷ bracht op 11 juni 2026 een bezoek aan Mekelle, de hoofdstad van Tigray. Debretsion ontving Obasanjo's delegatie. Op de agenda stonden verschillende onderwerpen, waaronder de verdere implementatie van het Pretoria-akkoord,⁸⁸ de problematiek omtrent de betwiste gebieden en de terugkeer van ontheemde Tigrayers en de oplopende spanningen tussen de federale regering van Ethiopië en het TPLF. Op het moment van schrijven was het onduidelijk of het onderhoud tot concrete afspraken en vervolgstappen had geleid.⁸⁹

⁸¹ AS, *TPLF oppose extension of Tigray Interim Administration, says "violates Pretoria Agreement"*, 9 april 2026. The Reporter, *Tigray at a crossroads as interim rule extended, Political rift deepens and war fears resurface*, 11 april 2026. AS, *President Tadesse Woreda defends appointment amid criticism, rejects calls to step down*, 15 april 2026. BBC Monitoring, *Ethiopia's Tigray interim leader rejects TPLF call on mandate*, 16 april 2026.

⁸² Een bron merkte in dit verband op dat enkele individuen wel waren teruggekeerd naar deze gebieden, maar over hun terugkeer was verder weinig tot niets bekend. Vertrouwelijke bron, 1 juli 2026.

⁸³ Al Jazeera, *Fears over Ethiopia peace deal as TPLF restores Tigray government*, 20 april 2026. AS, *TPLF calls for reinstatement of Tigray Council, signals restructuring of interim administration*, 20 april 2026. ATC, *TDF reportedly restricts travel; TPLF to reinstate pre-war regional council*, 20 april 2026. AS, *Tigray Interim President says TPLF move to reinstate pre-war council "nullifies" Pretoria Agreement*, 21 april 2026. BBC Monitoring, *Ethiopia war fears as TPLF 'abolishes' Tigray government*, 21 april 2026. BBC Monitoring, *Ethiopia's Tigray leader says TPLF decision 'nullifies' peace deal*, 22 april 2026. Trouw, *Gesteggel en strijd bedreigen wankle vrede in Tigray*, 23 april 2026. AS, *How TPLF reclaimed the Tigray State Council?*, 8 mei 2026.

⁸⁴ AS, *TPLF says Tigray Council 'elects Debretsion Gebremichael as president', resumes work after three-and-a-half-year suspension*, 5 mei 2026. ATC, *Pre-war Regional Council appoints Dr. Debretsion Gebremichael as president*, 5 mei 2026. BBC Monitoring, *TPLF elects its chairman as Ethiopia's Tigray president*, 5 mei 2026. The Reporter, *Tigray leadership crisis threatens return to conflict*, 5 mei 2026. The Africa Report, *Tigray's parallel governance crisis tests limits of the Pretoria agreement*, 7 mei 2026. AS, *How TPLF reclaimed the Tigray State Council?*, 8 mei 2026. The Africa Report, *Tigray is being led back to the brink*, 8 mei 2026. Vertrouwelijke bron, 8 mei 2026.

⁸⁵ AS, *New 'Tigray Peace and Change' council formed in Addis Abeba, Getachew Reda says body will enter Mekele "shortly"*, 18 mei 2026.

⁸⁶ Vertrouwelijke bron, 12 augustus 2026.

⁸⁷ Obasanjo diende van 1999 tot 2007 als president van Nigeria. Hij was betrokken bij de totstandkoming van het Pretoria-akkoord in 2022.

⁸⁸ Het bezoek van Obasanjo aan Tigray vormde onderdeel van de *AU Monitoring and Verification, Compliance Mission (AU-MVCM)*, een mechanisme van de AU dat toezicht hield op de implementatie van het Pretoria-akkoord.

⁸⁹ AS, *Olusegun Obasanjo, international envoys arrive in Mekelle for talks on Pretoria Agreement, regional security*, 11 juni 2026. ATC, *AU envoys arrive in Tigray to review Pretoria Agreement amid rising regional tensions*, 11 juni

Eind juni 2026 uitte de vertegenwoordiging van de EU in Ethiopië op haar sociale mediakanalen haar zorgen over de gespannen situatie in Tigray. Zij noemde in dit verband in het bijzonder de heroprichting van de Tigray Council en de invoering van de militaire dienstplicht door dit bestuursorgaan (zie paragraaf 6.3). De EU riep de betrokken partijen op om zich te richten op de implementatie van het Pretoria-akkoord en sprak haar steun uit voor de bemiddelingspoging van Obasanjo.⁹⁰ Het TPLF verwierp de verklaring van de EU.⁹¹

Op 11 juli 2026 verklaarde de Tigray Council dat het Pretoria-akkoord feitelijk niet meer functioneerde. Daarom beschouwde zij dit akkoord niet langer als het raamwerk waarmee het conflict tussen de federale regering en het TPLF kon worden opgelost. In de perceptie van de Tigray Council had de federale overheid het nagelaten om het Pretoria-akkoord te implementeren. Ook beschuldigde zij de federale regering ervan zich voor te bereiden op een nieuwe oorlog.⁹²

1.5.2 Algemene verkiezingen

Uitdagingen bij het verkiezingsproces

Gedurende de verslagperiode stond de Ethiopische politiek voor een groot deel in het teken van de federale en regionale verkiezingen die op 1 juni 2026 plaatsvonden.⁹³ In de aanloop naar deze verkiezingen deden zich verscheidene uitdagingen voor, onder meer de oplopende spanningen in Tigray en de onveiligheid in regio's als Amhara en Oromia.⁹⁴ Deze uitdagingen worden hieronder nader uitgewerkt.

Een kwestie betrof de status van het TPLF. Tijdens de oorlog in Tigray (2020-2022) hief de *National Electoral Board of Ethiopia* (Nationale Kiesraad van Ethiopië, NEBE)⁹⁵ het TPLF als politieke partij op vanwege haar betrokkenheid bij het geweld. Op 9 augustus 2024 besloot de NEBE om het TPLF opnieuw te registreren.⁹⁶ Het TPLF wilde echter zijn vooroorlogse status terug en wilde niet als nieuw ingeschreven partij deelnemen aan de verkiezingen. De partij wees erop dat zij sinds de jaren zeventig onafgebroken had bestaan. Mede vanwege deze patstelling tussen de federale overheid en het TPLF vonden er geen verkiezingen plaats in Tigray.⁹⁷

Een ander probleem voerde eveneens terug op de oorlog in Tigray. Als gevolg van de oorlog waren bepaalde gebieden, die voorheen onder de regio Tigray vielen, onder gezamenlijke controle komen te staan van het federale leger en regeringsgezinde Amhaarse milities. Zowel Tigray als Amhara maakten aanspraak

2026. BBC Monitoring, *AU delegation meets Ethiopia's Tigray officials amid mounting tensions*, 11 juni 2026. Vertrouwelijke bron, 14 augustus 2026.

⁹⁰ Borkena, *European Union urges resumption of talks on CoHA "concrete implementation"*, 28 juni 2026. AS, *EU joins U.S. in raising concern over Tigray tensions, urges return to Pretoria peace talks*, 29 juni 2026.

⁹¹ AS, *TPLF rejects EU allegations, urges bloc to press federal government on Pretoria agreement*, 29 juni 2026. BBC Monitoring, *Ethiopia's TPLF group rejects EU comments on its actions in Tigray*, 29 juni 2026.

⁹² AS, *Tigray authorities accuse federal government of preparing for war, says 'Pretoria Agreement' has collapsed*, 11 juli 2026. ATC, *TPLF declares Pretoria Peace Agreement, Accuses ENDF of killings and destructions in Tigray*, 11 juli 2026. Vertrouwelijke bron, 14 augustus 2026.

⁹³ Vertrouwelijke bron, 18 mei 2026. AS, *Ethiopia's electoral crossroads, Legitimacy, repression, and imperative of transitional governance*, 22 mei 2026.

⁹⁴ The Africa Report, *Ethiopia's seventh cycle, Why democratic reform is stalling at the grassroots*, 6 april 2026.

⁹⁵ De NEBE heeft een eigen website: <https://nebe.org.et/en>.

⁹⁶ The Reporter, *Election Board reinstates TPLF under 'special circumstances'*, 10 augustus 2024. Vertrouwelijke bron, 8 april 2026.

⁹⁷ BBC Monitoring, *TPLF accuses Ethiopia of 'political marginalisation'*, 28 november 2025. Vertrouwelijke bron, 8 april 2026.

op deze gebieden.⁹⁸ Honderdduizenden Tigrayers waren tijdens de oorlog deze gebieden ontvlucht en waren niet teruggekeerd naar hun herkomstgebied.⁹⁹ Uiteindelijk vond er geen kiezersregistratie plaats in de gebieden waarop Tigray en Amhara aanspraak maakten.¹⁰⁰

Raadpleeg subparagraaf 5.10.2 voor de situatie van Tigrayers in de gebieden die voorheen onder Tigray vielen, maar nu onder de gezamenlijke controle stonden van het federale leger en regeringsgezinde Amhaarse milities.

Onveiligheid in de aanloop naar en tijdens de verkiezingen

Er bestonden zorgen of in sommige gebieden de verkiezingen wel konden plaatsvinden gelet op de onveilige situatie. Dit gold met name voor Amhara en Oromia, waar strijders van respectievelijk Fano en het OLA een gewapende strijd voerden.¹⁰¹ Begin februari 2026 classificeerde de NEBE bijna de helft van Amhara als een veiligheidsrisicogebied.¹⁰²

De zorgen omtrent de onveiligheid namen verder toe toen de AFNM (zie paragraaf 1.4 en 3.4) op 15 maart 2026 een boycot afkondigde tegen de verkiezingen. Volgens de AFNM zouden de verkiezingen alleen bedoeld zijn om premier Abiy aan de macht te laten houden en diens bewind te legitimeren. Iedere politieke partij die aan de verkiezingen zou deelnemen, werd door de AFNM beschouwd als een 'vijand van het Amhaarse volk'. Daarnaast zouden strijders van de AFNM 'actie ondernemen' tegen een ieder die de verkiezingsboycot negeerde.¹⁰³ Dit bleek geen loos dreigement. In maart 2026 doodden Fano-strijders in de omgeving van Gondar¹⁰⁴ meer dan veertig overheidsmedewerkers, onder wie verkiezingsmedewerkers, aldus een bron.¹⁰⁵

Ook in de optiek van het OLA genoten de verkiezingen van juni 2026 geen legitimiteit. Op 23 maart 2026 verklaarde deze gewapende oppositiegroep dat de verkiezingen slechts een 'toneelstuk'¹⁰⁶ zouden worden die bedoeld waren om premier Abiy aan de macht te houden.¹⁰⁷

Eind mei 2026 stelden de AFNM en het OLA in respectievelijk Amhara en West- en Centraal-Oromia een vervoersverbod in. Het doel was om burgers te ontmoedigen hun stem uit te brengen op 1 juni 2026. Beide gewapende groepen stelden een

⁹⁸ Vandaar dat sommigen deze gebieden aanduiden als *contested areas* ('betwiste gebieden'). De naamgeving van deze gebieden was aan verandering onderhevig. Voor zover kon worden nagegaan, ging het om Humera en omgeving, Alamata en omgeving en Mai Tsebri. Op het moment van schrijven stonden Humera en omgeving en Mai Tsebri onder de gezamenlijke controle van het federale leger en regeringsgezinde Amhaarse milities, terwijl Alamata en omgeving onder controle stond van het TPLF en de TDF. Vertrouwelijke bron, 1 juli 2026.

⁹⁹ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Ethiopië*, januari 2024, blz. 27. International Crisis Group (ICG), *Flare-up in Tigray highlights risk of more war in Northern Ethiopia*, 3 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 11 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 10 maart 2026. AS, *Limits of Pretoria, How Western Tigray became the blind spot of Ethiopia's peace deal*, 6 mei 2026. Vertrouwelijke bron, 1 juli 2026.

¹⁰⁰ BBC Monitoring, *Ethiopia 'may not hold elections' in disputed Amhara and Tigray areas*, 3 april 2026. Vertrouwelijke bron, 8 april 2026.

¹⁰¹ Vertrouwelijke bron, 8 april 2026. Vertrouwelijke bron, 18 mei 2026. The Africa Report, *5 things to watch in Ethiopia's election under the shadow of conflict*, 29 mei 2026.

¹⁰² BBC Monitoring, *Ethiopian election agency reveals security classification ahead of vote*, 5 februari 2026.

¹⁰³ ATC, *Amhara Fano National Movement warns political parties against participating in elections*, 16 maart 2026. BBC Monitoring, *Amhara militia warns Ethiopians against taking part in June election*, 16 maart 2026. Vertrouwelijke bron, 8 april 2026.

¹⁰⁴ Ook gespeld als 'Gonder'.

¹⁰⁵ Vertrouwelijke bron, 8 april 2026.

¹⁰⁶ In het Engels omschreven als *staged performance*.

¹⁰⁷ AS, *OLF-OLA joins Fano in criticizing Ethiopia's upcoming election, calls it a 'hollow ritual'*, 24 maart 2026. BBC, *OLA calls Ethiopia June elections 'staged' amid insecurity*, 24 maart 2026.

uitzondering te maken voor ambulances en andere hulpdiensten.¹⁰⁸ Begin juni 2026, na verkiezingsdag, hieven de AFNM en het OLA het vervoersverbod op.¹⁰⁹

De NEBE maakte op de verkiezingsdag bekend dat 143 stembureaus gesloten bleven vanwege de onveiligheid. Uit de verklaring werd niet duidelijk waar al deze stemlokalen zich precies bevonden, maar hoogstwaarschijnlijk waren deze gevestigd in Amhara en Oromia. Uit dezelfde bekendmaking van de NEBE bleek dat op 1 juni 2026 door heel het land ruim 50.000 stembureaus open waren.¹¹⁰

Bij de verkiezingen waren vrouwen ondervertegenwoordigd.¹¹¹ Van de 10.438 kandidaten die deelnamen aan de federale en regionale verkiezingen waren 7.747 man (74,2%) en 2.691 vrouw (25,8%).¹¹² Bij de voorgaande verkiezingen in 2021 lag het percentage vrouwelijke kandidaten op 21,6%.¹¹³ Het percentage vrouwelijke kandidaten was in de afgelopen 5 jaar gestegen met 4,2%. Raadpleeg hoofdstuk 8 voor meer informatie over de maatschappelijke situatie van vrouwen in Ethiopië.

Eerste reacties op verkiezingsverloop

Op 1 juni 2026 vonden in Ethiopië voor de zevende keer in de geschiedenis algemene verkiezingen plaats.¹¹⁴ De NEBE maakte op 2 juni 2026 bekend dat van de ruim 54 miljoen geregistreerde kiezers veertig miljoen hun stem hadden uitgebracht. Daarmee kwam de opkomst uit op 74%.¹¹⁵

De AU en de *Intergovernmental Authority on Development* (Intergouvernementele Autoriteit voor Ontwikkeling, IGAD)¹¹⁶ stuurden waarnemers naar Ethiopië om de verkiezingen in Ethiopië te monitoren.¹¹⁷ Op 3 juni 2026 presenteerden de waarnemersmissies van de AU en de IGAD tijdens een persconferentie hun voorlopige bevindingen. Zij merkten op dat de verkiezingen in veel gebieden vreedzaam waren verlopen en dat de NEBE zich had ingespannen om de verkiezingen zo competitief, inclusief en geloofwaardig te maken. Daarnaast riepen de AU en de IGAD de Ethiopische regering, politieke actoren en andere belanghebbende partijen op om met elkaar te blijven investeren in de democratische instituties van het land. De AU- en IGAD-waarnemers hadden geen specifieke opmerkingen of aanbevelingen over Tigray en andere gebieden waar geen verkiezingen hadden plaatsgevonden.¹¹⁸

¹⁰⁸ ATC, *Fano imposes region-wide road closure starting 29 May*, 27 mei 2026. Borkena, *Ethiopian rebels impose road closure in Amhara Region ahead of the general election*, 27 mei 2026. ATC, *OLA imposes travel restrictions in Western and Central Oromia starting 29 May*, 30 mei 2026. BBC Monitoring, *Rebels announce transport ban in Ethiopia's Oromia in protest to polls*, 30 mei 2026.

¹⁰⁹ BBC Monitoring, *OLA rebels lift transport ban imposed in protest to Ethiopian polls*, 2 juni 2026. ATC, *Fano and OLA lift transport ban imposed last week*, 3 juni 2026.

¹¹⁰ AS, *Election Board says 143 polling stations failed to open over security problems; voting interrupted in 'certain areas' of Oromia and Amhara regions*, 1 juni 2026. ATC, *143 polling stations fail to open on election day*, 1 juni 2026. BBC, *Ethiopia election, Voting suspended in parts of the country as Prime Minister Abiy Ahmed seeks another term*, 1 juni 2026.

¹¹¹ Ethiopia Today, *Women represent less than a quarter of candidates for Ethiopia's upcoming general election*, 12 mei 2026.

¹¹² Coalition of Ethiopian Civil Society Organizations for Elections (CECOE), *7th general election candidate landscape*, ongedateerd, geraadpleegd op 4 juli 2026.

¹¹³ CECO, *6th general election candidate landscape*, ongedateerd, geraadpleegd op 4 juli 2026.

¹¹⁴ Eerder hield het land verkiezingen in 1995, 2000, 2005, 2010, 2015 en 2021.

¹¹⁵ BBC Monitoring, *Ethiopian election board promises action against poll irregularities*, 2 juni 2026. AS, AU, IGAD *observers urge inclusive political dialogue, stronger democratic institutions after Ethiopia's election*, 3 juni 2026.

¹¹⁶ IGAD is gevestigd in Djibouti en telt zeven lidstaten: Djibouti, Ethiopië, Kenia, Somalië, Zuid-Soedan, Soedan en Oeganda. Raadpleeg <https://igad.int> voor meer informatie over IGAD. Op 12 december 2025 trok Eritrea zich terug uit IGAD. In de optiek van Eritrea zou IGAD op de hand zijn van Ethiopië en zich tegen Eritrea hebben gekeerd. BBC, *Eritrea quits regional bloc as tensions rise with Ethiopia*, 12 december 2025. The Independent, *Eritrea withdraws from regional bloc as UN expresses concern over tensions with Ethiopia*, 13 december 2025. The Africa Report, *What Eritrea's IGAD exit means for power and security in the Horn*, 15 december 2025.

¹¹⁷ De waarnemersmissie van de AU stond bekend als de *African Union Election Observation Mission* (AUEOM) en werd geleid door Uhuru Kenyatta, de voormalige president van Kenia.

¹¹⁸ AS, AU, IGAD *observers urge inclusive political dialogue, stronger democratic institutions after Ethiopia's election*, 3 juni 2026. Vertrouwelijke bron, 30 juni 2026.

Verkiezingsuitslag

Op 21 juni 2026 maakte de NEBE de definitieve uitslag bekend van de zetelverdeling van het *House of People's Representatives* (HoPR), het federale parlement. De PP van premier Abiy had het overgrote deel van de parlementszetels gewonnen. Het HoPR telt in totaal 547 zetels, waarbij iedere zetel een kiesdistrict¹¹⁹ vertegenwoordigt. Zoals hierboven vermeld, nam de regio Tigray niet aan de verkiezingen deel. De 38 zetels die voor Tigray waren gereserveerd, bleven als gevolg hiervan vacant. Daarnaast namen acht kiesdistricten in Amhara wegens onveiligheid niet aan de verkiezingen deel. Als gevolg hiervan waren bij de verkiezingen van 1 juni 2026 in totaal 501 zetels beschikbaar. De regerende PP had 438 zetels gewonnen; de verschillende oppositiepartijen en onafhankelijke kandidaten tezamen 48. In de overige vijftien kiesdistricten moesten de verkiezingen worden overgedaan vanwege ongeregelde heden, aldus de NEBE.¹²⁰

1.5.3 Nationale dialoog

In december 2021 was de *Ethiopian National Dialogue Commission* (ENDC)¹²¹ opgericht. Deze overheidscommissie had tot taak een nationale dialoog¹²² op gang te brengen, gericht op nationale verzoening en duurzame vrede. Zo moesten de grensgeschillen tussen verschillende regio's worden beslecht. Ook streefde dit initiatief naar nationale consensus over de bestuurlijke indeling van het land (zie ook paragraaf 1.3) en over symbolen van de nationale identiteit,¹²³ zoals de vlag.¹²⁴

Er bestonden zorgen over de samenstelling van de ENDC. In de perceptie van de politieke oppositie en het maatschappelijk middenveld ontbrak het de ENDC aan inclusiviteit en stond zij te veel onder de invloed van de regeringspartij, de PP.¹²⁵ Daarnaast waren vrouwen ondervertegenwoordigd binnen de ENDC; van de elf commissarissen waren er drie vrouw. Verder had de ENDC vrouwen niet als een aparte belanghebbende partij aangemerkt.¹²⁶ Raadpleeg hoofdstuk 8 voor meer informatie over de situatie van vrouwen in Ethiopië.

¹¹⁹ In het Engels aangeduid als *constituency*.

¹²⁰ ATC, *NEBE releases final results for parliamentary seats; Prosperity Party wins most seats*, 21 juni 2026. Borkena, *Abiy Ahmed's Prosperity Party wins landslide as security and economic crises persist*, 21 juni 2026. The Reporter, *Board announces landslide win for Prosperity Party*, 21 juni 2026. AS, *Election Board declares landslide victory for PM Abiy's Prosperity Party amid mounting security, political tensions*, 22 juni 2026. Vertrouwelijke bron, 26 juni 2026. Vertrouwelijke bron, 30 juni 2026.

¹²¹ De ENDC heeft een eigen website: <https://ethiondc.org.et/en/home/>.

¹²² In het Engels aangeduid als *National Dialogue* (ND).

¹²³ Zo bestond er discussie over het nationale embleem, een geelkleurig pentagram op een blauwe schijf, dat in 1996 was ingevoerd door het EPRDF. Deze vijfpuntige ster moest het principe van 'eenheid in verscheidenheid' uitstralen en paste binnen de notie van etnisch federalisme (zie paragraaf 1.3). Voor critici van dit bestuursmodel ontbeerde het pentagram daardoor politieke neutraliteit. The Reporter, *In search of a unifying national emblem, GERD as a symbol of collective destiny*, 4 oktober 2025.

¹²⁴ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Ethiopië*, november 2022, blz. 9. Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Ethiopië*, januari 2024, blz. 16. Instituut Clingendael, *Rethinking Ethiopia's National Dialogue*, juli 2025, blz. 1 en 8. Vertrouwelijke bron, 8 april 2026. ENDC, *About us*, ongedateerd, geraadpleegd op 13 april 2026. Vertrouwelijke bron, 14 augustus 2026.

¹²⁵ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Ethiopië*, november 2022, blz. 9. AS, *National Dialogue without inclusion of key armed and non-armed stakeholders is a futile exercise*, 1 maart 2024. AS, *Caucus of opposition parties accuses National Dialogue Commission of 'political bias' and 'failure to ensure inclusivity'*, 23 mei 2024. AS, *Civil society group urges transparency and inclusivity in national dialogue process, issues petition*, 6 augustus 2024. Instituut Clingendael, *Rethinking Ethiopia's National Dialogue*, juli 2025, blz. 8 en 9. Vertrouwelijke bron, 14 augustus 2026.

¹²⁶ Strategic Initiative for Women in the Horn of Africa (Strategisch Initiatief voor Vrouwen in de Hoorn van Afrika, SIHA), *The Ethiopian National Dialogue Commission, Playing to the gallery or a commitment to equality, inclusion, and reconciliation?*, 23 februari 2022.

Een bron merkte verder op dat de dialoog te weinig werd gedragen door de gemeenschappen zelf. De federale overheid trok de dialoog te veel naar zich toe. Daardoor ontbeerde de dialoog legitimiteit in de ogen van gemeenschappen die zich gemarginaliseerd voelden en bleven hun grieven onbeantwoord, aldus de bron.¹²⁷

Op 24 juni 2026 kondigde de ENDC aan acht aandachtsgebieden te hebben geïdentificeerd. Deze aandachtsgebieden waren onderverdeeld in verschillende deelthema's. De ENDC gaf aan dat de aandachtsgebieden waren gekozen op basis van consultaties in ruim 1.200 districten.¹²⁸ Volgens de commissie waren meer dan 200.000 mensen, zowel binnen als buiten Ethiopië, geraadpleegd. De acht aandachtsgebieden waren:

- Natievorming;
- De vorm en structuur van de regering, waaronder de kwestie omtrent etnisch federalisme (zie ook paragraaf 1.3);
- De status van de federale steden Addis Abeba en Dire Dawa;
- Religieuze zaken;
- Rechtsgang, instituties en mensenrechten (zie ook hoofdstuk 5);
- Sociaal-economische aangelegenheden, waaronder de zorgen van landbouwers en veehouders;
- Goed bestuur en de bestrijding van corruptie;
- Vredesopbouw, verzoening en conflictresolutie.¹²⁹

Op 13 juli 2026 verwierp de Tigray Council de nationale dialoog die door de ENDC op gang was gebracht. Volgens de Tigray Council waren de regionale autoriteiten en inwoners van Tigray niet in de dialoog vertegenwoordigd. Ook zou de ENDC volgens de Tigray Council geen oog hebben voor de grieven van Tigray, waaronder de vastgelopen implementatie van het Pretoria-akkoord, de kwestie omtrent de betwiste gebieden en de terugkeer van ontheemde Tigrayers naar deze gebieden. De verklaring van de Tigray Council moest in het licht worden gezien van de oplopende spanningen tussen het TPLF en de federale overheid (zie subparagraaf 1.5.1).¹³⁰

Het OLA en de AFNM verwierpen eveneens de inspanningen van de ENDC. In juli 2026 verklaarden beide gewapende oppositiegroepen dat de nationale dialoog erop zou zijn gericht om de machtspositie van premier Abiy en de PP te verstevigen. Volgens het OLA en de AFNM ontbrak het de nationale dialoog aan inclusiviteit en bleven de grieven van oppositiegroepen en gemeenschappen onbeantwoord.¹³¹

¹²⁷ Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

¹²⁸ Een district wordt in Ethiopië *woreda* genoemd.

¹²⁹ Borkena, *Ethiopia's National Dialogue Commission announces eight agenda areas for upcoming talks*, 24 juni 2026. AS, *Amid persistent concerns over legitimacy, inclusivity, National Dialogue Commission unveils 'eight agenda pillars' for consultation form*, 25 juni 2026. ATC, *Ethiopia sitrep*, gepubliceerd op 26 juni 2026, blz. 14 en 15. The Reporter, *The National Dialogue's defining test: independence, inclusion and trust*, 27 juni 2026. Vertrouwelijke bron, 14 augustus 2026.

¹³⁰ AS, *TPLF-reinstated Tigray Regional State rejects National Dialogue forum, says region will not participate*, 14 juli 2026.

¹³¹ ATC, *Ethiopia sitrep*, gepubliceerd op 21 juli 2026, blz. 9 en 10. BBC Monitoring, *Ethiopia's OLA group says ongoing talks meant to advance PM's agenda*, 21 juli 2026. AS, *Opposition coalition, OLF-OLA dismiss National Dialogue as 'mock process,' call for unified front against government*, 22 juli 2026. AS, *Fano rejects National Dialogue conference, urges boycott and intensified anti-government struggle*, 25 juli 2026. ATC, *Ethiopia sitrep*, gepubliceerd op 28 juli 2026, blz. 6.

1.6 Geopolitieke context

1.6.1 Eritrea

De nasleep van de oorlog in Tigray (2020-2022), de kwestie omtrent toegang tot de Rode Zee (zie paragraaf 1.4) en de aanwezigheid van Eritrese troepen op Ethiopisch grondgebied bleven de verstandhouding tussen Ethiopië en Eritrea in de huidige verslagperiode beheersen.¹³²

Volgens premier Abiy betrof toegang tot de Rode Zee een 'existentiële kwestie' voor Ethiopië. Dit verlangen spitste zich voornamelijk toe op Assab, een havenstad in Zuidoost-Eritrea.¹³³ Er verschenen berichten dat Ethiopië en Eritrea een troepenmacht aan het opbouwen waren langs de grens en commentatoren vreesden voor een nieuw interstatelijk conflict tussen beide landen, vergelijkbaar met de grensoorlog van 1998-2000 (zie paragraaf 1.4).¹³⁴

In de verslagperiode leken Eritrea en het TPLF onder leiding van Debretsion toenadering tot elkaar te zoeken. Zo ontstond in mei 2025 een informeel proces genaamd *Tsimdo*, wat 'betrokkenheid' betekent in het Tigrinya.¹³⁵ Deze Semitische taal wordt gesproken aan weerskanten van de grens tussen Eritrea en Tigray. Het initiatief stimuleerde Eritreeërs en Tigrayers om de onderlinge banden weer aan te halen.¹³⁶ In het kader van *Tsimdo* mochten Tigrayers op 14 september 2025 de grens oversteken om samen met hun Eritrese geloofsgenoten een christelijk-orthodoxe viering te houden. De regionale autoriteiten in Tigray steunden openlijk voornoemd toenaderingsproces; de Eritrese overheid leek het stilzwijgend goed te keuren.¹³⁷ Raadpleeg subparagraaf 5.9.1 voor meer informatie over de situatie in het grensgebied tussen Tigray en Eritrea.

Andere berichten wezen eveneens op een toenadering tussen Eritrea en het TPLF. Zo leken de Eritrese strijdkrachten, aangeduid als de *Eritrean Defence Forces* (EDF), zich grotendeels terug te trekken uit Tigray (zie subparagraaf 5.10.3).¹³⁸ *Africa Intelligence* (AI)¹³⁹ berichtte dat een delegatie van Eritrese militairen eind februari 2026 een bezoek had gebracht aan Mekelle. Aldaar zou de afvaardiging een onderhoud hebben gehad met vertegenwoordigers van de toenmalige TIRA, het TPLF en de TDF over de veiligheidssituatie en militaire machtsverhoudingen.¹⁴⁰

¹³² The Africa Report, *Are Ethiopia and Eritrea about to go to war?*, 18 februari 2026.

¹³³ Assab ligt op ongeveer 65 kilometer van de grens met Ethiopië.

¹³⁴ AI, *Afars an unknown entity in Abiy's plans for port of Assab*, 31 oktober 2025. The Africa Report, *Assab Port, Red Sea flashpoint testing Ethiopia and Eritrea's fragile peace*, 13 november 2025. BBC Monitoring, *Ethiopia and Eritrea at odds again – will they go to war?*, 20 november 2025. ICG, *Ethiopia, Eritrea and Tigray*, gepubliceerd op 18 februari 2026, blz. 8 en 15. The Independent, *Abiy's vision of Ethiopia includes a seaport in Eritrea, Some see a looming conflict*, 28 februari 2026. The New York Times, *Ethiopia's demand for Red Sea access drives fears of new war with Eritrea*, 4 maart 2026.

¹³⁵ Ook gespeld als *Tsimdoo* en *Ximdo*. In het Engels vertaald als *engagement*.

¹³⁶ BBC Monitoring, *Eritrean activist says ethnic Tigrayans granted free access*, 5 mei 2025. ICG, *Ethiopia, Eritrea and Tigray*, gepubliceerd op 18 februari 2026, blz. 14 en 15. AS, *From Pretoria to Tsimdo, Tigray's constitutional integrity, limits of external patronage*, 23 februari 2026. AS, *Ethiopia-Eritrea informal border opening, Step toward peace or geopolitical trap?*, 17 juli 2025. Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Eritrea*, december 2025, blz. 9. The Africa Report, *Tsimdo, The mysterious coalition putting Ethiopia on edge*, 15 juni 2026. Vertrouwelijke bron, 4 augustus 2026.

¹³⁷ BBC Monitoring, *Eritreans, Ethiopia's ethnic-Tigrayans unite for holiday amid tensions*, 15 september 2025.

¹³⁸ Vertrouwelijke bron, 23 juni 2026.

¹³⁹ AI is een onafhankelijk journalistiek platform en gevestigd in Frankrijk. De onderzoeksjournalisten van AI bevinden zich door geheel Afrika. Raadpleeg <https://www.africaintelligence.com> voor meer informatie.

¹⁴⁰ AI, *'Strategic' leadership in Tigray gears up for potential war*, 23 maart 2026.

In de meest brede opvatting verwees het begrip Tsimdo naar een losse alliantie tussen onder meer Eritrea, het TPLF en Soedan.¹⁴¹ De federale overheid van Ethiopië waarschuwde dat de (vermeende) samenwerking tussen deze actoren niet moest worden bestendigd in de vorm van een formeel bondgenootschap.¹⁴²

Daarnaast beschuldigde de Ethiopische overheid Eritrea ervan steun te geven aan zowel het TPLF in Tigray als aan Fano in Amhara.¹⁴³ Zo maakte de Ethiopische politie bekend dat zij op 14 januari 2026 een partij van meer dan 56.000 kogels had onderschept bij een controlepost in Amhara. Volgens de politie was de munitie afkomstig uit Eritrea en bestemd voor Fano. De partij kogels zou via het TPLF in Tigray het land zijn binnengesmokkeld.¹⁴⁴ Eritrea ontkende dergelijke beschuldigingen.¹⁴⁵

De verhoogde spanningen tussen Ethiopië en Eritrea hadden hun weerslag op de situatie van de Eritrese gemeenschap in Ethiopië (zie subparagraaf 7.5.4).

1.6.2 Soedan

In de huidige verslagperiode kwam de relatie tussen Ethiopië en de Soedanese autoriteiten onder druk te staan.¹⁴⁶ In dit ambtsbericht verwijst 'Soedanese autoriteiten' naar de *de facto* overheid die gevestigd is in Port Soedan, een havenstad aan de Rode Zee, en in toenemende mate in de Soedanese hoofdstad Khartoem. Aan het hoofd van de Soedanese autoriteiten staat Abdel Fattah al-Burhan.¹⁴⁷ Hij is tevens opperbevelhebber van de *Sudan Armed Forces* (Soedanese strijdkrachten, SAF). Sinds april 2023 zijn de SAF verwickeld in een gewapend conflict met de *Rapid Support Forces* (Snelle Ondersteuningstroepen, RSF), een paramilitaire beweging die van oudsher steun geniet onder Arabische bevolkingsgroepen in Darfoer en Kordofan. Mohamed Hamdan Dagalo, beter bekend als 'Hemedti', leidt de RSF.¹⁴⁸

De bilaterale betrekkingen tussen Ethiopië en Soedan verslechterden nadat er berichten verschenen over vermeende Ethiopische steun aan de RSF.¹⁴⁹ In februari 2026 publiceerde de internationale nieuwsdienst *Reuters* een onderzoeksartikel, waarin stond dat zich in de westelijke regio Benishangul-Gumuz een kamp bevond waar duizenden RSF-strijders zouden worden getraind. *Reuters* baseerde zich

¹⁴¹ AI, *Distrust clouds Tsimdo, the growing anti-Abiy front*, 1 juni 2026. The Africa Report, *Tsimdo, The mysterious coalition putting Ethiopia on edge*, 15 juni 2026. ATC, *Ethiopia weekly analysis, 1 - 8 July 2026*, gepubliceerd op 10 juli 2026, blz. 5-7. Vertrouwelijke bron, 4 augustus 2026.

¹⁴² AS, *ENDF says diplomatic community briefed on potential response to "Tsimdo" initiative*, 23 mei 2026. AI, *Distrust clouds Tsimdo*, 1 juni 2026. Al Jazeera, *Ethiopia must not be dragged back into war*, 11 juni 2026. The Africa Report, *Tsimdo*, 15 juni 2026.

¹⁴³ The Africa Report, *Are Ethiopia, Tigray, and Eritrea preparing for war?*, 22 juli 2025. Der Standard, *Alte Fronten, neue Allianzen in äthiopischer Region Tigray*, 3 februari 2026. ICG, *Flare-up in Tigray highlights risk of more war in Northern Ethiopia*, 3 februari 2026. ICG, *Ethiopia, Eritrea and Tigray*, gepubliceerd op 18 februari 2026, blz. 6. Vertrouwelijke bron, 5 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 11 februari 2026. Trouw, *In Ethiopië dreigt een nieuw conflict tussen oude vijanden*, 20 februari 2026. The Independent, *Ethiopia's Tigray region is caught between past conflict and fears of another*, 23 februari 2026. BBC, *Is Ethiopia heading back to war with the TPLF or Eritrea in Tigray?*, 25 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 5 maart 2026. Vertrouwelijke bron, 10 maart 2026. Vertrouwelijke bron, 11 maart 2026.

¹⁴⁴ ATC, *EFF seizes 56,000 rounds of ammunition reportedly from Eritrean government*, 15 januari 2026. BBC, *Ethiopia says seized ammunition sent by Ethiopia to rebels as tensions rise*, 15 januari 2026.

¹⁴⁵ Trouw, *In Ethiopië dreigt een nieuw conflict tussen oude vijanden*, 20 februari 2026. The Independent, *Ethiopia's Tigray region is caught between past conflict and fears of another*, 23 februari 2026. BBC, *Is Ethiopia heading back to war with the TPLF or Eritrea in Tigray?*, 25 februari 2026.

¹⁴⁶ ICG, *As the Horn of Africa nears boiling point, time for urgent diplomacy*, 17 juli 2026.

¹⁴⁷ Het bestuurslichaam in Port Soedan staat bekend als de *Transitional Sovereignty Council* (Soevereine Overgangsraad, TSC).

¹⁴⁸ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Sudan*, mei 2024, blz. 12 en 14. Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Soedan*, december 2025, blz. 11. Pronk, *Scheuren rond de Hoorn van Afrika*, uitgegeven in 2025, blz. 431 en 432.

¹⁴⁹ The Africa Report, *Is Ethiopia playing both sides in Sudan's war?*, 21 april 2026.

daarbij op satellietbeelden en gesprekken met Ethiopische overheidsmedewerkers en diplomaten.¹⁵⁰

Op 2 maart 2026 verklaarde het Soedanese ministerie van Buitenlandse Zaken dat vanuit Ethiopië drone-aanvallen zouden zijn uitgevoerd op SAF-doelen in Soedan. De Soedanese autoriteiten gaven aan bereid te zijn te reageren op dergelijke daden van agressie. De Ethiopische autoriteiten reageerden niet op deze verklaringen.¹⁵¹

Op 23 maart 2025 namen de RSF en hun bondgenoten van het *Sudan People's Liberation Movement-North* (Soedan Volksbevrijdingsbeweging-Noord, SPLM-N)¹⁵² het stadje Kurmuk in. Deze plaats ligt in de deelstaat Blauwe Nijl, in het zuidoosten van Soedan, dichtbij de grens met Ethiopië.¹⁵³ De Soedanese autoriteiten beschuldigden Ethiopië ervan hulp te hebben geboden bij de aanval op Kurmuk. Gevechtsvoertuigen zouden vanuit Asosa, de hoofdstad van de Ethiopische regio Benishangul-Gumuz, zijn vertrokken, aldus de Soedanese overheid.¹⁵⁴ Op 8 juli 2026 heroverden de SAF Kurmuk op de RSF en de SPLM-N.¹⁵⁵

Op 8 april 2026 brachten internationale media satelliet- en videobeelden en foto's naar buiten, waarop de bevoorrading van de RSF via Ethiopisch grondgebied zou te zien zijn. Deze bevoorradingslijn liep vanuit Berbera, gelegen aan de Somalische kust, via Asosa naar Kurmuk en voerde onder meer voertuigen, tenten en brandstof aan.¹⁵⁶

Op 4 mei 2025 vonden er drone-aanvallen plaats op de internationale luchthaven van Khartoem en op verschillende bases van de SAF. Volgens Soedan waren deze uitgevoerd vanaf de luchthaven bij Bahir Dar, de hoofdstad van Amhara. In reactie hierop haalde Soedan zijn ambassadeur uit Ethiopië terug. Ethiopië noemde de Soedanese beschuldiging 'ongegrond' en verweet Soedan steun aan het TPLF.¹⁵⁷ Het TPLF ontkende steun van Soedan te ontvangen.¹⁵⁸

Naar aanleiding van deze ontwikkelingen stuurde Soedan troepenversterkingen naar de grens met Ethiopië. De troepen werden met name gelegerd in de buurt van Al Fashaga, een vruchtbare grensstrook tussen de Soedanese deelstaat Gedaref¹⁵⁹ en de Ethiopische regio Amhara. Beide landen maakten sinds geruime tijd aanspraak op Al Fashaga (zie ook de kaart in paragraaf 13.2).¹⁶⁰

¹⁵⁰ Reuters, *Ethiopia builds secret camp to train Sudan RSF fighters, sources say*, 10 februari 2026.

¹⁵¹ ATC, *Sudanese Ministry of Foreign Affairs warns Ethiopia of drone incursions*, 2 maart 2026. BBC Monitoring, *Sudan accuses Ethiopia of 'aggression', threatens action*, 3 maart 2026.

¹⁵² Abdelaziz Al Hilu geeft leiding aan de SPLM-N. Deze rebellenbeweging is actief in Zuid-Kordofan en Blauwe Nijl en geniet van oudsher aanhang onder de Nuba, een verzameling van Afrikaanse volkeren die woonachtig is in het Nuba-gebergte. De alliantie van de RSF en de SPLM-N staat in het Arabisch en Engels bekend als *Taasis* ('Fundament') en *Sudan Founding Alliance* (SFA). Ministerie van Buitenlandse Zaken, Algemeen ambtsbericht Soedan, december 2025, blz. 12 en 13.

¹⁵³ Sudan War Monitor (SWM), *Sudanese rebels overrun army garrison at Ethiopia border*, 24 maart 2026.

¹⁵⁴ ATC, *Residents flee homes amid intense SAF-RSF clashes near border on Monday*, 25 maart 2026. The Africa Report, *Sudan accuses Ethiopia of aiding RSF's latest conquest*, 25 maart 2026.

¹⁵⁵ Sudan Tribune, *Sudanese army recaptures strategic border town of Kurmuk*, 8 juli 2026. SWM, *Sudan army recaptures Kurmuk from rebel coalition*, 8 juli 2026. ATC, *Ethiopia weekly analysis, 1 - 8 July 2026*, gepubliceerd op 10 juli 2026, blz. 2-4.

¹⁵⁶ ATC, *New satellite imagery identify alleged ENDF supply pipeline to RSF*, 8 april 2026. Middle East Eye (MEE), *The Ethiopian army base covertly supporting Sudan's RSF*, 8 april 2026. Yale School of Public Health, *Military assistance to RSF occurring at ENDF base in Asosa, Ethiopia*, 8 april 2026, blz. 3, 4 en 13-31.

¹⁵⁷ ATC, *Sudan accuses UAE and Ethiopia of drone strikes that hit Khartoum's International Airport, early morning of 5 May*, 5 mei 2026. BBC, *Sudan accuses Ethiopia and UAE of orchestrating drone attacks on airport*, 5 mei 2026. The Africa Report, *Khartoum accuses Ethiopia and UAE of complicity in airport drone attack*, 5 mei 2026. The Reporter, *Ethiopia accuses Sudanese military of backing TPLF, territorial violations*, 5 mei 2026. Al Jazeera, *Sudan blames Ethiopia, UAE for recent drone attacks: What we know*, 6 mei 2026. Vertrouwelijke bron, 8 mei 2026.

¹⁵⁸ AS, *'Unfounded, irresponsible': TPLF rejects Ethiopia's Sudan collusion claims, warns of 'dangerous escalation'*, 6 mei 2026. SWM, *Ethiopia's TPLF denies collusion with Sudan army as Tigray peace deal falters*, 8 mei 2026.

¹⁵⁹ Ook gespeld als 'al-Qadaf'.
¹⁶⁰ AS, *Sudan reportedly reinforces troops, anti-aircraft defenses along Ethiopia borders in Blue Nile, al-Fashaga after accusations*, 8 mei 2026. ATC, *SAF confirms heightened military activity along Ethiopia border in Blue Nile and al-*

Op 24 mei 2026 verklaarden de SAF een 'vijandige drone' te hebben neergehaald in de buurt van Damazin, de hoofdstad van de Soedanese deelstaat Blauwe Nijl. Volgens de verklaring zou de drone vanuit de richting van Ethiopië zijn afgevuurd. De Ethiopische autoriteiten reageerden vooralsnog niet op voornoemd bericht.¹⁶¹

1.6.3 Somalië

In de voorgaande verslagperiode kwam de bilaterale relatie tussen Ethiopië en Somalië onder druk te staan. Op 1 januari 2024 tekenden Ethiopië en Somaliland een memorandum van overeenstemming,¹⁶² waarvan de inhoud niet publiekelijk werd gedeeld. Somaliland had zich in de jaren negentig eenzijdig afgescheiden van Somalië, hetgeen niet was erkend door Ethiopië en de internationale gemeenschap.¹⁶³ Naar verluidt spraken Ethiopië en Somaliland af dat Ethiopië een twintig kilometer lange kuststrook mocht huren. In ruil daarvoor zou het land de onafhankelijkheid van Somaliland erkennen. Somalië interpreteerde de overeenkomst als een 'daad van agressie'.¹⁶⁴ In april 2024 verbraken Ethiopië en Somalië hun diplomatieke betrekkingen.¹⁶⁵

In december 2024 herstelden Ethiopië en Somalië hun diplomatieke betrekkingen. De Turkse president Recep Tayyip Erdoğan had tussen beide landen bemiddeld. Ethiopië en Somalië namen voor om intensiever te gaan samenwerken, onder meer bij de bestrijding van *Al Shabaab* (Arabisch voor 'De Jeugd').¹⁶⁶ Deze radicaal-islamitische groepering vormde niet alleen een veiligheidsrisico voor Somalië, maar ook voor Ethiopië, in het bijzonder de Somalische regio in Ethiopië (zie subparagraaf 3.6.7).¹⁶⁷

1.6.4 Egypte

In de voorgaande verslagperiode bestonden er spanningen tussen Ethiopië en Egypte, met name over de *Grand Ethiopian Renaissance Dam* (Grote Ethiopische Renaissance-dam, GERD). Deze stuwdam ligt in de westelijke regio Benishangul-Gumuz (zie de kaart in paragraaf 13.2) en was in september 2025 geopend. Egypte vreesde dat Ethiopië met de GERD de watertoevoer door de Blauwe Nijl kon beïnvloeden.¹⁶⁸

In de huidige verslagperiode was de relatie tussen Ethiopië en Egypte ook gespannen. Zo voerde Egypte in de perceptie van de Ethiopische autoriteiten een zogeheten 'omsingelings- of belegeringsstrategie' tegen Ethiopië, met als doel het land te isoleren. Vanuit dit perspectief ging Egypte diplomatieke allianties aan met

Qadarif states, 8 mei 2026. BBC Monitoring, *Sudan 'deploys troops' to border with Ethiopia amid tension*, 8 mei 2026.

¹⁶¹ AS, *Sudan army says it downed 'hostile drone' near Ethiopian border as U.S. condemns deadly SAF strikes in Kordofan*, 25 mei 2026. ATC, *Ethiopia sitrep*, gepubliceerd op 26 mei 2026, blz. 1 en 2.

¹⁶² In het Engels aangeduid als *Memorandum of Understanding* (MoU).

¹⁶³ Op 26 december 2025 erkende Israël de onafhankelijkheid van Somaliland. AI, *Israel's recognition of Somaliland rattles the Horn*, 14 januari 2026.

¹⁶⁴ BBC, *Ethiopia signs agreement with Somaliland paving way to sea access*, 2 januari 2024. Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Ethiopië*, januari 2024, blz. 17. The Africa Report, *Will Turkiye-brokered deal between Ethiopia and Somalia lower tensions in the Horn?*, 12 december 2024. Jeune Afrique, *L'Éthiopie et la Somalie vont rétablir leurs relations diplomatiques*, 12 januari 2025. ICG, *Ethiopia, Eritrea and Tigray*, gepubliceerd op 18 februari 2026, blz. 7.

¹⁶⁵ Jeune Afrique, *L'Éthiopie et la Somalie vont rétablir leurs relations diplomatiques*, 12 januari 2025.

¹⁶⁶ Al Shabaab was van origine de militante jongeren vleugel van de *Islamic Courts Union* (Unie van Islamitische Rechtbanken, ICU). Eind 2006 hief de ICU zich op en zette Al Shabaab de gewapende strijd tegen de Somalische autoriteiten voort met guerrillageweld en terreuraanslagen. Pronk, *Scheuren rond de Hoorn van Afrika*, uitgegeven in 2025, blz. 210-213.

¹⁶⁷ Anadolu Agency (AA), *Ethiopia, Somalia reach agreement in Ankara-mediated peace talks: Turkish president*, 12 december 2024. The Africa Report, *Will Turkiye-brokered deal between Ethiopia and Somalia lower tensions in the Horn?*, 12 december 2024. Jeune Afrique, *L'Éthiopie et la Somalie vont rétablir leurs relations diplomatiques*, 12 januari 2025. ICG, *Ethiopia, Eritrea and Tigray*, gepubliceerd op 18 februari 2026, blz. 8.

¹⁶⁸ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Ethiopië*, januari 2024, blz. 18.

landen die de belangen van Ethiopië ondermijnden, waaronder Eritrea. Het stak Ethiopië bijvoorbeeld dat Egypte en Eritrea op 16 mei 2026 een overeenkomst sloten inzake maritieme samenwerking. Ook nam Ethiopië er aanstoot aan dat Egypte de opvatting was toegedaan dat enkel kustlanden aanspraak mochten maken op directe toegang naar de Rode Zee.¹⁶⁹

¹⁶⁹ Borkena, *Egypt's activity in the Horn of Africa appears to be "siege": Ethiopia*, 21 mei 2026. BBC Monitoring, *Ethiopia terms Egypt's manoeuvres in Horn of Africa 'siege attempt'*, 22 mei 2026. AS, *Ethiopia accuses Egypt of 'encirclement' strategy, 'provocation' since Addis Abeba raised sea access ambitions*, 23 mei 2026. The Africa Report, *Eritrea seeks help from Egypt to counter Abiy's Red Sea ambitions*, 9 juni 2026. AI, *Assab port draws Egyptian firms*, 15 juni 2026.

2 Nationale identiteitskaart

2.1 Inleiding

Dit hoofdstuk gaat in op de (digitale) nationale identiteitskaart, *fayda* geheten. Dit identiteitsdocument werd in 2024 ingevoerd.¹⁷⁰ De meeste informatie in dit hoofdstuk is afkomstig van twee vertrouwelijke bronnen.

De houder kan met de *fayda*-kaart toegang krijgen tot diensten en voorzieningen in verschillende sectoren, zoals het bankwezen, de gezondheidszorg, het onderwijs en de transport-, telecom- en landbouwsector.¹⁷¹ Eind april 2026 deelde een bron mee dat ruim 41 miljoen mensen in Ethiopië in het bezit waren van een *fayda*-kaart.¹⁷²

2.2 Nieuwe ontwikkelingen

Voor zover bekend, deden zich in de huidige verslagperiode enkele veranderingen voor ten aanzien van de *fayda*-kaart. Voorheen diende de aanvrager op het aanvraagformulier de naam van de moeder te vermelden, maar deze voorwaarde kwam te vervallen.¹⁷³

Diplomatieke vertegenwoordigingen van Ethiopië in het buitenland verstrekten geen *fayda*-kaarten. De diplomatieke vertegenwoordiging van Ethiopië in de Verenigde Arabische Emiraten (VAE) begon een pilot met de uitgifte van *fayda*-kaarten. Indien de aanvrager de Ethiopische nationaliteit heeft, dient deze een Ethiopisch paspoort te overleggen. Indien de aanvrager een andere nationaliteit heeft, maar geboren is in Ethiopië, dient deze een Ethiopisch geboortebewijs te overleggen.¹⁷⁴

2.3 Specifieke kenmerken van de *fayda*-kaart

De *fayda*-kaart is een tweetalig document (Amhaars en Engels) en heeft de vorm en grootte van een bankpas. Het bevat biometrische gegevens, waaronder vingerafdrukken, gezichtsherkenning en irisscans. De *fayda*-kaart vermeldt onder meer de namen, geboortedata in de Gregoriaanse en Ethiopische kalenders, nationaliteit, verblijfadres en telefoonnummer van de houder. Ook staat op het document een unieke reeks van twaalf cijfers, het *Fayda Identification Number* (FIN). De *fayda*-kaart vermeldt niet de etniciteit van de drager, waar eerdere identiteitskaarten dit wel deden.¹⁷⁵

In de huidige verslagperiode kregen vluchtelingen en asielzoekers een *fayda*-nummer toebedeeld (zie subparagraaf 7.5.2).

¹⁷⁰ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Ethiopië*, januari 2024, blz. 42.

¹⁷¹ Wereldbank, *The transformative power of Ethiopia's digital ID, Unlocking a better future for all*, 27 februari 2025. Vertrouwelijke bron, 14 mei 2026.

¹⁷² Vertrouwelijke bron, 25 april 2026.

¹⁷³ Vertrouwelijke bron, 25 april 2026.

¹⁷⁴ Vertrouwelijke bron, 25 april 2026. Vertrouwelijke bron, 19 mei 2026.

¹⁷⁵ Vertrouwelijke bron, 25 april 2026. Vertrouwelijke bron, 14 en 19 mei 2026.

2.4 Mogelijkheid tot documentfraude

Er was weinig verifieerbare informatie beschikbaar omtrent de mogelijkheid tot documentfraude bij de aanvraag van een fayda-kaart. Eén bron deelde mee dat de zogeheten *kebele*-kaart als onderliggend document dient bij de aanvraag van een fayda-kaart. Een *kebele* is de kleinste administratieve eenheid in Ethiopië.¹⁷⁶ De kebele-kaart is een identiteitskaart die door de lokale autoriteiten op kebele-niveau is opgesteld en afgegeven.¹⁷⁷ De bron gaf aan dat sommige personen bij de aanvraag van een fayda-kaart een vervalste kebele-kaart overlegden of een kebele-kaart die weliswaar door de daartoe bevoegde autoriteit was opgesteld en afgegeven, maar door omkoping, dus op onrechtmatige wijze, was verkregen.¹⁷⁸ Dezelfde bron meldde dat kebele-kaarten, die vervalst waren of onrechtmatig verkregen, veelal valse informatie bevatten. De bron heeft voorgaande niet nader gekwantificeerd.¹⁷⁹

¹⁷⁶ In Addis Abeba is de kebele afgeschaft en staat de kleinste bestuurlijke laag bekend als *sub-city*.

¹⁷⁷ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Ethiopië*, november 2022, 41-43.

¹⁷⁸ Vertrouwelijke bron, 25 april 2026.

¹⁷⁹ Vertrouwelijke bron, 13 augustus 2026.

3 Overzicht van gewapende conflicten en veiligheidssituatie

3.1 Inleiding

Dit hoofdstuk biedt een overzicht van de gewapende conflicten die tijdens de verslagperiode in Ethiopië plaatsvonden. Het eerste deel van dit hoofdstuk beschrijft de verschillende conflictpartijen. Deze beschrijving is niet uitputtend. Het politieke en militaire landschap in Ethiopië was dusdanig gefragmenteerd dat alleen de actoren kunnen worden behandeld die de meeste invloed uitoefenden op de veiligheidssituatie. Van iedere partij volgt een korte beschrijving, gevolgd door een beschrijving van hoe deze zich tot de andere gewapende actoren verhield.

Het tweede deel van dit hoofdstuk zet uiteen hoe de gewapende conflicten zich in de verschillende regio's ontwikkelden en hoe de conflictpartijen handelden. Hoofdstuk vier brengt op basis van kwantitatieve conflictgegevens de schaal en intensiteit van het geweld verder in kaart.

De kaart in paragraaf 13.3 laat zien waar de verschillende conflictpartijen controle uitoefenden dan wel aanwezig waren.

3.2 Federale strijdkrachten en gelieerde milities

Inleiding

Het federale regeringsleger staat bekend als de *Ethiopian National Defence Force* (ENDF). Premier Abiy benoemde Birhanu Jula in november 2020 tot opperbevelhebber. Birhanu leidde de Ethiopische strijdkrachten tijdens de oorlog in Tigray (november 2020 – november 2022). Premier Abiy bevorderde hem in 2022 tot veldmaarschalk.¹⁸⁰ De federale strijdkrachten waren de enige conflictpartij in Ethiopië met een luchtmacht, namelijk de *Ethiopian Air Force* (ETAF).

Aan de zijde van de federale strijdkrachten dienden verscheidene milities. Het voert te ver om alle regeringsgezinde milities afzonderlijk te beschrijven. Daarom worden in dit ambtsbericht alleen de milities beschreven die tijdens de verslagperiode het meest prominent aanwezig waren.

Tekeze Guards

De Tekeze Guards¹⁸¹ bestonden uit regeringsgezinde Amharen die ten westen van de Tekeze actief waren. Deze rivier vormt een min of meer natuurlijke grens tussen Tigray en Amhara (zie ook de kaart in paragraaf 13.2). In de optiek van de Tekeze Guards behoorde het gebied ten westen van de Tekeze tot Amhara en niet tot Tigray.¹⁸²

¹⁸⁰ The Africa Report, *The moneymen and securocrats behind Prime Minister Abiy Ahmed*, 9 november 2025. AI, *Abiy Ahmed's security strongmen line up against rebel threats*, 26 juni 2026.

¹⁸¹ In het Amhaars aangeduid als *Tekeze Zeb*.

¹⁸² Vertrouwelijke bron, 11 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 27 februari 2026. ATC, *Ethiopia weekly analysis*, 4 March – 11 March 2026, gepubliceerd op 13 maart 2026, blz. 3.

De Tekeze Guards beschikten hoofdzakelijk over lichte wapens, al hadden sommige leden ook zware machinegeweren.¹⁸³ In de verslagperiode raakten de Tekeze Guards in gevecht met zowel de Tigray Defence Forces (TDF) als met Fano (zie subparagraaf 3.6.4).

Tigray Peace Forces (TPF)

In maart 2025 splitsten de TPF zich af van de TDF. De TPF opereerden in het grensgebied tussen Zuidoost-Tigray en Afar. Deze gewapende groepering wilde een einde maken aan de hegemonie van het Tigray Volksbevrijdingsfront (TPLF) binnen het regionaal bestel van Tigray. In dit verband spraken de TPF over een 'scheiding van partij en staat' (TPLF en Tigray). Deze doelstelling leek sterk op die van Simret, de politieke partij van Getachew (zie ook subparagraaf 1.5.1).¹⁸⁴ Een bron schatte in maart 2026 dat de TPF beschikten over niet meer dan duizend strijders.¹⁸⁵

De federale overheid ontkende steun te verlenen aan de TPF, maar een bron had berichten ontvangen dat de ENDF deze groep had voorzien van wapens en uniformen.¹⁸⁶ Een andere bron meldde dat de TPF dankzij federale overheidssteun toegang hadden tot kleine wapens¹⁸⁷ en mortieren. Dezelfde bron begreep dat de ENDF artilleriesteun verleende aan de TPF, toen laatstgenoemden begin februari 2026 in gevecht raakten met de TDF op de grens tussen Zuid-Tigray en Afar (zie ook subparagraaf 3.6.4).¹⁸⁸

Oromo Special Forces (OSF)

De *Oromo Special Forces* (OSF) vormden een paramilitaire strijdmacht in Oromia. In 2023 zouden de OSF formeel ontbonden zijn, maar drie bronnen gaven onafhankelijk van elkaar aan dat ze tijdens de huidige verslagperiode actief meestreden aan de zijde van de ENDF. Twee van deze drie bronnen gaven aan dat de OSF doorgaans minder training hadden genoten dan de ENDF en daardoor minder gedisciplineerd zouden optreden.¹⁸⁹ In 2023 werd de getalssterkte van de OSF geschat op 30.000 à 50.000 paramilitairen.¹⁹⁰

Gaachana Sirnaa (GS)

De regionale autoriteiten in Oromia richtten in maart 2022 een burgerwacht op met de naam *Gaachana Sirnaa* (GS), wat letterlijk 'Schild van het Systeem'¹⁹¹ betekent in de Oromo-taal. De leden van deze beweging waren bevoegd om identiteitscontroles uit te voeren en verdachte groepen en personen in de gaten te houden. GS werd niet ingezet bij offensieve acties, maar voor controlewerkzaamheden, zoals het bemannen van controleposten en het melden van (verdachte) situaties.¹⁹² Indien de burgerwachten een verdachte aanhielden, behoorden zij die over te dragen aan een hogere overheidsinstantie, veelal de

¹⁸³ ATC, *Ethiopia weekly analysis, 4 March – 11 March 2026*, gepubliceerd op 13 maart 2026, blz. 3.

¹⁸⁴ AI, *Addis Ababa backs creation of armed Tigrayan opposition in Afar region*, 14 mei 2025. The Africa Report, *In Tigray, a new armed group emerges*, 13 juni 2025. Vertrouwelijke bron, 5 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 11 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 27 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 10 maart 2026.

¹⁸⁵ Vertrouwelijke bron, 10 maart 2026.

¹⁸⁶ Vertrouwelijke bron, 11 februari 2026.

¹⁸⁷ In het Nederlands ook aangeduid als 'lichte wapens'.

¹⁸⁸ Vertrouwelijke bron, 10 maart 2026.

¹⁸⁹ Vertrouwelijke bron, 30 juni 2026. Vertrouwelijke bron, 5 juli 2026. Vertrouwelijke bron, 13 juli 2026.

¹⁹⁰ Vertrouwelijke bron, 30 juni 2026.

¹⁹¹ Ook gespeld als *Gachana Sirna*; in het Engels vertaald als *Shield of the System*.

¹⁹² AS, *Farm or fight, Farmers in Oromia's Horro Guduru Wollega zone struggle against forced conscription under Gachana Sirna*, 6 september 2024. AS, *Human rights under siege, How security forces in Oromia fuel terror, fear to control residents through lawlessness*, 29 januari 2025. AS, *Shadow governance, How coercion, extortion, and impunity are reshaping everyday life in Oromia*, 12 mei 2026. Vertrouwelijke bron, 21 mei 2026. Vertrouwelijke bron, 27 mei 2026. Vertrouwelijke bron, 30 juni 2026.

politie. De leden van GS waren verantwoording schuldig aan de regionale autoriteiten. Zij opereerden in hun eigen omgeving, vaak op het niveau van de kebele, de kleinste administratieve eenheid in Ethiopië.¹⁹³

De leden van GS waren herkenbaar aan hun rood-wit-zwarte bodywarmers, de kleuren van de regionale vlag van Oromia.¹⁹⁴ Op beschikbare nieuwsfoto's oogden de leden van GS ongewapend.¹⁹⁵

De leden van GS ontvingen geen salaris voor de uitvoering van hun veiligheidstaken.¹⁹⁶ *Addis Standard* (AS)¹⁹⁷ berichtte eind januari 2025 dat leden van GS passanten lastigvielen bij controleposten en geld van hen afpersten.¹⁹⁸ Volgens een bron was de mogelijkheid tot afpersing een reden voor sommige werklozen en mensen aan de rand van de samenleving¹⁹⁹ om zich aan te sluiten bij GS.²⁰⁰ Een andere bron gaf aan dat de leden van GS gratis voedsel kregen als vergoeding. De leden losten elkaar in ploegendiensten af, zodat zij daarnaast tijd hadden om in hun eigen levensonderhoud te voorzien, aldus dezelfde bron.²⁰¹

Er verschenen berichten over gedwongen rekrutering door GS, waarover meer kan worden gelezen in paragraaf 6.2.²⁰²

3.3 Tigray Defence Forces (TDF)

De TDF vormen de formele verdedigingsmacht van de regio Tigray en zijn verantwoording schuldig aan het regionaal bestuur van Tigray; eerst de Tigray Interim Regional Administration (TIRA) en daarna de Tigray Council. Aangezien de regionale overheid van Tigray onder grote invloed stond van het TPLF onder leiding van Debretsion, beschouwden veel commentatoren de TDF als de *de facto* gewapende vleugel van het TPLF (zie ook subparagraaf 1.5.1).²⁰³

De TDF waren georganiseerd als een conventionele strijdmacht en onderverdeeld in compagnieën, regimenten en brigades. In gevechtssituaties kon deze onderverdeling een andere vorm aannemen, aldus een bron. Volgens dezelfde bron waren de TDF ervaren in zowel reguliere als guerrilla-oorlogsvoering.²⁰⁴

In de huidige verslagperiode controleerden de TDF het grootste deel van Tigray. Zoals reeds vermeld, controleerden het federale leger en milities van regeringsgezinde Amharen het gebied ten westen van de Tekeze-rivier dat voorheen bij Tigray had gehoord. Aan de zuidflank van Tigray was de veiligheidssituatie enigszins fluïde, waarbij de TDF en de federale strijdkrachten afwisselend het gebied

¹⁹³ AS, *Human rights under siege*, 29 januari 2025. Vertrouwelijke bron, 21 mei 2026. Vertrouwelijke bron, 30 juni 2026.

¹⁹⁴ De vlag van de regio Oromia betreft een horizontale driekleur (rood-wit-zwart) en bevat in het midden de afbeelding van de heilige *Odaa*-boom.

¹⁹⁵ AS, *Shadow governance*, 12 mei 2026.

¹⁹⁶ AS, *Human rights under siege*, 29 januari 2025. Vertrouwelijke bron, 21 mei 2026.

¹⁹⁷ AS is een toonaangevend, onafhankelijk nieuwsblad en gevestigd in Addis Adeba. Het publiceert in drie talen, te weten Amhaars, Engels en Oromo. Raadpleeg <https://addisstandard.com> voor meer informatie.

¹⁹⁸ AS, *Human rights under siege*, 29 januari 2025.

¹⁹⁹ De bron gebruikte letterlijk de term *outcasts*.

²⁰⁰ Vertrouwelijke bron, 30 juni 2026.

²⁰¹ Vertrouwelijke bron, 21 mei 2026.

²⁰² AS, *Human rights under siege*, 29 januari 2025. AS, *Farm or fight*, 6 september 2024. AS, *Shadow governance*, 12 mei 2026. Vertrouwelijke bron, 21 mei 2026.

²⁰³ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Ethiopië*, januari 2024, blz. 9. Vertrouwelijke bron, 5 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 11 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 27 februari 2026.

²⁰⁴ Vertrouwelijke bron, 10 maart 2026.

binnentrokken en verlieten. De Eritrese strijdkrachten (EDF) bleven aanwezig in enkele bergachtige gebieden in het noorden van Tigray (zie subparagraaf 5.10.3).²⁰⁵

De kaart in paragraaf 13.4 laat de verschillende controlegebieden in Tigray zien in de periode van 1 januari tot en met 16 juni 2026.

3.4 Fano

Van oudsher verwijst het begrip 'Fano' in de Amhaarse volkscultuur naar een bandiet of opstandeling met een maatschappelijke inslag. Gelet op de zware socio-economische omstandigheden zag de Fano-figuur zich genoodzaakt tot een bestaan van banditisme en struikrovers.²⁰⁶

Tegenwoordig verwijst 'Fano' naar een losse beweging van Amhaarse strijdgroepen. Sinds 2023 voeren deze groepen in Amhara een gewapende strijd tegen de federale overheid. Zij voelen zich miskend, omdat ze een wezenlijke bijdrage hebben geleverd aan de oorlog in Tigray (2020-2022), maar buiten het Pretoria-akkoord zijn gehouden. Nadien weigerden zij zich te ontwapenen (zie ook paragraaf 1.4).

De Fano-beweging beschouwde zich als de politieke erfgenaam van de aloude Ethiopische staat en was gewoon om de effen horizontale driekleur van groen-goud-rood²⁰⁷ te voeren. De meeste Fano-strijders waren christelijk-orthodox en velen van hen droegen een kruis op de borst.²⁰⁸

Dat de Fano-beweging niet één geheel vormde, bleek uit verschillende omstandigheden. Zo was het onduidelijk of Fano-strijders streden voor een onafhankelijk Amhara, vergaande autonomie en/of de omverwerping van de regering van premier Abiy.²⁰⁹ De getalssterkte van de verschillende Fano-groepen kon volgens een bron onderling sterk verschillen. Sommige groepen bestonden uit tientallen strijders; andere groepen uit enkele duizenden.²¹⁰

Dat de Fano-beweging uit verschillende facties bestond, werd ook duidelijk toen de regionale regering van Amhara vrede sloot met één van deze facties, namelijk de *Amhara Fano Popular Organization* (AFPO). De ondertekening van het vredesakkoord vond plaats in twee bedrijven, namelijk op 4 december 2025 en op 22 januari 2026.²¹¹

Andere Fano-groepen zetten hun gewapende strijd tegen de federale regering voort. Sommige van deze groepen verenigden zich in januari 2026 in de Amhara Fano National Movement (AFNM).²¹² Op het moment van schrijven was het nog onduidelijk of de AFNM erin zou slagen om van de verschillende Fano-groepen werkelijk één coherent geheel te maken.²¹³

²⁰⁵ Vertrouwelijke bron, 27 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 10 maart 2026. Vertrouwelijke bron, 23 juni 2026.

²⁰⁶ BBC Monitoring, *Fano, Background*, 15 oktober 2024. Vertrouwelijke bron, 5 maart 2026. Vertrouwelijke bron, 28 maart 2026.

²⁰⁷ Goud wordt in dit verband ook aangeduid als 'geel'.

²⁰⁸ Vertrouwelijke bron, 24 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 10 maart 2026. The Africa Report, *Fano's Kingdom*, 12 augustus 2026.

²⁰⁹ WPF, *Tigray in the eye of the storm*, 2 januari 2024. The Guardian, *Inside Ethiopia's Fano insurgency*, 1 december 2025. Vertrouwelijke bron, 10 maart 2026.

²¹⁰ Vertrouwelijke bron, 27 februari 2026.

²¹¹ AS, *Amhara region signs 'peace agreement' with Capitaine Masresha Setie*, 4 december 2025. The Africa Report, *Ethiopia's Amhara region, Fano faction sign breakthrough agreement*, 5 december 2025. ATC, *AFPO, Amhara Regional State sign peace implementation agreement following IGAD and AU mediation*, 24 januari 2026.

²¹² Voor zover kon worden achterhaald, ging het om een factie van de AFPO, de *Amhara Fano Popular Force* (AFPF) en Bizamo Fano.

²¹³ Vertrouwelijke bron, 27 februari 2026.

Wel was duidelijk dat tijdens de huidige verslagperiode in Amhara meer operationele speelruimte ontstond voor Fano-strijders. De federale strijdkrachten verplaatsten namelijk troepen naar de grenzen bij Tigray en Eritrea, omdat de spanningen toenamen tussen enerzijds de federale regering van premier Abiy en anderzijds Eritrea en het TPLF onder leiding van Debretsion (zie subparagrafen 1.5.1 en 1.6.1).²¹⁴

Door bovengenoemde ontwikkeling slaagde Fano erin om op 11 februari 2026 de stad Debre Tabor, gelegen in Amhara, in te nemen. Na hevige luchtaanvallen van de Ethiopische luchtmacht (ETAF) wisten regeringsgezinde milities de stad de volgende dag te heroveren.²¹⁵ Een bron maakte duidelijk dat het niet zozeer de strategie was van Fano om steden permanent in bezit te houden. Daartoe had deze beweging (vooralnog) niet de militaire capaciteit. Het ging Fano erom om met dergelijke verrassingsacties de federale overheid in verlegenheid te brengen.²¹⁶

Een bron wees erop dat Fano-strijders voornamelijk waren uitgerust met kleine wapens, hoewel zij soms ook antitankwapens²¹⁷ en mortieren inzetten. Fano voerde bij voorkeur bliksemanvallen uit op de ENDF die enkele uren duurden. Het kwam echter voor dat Fano-strijders verwikkeld raakten in dagenlange gevechten met het regeringsleger en zijn bondgenoten, aldus dezelfde bron.²¹⁸

In de verslagperiode bleef Fano in essentie een guerrillabeweging die zich ophield in de rurale gebieden van Amhara. De provinciesteden, zoals Bahir Dar, Dessie, Gondar en Woldia, en de voornaamste snelwegen bleven onder de controle van de ENDF en de regionale autoriteiten.²¹⁹ Een bron omschreef het controleniveau van de Ethiopische autoriteiten in Amhara als *island control*, waarbij de door de overheid gecontroleerde gebiedsdelen op 'eilandjes' leken.²²⁰ Begin april 2026 schatte een andere bron dat Fano-groepen ongeveer tachtig procent van Amhara onder controle hadden,²²¹ hetgeen overeenkwam met wat de AFNM zelf aangaf.²²²

Hoewel Fano-strijders zich hoofdzakelijk in rurale gebieden ophielden, waagden zij zich wel in verstedelijkte gebieden,²²³ zoals de tijdelijke inname van Debre Tabor in februari 2026 liet zien. Op 6 juni 2026 overviel de AFNM het politiebureau in het stadje Andabet. Fano-gelieerde bronnen gaven aan dat daarbij zeven tegenstanders werden gedood.²²⁴

3.5 Oromo Liberation Army (OLA)

Het Oromo Bevrijdingsleger (OLA), door de federale overheid aangeduid als Shene, voert in zijn huidige vorm sinds 2018 een gewapende strijd tegen de regering van premier Abiy (zie ook paragraaf 1.4). Het OLA stelde te strijden voor de belangen van de Oromo's, de grootste bevolkingsgroep in Ethiopië (zie paragraaf 1.1). Veel

²¹⁴ BBC Monitoring, *Army mobilisation in Ethiopia's Tigray creates security gaps*, 20 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 10 maart 2026. Vertrouwelijke bron, 11 maart 2026.

²¹⁵ ATC, *Heavy clashes erupt between Fano and ENDF in South Gondar Zone on Saturday*, 21 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 26 mei 2026.

²¹⁶ Vertrouwelijke bron, 26 mei 2026.

²¹⁷ In het Engels bekend als *rocked-propelled grenades* (RPGs).

²¹⁸ Vertrouwelijke bron, 10 maart 2026.

²¹⁹ Vertrouwelijke bron, 22 januari 2026. Vertrouwelijke bron, 10 maart 2026. Vertrouwelijke bron, 8 april 2026.

Vertrouwelijke bron, 18 mei 2026. Vertrouwelijke bron, 26 mei 2026.

²²⁰ Vertrouwelijke bron, 26 mei 2026.

²²¹ Vertrouwelijke bron, 8 april 2026.

²²² BBC Monitoring, *Amhara rebels and Ethiopian army intensify clashes ahead of election*, 29 mei 2026.

²²³ WPF, *Tigray in the eye of the storm*, 2 januari 2024. The Africa Report, *Fano's Kingdom*, 12 augustus 2026.

²²⁴ ATC, *Ethiopia sitrep*, gepubliceerd op 9 juni 2026, blz. 6.

OLA-strijders droegen dreadlocks, waarmee zij een revolutionair statement wilden maken.²²⁵

Er bestonden enkele gelijkenissen tussen Fano (zie paragraaf 3.4) en het OLA. Net als bij de Fano-beweging was de politieke doelstelling van het OLA niet geheel duidelijk. Deze gewapende oppositiegroep zou streven naar een onafhankelijk Oromia, vergaande autonomie en/of meer politieke representatie van Oromo's.²²⁶

Vergelijkbaar met Fano bestond het OLA uit verschillende facties die verspreid en los van elkaar opereerden.²²⁷ De losse samenhang van het OLA kwam onder meer aan het licht toen een splintergroep²²⁸ begin december 2024 een vredesovereenkomst sloot met de regionale autoriteiten van Oromia. De hoofdmacht van het OLA verwierp deze overeenkomst en zette de gewapende strijd voort.²²⁹

Het OLA hield zich op in moeilijk begaanbaar terrein dat bestond uit wouden en laaglandgebieden.²³⁰ Deze gewapende oppositiegroep opereerde van oudsher in Oromia, maar in de verslagperiode vestigde het zich ook in het oosten van Benishangul-Gumuz. Het grensgebied tussen Oromia en Benishangul-Gumuz was bebost en afgelegen en bood aldus geschikte schuilplekken voor OLA-strijders.²³¹

Net als Fano waren de meeste OLA-strijders uitgerust met kleine wapens, zoals de AK-47.²³² Zij waren niet bij machte om provinciestedjes in te nemen. Het OLA gaf er de voorkeur aan om in landelijke streken legerkonvoien en -patrouilles aan te vallen. Ook legde het OLA zich toe op ontvoeringen voor losgeld en moorden.²³³ Een bron voegde eraan toe dat kleine OLA-groepjes, bestaande uit zeven tot vijftien manschappen, incidenteel sabotageacties uitvoerden aan de randen van provinciestedjes. In dit geval kon bijvoorbeeld worden gedacht aan het beschieten of in brand steken van elektriciteitscentrales.²³⁴

Net als Fano waagde het OLA zich soms in verstedelijkte gebieden. Zo vielen OLA-strijders op 4 juni 2026 het stadje Goljota aan. Ze beschoten daarbij het lokale overheidsgebouw en staken het in brand.²³⁵

In Oromia was het niet altijd duidelijk welke actor verantwoordelijk was voor geweldsincidenten. Gewapende personen of groepen pleegden roofovervallen of ontvoerden mensen voor losgeld. Deze personen of groepen beweerden tot het OLA te behoren of werden door de Ethiopische autoriteiten als 'OLA' bestempeld, terwijl dat niet altijd het geval was. In die zin was de benaming 'OLA' verworpen tot een soort verzamelterm.²³⁶

²²⁵ Vertrouwelijke bron, 24 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 27 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 10 maart 2026.

²²⁶ BBC, *Ethiopia's PM sees OLA rebellion grow in his own backyard*, 18 december 2022. Vertrouwelijke bron, 5 maart 2026. Vertrouwelijke bron, 10 maart 2026.

²²⁷ Vertrouwelijke bron, 11 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 27 februari 2026. Amnesty, *"No one came to my rescue"*, gepubliceerd op 6 maart 2026, blz. 11. Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

²²⁸ Het betrof de factie van Jaal Sagni, beter bekend als 'Kameraad Sagni'.

²²⁹ Borkena, *Oromia region gov't claims "peace deal" with OLA as factions dismiss agreement*, 2 december 2024. The Africa Report, *Ethiopia signs peace deal with Oromo Liberation Army splinter group*, 3 december 2024.

²³⁰ The Independent, *'Executions, torture, abductions, rape'*, 2 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 5 maart 2026.

²³¹ Vertrouwelijke bron, 27 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 10 maart 2026.

²³² De AK-47 is een semi-automatisch aanvalsgeweer en staat ook bekend als 'Kalasjnikov'.

²³³ Vertrouwelijke bron, 10 maart 2026. Vertrouwelijke bron, 8 april 2026. Vertrouwelijke bron, 9 april 2026. Vertrouwelijke bron, 10 april 2026.

²³⁴ Vertrouwelijke bron, 10 april 2026.

²³⁵ ATC, *Ethiopia sitrep*, gepubliceerd op 5 juni 2026, blz. 7 en 8.

²³⁶ Vertrouwelijke bron, 27 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 10 maart 2026. Vertrouwelijke bron, 9 april 2026. Vertrouwelijke bron, 10 april 2026. Vertrouwelijke bron, 30 juni 2026.

3.6 De veiligheidssituatie

3.6.1 Inleiding

Deze paragraaf beschrijft alleen de veiligheidssituatie in Amhara, Oromia, Tigray, Benishangul-Gumuz, Gambela,²³⁷ Somali en Zuid-Ethiopië. Tijdens de huidige verslagperiode vielen de ontwikkelingen en gebeurtenissen betreffende de veiligheidssituatie in deze zeven regio's het meest op. De veiligheidssituatie in de overige vier regio's (Afar, Harari, Sidama en Zuidwest-Ethiopië) en twee federale steden (Addis Abeba en Dire Dawa) wordt niet apart behandeld.

In de huidige verslagperiode vormden met name Amhara, Oromia en Gambela het toneel van gewapend conflict en banditisme. In Tigray vond er beduidend minder geweld plaats, maar brachten de oplopende spanningen (zie subparagraaf 1.5.1), die deels een geopolitieke dimensie hadden (zie subparagraaf 1.6.1), een risico op een geweldsescalatie met zich mee.²³⁸

Deze paragraaf biedt een kwalitatieve synthese van geweldspatronen en conflictdynamieken in Ethiopië tijdens de huidige verslagperiode. Het volgende hoofdstuk brengt aan de hand van de beschikbare kwantitatieve conflictgegevens de schaal en intensiteit van het geweld nader in beeld.

3.6.2 Amhara

Inleiding in het geweldsniveau van Amhara

Twee bronnen gaven onafhankelijk van elkaar aan dat tijdens de huidige verslagperiode het meeste geweld plaatsvond in Amhara,²³⁹ wat ook blijkt uit de kwantitatieve conflictgegevens in hoofdstuk 4. Zowel het federale leger als Fano-strijders maakten burgerslachtoffers,²⁴⁰ hetgeen hieronder nader wordt uitgewerkt.

Paragraaf 7.2 beschrijft de veiligheidssituatie voor binnenlandse ontheemden in Amhara. Paragraaf 7.4 gaat in op geweldsincidenten tegen humanitaire actoren in Amhara. Subparagraaf 7.5.3 kijkt naar de veiligheidssituatie voor vluchtelingen in Amhara.

Burgerslachtoffers ingevolge conflict-gerelateerd geweld door de autoriteiten

Bij de bestrijding van Fano maakte het federale leger gebruik van drone-aanvallen.²⁴¹ Op 15 maart 2024 rapporteerde de Mensenrechtenraad van de Verenigde Naties (VN)²⁴² dat het federale leger sinds augustus 2023 ongeveer honderd drone-aanvallen had uitgevoerd door heel Amhara.²⁴³ De drone-aanvallen van het federale leger troffen niet alleen militaire doelwitten, maar ook

²³⁷ Ook gespeld als 'Gambella'.

²³⁸ WPF, *Tigray in the eye of the storm*, 2 januari 2024. Vertrouwelijke bron, 22 januari 2026. Armed Conflict Location & Event Data (ACLED), *Fresh clashes renew fears for a return to conflict*, 2 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 11 februari 2026. ICG, *Ethiopia, Eritrea and Tigray*, gepubliceerd op 18 februari 2026, blz. 1-4, 22 en 23. Vertrouwelijke bron, 27 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 10 maart 2026. Vertrouwelijke bron, 26 mei 2026. Al Jazeera, *A visual guide to Ethiopia's ethnic groups and conflict areas*, 29 mei 2026. ACLED, *The TPLF's move to fully control Tigray poses a growing and expanding threat in the Horn of Africa*, 2 juni 2026. Der Standard, *Sind die Kämpfe in Tigray Vorboten des Großen Kriegs?*, 4 augustus 2026.

²³⁹ Vertrouwelijke bron, 11 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 10 maart 2026.

²⁴⁰ Vertrouwelijke bron, 11 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 27 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 5 maart 2026.

²⁴¹ Vertrouwelijke bron, 11 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 18 mei 2026.

²⁴² In het Engels bekend als *United Nations Human Rights Council*.

²⁴³ VN-Mensenrechtenraad, *Racial and ethnic-based violence and discrimination against Ethiopia's Amhara*, 15 maart 2024, blz. 2.

schoolpleinen, markten, kerken en akkers. Als gevolg vielen er burgerdoden, onder wie kinderen, priesters en boeren.²⁴⁴

Eén bron achtte het onwaarschijnlijk dat het federale leger bij drone-aanvallen opzettelijk burgerslachtoffers wilde maken. Volgens de bron hield het leger bij de uitvoering van deze aanvallen onvoldoende rekening met de bescherming van burgers²⁴⁵ en konden de burgerdoden worden beschouwd als 'bijkomende schade'.²⁴⁶

Hieronder volgen enkele voorbeelden van drone- en luchtaanvallen in Amhara, waarbij (dodelijke) burgerslachtoffers vielen. Deze voorbeelden dienen enkel ter illustratie en kunnen geenszins als uitputtend worden beschouwd. Het gaat om drone- en luchtaanvallen die tijdens de huidige verslagperiode in het oog sprongen.

Op 19 februari 2024 trof een drone een truck in de buurt van het stadje Sasit. Het voertuig vervoerde vijftig personen. De drone-aanval doodde minstens dertig burgers, onder wie zestien familieleden die terugkeerden van een doopritueel. Volgens de lokale bevolking was Fano op het moment van de aanval niet actief in de omgeving.²⁴⁷

Op 17 april 2025 kwamen naar verluidt meer dan honderd mensen om bij een drone-aanval in het stadje Gedeb. De drone trof een menigte in de buurt van een basisschool. De groep mensen was bezig met de aanleg van een hek. Onder de dodelijke slachtoffers bevonden zich onder andere leerkrachten en leerlingen.²⁴⁸ Een bron vermoedde dat de aanval gericht was tegen Fano, omdat er de dag van tevoren een gevecht had plaatsgevonden met Fano en er nog steeds Fano-strijders in de buurt waren.²⁴⁹

Op 27 september 2025 trof een drone-aanval een dokterspost in het stadje Sanka. Daarbij kwamen naar verluidt vier burgers om, onder wie een zwangere vrouw. Daarnaast vielen er volgens ooggetuigen en gezondheidsmedewerkers meer dan tien gewonden.²⁵⁰ Ook ditmaal had de dag ervoor een gevecht plaatsgevonden met Fano, aldus dezelfde bron.²⁵¹

Op 22 juli 2026 trof een luchtaanval van de Ethiopische luchtmacht (ETAF) een klooster in het district Mekane Selam. Daarbij verloren twee nonnen het leven. Verder vielen er elf gewonden. Het was onduidelijk of er op het moment van de aanval gevechten plaatsvonden tussen federale troepen en Fano in de buurt van het klooster.²⁵² De *World Council of Churches* (Wereldraad van Kerken, WCC)²⁵³ veroordeelde de aanval op het klooster.²⁵⁴

²⁴⁴ AS, *Collateral no more, Amhara civilians face relentless drone strikes, global inaction enables atrocities*, 12 juni 2025. Vertrouwelijke bron, 8 april 2026.

²⁴⁵ In het Engels aangeduid als *Protection of Civilians* (PoC).

²⁴⁶ In het Engels aangeduid als *collateral damage*. Vertrouwelijke bron, 27 februari 2026.

²⁴⁷ Agenzia Nova, *Ethiopia, "Bbc" sources: at least 30 civilians killed in an air raid in the Amhara region*, 21 februari 2024. Borkena, *At least 30 civilians were killed in the latest drone strike in the North Shoa Amhara region*, 22 februari 2024. Action on Armed Violence (AOAV), *Ethiopia: 30 killed, 18 injured in Ethiopian air strike on passenger truck near Sasit, Amhara*, 23 februari 2024.

²⁴⁸ AS, *More than 100 people killed in drone strike in East Gojjam zone, Amhara region; eyewitnesses report civilian casualties*, 24 april 2025.

²⁴⁹ Vertrouwelijke bron, 30 maart 2026.

²⁵⁰ AS, *Drone strike on health post in North Wollo kills four civilians, including pregnant woman, over ten injured*, 1 oktober 2025.

²⁵¹ Vertrouwelijke bron, 30 maart 2026.

²⁵² ATC, *Ethiopia sitrep*, gepubliceerd op 24 juli 2026, blz. 3.

²⁵³ De WCC is een internationale, oecumenische organisatie die streeft naar eenheid binnen het christendom.

Raadpleeg <https://www.oikoumene.org> voor meer informatie over de WCC.

²⁵⁴ WCC, *WCC condemns deadly drone strike on monastery in Ethiopia's Amhara Region*, 28 juli 2026.

De federale troepen maakten niet alleen burgerslachtoffers vanuit de lucht. Na een treffen met Fano ontwikkelde zich een patroon waarbij het leger naar een nabijgelegen gemeenschap trok, waar soldaten de plaatselijke burgerbevolking ervan beschuldigden inlichtingen aan Fano te hebben doorgespeeld. Militairen haalden mensen uit hun huizen, in het bijzonder boeren en jonge mensen, waarna zij werden onderworpen aan buitengerechtelijke detenties of standrechtelijke executies.²⁵⁵ Een bron omschreef dat het leger bij dergelijke acties op 'lukrake'²⁵⁶ wijze burgers tot doelwit maakte.²⁵⁷

Het bleef onduidelijk hoe vaak dergelijke acties, waarbij burgerslachtoffers vielen, in Amhara plaatsvonden. Een bron wees erop dat onafhankelijke media niet konden opereren in de conflictgebieden in Amhara, waardoor zulke geweldsincidenten tegen de burgerbevolking onderbelicht bleven (raadpleeg paragraaf 5.7 voor informatie over de persbreidel in het algemeen). Desalniettemin ontving de bron naar eigen zeggen 'regelmatig' berichten over zulke incidenten, zonder dit nader te kwantificeren.²⁵⁸ Hieronder volgen twee voorbeelden ter illustratie; deze kunnen geenszins als uitputtend worden beschouwd.

Eind januari 2024 executeerde het Ethiopische leger in het stadje Merawi tientallen burgers. Soldaten gingen van deur tot deur en doorzochten de straten, waarbij zij dodelijke slachtoffers maakten; veelal mannen, maar ook vrouwen. De executies vormden een reactie op de aanvallen die Fano had uitgevoerd op Merawi.²⁵⁹

Na een treffen met Fano trokken federale troepen op 31 maart 2025 door Brakat en omgeving. Zij gingen van deur tot deur en doorzochten de straten. Tijdens hun zoektocht naar (vermeende) Fano-aanhangers maakten de federale troepen ruim veertig burgerdoden onder wie een kerkbestuurder en vrouwen die terugkeerden van de graanmolens.²⁶⁰

Een bron meldde dat de Ethiopische autoriteiten familieleden van (vermeende) Fano-strijders instrueerden om het bewuste familielid ervan te overtuigen de gelederen van Fano te verlaten.²⁶¹ Indien een familielid van een (vermeende) Fano-strijder geen gehoor gaf aan deze instructie, kon deze worden onderworpen aan bedreigingen, intimidatie, huiszoekingen en detenties, aldus dezelfde bron.²⁶²

Raadpleeg paragraaf 8.2 over seksueel oorlogsgeweld dat regeringsgezinde militieleden in Amhara pleegden.

Geweld van Fano tegen de burgerbevolking

Zoals aangegeven in de inleiding van deze subparagraaf, maakte ook Fano burgerslachtoffers. Over de aard van dit geweld, verschilden de bronnen enigszins van inzicht.

²⁵⁵ AS, *Deadly clash in Amhara's West Gojjam Zone kills four, residents report 14-year-old boy, monk among victims*, 4 februari 2025. Vertrouwelijke bron, 11 februari 2026.

²⁵⁶ De bron sprak letterlijk over *random*.

²⁵⁷ Vertrouwelijke bron, 11 februari 2026.

²⁵⁸ Vertrouwelijke bron, 11 februari 2026.

²⁵⁹ The Guardian, *Dozens of civilians killed by Ethiopian state troops in Amhara region, say reports*, 12 februari 2024. Al Jazeera, *Ethiopian forces killed 'at least 45 citizens' in Amhara, rights body says*, 13 februari 2024. HRW, *Military executes dozens in Amhara Region*, 4 april 2024. Amnesty International, *Merawi killings should be independently investigated*, 12 april 2024.

²⁶⁰ AS, *Over 40 civilians, including children, allegedly killed by "gov't security forces" in Amhara's North Gojjam zone*, 3 april 2025. Vertrouwelijke bron, 30 maart 2026.

²⁶¹ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026.

²⁶² Vertrouwelijke bron, 17 juni 2026.

Eén bron gaf aan dat wanneer Fano-strijders een provinciestadje binnentrokken, zij de plaatselijke notabelen, zoals een schooldirecteur of een arts, onder druk zetten om openlijk hun steun te betuigen aan Fano. Indien zij dit weigerden, werden zij doodgeschoten. De bron gaf aan dat dergelijke geweldsincidenten 'niet op massale schaal' plaatsvonden, maar kon dit niet nader kwantificeren, omdat de nieuwsgaring op regionaal niveau gering was.²⁶³

Een andere bron was niet op de hoogte van standrechtelijke executies van plaatselijke notabelen door Fano. Volgens deze bron viel Fano gericht burgers aan die werkzaam waren voor de Ethiopische autoriteiten. Ook was deze bron op de hoogte van incidenten, waarbij Fano na schooltijd granaten had gegooid naar schoolgebouwen. Dergelijke acties waren niet bedoeld om burgers te doden, maar om ze te intimideren, aldus de bron.²⁶⁴

Fano-strijders stonden niet toe dat de scholen in hun controlegebied openbleven. Zij wilden daarmee laten zien dat zij de macht uitoefenden en niet de Ethiopische autoriteiten, aldus een bron.²⁶⁵ In februari 2025 ontvoerde Fano dertien leerkrachten die toch lesgaven. De ontvoerders vroegen 50.000,00 birr²⁶⁶ losgeld per gegijzelde.²⁶⁷ In maart 2025 doodden Fano-strijders vier docenten in Merawi.²⁶⁸ In dezelfde maand werd duidelijk dat vanwege de onveiligheid ruim 3.600 scholen in Amhara gesloten waren en ruim 4,5 miljoen scholieren in deze regio geen onderwijs kregen.²⁶⁹ Deze ontwikkeling had gevolgen voor de prevalentie van *female genital mutilation* (vrouwelijke genitale verminking, FGM) en kindhuwelijken, waarover meer kan worden gelezen in respectievelijk paragraaf 8.4 en 8.5.

Een enkele keer werd een grote stad als Gondar getroffen door geweld. Op 30 mei 2026 gooiden onbekende aanvallers een granaat naar studenten die op een universitaire campus naar een voetbalwedstrijd keken. Daarbij kwamen minstens twee studenten om. Verder vielen er twintig gewonden. Vermoedelijk zat Fano achter de granaataanval.²⁷⁰

Drie bronnen meldten dat Fano etnisch gemotiveerd geweld tegen Oromo's pleegde, maar verschilden van inzicht over de wijze waarop dit geweld zich manifesteerde.²⁷¹ Volgens twee van deze bronnen pleegde Fano etnisch gemotiveerd geweld tegen Oromo's die in Amhara verbleven. Beide bronnen kwantificeerden deze geweldsvorm niet nader.²⁷² De derde bron gaf aan dat Fano etnisch gemotiveerd geweld tegen Oromo's pleegde wanneer Fano-strijders Oromia binnentrokken. Zo zouden Fano-strijders bij invallen in het district Dera in 2024 en 2025 drie- tot vijfhonderd mensen hebben gedood. Volgens dezelfde bron raakten tienduizend mensen als gevolg van het geweld ontheemd.²⁷³ Een andere bron gaf aan niet bekend te zijn met etnisch gemotiveerd geweld van Fano tegen Oromo's.²⁷⁴

²⁶³ Vertrouwelijke bron, 5 maart 2026.

²⁶⁴ Vertrouwelijke bron, 10 maart 2026.

²⁶⁵ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026.

²⁶⁶ Op 19 mei 2026 had 50.000,00 birr volgens CoinMill.com, een online wisselkoersconvector, dezelfde waarde als 812,74 euro.

²⁶⁷ AS, *13 teachers held hostage in Amhara's North Gojjam Zone for nearly a week, families say 'Fano militants' demand 50,000 birr ransom per captive*, 18 februari 2025.

²⁶⁸ AS, *Civilian casualties surge in conflict-hit Amhara region amid renewed Fano-gov't clashes; residents report continued fighting*, 25 maart 2025.

²⁶⁹ AS, *Over 4.5 M students still out of school despite extended registration in war-torn Amhara region*, 31 maart 2025.

²⁷⁰ ATC, *Suspected Fano-linked grenade attack kills 2, injures 20 students on Saturday night*, 31 mei 2026.

²⁷¹ Vertrouwelijke bron, 27 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 10 maart 2026. Vertrouwelijke bron, 6 april 2026.

²⁷² Vertrouwelijke bron, 27 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 6 april 2026.

²⁷³ Vertrouwelijke bron, 10 maart 2026.

²⁷⁴ Vertrouwelijke bron, 8 april 2026.

Net als bij het OLA (zie subparagraaf 3.6.3) kreeg het geweld van Fano een criminele dimensie. De volgende opsomming van incidenten kan geenszins als uitputtend worden beschouwd en dient enkel ter illustratie:

- Op 11 juni 2026 pleegden vermoedelijke Fano-strijders een roofoverval op de snelweg tussen Gondar en Debark, een gebied dat bekendstond als een Fano-bolwerk. Zij hielden daarbij een bus staande en dwongen de passagiers om hun persoonlijke bezittingen af te geven, waaronder mobiele telefoons en contant geld.²⁷⁵
- Op 25 juni 2026 hielden vermoedelijke Fano-strijders voertuigen staande in de buurt van het stadje Kimirdingay, gelegen langs de snelweg B22. Zij ontvoerden daarbij zes personen, onder wie drie chauffeurs. Voor iedere gegijzelde eisten de ontvoerders een losgeldbedrag van 50.000,00 birr.²⁷⁶ Nadat de families het geëiste losgeldbedrag hadden betaald, werden de gegijzelden vrijgelaten.²⁷⁷
- Op 8 juli 2026 sloegen vermoedelijke Fano-strijders opnieuw toe op de snelweg tussen Gondar en Debark. De overvallers hielden reizigers staande en pakten daarbij hun juwelen, mobiele telefoons en contant geld af.²⁷⁸

Heropleving van een militie

Van 2021 tot 2023 voerde de militie Agew Shengo²⁷⁹ een gewapende strijd tegen de federale regering.²⁸⁰ Deze militie stelde op te komen voor de belangen van het Agew-volk²⁸¹ en was vooral actief in een gebied dat bekendstond als Wag Hemra in Amhara. Na drie jaar van inactiviteit nam Agew Shengo op 20 april 2026 het stadje Newuraq²⁸² in, voorafgegaan door gevechten met federale veiligheidstroepen. Het was onduidelijk hoeveel slachtoffers daarbij vielen. Als tegenreactie voerde de Ethiopische luchtmacht (ETAF) op 21 april minstens drie drone-aanvallen uit op Newuraq. Opnieuw bleef het aantal slachtoffers onbekend. De Agew Shengo-militie zou naar verluidt banden onderhouden met het TPLF.²⁸³

Aldebaran Threat Consultants (ATC)²⁸⁴ rapporteerde dat een onbekende, gewapende groep op 26 mei 2026 het stadje Tsata had ingenomen. Het ging vermoedelijk om strijders van Agew Shengo.²⁸⁵

²⁷⁵ ATC, *Suspected Fano fighters robbed public minibus on Thursday morning*, 11 juni 2026.

²⁷⁶ Op 26 juni 2026 had 50.000,00 birr volgens CoinMill.com, een online wisselkoersconvertor, dezelfde waarde als 826,34 euro.

²⁷⁷ ATC, *Suspected Fano fighters abduct six civilians along B22 road in South Gondar Zone*, 25 juni 2026.

²⁷⁸ ATC, *Suspected Fano fighters ambush passengers along B30 route on Wednesday*, 9 juli 2026.

²⁷⁹ Shengo is een Amhaarse term en kan worden vertaald als 'congres', 'vergadering' of 'raad'. Vertrouwelijke bron, 4 juni 2026.

²⁸⁰ De politieke vleugel van deze strijdgroep heette de *Agew Democratic Movement* (ADM).

²⁸¹ De Agew, ook gespeld als 'Agaw', spreken van oudsher een Koesjitische taal. Olson, *The peoples of Africa*, uitgegeven in 1996, blz. 13.

²⁸² Ook gespeld als 'Niruwaq'.

²⁸³ ATC, *Suspected Agew Shengo fighters siege town in Wag Hemra Zone on Monday, D23 road disputed*, 20 april 2026. ATC, *Suspected Agew Shengo fighters seize town following morning clashes*, 20 april 2026. ATC, *ETAF launches drone strikes following reported TPLF-linked violence*, 22 april 2026. ATC, *Ethiopia weekly analysis*, 22- 29 April 2026, gepubliceerd op 1 mei 2026, blz. 8 en 9.

²⁸⁴ ATC is een onafhankelijk bedrijf dat conflict- en veiligheidsgegevens verzamelt met behulp van eigen onderzoeksteams. ATC richt zich daarbij op landen in Afrika en het Midden-Oosten. Het bronnennetwerk van ATC bestaat onder meer uit journalisten, hulpverleners, academici, diplomaten en leden van het veiligheidsapparaat. ATC is gevestigd in Dubai en heeft een eigen website: <https://aldebaran-tc.com>.

²⁸⁵ ATC, *Suspected Agew Shengo fighters seizes Tsata town in Wag Hemra, restricts movement toward Sekota*, 28 mei 2026.

3.6.3 Oromia

Criminalisering van het OLA en de krachtverhoudingen op het slagveld

In 2022 leek de gewapende strijd van het OLA aan momentum te winnen. In november van dat jaar bestormde het OLA het stadje Nekemte.²⁸⁶ Daarbij overvielen OLA-strijders de gevangenis en bevrijdden zij een onbekend aantal gevangenen.²⁸⁷ Nadien raakte de opstand van het OLA in het slop. Een definitieve overwinning op de federale regering bleef buiten bereik en het OLA verzwakte door onderlinge verdeeldheid en deserties.²⁸⁸

Het OLA ontwikkelde ontvoeringen voor losgeld tot een verdienmodel.²⁸⁹ Volgens een bron maakte het OLA bij dergelijke ontvoeringen geen onderscheid tussen personen. Voor een ontvoerde zakenpersoon eiste het OLA losgeldbedragen tot honderdduizend Amerikaanse dollar,²⁹⁰ aldus dezelfde bron.²⁹¹ Op 19 mei 2026 rapporteerde ATC dat het OLA in de daaraan voorafgaande achttien maanden ruim duizend personen had ontvoerd.²⁹² Een andere bron gaf aan dat het OLA in Oromia wekelijks moorden en ontvoeringen pleegde.²⁹³

In de verslagperiode sprongen enkele massa-ontvoeringen in het oog. De volgende opsomming kan geenszins als uitputtend worden beschouwd en dient enkel ter illustratie:

- Op 5 januari 2026 ontvoerde het OLA 25 buspassagiers in Ali Doro, een stadje gelegen langs de snelweg A3.²⁹⁴
- Op 17 maart 2026 sloegen gewapende mannen opnieuw toe in de omgeving van Ali Doro. Ditmaal ontvoerden zij volgens de berichtgeving meer dan 56 buspassagiers. Aangezien de aanvallers naar verluidt dreadlocks droegen (zie paragraaf 3.5), vermoedde een ooggetuige dat het om OLA-strijders ging.²⁹⁵
- Op 2 april 2026 hielden OLA-strijders twee voertuigen tegen op de A1, de snelweg tussen Addis Abeba en Djibouti. Zij ontvoerden daarbij meer dan vijftig personen. Het OLA stak de voertuigen vervolgens in brand.²⁹⁶
- Op 17 mei 2026 gijzelden vermoedelijke OLA-strijders 135 seizoenarbeiders bij een suikerfabriek in Oromia. Na onderhandelingen lieten zij de gegijzelden na een dag vrij. Eén gegijzelde was als gevolg van een mishandeling gewond geraakt.²⁹⁷
- Op 19 mei 2026 ontvoerden vermoedelijke OLA-strijders opnieuw tientallen buspassagiers in de omgeving van Ali Doro.²⁹⁸

²⁸⁶ Ook gespeld als 'Naqamte'.

²⁸⁷ BBC, *Ethiopia's PM sees OLA rebellion grow in his own backyard*, 18 december 2022. Vertrouwelijke bron, 10 maart 2026.

²⁸⁸ Vertrouwelijke bron, 22 januari 2026. Vertrouwelijke bron, 27 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 10 maart 2026. Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

²⁸⁹ Vertrouwelijke bron, 11 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 10 maart 2026. Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

Vertrouwelijke bron, 10 april 2026. Vertrouwelijke bron, 30 juni 2026.

²⁹⁰ Volgens CoinMill.com had 100.000,00 Amerikaanse dollar op 14 april 2026 dezelfde waarde als 85.587,15 euro.

²⁹¹ Vertrouwelijke bron, 10 maart 2026.

²⁹² ATC, *Suspected OLA fighters abduct bus passengers in North Shewa Tuesday*, 19 mei 2026.

²⁹³ Vertrouwelijke bron, 11 februari 2026.

²⁹⁴ ATC, *OLA militants abduct two Prosperity Party officials on Tuesday*, 18 februari 2026.

²⁹⁵ AS, *Over 56 passengers abducted in armed attack on bus en route from Addis Abeba to Debre Markos in North Shewa zone, Oromia*, 19 maart 2026.

²⁹⁶ ATC, *Traffic restricted to morning hours after over 50 people abducted*, 6 april 2026.

²⁹⁷ ATC, *135 temporary workers released after one-day abduction by suspected OLA militants*, 22 mei 2026.

²⁹⁸ ATC, *Suspected OLA fighters abduct bus passengers in North Shewa Tuesday*, 19 mei 2026. Borkena, *Gunmen in Oromia Region attack passenger bus, Dozens reportedly kidnapped*, gepubliceerd op 19 mei 2026, bijgewerkt op 21 mei 2026. AS, *Passengers on Addis Abeba-Debre Markos bus abducted by gunmen in North Shewa, Oromia Region*, 21 mei 2026.

- Op 28 mei 2026 hielden vermoedelijke OLA-strijders een bus tegen in de buurt van Gohatsion. Het voertuig was onderweg van Amhara naar Addis Abeba. De gewapende mannen ontvoerden vervolgens alle buspassagiers. Daarbij vielen minstens zes doden en tien gewonden.²⁹⁹

Van oudsher gold het westelijke deel van Oromia als een bolwerk van het OLA. De OLA-eenheden waren echter mobiel en hun operaties strekten zich uit over de hele regio. De ENDF en regeringsgezinde paramilitairen, zoals de Oromo Special Forces (OSF), controleerden de provinciesteden en -stadjes. Overdag waren de hoofdwegen in Oromia relatief veilig, maar 's nachts niet. Het OLA controleerde de rurale streken.³⁰⁰

Overig geweld van het OLA tegen de burgerbevolking

Naast ontvoeringen voor losgeld pleegde het OLA ook andere vormen van geweld tegen de burgerbevolking, welke hieronder worden behandeld.

Vier bronnen waren het erover eens dat het OLA etnisch gemotiveerd geweld pleegde tegen Amharen in Oromia. Zij kwantificeerden deze geweldsvorm niet nader.³⁰¹ Eén van deze vier bronnen voegde daaraan toe dat het OLA vooral Amharen in het grensgebied tussen Oromia en Amhara tot doelwit maakte.³⁰² Een andere bron gaf aan dat het etnisch gemotiveerde geweld van het OLA tegen Amharen in de afgelopen jaren leek te zijn afgenomen.³⁰³

Het OLA maakte ook personen tot doelwit die banden onderhielden met de Ethiopische autoriteiten.³⁰⁴ Zo ontvoerde het OLA op 17 februari 2026 twee functionarissen van de Welvaartspartij (PP) in de omgeving van Fiche, een stadje in Oromia.³⁰⁵ De groep eiste voor iedere PP-functionaris een losgeldbedrag. Hoewel de families van beide functionarissen het geëiste losgeldbedrag betaalden, werd de ene functionaris gedood en bleef de andere functionaris in gevangenschap, aldus een bron.³⁰⁶

Daarnaast beging het OLA seksueel oorlogsgeweld tegen meisjes en vrouwen,³⁰⁷ waarover meer kan worden gelezen in paragraaf 8.2. Raadpleeg subparagraaf 5.10.4 voor informatie over geweld met een (vermeende) religieuze dimensie in Oost-Arsi, een gebied in Oromia.

Geweld van de autoriteiten tegen de burgerbevolking

De Ethiopische regeringsstrijdkrachten maakten burgerslachtoffers bij de bestrijding van het OLA. Zo voerde de Ethiopische luchtmacht (ETAF) op 7 april 2026 twee aanvallen uit, op 41 kilometer ten zuiden van de stad Bishoftu. Daarbij kwamen naar verluidt 28 burgers om. De aanvallen waren vermoedelijk gericht tegen het

²⁹⁹ ATC, *Suspected OLA hijack commercial bus, kidnap passengers on Thursday morning; at least 6 killed, 10 injured*, 28 mei 2026.

³⁰⁰ Vertrouwelijke bron, 11 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 27 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 10 maart 2026. Vertrouwelijke bron, 9 april 2026. Vertrouwelijke bron, 10 april 2026.

³⁰¹ Vertrouwelijke bron, 27 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 10 maart 2026. Vertrouwelijke bron, 6 april 2026. Vertrouwelijke bron, 30 juni 2026.

³⁰² Vertrouwelijke bron, 10 maart 2026.

³⁰³ Vertrouwelijke bron, 25 april 2026. Vertrouwelijke bron, 30 juni 2026.

³⁰⁴ Vertrouwelijke bron, 30 juni 2026.

³⁰⁵ ATC, *OLA militants abduct two Prosperity Party officials on Tuesday*, 18 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 25 april 2026.

³⁰⁶ Vertrouwelijke bron, 25 april 2026.

³⁰⁷ Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

OLA, maar volgens de plaatselijke bevolking waren er op het moment van de luchtaanvallen geen OLA-strijders aanwezig.³⁰⁸

Een bron meldde dat de Ethiopische autoriteiten familieleden van (vermeende) OLA-strijders instrueerden om het bewuste familielid ervan te overtuigen de gelederen van het OLA te verlaten.³⁰⁹ Indien een familielid van een (vermeende) OLA-strijder geen gehoor gaf aan deze instructie, kon deze worden onderworpen aan bedreigingen, intimidatie, huiszoekingen en detenties, aldus dezelfde bron.³¹⁰

Een andere bron gaf aan dat de Ethiopische autoriteiten er gemakkelijk toe waren geneigd om iemand te verdenken van banden met het OLA. Indien iemand kritiek uitoefende op de regering, voedsel verstrekke aan het OLA of een familielid bij het OLA had, liep deze persoon het risico te worden gearresteerd. Hetzelfde gold voor een persoon die een provincie stad bezocht vanuit een rurale streek waar het OLA actief was, aldus dezelfde bron.³¹¹

Intercommunaal geweld

In mei 2026 woedde er dagenlang intercommunaal geweld in het grensgebied tussen Oromia en Sidama. Daarbij ging een aantal huizen in vlammen op en werd er vee geroofd. Een onbekend aantal mensen raakte hierdoor ontheemd.³¹²

Het conflict voerde terug op onenigheid over hoe de grenzen van de kiesdistricten liepen. Volgens *Addis Standard* (AS) kwamen aan Oromo-zijde ruim tien inwoners om en raakten er meer dan twintig gewond. Aan Sidama-zijde werden de verliezen geschat op ruim elf doden en vele gewonden. De berichtgeving benoemde niet expliciet hoeveel ongewapende burgers zich onder de slachtoffers bevonden.³¹³ De Sidama³¹⁴ spreken net als de Oromo's een Koesjitische taal.³¹⁵

ATC rapporteerde dat op 25 juli 2026 opnieuw geweld plaatsvond in het grensgebied tussen Oromia en Sidama. Daarbij vielen 'verscheidene' doden, aldus ATC.³¹⁶

3.6.4 Tigray

In vergelijking met Amhara en Oromia, en met de oorlog van 2020-2022, lag het geweldsniveau in Tigray in de huidige verslagperiode beduidend lager, wat ook duidelijk wordt uit de kwantitatieve conflictgegevens in het volgende hoofdstuk. Bronnen omschreven de frequentie van het geweld in Tigray als 'sporadisch'. Desalniettemin achtten zij de oplopende spanningen in Tigray zeer risicovol, mede omdat deze deels verweven waren met de verslechterende verhouding tussen Ethiopië en Eritrea (zie subparagraaf 1.6.1).

Hieronder volgt een overzicht van de meest opvallende geweldsincidenten die tijdens de huidige verslagperiode in Tigray plaatsvonden. Dit is geen uitputtend overzicht.

³⁰⁸ ATC, *Ethiopia sitrep*, gepubliceerd op 10 april 2026, blz. 9.

³⁰⁹ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026.

³¹⁰ Vertrouwelijke bron, 17 juni 2026.

³¹¹ Vertrouwelijke bron, 30 juni 2026.

³¹² ATC, *Intercommunal violence spreads across Eastern Sidama following market attack in Sidama-Oromia border area*, 21 mei 2026. AS, *Days-long deadly clashes in Oromia's East Guji, Sidama region border areas subside after destruction, displacement*, 25 mei 2026. ATC, *Renewed intercommunal clashes erupt on Sunday, several houses burned as residents flee*, 25 mei 2026.

³¹³ AS, *Days-long deadly clashes in Oromia's East Guji, Sidama region border areas subside after destruction, displacement*, 25 mei 2026.

³¹⁴ Ook gespeld als 'Sadama' en 'Sidamo'.

³¹⁵ Olson, *The peoples of Africa*, uitgegeven in 1996, blz. 502 en 503.

³¹⁶ ATC, *Ethiopia sitrep*, gepubliceerd op 28 juli 2026, blz. 9 en 10.

Eind januari 2026 braken op meerdere plekken gevechten uit tussen enerzijds de TDF en anderzijds de ENDF en regeringsgezinde milities. Zo staken de TDF de rivier de Tekeze over en trokken een gebied binnen, waarop zowel Tigray als Amhara aanspraak maakten. Daar raakten de TDF in gevecht met de ENDF en milities van regeringsgetrouwe Amharen. In Zuidoost-Tigray en Afar vonden gevechten plaats tussen aan de ene kant de TDF en aan de andere kant de ENDF en de TPF, een militie van regeringsgezinde Tigrayers (zie paragraaf 3.2). Verder trokken de TDF Alamata en Korem binnen. De ENDF trok zich terug uit deze gebieden, waarna de TDF beide gebieden konden innemen.³¹⁷ Hoeveel slachtoffers er eind januari 2026 vielen, bleef onbekend.³¹⁸

In reactie op de grondoperaties van de TDF voerde de Ethiopische luchtmacht (ETAF) eind januari 2026 drone-aanvallen uit in Centraal- en Zuidoost-Tigray. De aanvallen troffen twee voertuigen, waarbij minstens één dode viel en één persoon gewond raakte. Volgens lokale, Tigrayse bestuurders vervoerden de voertuigen levensmiddelen, terwijl regeringsgezinde bronnen zeiden dat de voertuigen wapens vervoerden.³¹⁹

Op 6 maart 2026 vielen Fano-strijders de Tekeze Guards aan, een militie van regeringsgezinde Amharen (zie paragraaf 3.2). Het was de eerste keer dat Fano de Tekeze Guards aanviel. Na de aanval trokken de Fano-strijders zich terug. Het bleef onduidelijk hoeveel slachtoffers er waren bij dit gewapend treffen en welke tactiek(en) Fano bij de aanval had toegepast.³²⁰

Op 27 mei 2026 raakten TDF-strijders, die trouw waren aan het TPLF, in Zuid-Tigray in gevecht met een gecombineerde strijdmacht van de ENDF en de TPF (zie paragraaf 3.2). Daarbij zou één dode zijn gevallen, te weten een TPF-commandant.³²¹

Op 5 juni 2026 voerde de Ethiopische luchtmacht (ETAF) een drone-aanval uit in de buurt van Sheraro, een stadje in Noordwest-Tigray, dichtbij de grens met Eritrea. De drone-inslagen leidden tot een explosie, hetgeen mogelijk duidde op de aanwezigheid en ontploffing van een wapenarsenaal van de TDF. Op het moment van schrijven was er geen precieze informatie over aantallen slachtoffers, maar naar verluidt had de lokale bevolking gewonde TDF-strijders gezien.³²²

De kaart in paragraaf 13.4 laat verschillende gevechtsacties in Tigray zien in de periode van 1 januari tot en met 16 juni 2026. Deze kaart biedt geen uitputtend overzicht.

Op 1 augustus 2026 braken er gevechten uit tussen federale troepen en de TDF in Shererina, een stadje in het westen van Tigray, dichtbij de grens met Soedan. De strijd duurde urenlang, waarbij de federale troepen zwaar artilleriegeschut en

³¹⁷ Al Jazeera, *Clashes between government troops and Tigrayan forces erupt in Ethiopia*, 29 januari 2026. The Africa Report, *Fears of renewed civil war as clashes erupt in western Tigray*, 29 januari 2026. Vertrouwelijke bron, 30 januari 2026. ACLED, *Fresh clashes renew fears for a return to conflict*, 2 februari 2026. ICG, *Flare-up in Tigray highlights risk of more war in Northern Ethiopia*, 3 februari 2026.

³¹⁸ Vertrouwelijke bron, 30 januari 2026.

³¹⁹ Al Jazeera, *Drone strikes in Ethiopia's Tigray kill one amid fears of renewed conflict*, 31 januari 2026. AS, *Drone strikes reported in Central Tigray zone, one killed*, 31 januari 2026. ATC, *ETAF launches two separate airstrikes in Central and Southeastern Tigray on Saturday*, 31 januari 2026. ACLED, *Fresh clashes renew fears for a return to conflict*, 2 februari 2026.

³²⁰ ATC, *Fano fighters reportedly attack Tekeze Guards in Western Tigray on Friday*, 6 maart 2026.

³²¹ ATC, *Armed clashes erupt between TDF and ENDF on 27 May, 1 killed*, 28 mei 2026.

³²² AS, *Residents report drone strike near Sheraro town in Northwestern Tigray*, 6 juni 2026. ATC, *ETAF drone strikes reportedly targeted suspected TDF weapons depot near Sheraro town*, 6 juni 2026. Borkena, *Drone strike reported as TPLF leader warns about another devastating war*, 6 juni 2026. Wegahta Facts, *Reported drone strike near Sheraro raises fears of renewed conflict in Tigray*, 6 juni 2026.

luchtaanvallen inzetten. Het was onduidelijk hoeveel slachtoffers er waren gevallen.³²³ Als gevolg van het geweld staken honderden mensen, onder wie gewonde TDF-strijders, de grens over naar Soedan.³²⁴ *Amnesty International* (hierna: Amnesty)³²⁵ sprak zich bezorgd uit over deze geweldsuitbarsting in Tigray.³²⁶

3.6.5 Benishangul-Gumuz

Benishangul-Gumuz vormde voor de huidige verslagperiode het toneel van gewapende opstanden. Deze westelijke regio werd van oudsher bewoond door onder meer de Benishangul en de Gumuz, twee Nilo-Saharaanse bevolkingsgroepen. Naarmate zich meer Amharen en Oromo's in Benishangul-Gumuz vestigden, veranderde de demografische samenstelling van de regio sterk.³²⁷ Hierop namen verschillende groepen de wapens op, waaronder de *Gumuz People's Democratic Movement* (GPDM) en de *Benishangul People's Liberation Movement* (BPLM). Deze gewapende groepen vochten tegen de federale overheid, maar vielen ook migranten uit Amhara en Oromia aan. Zij zeiden op te komen voor de oorspronkelijke bevolkingsgroepen van Benishangul-Gumuz en te strijden tegen de (vermeende) marginalisering van deze groepen.³²⁸

Eind 2022 sloten de Ethiopische autoriteiten vredesovereenkomsten met de GPDM en de BPLM. Sindsdien nam het geweld in Benishangul-Gumuz sterk af.³²⁹ Het risico op een heropleving van het geweld bleef echter bestaan. Sommige strijders van de GPDM en de BPLM weigerden hun wapens neer te leggen en hielden zich op in bebost gebied. Bovendien waren de grieven bij de oorspronkelijke bevolkingsgroepen, die aan de basis lagen van het conflict in Benishangul-Gumuz, niet volledig weggenomen. Daardoor bleef de situatie in deze regio gespannen en onvoorspelbaar.³³⁰

Een bron meldde dat de steden in Benishangul-Gumuz, waaronder de hoofdstad Asosa, relatief rustig waren. In de perifere delen van de regio was volgens dezelfde bron sprake van een proliferatie van 'gefragmenteerde gewapende groepen', waaronder het OLA dat vanuit Oromia het oosten van Benishangul-Gumuz was binnengetrokken (zie paragraaf 3.5).³³¹

De volgende twee geweldsincidenten vielen tijdens de huidige verslagperiode het meest op. Deze voorbeelden dienen enkel ter illustratie en kunnen geenszins als uitputtend worden beschouwd.

³²³ Al Jazeera, *Fighting breaks out in western Tigray as Ethiopia and TPLF trade blame*, 1 augustus 2026. Der Standard, *Tigray-rebellen melden Gefechte mit äthiopischen Regierungstruppen*, 1 augustus 2026. Wegahta Facts, *Fighting reported in Western Tigray as fears of renewed war between TPLF and the federal government mount*, 1 augustus 2026. ATC, *Ethiopia sitrep*, gepubliceerd op 4 augustus 2026, blz. 1-3. Vertrouwelijke bron, 7 augustus 2026.

³²⁴ Al Jazeera, *Tigray refugees flee into Sudan after deadly violence on Ethiopian border*, 3 augustus 2026. BBC, *Hundreds flee fighting in northern Ethiopia as fears rise of return to civil war*, 3 augustus 2026.

³²⁵ Amnesty heeft een overzichtspagina gewijd aan de mensenrechtensituatie in Ethiopië, te weten: <https://www.amnesty.org/en/location/africa/east-africa-the-horn-and-great-lakes/ethiopia/>.

³²⁶ Amnesty, *Tigray residents at renewed risk of human rights violations as violence returns to the region*, 3 augustus 2026.

³²⁷ Volgens het *Rift Valley Institute* (RVI) vormden de Amharen en Oromo's in januari 2025 ongeveer veertig procent van de bevolking in Benishangul-Gumuz. Het RVI is een kennisinstituut en richt zich op Soedan en Zuid-Soedan, de Hoorn van Afrika, het Grote Merengebied en Oost-Afrika. Raadpleeg <https://riftvalley.net> voor meer informatie.

³²⁸ RVI, *Political uncertainty and continuing conflict in Benishangul-Gumuz*, uitgegeven in januari 2025, blz. 3 en 5. Vertrouwelijke bron, 11 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 5 maart 2026.

³²⁹ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Ethiopië*, januari 2024, blz. 37. RVI, *Political uncertainty and continuing conflict in Benishangul-Gumuz*, uitgegeven in januari 2025, blz. 9. Vertrouwelijke bron, 27 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 5 maart 2026. Vertrouwelijke bron, 10 maart 2026.

³³⁰ RVI, *Political uncertainty and continuing conflict in Benishangul-Gumuz*, januari 2025, blz. 10 en 11.

Vertrouwelijke bron, 11 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 27 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 5 maart 2026. Vertrouwelijke bron, 10 maart 2026.

³³¹ Vertrouwelijke bron, 1 juli 2026.

Op 24 april 2026 voerden gewapende personen een overval uit op een gevangenis in het stadje Gilgel Beles.³³² Veiligheidstroepen sloegen de aanval af en doodden daarbij twee overvallers. Daarnaast kwamen minstens zeven burgers om. Zij waren terechtgekomen in het kruisvuur tussen de overvallers en veiligheidstroepen. Bij de strijd verloor ook één regeringsgezind militielid het leven. De aanval werd toegeschreven aan het *Gumuz People's Unity Front* (GPUF). Deze nieuwe groep zou een afsplitsing zijn van de GPDM en banden onderhouden met de AFNM. Het was onbekend hoeveel strijders het GPUF telde, maar wel dat zijn leden behoorden tot de Gumuz-gemeenschap.³³³

Op 12 mei 2026 openden onbekende schutters het vuur op meerdere bussen in de buurt van Gilgel Beles. De berichtgeving meldde minstens 30 doden en 54 gewonden. Het stond niet met zekerheid vast welke actor de aanslag had gepleegd, maar vermoedelijk zat het GPUF erachter. Deze strijdgroep had eerder in hetzelfde gebied toegeslagen met de mislukte overval op een gevangenis.³³⁴

Benishangul-Gumuz bevond zich dichtbij het oorlogsgeweld in buurland Soedan. Op 23 maart 2026 veroverden de Snelle Ondersteuningstroepen (RSF) het Soedanese deel van Kurmuk, een stad op de grens tussen Soedan en Ethiopië, op de Soedanese strijdkrachten (SAF), wat ook is behandeld in subparagraaf 1.6.2. De Ethiopische overheid verklaarde dat geen gewapende groepen en vluchtelingen als gevolg van de gevechten de grens waren overgestoken. Wel hadden granaatscherven aan de zijde van de Ethiopische grens drie huizen beschadigd.³³⁵

Op 29 april 2026 trof een drone het Ethiopische deel van Kurmuk. Daarbij kwamen minstens acht burgers om, onder wie een hulpverlener van de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM).³³⁶ Volgens getuigen zou de drone zijn afgevuurd door Soedanese regeringsstrijdkrachten (SAF) vanuit Blauwe Nijl, een deelstaat in het zuidoosten van Soedan.³³⁷

3.6.6 Gambela

Gambela ligt in het westen van Ethiopië en wordt onder meer bewoond door de Anuak en de Nuer, twee Nilo-Saharaanse bevolkingsgroepen (zie paragraaf 1.1). Het intercommunale conflict tussen de Anuak en Nuer, dat zich onder meer toespitste op de toegang tot en het bezit van land, kende een lange voorgeschiedenis.³³⁸

De Anuak beschouwden zich als de oorspronkelijke³³⁹ bevolking van Gambela, maar door de hoge instroom van Nuer-vluchtelingen uit Zuid-Soedan, groeiden de Nuer uit tot de meerderheid in Gambela.³⁴⁰ Volgens een volkstelling in 1994 vormden de

³³² Ook gespeld als 'Gelgel Beles'.

³³³ ATC, *Suspected Gumuz militiamen raid prison in Metekel Zone on Friday; 7 civilians killed*, 25 april 2026. ATC, *Ethiopia weekly analysis*, 22- 29 April 2026, gepubliceerd op 1 mei 2026, blz. 5 en 6.

³³⁴ AS, *More than 30 reportedly killed in armed attack on public vehicles in Benishangul-Gumuz*, 13 mei 2026.

Borkena, *At least 30 reportedly killed, Over 50 others wounded in passenger bus attack in Benishangul Gumuz Region*, 14 mei 2026. ATC, *Ethiopia sitrep*, gepubliceerd op 15 mei 2026, blz. 13.

³³⁵ BBC Monitoring, *Officials say no armed group entered Ethiopia from Sudan amid clashes*, 26 maart 2026.

³³⁶ IOM staat in het Engels bekend als *International Organization for Migration*. Dit migratieagentschap van de VN heeft een webpagina gewijd aan zijn werkzaamheden in Ethiopië: <https://ethiopia.iom.int>.

³³⁷ AS, *Sudanese drone strike in Ethiopia's Kurmuk town kills civilians, injures aid workers amid spillover from Sudan war*, 14 mei 2026.

³³⁸ De Britse antropoloog Edward Evan Evans-Pritchard tekende reeds in 1940 op dat de Nuer en de Anuak een problematische verstandhouding met elkaar onderhielden, waarbij de Nuer hun woongebied uitbreidden ten koste van de Anuak. E.E. Evans-Pritchard, *The Nuer, A description of the modes of livelihood and political institutions of a Nilotic people*, uitgegeven in 1940, blz. 132 en 133.

³³⁹ In deze context ook aangeduid als 'indigee' of 'inheems'.

³⁴⁰ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Ethiopië*, januari 2024, blz. 37. Horn Review, *Gambella Region, Ethnic dynamics and the challenge in cross-border security*, 28 juli 2025. Vertrouwelijke bron, 11

Nuer ongeveer 40% van de bevolking in Gambela en de Anuak 27%. Een volkstelling in 2007 maakte duidelijk dat het aandeel van de Nuer was gestegen tot 46% en dat van de Anuak gedaald naar 26%.³⁴¹ Een bron schatte begin maart 2026 dat de Nuer ongeveer de helft van de bevolking in Gambela vormden en de Anuak een kwart.³⁴²

Onderstaande geweldsincidenten dienen enkel ter illustratie en kunnen geenszins als uitputtend worden beschouwd.

In de huidige verslagperiode leefde het conflict tussen de Anuak en de Nuer op.³⁴³ Het 'Witte Leger', een Zuid-Soedanese militie die vooral aanhang genoot onder de Nuer,³⁴⁴ schoot daarbij zijn verwanten in Gambela te hulp.³⁴⁵ Begin april 2024 voerde het Witte Leger een verrassingsaanval uit op vier Anuak-dorpen in Gambela. Daarbij kwamen meer dan honderd dorpelingen om. Verder ontvoerden de Nuer-militieleden vele kinderen en roofden zij honderden runderen.³⁴⁶ In december 2025 vond in Gambela een geweldsgolf plaats die ongeveer drie weken aanhield. Daarbij kwamen volgens ATC meer dan honderd mensen om. ATC verdeelde het slachtofferaantal niet verder onder tussen strijders en burgers.³⁴⁷ Een bron merkte op dat in de regionale context van Gambela het onderscheid tussen strijders en burgers diffuus was. Strijders werden vaak op de dag zelf gemobiliseerd en waren feitelijk 'gewapende burgers', aldus dezelfde bron.³⁴⁸

Een geweldsincident dat bijzonder in het oog sprong, was de moord op het politiehoofd in de gelijknamige hoofdstad Gambela.³⁴⁹ Hij behoorde tot de Anuak en werd op 16 december 2025 in het politiebureau doodgeschoten, vermoedelijk door een Nuer-collega.³⁵⁰

In de eerste helft van april 2026 legde ATC vijf aanvallen vast op Nuer-personen, onder wie politieagenten. De aanvallen waren vermoedelijk uitgevoerd door schutters die behoorden tot de Anuak-gemeenschap. ATC vermeldde niet hoeveel slachtoffers waren gevallen bij deze reeks geweldsincidenten.³⁵¹

Een bron beschreef dat de geweldplegers in Gambela niet centraal werden aangestuurd. Zij traden evenmin op onder een bepaalde groepsnaam of vlag. In sommige gevallen nam het geweld een opportunistisch en crimineel karakter aan. Volgens dezelfde bron vonden in Gambela wekelijks moorden plaats, waarbij het aantal omgekomen mensen vaak lager lag dan tien.³⁵²

februari 2026. Vertrouwelijke bron, 24 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 27 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 5 maart 2026. Vertrouwelijke bron, 10 maart 2026.

³⁴¹ Horn Review, *Gambella Region*, 28 juli 2025.

³⁴² Vertrouwelijke bron, 5 maart 2026.

³⁴³ Vertrouwelijke bron, 22 januari 2026. Vertrouwelijke bron, 10 maart 2026.

³⁴⁴ In het Engels aangeduid als *White Army*. De benaming verwijst naar het Nuer-gebruik om het lichaam in te smeren met witte as om muskieten af te weren.

³⁴⁵ RVI, *Conflict trends in Gambella State (2018-2024)*, uitgegeven in februari 2025, blz. 1.

³⁴⁶ RVI, *Conflict trends in Gambella State*, uitgegeven in februari 2025, blz. 9. Cultural Survival, "We belong to this land", *The Anywaa peoples' fight for survival, dignity and recognition in Ethiopia*, 16 juli 2025.

³⁴⁷ ATC, *Regional authorities order police disarmament and mandatory rehabilitation training*, 15 januari 2026.

³⁴⁸ Vertrouwelijke bron, 23 april 2026.

³⁴⁹ Het vermoorde politiehoofd heette Umod Ujulu.

³⁵⁰ AS, *Conflict escalates following killing of Gambella City police chief as security structure fractures*, 17 december 2025. Ethiopia Observer, *Uneasy calm in Gambela after police chief assassinated*, 17 december 2025. Vertrouwelijke bron, 11 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 27 februari 2026.

³⁵¹ ATC, *Gunmen ambush Gambela police on Thursday*, 16 april 2026.

³⁵² Vertrouwelijke bron, 10 maart 2026.

3.6.7 Somali

Somali, de Somalische regio in Ethiopië, kent een lange conflictgeschiedenis. In de jaren zeventig ontketende het *West Somali Liberation Front* (West-Somalische Bevrijdingsfront, WSLF) een gewapende strijd tegen de Ethiopische regering. Het WSLF hing de 'Groot-Somalische' gedachte³⁵³ aan en streefde naar afscheiding van Ethiopië en aansluiting bij Somalië. In 1984 scheidde een deel van het WSLF zich af en vormde het *Ogaden National Liberation Front* (ONLF). Het ONLF nam gaandeweg de guerrillastrijd van het WSLF over en stelde het doel bij naar vergaande autonomie binnen het federale bestel van Ethiopië.³⁵⁴

Nadat premier Abiy aan de macht was gekomen, werd het ONLF in de zomer van 2018 van de lijst van terroristische organisaties gehaald. Het ONLF registreerde zich vervolgens als een politieke partij en zette zijn streven naar meer autonomie voor Somali binnen Ethiopië op geweldloze wijze voort.³⁵⁵ Als gevolg daarvan nam het geweldsniveau in de Somalische regio sterk af.³⁵⁶

Begin 2025 trok een factie van het ONLF zich terug uit het vredesakkoord van 2018. Deze factie, die vanuit het buitenland werd geleid door Abdirahman Mahdi, riep op tot een hervatting van de gewapende strijd. Het grootste deel van het ONLF stond onder leiding van Abdikarin Sheikh Muse en bleef geëngageerd aan het akkoord. Op het moment van schrijven had de oproep van de afgesplitste factie niet geleid tot een hernieuwde guerrillastrijd in Somali. De bewuste factie was klein van omvang en leek vooral in het buitenland aanhang te genieten.³⁵⁷

In 2022 slaagde *Al-Shabaab*, een radicaal-islamitische groepering uit Somalië (zie ook subparagraaf 1.6.3), erin om de Somalische regio in Ethiopië binnen te vallen. Na een reeks gevechten wist het federale leger van Ethiopië de invallers terug te dringen naar Somalië.³⁵⁸ Nadien had Ethiopië de bewaking van de grens met Somalië versterkt en had *Al-Shabaab* niet opnieuw een inval gewaagd. Voor zover bekend, pleegde *Al-Shabaab* in de huidige verslagperiode geen geweld in de Somali-regio.³⁵⁹

Hoewel Somali in de huidige verslagperiode niet het toneel was van gewapende opstanden, kampte de regio wel met aanhoudende droogte. Dit leidde tot intercommunale conflicten over de toegang tot weidegronden en waterbronnen.³⁶⁰ Desalniettemin was het geweldsniveau in Somali tijdens de verslagperiode betrekkelijk laag, zowel in vergelijking met Amhara, Oromia en Gambela als met het eigen regionale verleden van vóór de huidige verslagperiode.³⁶¹

³⁵³ Ook aangeduid als 'pan-Somalische gedachte'.

³⁵⁴ Nieuwe Rotterdamse Courant (NRC), *Bevrijdingsfront in Ogaden raakt in de verdrukking*, 5 september 1980. RVI, *Talking peace in the Ogaden*, uitgegeven in 2014, blz. 17, 18 en 37. Vertrouwelijke bron, 5 maart 2026.

³⁵⁵ Het Oromo Bevrijdingsfront (OLF) maakte een soortgelijke ontwikkeling door (zie paragraaf 1.4)

³⁵⁶ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Ethiopië*, februari 2021, blz. 15 en 21. Vertrouwelijke bron, 5 maart 2026. Vertrouwelijke bron, 12 maart 2026.

³⁵⁷ The Reporter, *ONLF denounces call for armed struggle, recommits to peace deal with fed*, 5 februari 2025. AI, *Somali region leader Mustafa Omer aligns with Addis Ababa*, 16 mei 2025. Vertrouwelijke bron, 11 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 27 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 5 maart 2026. Vertrouwelijke bron, 8 april 2026.

³⁵⁸ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Ethiopië*, november 2022, blz. 11 en 32.

³⁵⁹ Vertrouwelijke bron, 27 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 5 maart 2026. Vertrouwelijke bron, 10 maart 2026.

³⁶⁰ Vertrouwelijke bron, 27 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 5 maart 2026. Vertrouwelijke bron, 10 maart 2026. ³⁶¹ Vertrouwelijke bron, 5 maart 2026. ATC, *Liyu police reportedly kills pastoralist in Korahe, Locals protest escalating violence*, 26 maart 2026.

³⁶¹ Vertrouwelijke bron, 11 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 27 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 5 maart 2026. Vertrouwelijke bron, 10 maart 2026. Vertrouwelijke bron, 7 april 2026. Vertrouwelijke bron, 26 mei 2026.

3.6.8 Zuid-Ethiopië

Zuid-Ethiopië is een regio in het zuidwesten van Ethiopië. Net als Somali kampte het met aanhoudende droogte en plotselinge overstromingen. Deze klimaatschokken leidden tot intercommunale conflicten over de toegang tot weidegronden en waterbronnen.³⁶²

Deze conflicten hielden niet op bij landsgrenzen. Zo raakten de Nyangatom in Zuid-Ethiopië en de Turkana in Noordwest-Kenia, twee Nilo-Saharaanse bevolkingsgroepen die in cultureel en taalkundig opzicht nauw aan elkaar verwant zijn (zie ook paragraaf 1.1), met elkaar in conflict over de toegang tot weidegronden en water. Het *Ethiopian Institute of Peace* (EIP), een in Addis Abeba gevestigde vredesorganisatie,³⁶³ bemiddelde in de huidige verslagperiode tussen beide gemeenschappen en bracht een vredesdialoog op gang. Daarbij maakten de Nyangatom en Turkana afspraken over het delen en gebruiken van de schaarse hulpbronnen als weidegronden en water. Het EIP rapporteerde dat het intercommunale geweld tussen beide bevolkingsgroepen sindsdien sterk was afgenomen. Het EIP kwantificeerde daarbij niet het geweldsniveau van voor en na het bemiddelingstraject.³⁶⁴

Een bron bevestigde dat klimaatverslechtering had geleid tot conflict over het gebruik van weidegronden en waterbronnen in het grensgebied tussen Ethiopië en Kenia, maar dat vredesinitiatieven van dorpsoudsten, kerken en plaatselijke (vredes)organisaties de spanningen tussen de Nyangatom en Turkana hadden gededescaleerd.³⁶⁵

³⁶² EIP, *Thirty five years in building a culture of peace and conflict resolution*, uitgegeven in 2025, blz. 44.

³⁶³ Het EIP stond eerst bekend als het *Peace and Development Center* (PDC). Raadpleeg <https://eipethiopia.org> voor meer informatie over dit vredesinstituut.

³⁶⁴ EIP, *Thirty five years in building a culture of peace and conflict resolution*, uitgegeven in 2025, blz. 45-50.

³⁶⁵ Vertrouwelijke bron, 17 mei 2026.

4 Kwantitatieve conflictgegevens

4.1 Inleiding

Het was onmogelijk om een compleet beeld te krijgen van de schaal van het geweld in Ethiopië. Door de gebrekkige internetdekking en het restrictieve mediaklimaat in het land was de nieuwsgaring, in het bijzonder op regionaal niveau, beperkt (paragraaf 5.7 behandelt de persbreidel in het algemeen). Als gevolg hiervan bereikten niet alle geweldsincidenten het nieuws. De (internationale) media konden met name in conflictgebieden als Amhara niet vrijelijk hun werk doen.³⁶⁶ Een bron wees erop dat conflictpartijen de neiging hadden om het aantal gedode tegenstanders te overdrijven. Dit vertroebelde het beeld verder.³⁶⁷

Om een zo onderbouwd mogelijk beeld te krijgen van de omvang en intensiteit van het geweld, kijkt dit hoofdstuk naar de kwantitatieve conflictgegevens die zijn vastgelegd door het *Armed Conflict Location and Event Data Project* (ACLED) en Aldebaran Threat Consultants (ATC). De door ACLED en ATC geregistreerde geweldsincidenten en slachtoffers komen aan bod in respectievelijk paragraaf 4.2 en paragraaf 4.3.

ACLED is een onafhankelijke non-gouvernementele organisatie (ngo) die conflictgegevens verzamelt, analyseert en in kaart brengt.³⁶⁸ ATC is een onafhankelijk bedrijf dat conflict- en veiligheidsgegevens verzamelt met behulp van eigen onderzoeksteams. ATC richt zich daarbij op landen in Afrika en het Midden-Oosten. Het bronnennetwerk van ATC bestaat onder meer uit journalisten, hulpverleners, academici, diplomaten en leden van het veiligheidsapparaat.³⁶⁹

Dit hoofdstuk gaat alleen in op de kwantitatieve conflictgegevens die zijn verzameld ten aanzien van Amhara, Oromia, Tigray en Gambela. De gewapende conflicten in deze vier regio's sprongen in de huidige verslagperiode het meest in het oog (zie ook subparagraaf 3.6.1). De verzamelde gegevens bestrijken drie perioden, namelijk 2024, 2025 en het eerste halfjaar van 2026 (1 januari tot en met 30 juni). Onderaan iedere tabel staat een totaal. Dit betreft de som van de vier onderzochte regio's (Amhara, Oromia, Tigray en Gambela) en niet van het gehele land. Tot slot biedt paragraaf 4.4 enkele conclusies ten aanzien van de overeenkomsten en verschillen tussen de kwantitatieve conflictgegevens van ACLED en ATC.

4.2 Door ACLED geregistreerde geweldsincidenten en doden

Op 9 juli 2026 werden gegevens omtrent geweldsincidenten geëxporteerd uit de database van ACLED. Daarbij werden drie geweldssoorten geselecteerd over de periode van 1 januari 2024 – 30 juni 2026. Het ging om de volgende drie soorten geweld:

³⁶⁶ ACLED, *How does ACLED source events in Ethiopia?*, gepubliceerd op 2 maart 2023, bijgewerkt op 29 november 2023. Vertrouwelijke bron, 11 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 5 maart 2026. Vertrouwelijke bron, 17 juli 2026.

³⁶⁷ Vertrouwelijke bron, 17 juli 2026.

³⁶⁸ ACLED heeft specifiek een webpagina gewijd aan Ethiopië: <https://acleddata.com/country/ethiopia>.

³⁶⁹ E-mail correspondentie met ATC, 5 februari 2026.

- 1. Gevechten;³⁷⁰
- 2. Explosies/geweld op afstand;³⁷¹
- 3. Geweld tegen burgers.³⁷²

‘Gevechten’ verwijst naar een gewapend treffen tussen strijdende partijen. ‘Explosies/geweld op afstand’ verwijst naar het gebruik van geweld, waarop het doelwit niet kan reageren. In dit verband kan bijvoorbeeld worden gedacht aan artillerie- en granaatbeschietingen, raket- en droneaanvallen en geïmproviseerde explosieven.³⁷³ Zodra de tegenpartij met een luchtverdedigingssysteem drones probeert te onderscheppen, codeert ACLED het geweld als een ‘gevecht’.³⁷⁴ ‘Geweld tegen burgers’ verwijst naar het doelbewust gebruik van geweld van een gewapende actor tegen ongewapende burgers. Het gaat hier om geweld binnen de context van een gewapend conflict.³⁷⁵

Omdat ACLED zich voornamelijk baseert op secundaire berichtgeving, kan er sprake zijn van onderrapportage, met name in dunner bevolkte of minder toegankelijke gebieden. Op basis van de hieronder opgenomen data kan geen concreet onderscheid worden gemaakt tussen aantallen incidenten van willekeurig en gericht geweld. Geweldsincidenten worden namelijk niet aan de hand van dit onderscheid gecodeerd.³⁷⁶

Hieronder volgt een overzicht van de door ACLED geregistreerde aantallen geweldsincidenten per regio in de periode van 1 januari 2024 tot en met 30 juni 2026. Deze data werden op 9 juli 2026 uit de database van ACLED geëxporteerd. Bij de bestudering van onderstaande gegevens dient bovenstaande disclaimer goed in acht te worden genomen.

**Aantallen door ACLED geregistreerde geweldsincidenten per regio
(1 januari 2024 – 30 juni 2026)**

Regio	2024	2025	2026 (tot en met 30 juni)
Amhara (totaal)	1.487	1.368	756
Gevechten	1.143	1.139	669
Explosies/geweld op afstand	92	67	30
Geweld tegen burgers	252	162	57
Oromia (totaal)	854	660	307
Gevechten	490	411	188
Explosies/geweld op afstand	30	7	5
Geweld tegen burgers	334	242	114

³⁷⁰ In het Engels aangeduid als *battles*.
³⁷¹ In het Engels aangeduid als *explosions/remote violence*.
³⁷² In het Engels aangeduid als *violence against civilians*.
³⁷³ In het Engels aangeduid als *improvised explosive devices* (IEDs). Bermbommen vormen een voorbeeld van geïmproviseerde explosieven.
³⁷⁴ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Soedan*, december 2025, blz. 59.
³⁷⁵ ACLED, *ACLED introduces new event types and sub-event types*, 14 maart 2019.
³⁷⁶ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Syrië*, mei 2025, blz. 161.

Tigray (totaal)	70	55	61
Gevechten	36	23	32
Explosies/geweld op afstand	1	4	8
Geweld tegen burgers	33	28	21
Gambela (totaal)	29	33	5
Gevechten	11	13	2
Explosies/geweld op afstand	-	-	-
Geweld tegen burgers	18	20	3
Totaal	2.440	2.171	1.129

Bron: Database van ACLED, geraadpleegd op 9 juli 2026.

ACLED geeft zelf in haar uitleg over de gebruikte methodologie aan dat gegevens over dodelijke slachtoffers vaak het minst nauwkeurige onderdeel van conflictrapportages zijn. ACLED verlaat zich naar eigen zeggen op de meest conservatieve schattingen en baseert zich meestal op openbare, secundaire berichtgeving. Indien bij een gerapporteerd geweldsincident het dodental onbekend is, noteert ACLED geen dodelijke slachtoffers. Berichtgeving waarin wordt gesproken over ‘tientallen’ of ‘honderden’ doden, wordt vertaald naar een registratie van respectievelijk tien en honderd doden. De gegevens van ACLED betreffen dus onderrapportages. Daarnaast registreert ACLED alleen dodelijke geweldsslachtoffers. Informatie over gewonden en slachtoffers van plundering, ontvoering en seksueel geweld wordt weliswaar omschreven in de database, maar komt niet naar voren in de rapporten en *infographics* van ACLED. De gegevens van ACLED kunnen worden gebruikt als illustratie van trends en zijn niet absoluut.³⁷⁷

Hieronder volgt een overzicht van de door ACLED geregistreerde dodenaantallen per regio in dezelfde periode van 1 januari 2024 – 30 juni 2026. Deze data werden op 9 juli 2026 uit de database van ACLED geëxporteerd. De dodentallen zijn niet uitgesplitst in burgerslachtoffers en gesneuvelde combattanten. Bij de bestudering van onderstaande gegevens dient bovenstaande disclaimer in acht te worden genomen.

**Aantallen door ACLED geregistreerde doden per regio
(1 januari 2024 – 30 juni 2026)**

Regio	2024	2025	2026 (tot en met 30 juni)
Amhara	4.680	4.372	2.421
Oromia	2.299	1.385	1.020
Tigray	78	85	94
Gambela	97	106	15
Totaal	7.154	5.948	3.550

Bron: Database van ACLED, geraadpleegd op 9 juli 2026.

³⁷⁷ ACLED, *Fatalities*, gepubliceerd op 27 februari 2023, bijgewerkt op 7 mei 2024.

4.3 Door ATC geregistreeerde gewelds- en veiligheidsincidenten, doden en gewonden

De database van ATC is anders ingericht dan die van ACLED. Om zicht te krijgen op de verschillende geweldsvormen binnen de context van een gewapend conflict, werden de volgende categorieën geselecteerd: luchtaanvallen, luchtafweervuur, granaataanvallen, geïmproviseerde explosieven, indirect vuur, ontvoeringen, drone-aanvallen, sabotagedaden, vuur van kleine wapens³⁷⁸ en *security responses*. 'Kleine wapens' verwijst in dit geval naar bijvoorbeeld halfautomatische aanvalsgeweren,³⁷⁹ lichte machinegeweren³⁸⁰ en antitankgranaten. De categorie *security responses* behelst verschillende gebeurtenissen, zoals troepenbewegingen en -verplaatsingen, patrouilles, arrestaties, het opzetten van controleposten, het laten overvliegen van gevechtsvliegtuigen om te intimideren en het uitkammen van een gebied. De gewelds- en veiligheidsincidenten die door criminele actoren zijn veroorzaakt, zijn buiten beschouwing gelaten.³⁸¹

Hieronder volgt een overzicht van de door ATC geregistreeerde aantallen gewelds- en veiligheidsincidenten per regio in de periode van 1 januari 2024 tot en met 30 juni 2026. Deze data werden op 8 juli 2026 uit de database van ATC geëxporteerd. Net als bij ACLED kan er bij de gegevens van ATC sprake zijn van onderrapportage. In de database van ATC kan uit de beschrijving van geweldsincidenten blijken of een geweldsincident gericht of willekeurig van aard was. Net als ACLED codeert ATC het verschil tussen willekeurig en gericht geweld niet als zodanig.³⁸²

Aantallen door ATC geregistreeerde gewelds- en veiligheidsincidenten per regio (1 januari 2024 – 30 juni 2026)

Regio	2024	2025	2026 (tot en met 30 juni)
Amhara (totaal)	2.922	2.906	1.091
Geweldsincidenten tegen burgers	298	269	75
Oromia (totaal)	2.421	1.831	743
Geweldsincidenten tegen burgers	1.127	936	332
Tigray (totaal)	105	190	95
Geweldsincidenten tegen burgers	22	36	15
Gambela (totaal)	42	49	29
Geweldsincidenten tegen burgers	6	9	2
Totaal	5.490	4.976	1.958

Bron: Database van ATC, geraadpleegd op 8 juli 2026.

Hieronder volgt een overzicht van de door ATC geregistreeerde conflict-gerelateerde dodenaantallen per regio in dezelfde periode van 1 januari 2024 – 30 juni 2026. Deze data werden op 8 juli 2026 uit de database van ATC geëxporteerd. Net als ACLED verlaat ATC zich op de meest conservatieve schattingen. Indien het dodental

³⁷⁸ In het Engels aangeduid als *Small Arms Fire*, ook wel afgekort tot 'SAF'. Deze afkorting moet niet worden verward met dezelfde afkorting die voor de *Sudan Armed Forces* (Soedanese strijdkrachten, SAF) wordt gebruikt.

³⁷⁹ De AK-47 is een bekend voorbeeld van een halfautomatisch aanvalsgeweer.

³⁸⁰ In het Engels aangeduid als *light-machine guns* (LMGs).

³⁸¹ E-mail correspondentie met ATC, 6 juli en 12 augustus 2026.

³⁸² E-mail correspondentie met ATC, 17 juli 2026.

onduidelijk blijft, registreert ATC geen doden. Het komt ook voor dat ATC het aantal lijken telt dat op een geverifieerde foto te zien is teneinde een beeld te krijgen van het dodental. ATC codeert waar mogelijk het verschil tussen gesneuvelde combattanten en omgekomen burgers, wat ACLED niet doet.³⁸³

**Aantallen door ATC geregistreerde doden per regio
(1 januari 2024 – 30 juni 2026)**

Regio	2024	2025	2026 (tot en met 30 juni)
Amhara (totaal)	5.149	14.945	6.322
Burgerdoden	648	501	104
Oromia (totaal)	6.150	5.474	2.153
Burgerdoden	990	588	252
Tigray (totaal)	33	28	129
Burgerdoden	4	3	4
Gambela (totaal)	4	7	3
Burgerdoden	0	5	0
Totaal	11.336	20.454	8.607

Bron: Database van ATC, geraadpleegd op 8 juli 2026.

In tegenstelling tot ACLED registreert ATC ook de aantallen gewonden die bij gewelds- en veiligheidsincidenten vielen. In de context van een gewapend conflict verstaat ATC onder 'gewonde' een persoon die als gevolg van een geweldsincident gewond is geraakt. Zieken worden niet onder deze noemer geschaard. Indien een gewonde aan zijn verwondingen overlijdt, en dit komt onder de aandacht van ATC, zal dit in de database worden aangepast.³⁸⁴

Hieronder volgt een overzicht van de door ATC geregistreerde conflict-gerelateerde aantallen gewonden per regio in dezelfde periode van 1 januari 2024 – 30 juni 2026. Deze data werden op 8 juli 2026 uit de database van ATC geëxporteerd. ATC codeert waar mogelijk het verschil tussen burgers en combattanten.³⁸⁵

**Aantallen door ATC geregistreerde gewonden per regio
(1 januari 2024 – 30 juni 2026)**

Regio	2024	2025	2026 (tot en met 30 juni)
Amhara (totaal)	1.643	6.914	3.060
Burgergewonden	280	131	65
Oromia (totaal)	3.335	3.741	1.355
Burgergewonden	204	83	63
Tigray (totaal)	27	77	23
Burgergewonden	0	28	0
Gambela (totaal)	2	3	0
Burgergewonden	0	3	0
Totaal	5.007	10.735	4.438

Bron: Database van ATC, geraadpleegd op 8 juli 2026.

³⁸³ E-mail correspondentie met ATC, 17 juli 2026.
³⁸⁴ E-mail correspondentie met ATC, 13 augustus 2026.
³⁸⁵ E-mail correspondentie met ATC, 17 juli 2026.

Hoewel ATC in 2025 minder gewelds- en veiligheidsincidenten registreerde dan in 2024, registreerde het in 2025 meer doden en gewonden dan in 2024. ATC voerde deze ogenschijnlijke tegenstrijdigheid onder meer terug op de omstandigheid dat in 2025 geweldsincidenten plaatsvonden, waarbij meer slachtoffers vielen. In dit verband kon bijvoorbeeld worden gedacht aan drone-aanvallen van de Ethiopische luchtmacht (ETAF).³⁸⁶

4.4 Conclusie

De kwantitatieve conflictgegevens van ACLED en ATC vertonen enkele gelijkenissen en verschillen. Uit de gegevens van beide partijen blijkt dat het meeste geweld in de huidige verslagperiode in Amhara plaatsvond. In deze regio leken ook de meeste slachtoffers te zijn gevallen. Na Amhara vond in Oromia het meeste geweld plaats. De gegevens van ACLED en ATC maken eveneens inzichtelijk dat het aantal geweldsincidenten in 2025 afnam en dat de burgerbevolking door het oorlogsgeweld werd getroffen.

Er zijn ook enkele verschillen te ontwaren tussen de kwantitatieve data van ACLED en ATC. Laatstgenoemde registreerde doorgaans meer gewelds- en veiligheidsincidenten en doden. Ook laten de gegevens van beide partijen een andere trend zien ten aanzien van het aantal omgekomen geweldsslachtoffers. Volgens de gegevens van ACLED nam het aantal doden in 2025 af, terwijl het dodental bij ATC in hetzelfde jaar juist toenam. Het voert te ver om te achterhalen hoe deze verschillen zijn ontstaan, maar mogelijk voeren deze terug op de methodologie en informatiepositie van beide partijen.

³⁸⁶ E-mail correspondentie met ATC, 17 juli 2026.

5 Mensenrechten

5.1 Inleiding

In de huidige verslagperiode stond de mensenrechtensituatie in Ethiopië onder druk. Zo perkten de Ethiopische autoriteiten de vrijheid van meningsuiting en de vrijheid van vergadering en betoging in. Daarnaast kromp de ruimte voor het maatschappelijk middenveld³⁸⁷ en werden maatschappelijke organisaties,³⁸⁸ mensenrechtenverdedigers en kritische journalisten onderworpen aan verschillende vormen van repressie. Zowel de Europese Unie (EU) als internationale mensenrechtenorganisaties uitten hun bezorgdheid over de mensenrechtensituatie in Ethiopië.³⁸⁹

Paragraaf 5.2 beschrijft het functioneren van de rechtsstaat in Ethiopië en de mate waarin burgers de bescherming van de Ethiopische autoriteiten konden inroepen. Paragraaf 5.3 gaat in op de verschillende vormen van overheidsrepressie, in het bijzonder detenties, martelingen, gedwongen verdwijningen en buitengerechtelijke executies. Paragraaf 5.4 behandelt de situatie van politieke opposanten, wat in dit ambtsbericht verwijst naar leden en aanhangers van de politieke oppositie. Paragraaf 5.5 beschrijft de situatie van het maatschappelijk middenveld en mensenrechtenverdedigers. Paragraaf 5.6 kijkt naar de behandeling van familieleden van dissidenten. In dit ambtsbericht verwijst 'dissident' naar een persoon die in de negatieve belangstelling stond van de Ethiopische autoriteiten vanwege diens activisme en/of kritiek, bijvoorbeeld een opposant of mensenrechtenverdediger. Paragraaf 5.7 behandelt de persvrijheid en (online) vrijheid van meningsuiting. Dit betreft in het bijzonder de situatie van onafhankelijke media en kritische journalisten en sociale mediagebruikers. Paragraaf 5.8 kijkt naar de mate waarin de autoriteiten de telecomsector, het internet, de sociale media en mobiele telefonie reguleerden en surveilleerden. Paragraaf 5.9 zet de bewegingsvrijheid uiteen, in het bijzonder de internationale grensovergangen met Eritrea en Soedan, praktijken bij controleposten in het binnenland en uitreisverboden.³⁹⁰ Paragraaf 5.10 gaat in op de situatie van specifieke bevolkingsgroepen, te weten Tigrayers in de betwiste grensstreek tussen Tigray en Amhara, Ethiopische burgers in het grensgebied tussen Tigray en Eritrea en orthodoxe christenen in Oost-Arsi, een gebied in Oromia.

5.2 Rechtsgang en -bescherming

Voor zover kon worden nagegaan, waren er weinig openbare bronnen beschikbaar die specifiek toezagen op de rechtsgang en -bescherming in Ethiopië. Vandaar dat deze paragraaf grotendeels is gebaseerd op informatie van vertrouwelijke bronnen.

³⁸⁷ In het Engels aangeduid als *civil society*.

³⁸⁸ In het Engels aangeduid als *civil society organizations* (CSOs).

³⁸⁹ Permanente Vertegenwoordiging van de EU bij de VN en andere internationale organisaties, *Joint statement on the human rights situation in Ethiopia*, 9 september 2025. Amnesty, *The state of the world's human rights*, gepubliceerd in april 2026, blz. 169-171. Human Rights Watch (HRW), *EU's relations with Ethiopia ignore grim human rights reality*, 22 april 2026.

³⁹⁰ In het Engels aangeduid als *exit bans*.

Doorgaans deed iemand in persoon aangifte op het politiebureau.³⁹¹ Indien de persoon in het ziekenhuis opgenomen was, kon een familielid namens hem of haar aangifte doen. Ook kon iemand zich laten vertegenwoordigen door een advocaat.³⁹² In dat laatste geval geschiedde de aangifte op schriftelijke wijze.³⁹³

Tot zeven jaar geleden moest een aangever diens etniciteit vermelden. Sindsdien was deze registratie komen te vervallen. In april 2026 gaven drie bronnen onafhankelijk van elkaar aan dat niet standaard naar iemands etniciteit werd gevraagd bij de opname van een aangifte.³⁹⁴ Echter, in juni 2026 meldde één van deze bronnen dat op het registratieformulier van de aangever weer het onderwerp etniciteit³⁹⁵ was opgenomen. Kennelijk was de eerdere verandering teruggedraaid, aldus dezelfde bron.³⁹⁶

De aangever kreeg geen schriftelijke bevestiging van de aangifte.³⁹⁷ Iemand kon wel een schriftelijke oproep ontvangen om te komen getuigen.³⁹⁸ Indien de aangifte schriftelijk was ingediend, kon de aangever een schriftelijke ontvangstbevestiging ontvangen.³⁹⁹

Op 9 februari 2026 begon de politie een pilot met een digitaal, onbemand politiebureau⁴⁰⁰ in Bole, een stadsdistrict van Addis Abeba. Hier konden burgers digitaal aangifte doen. Zodra iemand het onderwerpveld had ingevuld, verscheen een dienstdoende agent op het scherm om de aangifte op te stellen. Het initiatief was bedoeld om lange wachtrijen terug te dringen en de bereikbaarheid van de politie te vergroten.⁴⁰¹ Op het moment van schrijven was onbekend hoe deze pilot in de praktijk uitpakte.⁴⁰²

Of een aangifte in behandeling werd genomen, hing af van verschillende factoren, waaronder de beschikbare middelen van de politie, de prioriteit die zij aan de aangifte schonk en de aard van het misdrijf.⁴⁰³ Eén bron gaf aan dat de politie niet geneigd was een misdrijf op een afgelegen plek te onderzoeken. In dat geval moest het slachtoffer de politie eerst geld toestoppen, voordat zij afreisde naar de plaats delict.⁴⁰⁴ Een andere bron gaf aan dat de politie de neiging had om 'kleine vergrijpen'⁴⁰⁵ te bagatelliseren. Indien een vrouwelijk slachtoffer aangifte deed van gender-gerelateerd geweld,⁴⁰⁶ maar niet verkracht of ernstig verwond was, vroeg de politie: 'Kun je het niet uitpraten [met jouw partner/echtgenoot]?'.⁴⁰⁷ Raadpleeg paragraaf 8.3 voor meer informatie over de mogelijkheid voor vrouwen om bescherming in te roepen tegen gender-gerelateerd geweld.

Het voorgaande ambtsbericht meldde dat een aangifte niet in behandeling werd genomen indien het een zaak met een politieke dimensie betrof.⁴⁰⁸ Dit patroon zette zich volgens een bron voort in de huidige verslagperiode. Aangiftes tegen de politie

³⁹¹ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026. Vertrouwelijke bron, 8 april 2026. Vertrouwelijke bron, 25 april 2026.

³⁹² Vertrouwelijke bron, 8 april 2026. Vertrouwelijke bron, 25 april 2026.

³⁹³ Vertrouwelijke bron, 25 april 2026.

³⁹⁴ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026. Vertrouwelijke bron, 8 april 2026. Vertrouwelijke bron, 25 april 2026.

³⁹⁵ In de Ethiopische context aangeduid als *nationality* ('nationaliteit').

³⁹⁶ Vertrouwelijke bron, 10 juni 2026.

³⁹⁷ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026. Vertrouwelijke bron, 8 april 2026. Vertrouwelijke bron, 25 april 2026.

³⁹⁸ Vertrouwelijke bron, 25 april 2026.

³⁹⁹ Vertrouwelijke bron, 8 april 2026.

⁴⁰⁰ Aangeduid als *smart police station* (SPS).

⁴⁰¹ BBC, *Ethiopia experiments with 'smart' police stations that have no officers*, 5 maart 2026. Vertrouwelijke bron, 8 april 2026.

⁴⁰² Vertrouwelijke bron, 8 april 2026.

⁴⁰³ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026. Vertrouwelijke bron, 8 april 2026.

⁴⁰⁴ Vertrouwelijke bron, 8 april 2026.

⁴⁰⁵ In dit geval sprak de bron van *minor crimes*.

⁴⁰⁶ In het Engels aangeduid als *gender-based violence* (GBV).

⁴⁰⁷ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026.

⁴⁰⁸ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Ethiopië*, januari 2024, blz. 66 en 67.

of corrupte overheidsbeambten werden doorgaans niet in behandeling genomen, aldus dezelfde bron.⁴⁰⁹

Indien de plaatselijke politie in gebreke bleef, kon iemand zich wenden tot een hogere politiemacht of rechtbank.⁴¹⁰ Bij zaken met een politieke dimensie had dit doorgaans weinig tot geen zin. Zo was een bron op de hoogte van een ernstig verkeersongeluk dat door een overheidsbeambte was veroorzaakt. Daarbij was iemand zwaar gewond geraakt. De dader werd uiteindelijk niet ter verantwoording geroepen, aldus dezelfde bron.⁴¹¹

Een bron omschreef de mate van straffeloosheid in Ethiopië als 'heel hoog'. Overheidsfunctionarissen die ernstige vergrijpen hadden gepleegd, zoals mishandelingen, martelingen en verkrachtingen, werden zelden strafrechtelijk vervolgd en veroordeeld. Deze bron was op de hoogte van twaalf veroordelingen in 2025. Het ging hierbij om regeringssoldaten, politieagenten en regeringsgezinde militieleden die een moord of verkrachting hadden gepleegd.⁴¹²

Ethiopian Human Rights Commission (EHRC)

Personen konden zich in het kader van rechtsbescherming ook wenden tot de *Ethiopian Human Rights Commission* (Ethiopische Mensenrechtencommissie, EHRC),⁴¹³ een federale overheidsinstantie die verantwoording schuldig is aan het parlement.⁴¹⁴ Het stond een ieder vrij om een klacht in te dienen bij de EHRC. Dit kon in persoon of online.⁴¹⁵

De EHRC kon naar aanleiding van een klacht een aanbeveling doen aan de relevante overheidsinstantie(s). Deze aanbevelingen hadden geen bindend karakter en werden niet altijd opgevolgd. Indien een aanbeveling niet werd opgevolgd door de relevante overheidsinstantie(s), kon de EHRC het parlement erover inlichten. Ook kon deze commissie de druk opvoeren door erover te berichten, bijvoorbeeld in een jaarverslag.⁴¹⁶

Een bron was op de hoogte van een aantal asielzoekers dat geen toegang kreeg tot de asielprocedure. De EHRC schreef enkele aanbevelingen naar de *Immigration and Citizenship Service* (ICS)⁴¹⁷ en de *Refugees and Returnees Service* (RRS),⁴¹⁸ maar kreeg geen formele reactie terug.⁴¹⁹ Raadpleeg paragraaf 7.5 voor meer informatie over de asielprocedure in Ethiopië en de rol die de RRS daarin speelt.

Tussen 2021 en juli 2026 nam de EHRC in totaal 6.246 klachten in behandeling. Volgens de commissie waren daarvan 5.303 klachten opgelost. Uit de berichtgeving werd niet duidelijk wat precies onder 'opgelost' werd verstaan. De EHRC rapporteerde verder dat dankzij haar inspanningen in dezelfde periode ruim 17.300 personen waren vrijgelaten die onwettig dan wel arbitrair waren vastgezet. Ook had de EHRC naar eigen zeggen ervoor gezorgd dat 541 personen op borgtocht waren vrijgekomen en dat 901 personen waren voorgeleid.⁴²⁰ Volgens een bron gingen de

⁴⁰⁹ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026.

⁴¹⁰ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026. Vertrouwelijke bron, 8 april 2026. Vertrouwelijke bron, 25 april 2026.

⁴¹¹ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026.

⁴¹² Vertrouwelijke bron, 6 april 2026.

⁴¹³ Raadpleeg <https://ehrc.org> voor meer informatie over deze federale overheidscommissie.

⁴¹⁴ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026. Vertrouwelijke bron, 8 april 2026.

⁴¹⁵ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026.

⁴¹⁶ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026.

⁴¹⁷ Raadpleeg <https://ics.gov.et> voor meer informatie over deze Ethiopische overheidsdienst.

⁴¹⁸ De RRS stond voorheen bekend als het *Agency for Refugee and Returnee Affairs* (ARRA). Raadpleeg <https://rrs.et> voor meer informatie over de RRS.

⁴¹⁹ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026.

⁴²⁰ The Reporter, *Rights Commission closes chapter, embarks on new five-year strategy*, 11 juli 2026.

meeste klachten die de EHRC ontving over (onwettige) detenties en gevallen van verlengd voorarrest. Vooral politieke opposanten (zie paragraaf 5.4) en kritische journalisten (zie paragraaf 5.7) waren hiervan het slachtoffer, aldus dezelfde bron.⁴²¹

Op 5 juli 2024 trad Daniel Bekele na vijf jaar af als hoofdcommissaris van de EHRC. Op 30 januari 2025 benoemde het parlement Berhanu Adelo tot zijn opvolger.⁴²² Verschillende bronnen gaven aan dat de benadering van Bekele meer 'activistisch' was, terwijl Adelo zich eerder 'diplomatiek' opstelde. Waar Bekele zich profileerde als rapporteur en aanklager, was Adelo meer geneigd om in dialoog te treden met de verschillende overheidsinstanties.⁴²³ Op het moment van schrijven was het te vroeg om vast te stellen hoe de nieuwe leiderschapstijl van Adelo het optreden van de EHRC beïnvloedde.⁴²⁴

De *Organisation mondiale contre la torture* (Wereldorganisatie Tegen Marteling, OMCT)⁴²⁵ is een internationale mensenrechtenorganisatie die zich toelegt op de bestrijding van martelpraktijken. OMCT toonde zich bezorgd over de onvoldoende middelen en het beperkte mandaat van de EHRC en vroeg zich af in hoeverre deze overheidscommissie onafhankelijk kon opereren.⁴²⁶

5.3 Detenties, martelingen, gedwongen verdwijningen en buitengerechtelijke executies

5.3.1 Inleiding

Zoals reeds vermeld, maakten de Ethiopische strijdkrachten burgerslachtoffers in hun contra-guerrilla⁴²⁷ tegen Fano in Amhara (zie subparagraaf 3.6.2) en het Oromo Bevrijdingsleger (OLA) in Oromia (zie subparagraaf 3.6.3). Deze paragraaf kijkt naar burgers die slachtoffer werden van staatsrepressie en -geweld, waarbij er geen sprake was van een lokaal, gewapend conflict.

In de huidige verslagperiode werden met name individuen die zich kritisch uitlieten over de regering het slachtoffer van staatsrepressie. In dit verband kon onder andere worden gedacht aan leden en aanhangers van de politieke oppositie (zie paragraaf 5.4), mensenrechtenverdedigers (zie paragraaf 5.5), kritische journalisten en sociale mediagebruikers (zie paragraaf 5.7) en academici.⁴²⁸

De staatsrepressie kon verschillende vormen aannemen, waaronder surveillance, intimidatie, arrestaties, (buitengerechtelijke) detenties, martelingen, gedwongen verdwijningen en in het uiterste geval buitengerechtelijke executies. Hieronder wordt nader ingegaan op deze verschillende verschijningsvormen van repressie.

⁴²¹ Vertrouwelijke bron, 7 april 2026.

⁴²² In de tussenperiode trad Rakeb Melese op als waarnemend hoofdcommissaris. AS, *Parliament appoints Berhanu Adelo as new Chief of Ethiopian Human Rights Commission*, 30 januari 2025. EHRC, *Appointment of Chief Commissioner for the Ethiopian Human Rights Commission*, 30 januari 2025.

⁴²³ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026. Vertrouwelijke bron, 8 april 2026. Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

Vertrouwelijke bron, 21 april 2026.

⁴²⁴ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026.

⁴²⁵ OMCT staat in het Engels bekend als de *World Organisation Against Torture* en heeft een webpagina specifiek aan Ethiopië gewijd: <https://www.omct.org/en/global-torture-index?country=ethiopia>.

⁴²⁶ OMCT, *Global torture index 2025, Ethiopia factsheet*, ongedateerd, gedownload op 26 mei 2026, blz. 2.

⁴²⁷ In het Engels aangeduid als *counterinsurgency* (COIN).

⁴²⁸ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026. Vertrouwelijke bron, 6 april 2026. OMCT, *Ethiopia factsheet*, ongedateerd, gedownload op 26 mei 2026, blz. 1 en 3. Vertrouwelijke bron, 29 juni 2026.

5.3.2 Detenties

Een arrestant behoort binnen 48 uur te worden voorgeleid aan een rechter. Dit is vastgelegd in artikel 29 (1) van het Ethiopische Wetboek van Strafvordering⁴²⁹ en in artikel 19 (3) van de Ethiopische Grondwet.⁴³⁰ Voorgaand ambtsbericht meldde dat de autoriteiten bij detenties niet altijd de procedurele waarborgen in acht namen. Zo kwam het geregeld voor dat arrestanten niet binnen de wettelijk voorgeschreven 48 uur werden voorgeleid. Ook genoten arrestanten niet altijd toegang tot een advocaat of kregen zij niet de gelegenheid om een familielid te informeren over hun arrestatie,⁴³¹ een omstandigheid die bekendstaat als *incommunicado*-gevangenschap.⁴³²

Bovengenoemde situatie duurde voort in de huidige verslagperiode.⁴³³ Eén bron gaf aan dat een arrestant soms een maand in hechtenis werd gehouden, zonder dat diens familie daarvan op de hoogte was. Volgens deze bron probeerden corrupte politieagenten op deze manier de arrestant af te persen. Na betaling van steekpenningen werd de arrestant vrijgelaten, aldus de bron.⁴³⁴

Er bestonden zorgen over de detentieomstandigheden van arrestanten. Detentiecentra waren vaak overbevolkt, er heerste een gebrek aan voedsel en sanitaire en medische voorzieningen en arrestanten hadden beperkte toegang tot een advocaat.⁴³⁵

In mei 2026 sprak de EHRC haar zorgen uit over detentieomstandigheden in Amhara. Na een bezoek aan 32 politiebureaus in deze regio concludeerde zij dat verdachten niet binnen 48 uur werden voorgeleid en dat zij soms maandenlang in detentie werden gehouden. Tijdens hun detentie werden zij door politieagenten onderworpen aan intimidatie, bedreigingen, verbaal geweld en fysieke mishandelingen. Daarnaast kregen de gedetineerden niet de gelegenheid om bezoek te ontvangen.⁴³⁶

5.3.3 Marteling

Voor zover bekend, waren er geen kwantitatieve gegevens beschikbaar over de omvang van marteling in Ethiopië. Een bron gaf aan dat dit kwam doordat gevallen van marteling werden ondergerapporteerd en de toegang tot detentiecentra beperkt was.⁴³⁷

OMCT stelde vast dat gedetineerden in Ethiopië een 'heel hoog risico'⁴³⁸ liepen om te worden gemarteld dan wel mishandeld. Deze organisatie betrok daarbij verschillende omstandigheden. Allereerst toonden de Ethiopische autoriteiten weinig politieke wil om martelingen en mishandelingen in het gevangeniswezen een halt toe te roepen. In dit licht benoemde OMCT dat het land verschillende internationale

⁴²⁹ Keizerrijk Ethiopië, *Criminal Procedure Code of Ethiopia*, gepubliceerd in 1961, blz. 25. De wettekst van het Ethiopische Wetboek van Strafvordering kan worden geraadpleegd op de [website van de United Nations Office on Drugs and Crime \(UNODC\)](#).

⁴³⁰ FDRE, *Proclamation of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia*, gepubliceerd op 21 augustus 1995, blz. 6.

⁴³¹ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Ethiopië*, januari 2024, blz. 67.

⁴³² Amnesty, *Incommunicado gevangenschap*, ongedateerd, geraadpleegd op 6 juni 2026.

⁴³³ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026. Vertrouwelijke bron, 29 juni 2026.

⁴³⁴ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026.

⁴³⁵ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026. Vertrouwelijke bron, 29 juni 2026.

⁴³⁶ AS, *Ethiopia Rights Commission raises alarm over unlawful detention, abuse of suspects in Amhara police stations*, 28 mei 2026.

⁴³⁷ Vertrouwelijke bron, 29 juni 2026.

⁴³⁸ In het Engels aangeduid als *very high risk*.

antifolterverdragen, -conventies en -protocollen niet had geratificeerd.⁴³⁹ Daarnaast waren er andere omstandigheden die bijdroegen aan het verhoogde risico op mishandeling en marteling. Zoals in voorgaande subparagraaf vermeld, waren de detentiecentra overbevolkt. Ook kregen gedetineerden weken- of maandenlang geen toegang tot een advocaat of hun familieleden.⁴⁴⁰

Op basis van in 2023 en 2024 verzamelde gegevens concludeerde OMCT dat marteling in Ethiopië 'wijdverspreid' en 'systemisch' plaatsvond. De organisatie merkte verder op dat gevallen van marteling ondergerapporteerd waren vanwege de beperkte toegang tot het gevangeniswezen en de vrees van slachtoffers om martelpraktijken te melden uit angst voor wraakacties.⁴⁴¹ Uit de onderzoeksbevindingen van OMCT bleek niet welke gegevens zij in 2023 en 2024 had verzameld en hoe zij, ondanks voornoemde obstakels, tot de conclusie was gekomen dat marteling 'wijdverbreid' en 'systemisch' voorkwam in Ethiopië.

5.3.4 *Gedwongen verdwijningen*

In de huidige verslagperiode kwamen gedwongen verdwijningen voor van personen die de regering hadden bekritiseerd.⁴⁴² Voor zover bekend, was er geen actuele informatie beschikbaar over aantallen gedwongen verdwijningen die niet te maken hadden met regionale, gewapende conflicten.⁴⁴³ Op 17 september 2024 rapporteerde de Ethiopische Mensenrechtencommissie (EHCR) aan de VN-Mensenrechtenraad dat zij in de afgelopen drie jaar meer dan tweehonderd gedwongen verdwijningen had gedocumenteerd.⁴⁴⁴

5.3.5 *Buitengerechtelijke executies*

Het begrip 'buitengerechtelijke executie'⁴⁴⁵ verwijst in deze subparagraaf naar politiek gemotiveerde moorden die door overheidsfunctionarissen worden gepleegd.⁴⁴⁶ Voor zover bekend, was er geen informatie beschikbaar over aantallen buitengerechtelijke executies. Een bron was op de hoogte van 'enkele gevallen'. Deze waren veelal gepleegd in de context van een regionaal, gewapend conflict, zoals in Amhara (zie subparagraaf 3.6.2) en Oromia (zie subparagraaf 3.6.3).⁴⁴⁷ De moord op een prominente oppositiepoliticus in april 2024 in Oromia genereerde veel (media-)aandacht (zie paragraaf 5.4).

In februari 2024 publiceerde de internationale nieuwsdienst *Reuters* een onderzoeksartikel over het bestaan van een officieus veiligheidsorgaan dat op regionaal niveau opereerde in Oromia. Dit orgaan heette *Koree Nageenyaa* ('Veiligheidscomité' in het Oromo)⁴⁴⁸ en bestond uit leden van het veiligheidsapparaat en de regeringspartij, de Welvaartspartij (PP). Dit comité kwam vlak na Abiy's machtsovername in 2018 tot stand en had als doel om de gewapende opstand van het OLA neer te slaan. *Reuters* schreef dat het Koree Nageenyaa opdracht had gegeven tot tientallen moorden en honderden arrestaties. Uit de

⁴³⁹ In dit verband kan onder meer worden gedacht aan het Internationaal Verdrag inzake bescherming van alle personen tegen gedwongen verdwijning (Engels: *International Convention for the Protection of All Persons from Enforced Disappearance*) en het Statuut van Rome inzake het Internationaal Strafhof (Engels: *Rome Statute of the International Criminal Court*, ICC).

⁴⁴⁰ OMCT, *Ethiopia factsheet*, ongedateerd, gedownload op 26 mei 2026, blz. 1-3.

⁴⁴¹ OMCT, *Ethiopia factsheet*, ongedateerd, gedownload op 26 mei 2026, blz. 1.

⁴⁴² AS, *Enforced disappearance, The hallmark of a decaying tyranny that must end*, 5 september 2025.

⁴⁴³ Vertrouwelijke bron, 29 juni 2026.

⁴⁴⁴ VN-Mensenrechtenraad, *Written submission by the Ethiopian Human Rights Commission*, 17 september 2024, blz. 2.

⁴⁴⁵ In de Engelstalige literatuur over mensenrechten aangeduid als *extrajudicial killings*.

⁴⁴⁶ Amnesty, *Buitengerechtelijke executies (politieke moorden)*, ongedateerd, geraadpleegd op 16 juni 2026.

⁴⁴⁷ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026.

⁴⁴⁸ Ook gespeld als *Kore Negegna*.

context van het artikel kon worden opgemaakt dat (vermeende) leden en aanhangers van het OLA tot doelwit waren gemaakt. Onder de dodelijke slachtoffers bevonden zich veertien herders. De nieuwsdienst baseerde zich op dertig interviews met federale en regionale beambten, rechters, advocaten en slachtoffers van staatsgeweld. Bekele, de toenmalige hoofdcommissaris van de EHRC (zie paragraaf 5.2), bevestigde het bestaan van dit comité.⁴⁴⁹

5.4 Politieke opposanten

Deze paragraaf behandelt de situatie van politieke opposanten in Ethiopië. Zoals reeds vermeld, stond de verslagperiode voor een groot deel in het teken van de algemene verkiezingen die plaatsvonden op 1 juni 2026 (zie subparagraaf 1.5.2). De federale regering was erbij gebaat dat zoveel mogelijk politieke partijen zouden meedoen aan de verkiezingen. Dat zou de legitimiteit van de verkiezingsuitslag vergroten, terwijl de meeste oppositiepartijen dusdanig verzwakt waren om werkelijk een bedreiging te vormen voor de regerende PP van premier Abiy.⁴⁵⁰

In de verslagperiode zochten de federale regering en het Oromo Bevrijdingsfront (OLF) toenadering tot elkaar.⁴⁵¹ Het OLF is een prominente oppositiepartij die opkomt voor de belangen van de Oromo's. Het is een legale politieke partij en dient niet te worden verward met het illegale OLA dat een gewapende strijd voert tegen de regering (zie paragraaf 1.4).

De federale regering en het OLF hadden elkaar in zekere zin nodig. Zoals reeds vermeld, wenste de regering dat zoveel mogelijk oppositiepartijen – zo ook het OLF – zouden deelnemen aan de verkiezingen, hetgeen de inclusiviteit en legitimiteit van het verkiezingsproces zou vergroten. Omgekeerd had het OLF er belang bij om mee te doen aan de verkiezingen, omdat het anders het risico liep om zijn juridische bestaansrecht te verliezen.⁴⁵²

Een belangrijk moment in bovengenoemd toenaderingsproces was de teruggave van het nationale hoofdkantoor in Addis Abeba aan het OLF in juni 2025. Sinds een politie-inval in augustus 2020 had het OLF geen toegang meer tot dit gebouw.⁴⁵³ Als gevolg van de verbeterde relatie tussen de regering en het OLF nam het OLF met 163 kandidaten deel aan de federale en regionale verkiezingen.⁴⁵⁴

Ondanks de toenadering tussen de regering en het OLF werden leden en aanhangers van het OLF het doelwit van buitengerechtelijke detenties, marteling en buitengerechtelijke executies. De autoriteiten waren ertoe geneigd om het OLF in de regionale context van Oromia te beschouwen als een verlengstuk van het OLA (zie subparagraaf 3.6.3).⁴⁵⁵

In de verslagperiode sprong de moord op Bate Urgessa (hierna: Bate), een prominente OLF-functionaris, in het oog. Bate stond bekend als een uitgesproken criticus van de federale regering. Vanwege zijn kritische houding ondervond hij verschillende problemen met de Ethiopische autoriteiten. In februari 2024 gaf hij

⁴⁴⁹ Reuters, *In Ethiopia, a secret committee orders killings and arrests to crush rebels*, 23 februari 2024.

⁴⁵⁰ Vertrouwelijke bron, 8 april 2026. Vertrouwelijke bron, 18 mei 2026. AI, *Abiy Ahmed's token electoral gestures keep opposition on tight leash*, 28 mei 2026.

⁴⁵¹ Vertrouwelijke bron, 8 april 2026. Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

⁴⁵² Vertrouwelijke bron, 8 april 2026. Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

⁴⁵³ AS, *OLF regains access to its Finfinne HQ after four-year forced closure*, 9 juni 2025. Vertrouwelijke bron, 8 april 2026. Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

⁴⁵⁴ AS, *OLF warns country's problems cannot be solved by elections alone, flags alignment of "Tsimdoo" forces targeting Northern Oromia*, 22 juni 2026. Vertrouwelijke bron, 30 juni 2026.

⁴⁵⁵ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026. Vertrouwelijke bron, 9 april 2026. Vertrouwelijke bron, 30 juni 2026.

een interview aan een Franse journalist.⁴⁵⁶ Zowel Bate als de journalist werden toen opgepakt. De Fransman werd vrijgelaten en keerde terug naar Frankrijk en Bate kwam op borgtocht vrij. Op 9 april 2024 namen onbekende personen hem mee uit een hotel in Meki, het stadje in Oromia waar Bate oorspronkelijk vandaan kwam. De volgende dag werd Bate's levenloze lichaam langs de kant van de weg gevonden. Hij bleek te zijn vastgebonden en doodgeschoten.⁴⁵⁷

De EHRC, een federale overheidscommissie (zie paragraaf 5.2), onderzocht de moord op Bate, maar dit onderzoek liep na enige tijd vast. De regionale autoriteiten van Oromia weigerden hun medewerking. Medewerkers van de EHRC mochten bepaalde locaties niet bezoeken en werden door de politie gevolgd wanneer ze met mensen over de moord spraken. Als gevolg hiervan durfden getuigen geen verklaringen af te leggen.⁴⁵⁸

Volgens twee bronnen had het er alle schijn van dat de regering achter de moord op Bate zat.⁴⁵⁹ Een bron gaf daarbij aan dat de moord op Bate een schok teweeg bracht bij het maatschappelijk middenveld en de politieke oppositie in het algemeen. Dit had de greep van de Ethiopische regering op het maatschappelijk middenveld en de oppositie verstevigd, aldus dezelfde bron.⁴⁶⁰

Het OLF was niet de enige oppositiepartij die in de huidige verslagperiode te maken kreeg met staatsrepressie. Zo arresteerde de Ethiopische autoriteiten begin augustus 2026 Yishak (hierna: Yishak)⁴⁶¹ Wolday en Abebe Akalu. Yishak was het hoofd Publieke Relaties van de *Ethiopian People's Revolutionary Party* (EPRP), een prominente oppositiepartij.⁴⁶² Abebe Akalu was enkel lid van de EPRP, maar had zich ontpopt tot een zichtbaar criticus in de media. Daarnaast arresteerden de autoriteiten in dezelfde periode Abera Nigus, een advocaat van prominente politieke gevangenen.⁴⁶³ Op het moment van schrijven mochten deze drie personen geen bezoek ontvangen en was het onduidelijk waarom zij waren gearresteerd.⁴⁶⁴

Voorgaand ambtsbericht meldde dat de politieke oppositie mede door intimidatie en coöptatie was verzwakt dan wel geneutraliseerd.⁴⁶⁵ Voornoemde situatie duurde voort in de huidige verslagperiode. De *Balderas*-partij, ooit een politieke actor van betekenis, had door onderlinge tegenstellingen sterk aan kracht en relevantie ingeboet.⁴⁶⁶ *Qeerro*, eens een protestbeweging van Oromo-jongeren, bestond niet langer. Sommigen hadden zich aangesloten bij de regerende PP, anderen bij het OLA en weer anderen waren het criminele pad opgegaan. Laatstgenoemde groep pleegde bankovervallen en ontvoeringen voor losgeld.⁴⁶⁷ Zoals reeds vermeld, was

⁴⁵⁶ Deze journalist heette Antoine Galindo.

⁴⁵⁷ AS, *OLF political officer, French journalist detained over alleged 'conspiracy with armed groups'*, 26 februari 2024. AS, *Rights Commission calls for prompt, impartial investigation into Bate Urgessa's killing*, 10 april 2024. BBC, *Bate Urgessa, Ethiopian opposition OLF figure shot dead and dumped by road*, 10 april 2024. Vertrouwelijke bron, 6 april 2026. Vertrouwelijke bron, 9 april 2026. Vertrouwelijke bron, 30 juni 2026.

⁴⁵⁸ AS, *Justice denied, One year since the assassination of Bate Urgessa, Still no accountability, Time to break the silence and end impunity!*, 11 april 2025. Vertrouwelijke bron, 6 april 2026. Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

⁴⁵⁹ Vertrouwelijke bron, 8 april 2026. Vertrouwelijke bron, 30 juni 2026.

⁴⁶⁰ Vertrouwelijke bron, 30 juni 2026.

⁴⁶¹ Ook gespeld als 'Yisak'.

⁴⁶² De EPRP is van sociaaldemocratische signatuur en geniet vooral aanhang in de noordelijke regio's Amhara en Tigray. De partij heeft een kleine achterban in het zuiden van het land. Vertrouwelijke bron, 12 augustus 2026.

⁴⁶³ Abera vertegenwoordigde onder meer Taye Dendea (hierna: Taye), de voormalige staatssecretaris van Vrede.

Taye verkeerde sinds december 2023 in gevangenschap vanwege zijn kritiek op premier Abiy. AS, *Fed. Court sentences former State Minister Taye Dendea to seven years; defense says trial proceeded without key witnesses PM Abiy, Mayor Adanech*, 5 december 2025. Vertrouwelijke bron, 7 april 2026. Vertrouwelijke bron, 8 april 2026.

⁴⁶⁴ AS, *Opposition EPRP says three associates detained by Federal Police without explanation, demands immediate release*, 4 augustus 2026. Borkena, *Ethiopian government arrests lawyer and opposition figures in Addis Ababa*, 4 augustus 2026. ATC, *Ethiopia sitrep*, gepubliceerd op 7 augustus 2026, blz. 5.

⁴⁶⁵ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Ethiopië*, januari 2024, blz. 56.

⁴⁶⁶ Vertrouwelijke bron, 8 april 2026.

⁴⁶⁷ Vertrouwelijke bron, 8 april 2026. Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

het Ogaden National Liberation Front (ONLF) ook verzwakt door de afsplitsing van een factie (zie subparagraaf 3.6.7).

5.5 Maatschappelijk middenveld en mensenrechtenverdedigers

In de verslagperiode stond het maatschappelijk middenveld in Ethiopië onder druk.⁴⁶⁸ Toen premier Abiy op 4 juli 2024 het parlement toesprak, insinueerde hij dat mensenrechtenorganisaties een verborgen politieke agenda hadden en bijdroegen aan instabiliteit en conflict in het land.⁴⁶⁹

De *Authority for Civil Society Organizations* (ACSO) is een federale overheidsinstantie die toezicht houdt op het maatschappelijk middenveld.⁴⁷⁰ Op 19 juli 2024 rapporteerde de *Fédération internationale pour les droits humains* (Internationale Federatie voor de Mensenrechten, FIDH)⁴⁷¹ dat de ACSO in de voorgaande weken minstens 1.504 maatschappelijke organisaties had ontbonden. Deze organisaties hadden niet tijdig een jaarverslag ingediend. De FIDH wees erop dat veel maatschappelijke organisaties worstelden met financiële tekorten en dat ze simpelweg niet de capaciteit hadden om (op tijd) een jaarverslag in te dienen. De ontbinding van zoveel organisaties creëerde een 'klimaat van angst', aldus de FIDH.⁴⁷²

Op 14 november 2024 schortte de ACSO de werkzaamheden op van drie onafhankelijke mensenrechtenorganisaties, waaronder het *Center for Advancement of Rights and Democracy* (CARD). Volgens de ACSO ontbrak het deze organisaties aan 'politieke neutraliteit' en zouden hun werkzaamheden de 'nationale belangen' schaden.⁴⁷³ CARD was een prominente mensenrechtenorganisatie die onder meer kritiek had uitgeoefend op de nationale dialoog (zie subparagraaf 1.5.3) en mensenrechtenschendingen in Oromia aan de kaak had gesteld.⁴⁷⁴ Op 11 december 2024 hief de ACSO de opschorting van de drie organisaties op.⁴⁷⁵ Enkele dagen later schortte de ACSO CARD echter opnieuw op, omdat de organisatie 'niet zou hebben geleerd van de vorige waarschuwing'.⁴⁷⁶

Eind december 2024 schortte de ACSO werkzaamheden op van twee andere prominente mensenrechtenorganisaties, waaronder het *Ethiopian Human Rights Defenders Center* (EHRDC).⁴⁷⁷ Volgens de ACSO waren beide organisaties niet onafhankelijk en hielden zij zich niet aan hun mandaat.⁴⁷⁸ Op 30 juli 2025 nam Yared Hailemariam (hierna: Yared), de uitvoerend directeur van het EHRDC, ontslag. Yared gaf aan dat intimidatie, bedreigingen, surveillance en verdachte

⁴⁶⁸ AS, *Reform in reverse, Ethiopia's CSO law amendments undercut basic freedoms, shrink democratic space*, 23 september 2025. Vertrouwelijke bron, 11 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 9 april 2026. Vertrouwelijke bron, 29 juni 2026.

⁴⁶⁹ The Reporter, *Outgoing human rights commissioner rejects PM's political motive allegations*, 6 juli 2024.

⁴⁷⁰ Raadpleeg <https://acso.gov.et/en> voor meer informatie over de ACSO.

⁴⁷¹ De FIDH staat in het Engels bekend als de *International Federation for Human Rights*. Bijna tweehonderd mensenrechtenorganisaties zijn wereldwijd lid van deze internationale federatie. De FIDH heeft specifiek een webpagina aan Ethiopië gewijd: <https://www.fidh.org/en/region/Africa/ethiopia/>.

⁴⁷² FIDH, *Ethiopia, Massive crackdown on civil society organisations*, 19 juli 2024.

⁴⁷³ AS, *Civil society authority suspends CARD, citing 'lack of political neutrality'; rights group 'categorically contests' allegations*, 22 november 2024. Amnesty, *Ethiopia, Suspension of three human rights organizations highlights growing crackdown on civic space*, 26 november 2024. OMCT, *Arbitrary suspension of human rights organisations in Ethiopia is a major setback to civic space*, 28 november 2024. HRW, *Ethiopia, Authorities suspend three rights groups*, 2 december 2024.

⁴⁷⁴ AS, *Civil society authority suspends CARD, citing 'lack of political neutrality'*, 22 november 2024.

⁴⁷⁵ AS, *Suspension on three rights groups lifted amid criticism of civil society crackdown*, 11 december 2024.

⁴⁷⁶ AS, *CARD faces renewed suspension by civil society authority after recent lifting of ban*, 18 december 2024.

⁴⁷⁷ Raadpleeg <https://ethdefenders.org> voor meer informatie over het EHRDC.

⁴⁷⁸ HRW, *Ethiopia, Key rights groups suspended*, 29 januari 2025. Vertrouwelijke bron, 29 juni 2026.

oproepen hem daartoe hadden bewogen. Het ontslag ging per 1 augustus 2025 in.⁴⁷⁹

In de huidige verslagperiode bevonden naast organisaties ook individuele mensenrechtenverdedigers zich in een moeilijke situatie.⁴⁸⁰ In december 2025 publiceerde *The Observatory for the Protection of Human Rights Defenders* (hierna: *The Observatory*)⁴⁸¹ een rapport over de repressie van mensenrechtenverdedigers in Ethiopië. Uit de studie bleek dat de situatie van mensenrechtenverdedigers in Ethiopië sinds 2020, het jaar waarin de oorlog in Tigray uitbrak, was verslechterd.⁴⁸² The Observatory baseerde zich daarbij onder meer op interviews met 42 personen, onder wie medewerkers van de EHRC en mensenrechtenverdedigers.⁴⁸³

The Observatory rapporteerde dat mensenrechtenverdedigers werden onderworpen aan arrestaties, buitengerechtelijke detenties, gedwongen verdwijningen, martelingen en in het uiterste geval buitengerechtelijke executies. Het observatorium meldde dat in 2024 het aantal arrestaties van mensenrechtenverdedigers afnam, zonder dit nader te kwantificeren. Deze afname van arrestaties weerspiegelde geenszins een verbetering van de mensenrechtensituatie in Ethiopië. The Observatory voerde de afname terug op drie ontwikkelingen. Ten eerste waren veel mensenrechtenactivisten en kritische journalisten al en nog steeds in de gevangenis. Ten tweede kozen sommige activisten ervoor om voortaan zichzelf te censureren of te gaan werken voor de Ethiopische overheid. Ten derde weken veel mensenrechtenverdedigers en kritische journalisten uit naar het buitenland uit angst voor repressie.⁴⁸⁴

5.6 Familieleden van dissidenten

Deze paragraaf gaat in op de situatie van familieleden van dissidenten. 'Dissident' verwijst in dit verband naar een persoon die in de negatieve belangstelling stond van de Ethiopische autoriteiten vanwege diens activisme en/of kritiek, bijvoorbeeld een opposant of mensenrechtenverdediger. Voor zover bekend, verschenen in de verslagperiode geen studies die specifiek gericht waren op de situatie van familieleden van dissidenten. Daardoor blijft de informatie in deze paragraaf verbrokken van aard.

The Observatory meldde dat familieleden van kritische journalisten die naar het buitenland waren gevlucht, door het veiligheidsapparaat onder meer werden geïntimideerd, gearresteerd en geslagen.⁴⁸⁵ Hetzelfde observatorium rapporteerde dat de familie van de vermoorde OLF-functionaris Bate (zie paragraaf 5.4) uit angst voor vervolging naar het buitenland was gevlucht.⁴⁸⁶

Een bron was op de hoogte van een verhaal over een voormalig bewindspersoon die wegens zijn kritische houding gebrouilleerd was geraakt met de federale regering. Hierop werden de banktegoeden van diens familieleden bevroren, aldus de bron.⁴⁸⁷

⁴⁷⁹ AS, *Director of rights organization resigns over surveillance, intimidation*, 31 juli 2025. Vertrouwelijke bron, 29 juni 2026.

⁴⁸⁰ Vertrouwelijke bron, 9 april 2026. Vertrouwelijke bron, 29 juni 2026.

⁴⁸¹ The Observatory is een samenwerkingsverband van de FIDH en de Wereldorganisatie Tegen Marteling (OMCT).

The Observatory heeft een webpagina specifiek aan Ethiopië gewijd:

<https://observatoryfordefenders.org/country/ethiopia/>.

⁴⁸² The Observatory, *The illusion of progress, Ethiopia's human rights defenders under attack*, december 2025, blz. 6.

⁴⁸³ The Observatory, *The illusion of progress*, december 2025, blz. 8.

⁴⁸⁴ The Observatory, *The illusion of progress*, december 2025, blz. 25-27, 30, 31 en 35.

⁴⁸⁵ The Observatory, *The illusion of progress*, december 2025, blz. 27.

⁴⁸⁶ The Observatory, *The illusion of progress*, december 2025, blz. 36.

⁴⁸⁷ Vertrouwelijke bron, 8 april 2026.

Een andere bron meldde dat familieleden van dissidenten zo nu en dan te maken kregen met intimidatie, verhoren en surveillance. Deze bron noemde in het bijzonder echtgenoten, ouders en broers en zussen.⁴⁸⁸

Meer informatie over dit onderwerp was op het moment van schrijven niet beschikbaar. Subparagraaf 3.6.2 en subparagraaf 3.6.3 beschrijven hoe de Ethiopische autoriteiten familieleden van respectievelijk Fano- en OLA-leden behandelden.

5.7 Persvrijheid en (online) vrijheid van meningsuiting

5.7.1 Inleiding

In de verslagperiode stonden de persvrijheid en (online) vrijheid van meningsuiting in Ethiopië onder druk. Kritische, onafhankelijke journalisten werden onderworpen aan gedwongen verdwijningen, arrestaties, detenties zonder procedurele waarborgen, strafvervolgning en gevangenisstraffen.⁴⁸⁹ De persbreidel leek aan kracht toe te nemen in de aanloop naar de verkiezingen op 1 juni 2026.⁴⁹⁰

Op de persvrijheidsindex van *Reporters sans frontières* (Verslaggevers zonder Grenzen, RSF)⁴⁹¹ zakte Ethiopië tussen 2025 en 2026 van de 145ste naar de 148ste plaats. Deze ranglijst telt in totaal 180 landen. Begin juni 2026 verkeerden in Ethiopië vijf journalisten in gevangenschap volgens de gegevens van Verslaggevers zonder Grenzen (RSF).⁴⁹²

5.7.2 Persbreidel in de praktijk

In de verslagperiode ondervonden onafhankelijke, kritische journalisten en nieuwsdiensten problemen met de Ethiopische autoriteiten. Hieronder volgen enkele voorbeelden die in het oog sprongen. Deze gevallen dienen enkel ter illustratie en kunnen geenszins als uitputtend worden beschouwd.

De *Ethiopian Media Authority* (EMA)⁴⁹³ houdt toezicht op het medialandschap. De EMA is een federale overheidsinstantie die verantwoording aflegt aan het federale parlement.⁴⁹⁴ Op 24 februari 2026 trok de EMA de perslicentie in van *Addis Standard* (AS), een toonaangevend en onafhankelijk nieuwsplatform. Volgens het overheidsagentschap schaadden de publicaties van AS de nationale belangen.⁴⁹⁵ De uitgeverij van AS⁴⁹⁶ diende een verzoekschrift in tot herziening van de intrekking

⁴⁸⁸ Vertrouwelijke bron, 29 juni 2026.

⁴⁸⁹ The Reporter, *The cost of speaking truth to power in Ethiopia, Abductions, arbitrary arrests, and a dim outlook*, 23 augustus 2025. HRW, *Ethiopia, Surge in arrest of journalists, media workers*, 22 september 2025. Vertrouwelijke bron, 11 februari 2026. Borkena, *Deteriorating press freedom in Ethiopia, How Abiy tricked the world*, gepubliceerd op 1 maart 2026, bijgewerkt op 2 maart 2026. Vertrouwelijke bron, 6 april 2026. Vertrouwelijke bron, 6 april 2026. Vertrouwelijke bron, 9 april 2026. The Economist, *Abiy Ahmed is throttling free expression in Ethiopia*, 23 april 2026. AS, *Abducted, banned, prosecuted, Systematic war on Ethiopia's independent media*, 11 mei 2026.

⁴⁹⁰ Amnesty, *Ethiopia, International community must act to safeguard press freedom ahead of national election*, 29 mei 2026. ATC, *Media personnel denied access to multiple polling stations in the capital on election day*, 1 juni 2026.

⁴⁹¹ Verslaggevers zonder Grenzen (RSF) zet zich wereldwijd in voor de persvrijheid en staat in het Engels bekend als *Reporters Without Borders*.

⁴⁹² Verslaggevers zonder Grenzen (RSF) heeft een webpagina gewijd aan Ethiopië, te weten <https://rsf.org/en/country/ethiopia>. Deze pagina is op 3 juni 2026 ten behoeve van dit ambtsbericht geraadpleegd.

⁴⁹³ Bezoek <https://www.ema.gov.et/en> voor meer informatie over de EMA.

⁴⁹⁴ EMA, *About, Who we are*, ongedateerd, geraadpleegd op 1 juni 2026.

⁴⁹⁵ AS, *Ethiopian Media Authority revokes Addis Standard's online media registration; Editor-in-Chief disputes claims*, 24 februari 2026. ATC, *EMA revokes Addis Standard's media license*, 24 februari 2026. Committee to Protect Journalists (CPJ), *Ethiopia revokes Addis Standard's license amid escalating crackdown on independent media*, 24 februari 2026. HRW, *Ethiopia shuts key news outlet*, 25 februari 2026.

⁴⁹⁶ De uitgeverij van AS heet JAKENN Publishing PLC.

van de perslicentie. Tevens verzocht zij om opschorting van deze intrekking totdat de rechtbank tot een definitief oordeel zou komen.⁴⁹⁷ In afwachting van een gerechtelijke uitspraak bleef AS publiceren.⁴⁹⁸

Op 13 augustus 2025 namen gemaskerde mannen Yonas Amare (hierna: Yonas) uit zijn woning in een buitenwijk van Addis Abeba mee. Yonas was werkzaam als een senior redacteur bij *The Reporter*, een onafhankelijk online nieuwsmagazine.⁴⁹⁹ Na ruim een week werd Yonas op 22 augustus 2025 vrijgelaten. De identiteit van zijn ontvoerders en de detentielocatie bleven onbekend.⁵⁰⁰

Op 15 april 2026 vielen drie onbekende mannen in burger het kantoor van AS binnen en namen Million Beyene, journalist en redacteur, mee naar een onbekende locatie.⁵⁰¹ Dertien dagen later, op 28 april 2026, lieten de autoriteiten hem vrij.⁵⁰²

Op 8 juni 2026 pakten de Ethiopische autoriteiten een journaliste genaamd Salsawit Baynesagn (hierna: Salsawit) op. De reden voor haar arrestatie was onbekend. In haar video's op sociale media had zij zich kritisch geuit over het geweld tegen orthodoxe christenen in Oost-Arsi, een gebied in Oromia (zie subparagraaf 5.10.4). Hierdoor vermoedde de familie van Salsawit dat haar arrestatie daarmee verband hield.⁵⁰³ Op 20 juni 2026 lieten de autoriteiten haar vrij.⁵⁰⁴

Begin augustus 2026 ondervond AS opnieuw problemen met de Ethiopische autoriteiten. Op 1 augustus 2026 pakte het veiligheidsapparaat Yonas Kedir (hierna: Yonas), de hoofdredacteur van AS, op en hield hem 24 uur vast. Gedurende deze periode werd Yonas geslagen en verhoord. Naar eigen zeggen werd hij vooral verhoord over zijn journalistieke werkzaamheden aangaande Tigray en de vermeende betrokkenheid van Ethiopië bij het conflict in Soedan. Op 2 augustus 2026 vielen de autoriteiten het kantoor van AS binnen. Daarbij werd opname- en zendapparatuur in beslaggenomen en beschadigd. Op 3 augustus 2026 ontving AS van de huurbaas een schriftelijke mededeling om de kantoorruimte binnen drie dagen te verlaten. AS vermoedde dat de huurbaas onder druk van de politie handelde.⁵⁰⁵

Verscheidende onderwerpen trokken de negatieve aandacht van de autoriteiten, bijvoorbeeld in de vorm van arrestaties. Dit was van toepassing op zowel de traditionele als sociale media. Hieronder volgen voorbeelden van politiek gevoelige onderwerpen. Deze opsomming kan geenszins als uitputtend worden beschouwd:

⁴⁹⁷ AS, *Publisher files court challenge, injunction against EMA decision revoking Addis Standard registration*, 3 juni 2026.

⁴⁹⁸ Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

⁴⁹⁹ Dit nieuwsplatform heeft een eigen website: <https://www.thereporterethiopia.com>.

⁵⁰⁰ CPJ, *Ethiopian journalist abducted by masked men; 2 others detained*, 20 augustus 2025. Borkena, *Two abducted journalists reportedly released*, gepubliceerd op 23 augustus 2025, bijgewerkt op 24 augustus 2025. The Reporter, *Ethiopian Reporter's Yonas Amare walks free*, 23 augustus 2025.

⁵⁰¹ AS, *Statement on the abduction of Addis Standard Managing Editor by plainclothes men from his workplace*, 15 april 2026. ATC, *Plainclothes men abduct Addis Standard Editor Million Beyene as authorities deny custody*, 16 april 2026. CPJ, *Ethiopian editor seized from Addis Standard newsroom by unidentified men*, 16 april 2026. The Reporter, *Addis Standard's Managing Editor abducted from newsroom, whereabouts remain unknown*, 16 april 2026. Amnesty, *Journalist's fate unknown after abduction*, 27 april 2026.

⁵⁰² Amnesty, *Abducted journalist found and released*, 21 mei 2026.

⁵⁰³ AS, *Journalist Salsawit Baynesagn detained by Addis Abeba police, has not yet appeared in court, family says*, 17 juni 2026. Borkena, *Ethiopian Gov't arrests journalist Salsawit Baynesagn Yimer*, 17 juni 2026. CPJ, *Ethiopian journalist Salsawit Baynesagn detained without charge*, 19 juni 2026.

⁵⁰⁴ Borkena, *Ethiopian journalist Salsawit Baynesagn Yimer released on bail in Addis Ababa*, 20 juni 2026. Ethiopia Observer, *Journalist released after 14 days in detention*, 21 juni 2026.

⁵⁰⁵ AS, *Addis Standard Editor-in-Chief abducted, offices raided, equipment seized as pressure on independent media in Ethiopia escalated*, 6 augustus 2026. Borkena, *Editor-in-Chief of Addis Standard assaulted and detained, newsroom raided*, 6 augustus 2026. CPJ, *Ethiopian security detain Addis Standard editor, raid newsroom, seize equipment*, 6 augustus 2026. HRW, *Ethiopia's growing assault on independent media*, 6 augustus 2026. The Reporter, *Addis Standard editor secures release, Publisher's office raided by security forces*, 6 augustus 2026. ATC, *JAKENN reports three-day crackdown targeting Addis Standard*, 7 augustus 2026.

- De (vermeende) betrokkenheid van Ethiopië bij het conflict in Soedan (zie subparagraaf 1.6.2);
- De gespannen relatie tussen Tigray en de federale regering (zie subparagraaf 1.5.1);
- Mensenrechtenschendingen in het algemeen;
- Gewapende, regionale conflicten, zoals in Amhara en Oromia;
- Etnische spanningen;
- Kritiek op het functioneren van de (regionale) autoriteiten;
- Het gebrek aan basisvoorzieningen, zoals schoon drinkwater en elektriciteit.⁵⁰⁶

Een bron wees erop dat de Ethiopische overheid ook bureaucratische obstakels opwierp om controle uit te oefenen over de media. Zo erkende de EMA de formule van freelancewerk niet. Een perskaart kon maximaal gekoppeld zijn aan één nieuwsdienst. Als gevolg daarvan kon een freelance journalist dus niet gelijktijdig opdrachten aannemen van verschillende nieuwsdiensten, aldus dezelfde bron.⁵⁰⁷

5.7.3 *Sociale media*

Verschiedende Ethiopische staatsorganen, waaronder de EMA en de Nationale Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (NISS), monitorden op actieve wijze de sociale mediaplatformen. Kritische journalisten, mensenrechtenverdedigers, politieke opposanten, activisten, maar ook 'gewone' sociale mediagebruikers werden vanwege hun uitingen op sociale media gearresteerd, strafrechtelijk vervolgd en veroordeeld op grond van cyber- of terreurmisdaden, haatspraak, aanzetten tot geweld, verspreiding van misinformatie en verstoring van de openbare orde.⁵⁰⁸ Het voert te ver om per misdrijf de uiteenlopende straffen op te noemen.

In de verslagperiode sprongen de problemen van Ahmed Abdi Omar (hierna: Ahmed), beter bekend als 'Ahmed Awga', in het oog.⁵⁰⁹ Deze journalist genereerde aandacht toen hij een vader interviewde wiens zoon door politiegeweld was omgekomen. Op 23 april 2025 pakte de politie hem op in het oosten van Somali. Op 22 mei 2025 werd Ahmed veroordeeld tot twee jaar gevangenisstraf wegens 'verspreiding van desinformatie en aanzetten tot haat'. De veroordeling zag niet toe op het interview, maar op enkele berichten op Ahmeds Facebook-pagina. Later bleek dat deze berichten niet door Ahmed zelf waren geplaatst, maar door anderen. Op 26 augustus 2025 werd Ahmed in vrijheid gesteld.⁵¹⁰ Hieraan was bemiddeling door de EHRC voorafgegaan, aldus een bron.⁵¹¹

Mawliid Omar Siyad, beter bekend als 'Bisle Omar', ondervond eveneens problemen naar aanleiding van activiteiten op sociale media. Deze populaire TikTok'er stond bekend om zijn kritische houding ten aanzien van de regionale autoriteiten van Somali. Op 25 april 2026 pakte de federale politie hem op in een hotel in Addis Abeba en bracht hem naar Jigjiga, de regionale hoofdstad van Somali. Daar werd Bisle Omar negentien dagen lang vastgehouden. Volgens een familielid werd hij gedurende zijn detentie geslagen, onder meer op zijn voetzolen. Enkele dagen na zijn vrijlating werd Bisle Omar opnieuw opgepakt.⁵¹² Op 25 juni 2026 berichtte AS

⁵⁰⁶ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026. Vertrouwelijke bron, 9 april 2026. Vertrouwelijke bron, 18 juni 2026.

⁵⁰⁷ Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

⁵⁰⁸ Vertrouwelijke bron, 9 april 2026. Vertrouwelijke bron, 18 juni 2026. Vertrouwelijke bron, 23 juni 2026.

⁵⁰⁹ Ahmed was de oprichter van *Jigjiga Television Network* (JTN).

⁵¹⁰ CPJ, *Ahmed Abdi Omar*, ongedateerd, geraadpleegd op 4 juni 2026.

⁵¹¹ Vertrouwelijke bron, 4 juni 2026.

⁵¹² AS, *Young TikTok'er detained in Jigjiga after arrest in Addis Abeba amid allegations of abuse, due process violations*, 14 mei 2026. AS, *Family raises concerns over safety, due process after re-arrest of TikTok'er Bisle Omar, Somali Region says case tied to clan incitement*, 22 mei 2026.

dat een rechtbank in Somali hem had veroordeeld tot een gevangenisstraf van vijf jaar en zes maanden. Op het moment van schrijven was onbekend waar Bisle Omar in detentie verbleef, op welke rechtsgrond(en) hij was veroordeeld en of hij in beroep zou gaan.⁵¹³

Bovenstaande twee voorbeelden gelden enkel ter illustratie en kunnen geenszins als uitputtend worden beschouwd.

Sociale mediagebruikers werden tijdelijk vastgehouden indien zij niet voldeden aan de door de autoriteiten gestelde normen. Zo was een bron op de hoogte van enkele TikTok'ers die tijdelijk waren vastgezet, omdat zij in hun video's schaars gekleed waren. Dit zou volgens de overheid indruisen tegen de 'nationale cultuur'. Dezelfde bron kende het geval van een vrouw die tijdelijk was gedetineerd, omdat zij op de sociale media een discussie op gang had gebracht over seksueel overschrijdend gedrag van bekende mannen. In beide gevallen bleef onduidelijk waarom juist deze sociale mediagebruikers tijdelijk waren vastgezet en hoeveel volgers zij hadden.⁵¹⁴

De autoriteiten waren volgens dezelfde bron ertoe geneigd om sociale mediagebruikers met onwelgevallige berichten op vrijdagmiddag op te pakken, omdat de rechtbanken in het weekend gesloten waren. De arrestant diende dan het weekend op het politiebureau door te brengen alvorens te kunnen worden voorgeleid. Een dergelijke aanpak was bedoeld om angst aan te jagen, aldus de bron.⁵¹⁵

5.8 Surveillance van telecommunicatie en internet

Voor zover kon worden nagegaan, waren er weinig openbare bronnen beschikbaar over surveillance van telecommunicatie en internet in Ethiopië. Vandaar dat de meeste informatie in deze subparagraaf afkomstig is van vertrouwelijke bronnen.

In Ethiopië waren in de huidige verslagperiode twee telecomproviders actief, te weten Ethio Telecom en het uit Kenia afkomstige Safaricom. Deze situatie werd omschreven als een 'duopolie'. Ethio Telecom was een staatsbedrijf, terwijl Safaricom een private partij betrof.⁵¹⁶

De *Computer Crime Proclamation No. 958/2016*⁵¹⁷ is één van de wetten die het wettelijk kader schept voor telecomproviders.⁵¹⁸ De wettekst maakt daarbij geen onderscheid tussen telecomproviders die in particuliere of in overheidshanden zijn. Artikel 24 (1) schrijft voor dat telecomproviders, aangeduid als *service providers*, data gedurende een jaar dienen te bewaren. Zij dienen vertrouwelijk om te gaan met data, tenzij een gerechtelijk bevel de telecomprovider tot openbaarmaking verplicht, aldus artikel 24 (2).⁵¹⁹ Artikel 25 (1) schrijft voor dat de Ethiopische autoriteiten om een gerechtelijk bevel⁵²⁰ mogen verzoeken om inzage te krijgen in

⁵¹³ AS, *Young TikToker Bisle Omer sentenced to 5 years, 6 months as family says whereabouts unknown after hearing*, 25 juni 2026.

⁵¹⁴ Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

⁵¹⁵ Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

⁵¹⁶ CIO Africa, *Safaricom in Ethiopia, The disruptor turned underdog*, 8 oktober 2025. Vertrouwelijke bron, 9 april 2026. Vertrouwelijke bron, 18 juni 2026. Vertrouwelijke bron, 23 juni 2026.

⁵¹⁷ De gehele wettekst kan in twee talen, te weten Amhaars en Engels, worden geraadpleegd op de [website van de International Labour Organization \(Internationale Arbeidsorganisatie, ILO\)](#).

⁵¹⁸ Borkena, *Abiy Ahmed's government, Weaponizing digital tools to silence critics*, 1 augustus 2025. Vertrouwelijke bron, 9 april 2026. Vertrouwelijke bron, 18 juni 2026.

⁵¹⁹ FDRE, *Computer Crime Proclamation*, gepubliceerd op 7 juli 2016, blz. 17.

⁵²⁰ Aangeduid als *court warrant*.

data.⁵²¹ Indien kritieke infrastructuur wordt bedreigd, mag de advocaat-generaal⁵²² de autoriteiten toestemming verlenen om real-time data te onderscheppen dan wel data terug te halen zonder een gerechtelijk bevel, aldus artikel 25 (3).⁵²³

Op 1 augustus 2025 publiceerde *Borkena*⁵²⁴ een artikel waarin werd gesteld dat overheidsorganen als de federale politie en de NISS in samenwerking met Ethio Telecom en Safaricom het communicatieverkeer tussen burgers monitorden.⁵²⁵ Safaricom ontkende in een schriftelijke verklaring⁵²⁶ ten stelligste samen te werken met de Ethiopische overheid om het communicatieverkeer tussen burgers te monitoren.⁵²⁷ Een bron betwijfelde of Safaricom kon ontkomen aan de surveillance door de autoriteiten, aangezien deze provider gebruikmaakte van dezelfde infrastructuur als het staatsbedrijf Ethio Telecom.⁵²⁸

Privé-gebruikers hoefden geen internetfilters te plaatsen. Indien burgers werden opgepakt vanwege hun activiteiten op sociale media, werden hun laptops en mobiele telefoons in beslag genomen en moesten zij hun wachtwoorden opgeven. Het was verplicht om een simkaart op naam te laten registreren.⁵²⁹

Volgens twee bronnen boden wifi-netwerken geen bescherming tegen monitoring door de Ethiopische autoriteiten. Deze twee bronnen gaven tevens aan dat de Ethiopische autoriteiten ook in staat waren om mobiel telefonieverkeer te monitoren. Beide bronnen benoemden dat de rechterlijke macht in Ethiopië rechtsmacht heeft over misdrijven die vanuit het buitenland worden gepleegd en die de nationale veiligheid, de nationale belangen of de openbare orde in Ethiopië schaden. Het ging vooral om misdrijven zoals genoemd in onder meer de Computer Crime Proclamation No. 958/2016, *Prevention and Suppression of Terrorism Crimes Proclamation No. 1176/2020*, *Hate Speech and Disinformation Prevention and Suppression Proclamation No. 1185/2020* en *Personal Data Protection No. 1321/2024*.⁵³⁰ In dit verband gaf één van beide bronnen aan dat het voorkwam dat Ethiopische bloggers, journalisten en activisten in de diaspora bij verstek werden veroordeeld in Ethiopië. Volgens deze bron liepen deze personen het risico te worden vastgezet indien zij zouden terugkeren naar Ethiopië of aan Ethiopië zouden worden uitgeleverd.⁵³¹

⁵²¹ Het gaat hierbij om zowel *real-time* data als data uit het (recente) verleden.

⁵²² Aangeduid als *Attorney General*.

⁵²³ FDRE, *Computer Crime Proclamation*, gepubliceerd op 7 juli 2016, blz. 17.

⁵²⁴ *Borkena* publiceert veelal nieuwsberichten en opiniestukken die kritisch zijn over de Ethiopische autoriteiten. Het platform is gevestigd in Canada en geeft als zodanig een stem aan Ethiopiërs in de diaspora die zich kritisch opstellen jegens de regering van premier Abiy. Vertrouwelijke bron, 26 mei 2026. Raadpleeg <https://borkena.com> voor meer informatie.

⁵²⁵ *Borkena*, *Weaponizing digital tools to silence critics*, 1 augustus 2025.

⁵²⁶ De schriftelijke reactie van Safaricom kan worden gelezen op de website van het *Business and Human Rights Centre* (BHRC). Deze internationale organisatie begeeft zich op het snijvlak van de zakenwereld en mensenrechten.

⁵²⁷ Safaricom, *Safaricom's response a media report suggesting it collaborates with Ethiopian state agencies to monitor communications using Deep Packet Inspection*, ongedateerd, geraadpleegd op 1 juni 2026.

⁵²⁸ Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

⁵²⁹ Vertrouwelijke bron, 9 april 2026. Vertrouwelijke bron, 18 juni 2026. Vertrouwelijke bron, 23 juni 2026.

⁵³⁰ Vertrouwelijke bron, 18 juni 2026. Vertrouwelijke bron, 23 juni 2026.

⁵³¹ Vertrouwelijke bron, 18 juni 2026.

5.9 Bewegingsvrijheid

5.9.1 Internationale grensovergangen

Inleiding

Voor zover kon worden nagegaan, waren er in de huidige verslagperiode weinig openbare bronnen beschikbaar over de grensovergangen tussen Ethiopië en haar buurlanden. Vandaar dat de meeste informatie in deze subparagraaf afkomstig is van vertrouwelijke bronnen.

Grens met Eritrea

De federale regering van Ethiopië had geen controle over de grens tussen Tigray en Eritrea. Deze grens werd aan Ethiopische zijde beheerd door de regionale autoriteiten van Tigray; eerst de TIRA en daarna de Tigray Council (zie subparagraaf 1.5.1).⁵³² In het kader van Tsimdo, het informele toenaderingsproces tussen Tigray en Eritrea (zie subparagraaf 1.6.1), werd de grensovergang bij Zalambessa tussen Ethiopië en Eritrea in juni 2025 op informele wijze opengesteld. Voorheen was deze grensovergang gesloten.⁵³³ Voor zover kon worden nagegaan, bleef de grens bij Zalambessa open.⁵³⁴ Een bron gaf aan dat de grens tussen Afar en Eritrea *de facto* gesloten was.⁵³⁵

Grens met Soedan

Als gevolg van de oorlog tussen de Soedanese strijdkrachten (SAF) en de Snelle Ondersteuningstroepen (RSF) in Soedan was de veiligheidssituatie aan de grens tussen de Ethiopische regio Benishangul-Gumuz en de Soedanese deelstaat Blauwe Nijl gespannen (zie ook subparagrafen 1.6.2 en 3.6.5).⁵³⁶

Begin april 2026 gaf een bron aan dat de Ethiopisch-Soedanese grens gesloten was.⁵³⁷ In juni 2026 berichtte *The Reporter* dat de officiële grensovergangen tussen Benishangul-Gumuz en Blauwe Nijl gesloten waren. *The Reporter* noemde in dit verband Kurmuk, Almahal, Bamza en Gizen.⁵³⁸

5.9.2 Binnenlandse bewegingsvrijheid

Voor zover kon worden nagegaan, waren in de huidige verslagperiode weinig openbare bronnen beschikbaar over de binnenlandse bewegingsvrijheid. Deze subparagraaf is daarom grotendeels gebaseerd op informatie van vertrouwelijke bronnen.

De bronnen waren het erover eens dat het voor een persoon problematisch was om de eigen regio te verlaten en zich in een andere regio te vestigen. Gelet op het gewelddadige verleden en heden waren de etnische tegenstellingen in het land verscherpt (zie paragraaf 1.1, 1.3 en 1.4). Zo was het bijvoorbeeld problematisch

⁵³² Vertrouwelijke bron, 6 april 2026.

⁵³³ AS, *Ethiopia-Eritrea informal border opening*, 17 juli 2025. Vertrouwelijke bron, 6 april 2026. Vertrouwelijke bron, 23 juni 2026.

⁵³⁴ Vertrouwelijke bron, 23 juni 2026.

⁵³⁵ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026.

⁵³⁶ *The Reporter*, *Borderland frontiers: bridges or barriers?*, 20 juni 2026. Vertrouwelijke bron, 1 juli 2026.

⁵³⁷ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026.

⁵³⁸ *The Reporter*, *Borderland frontiers*, 20 juni 2026.

voor een Tigrayer om zich in Amhara te vestigen of voor een Oromo om in Somali een nieuw bestaan op te bouwen.⁵³⁹

Addis Abeba kende een multi-etnische bevolking. Aangezien alle bevolkingsgroepen in de Ethiopische hoofdstad waren vertegenwoordigd, vormde iemands etniciteit in beginsel geen obstakel voor de bewegingsvrijheid.⁵⁴⁰ Twee bronnen wezen er echter op dat deze bewegingsvrijheid in Addis Abeba relatief was. In tijden van politieke hoogspanning konden personen met een bepaalde etniciteit problemen ervaren in de hoofdstad.⁵⁴¹ Een van deze twee bronnen gaf als voorbeeld dat ruim duizend Tigrayers in Addis Abeba werden opgepakt en vastgezet. Deze arrestatiegolf volgde op de gevechten die in januari 2026 in Tigray plaatsvonden (zie subparagraaf 3.6.4). De bron vermoedde dat zij ondertussen waren vrijgelaten, maar gaf niet aan waarop dit vermoeden was gebaseerd. De bron verduidelijkte evenmin de leeftijd en het socio-economische profiel van de opgepakte Tigrayers.⁵⁴²

Bronnen gaven onafhankelijk van elkaar aan dat het met name voor mannen in de weerbare leeftijd uit Tigray en Amhara problematisch was om per bus naar Addis Abeba te reizen. De bronnen duiden niet het sociaal-economische profiel van deze mannen. Bij controleposten werden ze vaak tegengehouden. Deze controleposten bevonden zich buiten de stadsgrenzen van Addis Abeba en werden bemand door agenten van de federale politie of leden van regeringsgezinde milities. Bij controles haalden deze agenten en militieleden jongemannen eruit van wie de naam, uitspraak, identiteitskaart en/of gelaatstreken herleidbaar waren tot Tigray of Amhara. Deze indicatoren konden leiden tot een verhoor, detentie en/of een bevel om terug te reizen naar Tigray of Amhara (raadpleeg paragraaf 1.1 voor meer informatie over hoe Ethiopiërs elkaars regionale of etnische achtergrond meenden te kunnen herkennen). De bronnen kwantificeerden deze praktijk niet nader, maar gaven aan dat dit 'veelvuldig' voorkwam. Bij kinderen, vrouwen en ouderen uit Tigray en Amhara speelde deze problematiek minder.⁵⁴³ Twee bronnen gaven aan dat controleposten bij busreizen konden worden omzeild door een binnenlandse vlucht te nemen naar Addis Abeba. Hieraan waren hogere kosten verbonden.⁵⁴⁴

Op 10 juli 2026 verscheen het bericht dat de TDF een controlepost hadden opgeworpen buiten Alamata, een stadje in het zuiden van Tigray. Daar hielden zij zes passagiersbussen tegen die onderweg waren naar Addis Abeba. Alle buspassagiers moesten uitstappen en hun identiteitskaart laten zien. Iedereen met een identiteitskaart die in Tigray was afgegeven, werd teruggestuurd. Passagiers met een identiteitskaart die buiten Tigray was afgegeven, mochten de reis hervatten. Het handelen van de TDF was er vermoedelijk op gericht om dienstplichtontduiking tegen te gaan (zie paragraaf 6.3).⁵⁴⁵

Desondanks bleek het mogelijk om op het moment van schrijven Tigray over land te verlaten.⁵⁴⁶ Zo berichtte Aldebaran Threat Consultants (ATC) dat 72.000 mensen eind juli 2026 vanuit Zuid-Tigray waren uitgeweken naar Kobo, een stadje in

⁵³⁹ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026. Vertrouwelijke bron, 8 april 2026. Vertrouwelijke bron, 8 april 2026. Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

⁵⁴⁰ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026. Vertrouwelijke bron, 8 april 2026. Vertrouwelijke bron, 8 april 2026. Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

⁵⁴¹ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026. Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

⁵⁴² Vertrouwelijke bron, 6 april 2026.

⁵⁴³ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026. Vertrouwelijke bron, 8 april 2026. Vertrouwelijke bron, 8 april 2026. Vertrouwelijke bron, 9 april 2026. Vertrouwelijke bron, 18 mei 2026.

⁵⁴⁴ Vertrouwelijke bron, 8 april 2026. Vertrouwelijke bron, 4 augustus 2026.

⁵⁴⁵ ATC, *Ethiopia sitrep*, gepubliceerd op 10 juli 2026, blz. 1 en 2. Wegahta Facts, *Travellers say authorities prevented passengers with Tigray IDs from leaving region*, 10 juli 2026.

⁵⁴⁶ Vertrouwelijke bron, 14 augustus 2026.

Amhara. Onder hen bevonden zich veel jongeren die de dienstplicht in Tigray wilden ontduiken (zie paragraaf 6.3).⁵⁴⁷

5.9.3 *Uitreisverbod*

Voor zover kon worden nagegaan, waren er tijdens de verslagperiode geen openbare bronnen beschikbaar over uitreisverboden. Vandaar dat deze subparagraaf is gebaseerd op informatie van vertrouwelijke bronnen.

Een uitreisverbod kon door verschillende instanties aan verschillende personen worden opgelegd.⁵⁴⁸ Een rechtbank kon aan een verdachte in een strafzaak een uitreisverbod opleggen indien er een risico bestond op vluchtgevaar. De rechtbank hanteerde geen objectieve, verifieerbare criteria om vast te stellen of er sprake was van een vluchtgevaar. Een dergelijke beoordeling bleef ter discretie van de rechtbank. Zo kregen leiders en leden van oppositiegroepen, die werden vervolgd vanwege 'omverwerping van de grondwettelijke orde', 'hoogverraad' of 'poging tot staatsgreep', een uitreisverbod opgelegd. Het ging hier om politiek gemotiveerde strafzaken, aldus een bron. De rechtbank informeerde de Immigration and Citizenship Service (ICS) over de genomen maatregel, waarna het uitreisverbod in een centrale database werd verwerkt.⁵⁴⁹

Indien de Ethiopische veiligheids- en inlichtingendiensten iemand als een gevaar voor de veiligheid beschouwden, konden zij ook de ICS instrueren om een uitreisverbod te registreren in de database. Ook dan ging het veelal om politiek gemotiveerde besluiten, waarbij leiders en leden van oppositiegroepen een uitreisverbod kregen opgelegd.⁵⁵⁰

Daarnaast kon de ICS zelf uitreisverboden opleggen aan buitenlanders die Ethiopië illegaal het land waren ingereisd of de duur van hun visum of verblijfsvergunning hadden overschreden. Buitenlanders met openstaande schulden, lopende juridische zaken en uitstaande uitreisboetes (zie paragraaf 11.3) kregen eveneens een uitreisverbod opgelegd.⁵⁵¹

Voor zover kon worden nagegaan, trad een uitreisverbod onmiddellijk in werking. Zodra het was ingevoerd in bovengenoemde database, was het verbod raadpleegbaar voor douaniers op zowel internationale luchthavens als bij grensovergangen.⁵⁵² Een bron gaf aan dat er ook papieren lijsten in omloop waren, waarop namen stonden van personen met een uitreisverbod. Deze lijsten werden eveneens door beambten gecontroleerd, aldus dezelfde bron.⁵⁵³

5.10 **Specifieke bevolkingsgroepen**

5.10.1 *Inleiding*

Afhankelijk van de context en locatie konden mensen in Ethiopië tijdens de huidige verslagperiode problemen ondervinden vanwege hun etniciteit en/of religie. Zo verschenen er berichten over Fano-strijders die etnisch gemotiveerd geweld hadden

⁵⁴⁷ ATC, *Heightened TDF-federal forces tensions reported in Southern Tigray as civilians flee to Amhara*, 2 augustus 2026.

⁵⁴⁸ Vertrouwelijke bron, 25 april 2026. Vertrouwelijke bron, 14 mei 2026.

⁵⁴⁹ Vertrouwelijke bron, 25 en 27 april 2026.

⁵⁵⁰ Vertrouwelijke bron, 25 en 27 april 2026.

⁵⁵¹ Vertrouwelijke bron, 25 april 2026. Vertrouwelijke bron, 14 mei 2026.

⁵⁵² Vertrouwelijke bron, 25 en 27 april 2026. Vertrouwelijke bron, 14 mei 2026.

⁵⁵³ Vertrouwelijke bron, 27 april 2026.

gepleegd tegen Oromo's (zie subparagraaf 3.6.2). Verder vond er intercommunaal geweld plaats, bijvoorbeeld in het grensgebied tussen Oromia en Sidama (zie subparagraaf 3.6.3) en tussen de Anuak en de Nuer in Gambela (zie subparagraaf 3.6.6.). Ook hielden de Ethiopische autoriteiten met name jongemannen uit Amhara en Tigray tegen die per bus wilden reizen naar Addis Abeba (zie subparagraaf 5.9.2).

Deze paragraaf gaat nader in op gemeenschappen die vanwege hun geografische ligging, etniciteit en/of religie problemen ervoeren.

5.10.2 *Situatie van Tigrayers in betwiste gebieden tussen Tigray en Amhara*

Als gevolg van de oorlog in Tigray (2020-2022) waren sommige gebieden die voorheen tot Tigray behoorden, onder de gezamenlijke controle komen te staan van het federale leger (ENDF) en regeringsgezinde Amhaarse milities (zie subparagraaf 1.5.2). Deze gebieden waren zeer moeilijk bereikbaar voor humanitaire actoren en journalisten en als gevolg hiervan was er weinig informatie beschikbaar over de situatie van Tigrayers die daar leefden onder de controle van de ENDF en regeringsgezinde Amhaarse milities.⁵⁵⁴

The Economist en *Human Rights Watch* (HRW)⁵⁵⁵ rapporteerden dat Tigrayers in de betwiste gebieden waren gedwongen tot een bestaan als tweederangsburgers. Zo konden zij geen identiteitsdocumenten aanvragen. Ook mochten zij geen land bezitten en geen inkomen uit eigen werk genereren. Tigrayers moesten als dagloner aan het werk, aldus *The Economist* en HRW.⁵⁵⁶ Een bron die toegang had tot de gebieden in kwestie, kon de berichtgeving van *The Economist* en HRW niet bevestigen.⁵⁵⁷

Meer informatie over de situatie van Tigrayers in het betwiste grensgebied tussen Tigray en Amhara was niet beschikbaar.

5.10.3 *Eritrese aanwezigheid in Tigray*

In de voorgaande verslagperiode waren Eritrese troepen aanwezig in Tigray en pleegden zij mensenrechtenschendingen tegen de plaatselijke bevolking, waaronder plunderingen, ontvoeringen, moorden en arbitraire arrestaties en detenties.⁵⁵⁸

Tijdens de huidige verslagperiode was er weinig informatie beschikbaar over de Eritrese aanwezigheid op Ethiopisch grondgebied. De toegang tot het grensgebied tussen Tigray en Eritrea was namelijk beperkt.⁵⁵⁹

Een bron stelde vast dat de Eritrese strijdkrachten (EDF) zich in mei 2025 grotendeels terugtrokken uit Tigray. Deze bron schreef de terugtrekking toe aan het informele toenaderingsproces tussen Eritrea en het TPLF, bekend als Tsimdo (zie subparagraaf 1.6.1). Volgens dezelfde bron bleven Eritrese soldaten aanwezig in enkele dorpen aan de Ethiopische zijde van de grens. Deze dorpen bevonden zich in

⁵⁵⁴ *The Economist*, *The forgotten horror of Western Tigray*, 9 oktober 2025. AS, *Limits of Pretoria*, 6 mei 2026. Vertrouwelijke bron, 6 april 2026. Vertrouwelijke bron, 6 april 2026. Vertrouwelijke bron, 6 april 2026.

⁵⁵⁵ HRW heeft specifiek een webpagina gewijd aan Ethiopië: <https://www.hrw.org/africa/ethiopia>.

⁵⁵⁶ *The Economist*, *The forgotten horror of Western Tigray*, 9 oktober 2025. HRW, *Persecution of Tigrayans unrelenting, Rights abusers still in power in Western Tigray, Returns unsafe*, 22 april 2026.

⁵⁵⁷ Vertrouwelijke bron, 1 juli 2026.

⁵⁵⁸ Ministerie van Buitenlandse Zaken, Algemeen ambtsbericht Ethiopië, januari 2024, blz. 25-27.

⁵⁵⁹ Vertrouwelijke bron, 1 juli 2026.

de omgeving van Irob en Zalambessa en in Tahtay Adyabo en Adi Ageray, twee districten in het noordwesten van Tigray.⁵⁶⁰

Twee bronnen gaven aan dat de Eritrese soldaten zich tijdens de huidige verslagperiode minder repressief opstelden jegens de plaatselijke bevolking. Ook deze ontwikkeling werd teruggevoerd op het toenaderingsproces tussen Eritrea en het TPLF. Beide bronnen kwantificeerden de afname van mensenrechtenschendingen door Eritrese soldaten niet nader.⁵⁶¹ Eén van de twee bronnen gaf aan geen recente meldingen te hebben opgevangen van arrestaties en plunderingen in de gebieden waar Eritrese soldaten aanwezig waren.⁵⁶²

5.10.4 *Geweld tegen orthodoxe christenen in Oost-Arsi, Oromia*

In de huidige verslagperiode leken met name orthodoxe christenen in het oosten van Arsi, een gebied in Oromia, het doelwit te worden vanwege hun religie.⁵⁶³ De *Ethiopian Human Rights Council* (Ethiopische Mensenrechtenraad, EHRCO), een mensenrechtenorganisatie die niet moet worden verward met de EHRC,⁵⁶⁴ documenteerde tussen 2021 en 1 juni 2026 de dood van minstens 432 burgers in Oost-Arsi. Zij waren vanwege hun orthodox-christelijk geloof gedood door gewapende groepen, aldus de EHRCO.⁵⁶⁵

Hieronder worden twee moordpartijen behandeld die tijdens de huidige verslagperiode in het oog sprongen. Deze voorbeelden dienen enkel ter illustratie en kunnen geenszins als uitputtend worden beschouwd.

Op 26 februari 2026 werden 21 orthodoxe christenen in Oost-Arsi omgebracht, onder wie een priester.⁵⁶⁶ Op 31 mei 2026 vond een nieuwe geweldsgolf in Oost-Arsi plaats, waarbij 37 orthodoxe christenen werden gedood en twee kerken in brand werden gestoken. Ook raakten honderden mensen door het geweld ontheemd.⁵⁶⁷

Over de aard van het geweld in Oost-Arsi bestond enige onduidelijkheid. Een bron wees erop dat de meeste slachtoffers Amharen waren en de meeste daders Oromo's. Het geweld leek daarmee, naast een religieuze, ook een etnische component te hebben.⁵⁶⁸

Er bestond evenmin een eenduidig beeld van de geweldplegers in Oost-Arsi. Naar aanleiding van de moordpartij van eind februari 2026 verspreidde het OLA een perscommuniqué, waarin het de federale regering van premier Abiy de schuld gaf. Volgens het OLA had de regering huurlingen opdracht gegeven geweld te plegen om gemeenschappen tegen elkaar op te zetten, namelijk christenen tegen moslims en Amharen tegen Oromo's.⁵⁶⁹ De regering zou volgens het OLA ook verantwoordelijk zijn geweest voor de slachting van eind mei 2026.⁵⁷⁰ Omgekeerd beschuldigde de

⁵⁶⁰ Vertrouwelijke bron, 23 juni 2026.

⁵⁶¹ Vertrouwelijke bron, 8 april 2026. Vertrouwelijke bron, 23 juni 2026.

⁵⁶² Vertrouwelijke bron, 23 juni 2026.

⁵⁶³ The Africa Report, *Escalating attacks on Ethiopian Christians reveal a collapsing state duty of care*, 24 juli 2026.

⁵⁶⁴ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Ethiopië*, januari 2024, blz. 68.

⁵⁶⁵ AS, *Local rights group says 432 civilians killed in targeted attacks on Orthodox Christians in East Arsi since 2021; thousands displaced*, 28 juli 2026.

⁵⁶⁶ Borkena, *21 orthodox church followers reportedly killed in the latest attack in Arsi*, 27 februari 2026.

⁵⁶⁷ AS, *Several killed as armed attacks ravage East Arsi, Churches burned, residents seek refuge in forests*, 2 juni 2026. ATC, *OLA raid leaves 37 people killed*, 2 juni 2026. Borkena, *Orthodox Christians continue to be targeted in Arsi Oromia, at least 37 killed*, 2 juni 2026.

⁵⁶⁸ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026.

⁵⁶⁹ Oromo Bevrijdingsleger (OLA), *The massacre of Orthodox Christians in Arsi*, 2 maart 2026.

⁵⁷⁰ BBC Monitoring, *Rebels accuse Ethiopian forces of killing Orthodox believers in Oromia*, 5 juni 2026.

federale regering het OLA van het geweld tegen orthodoxe christenen in Oost-Arsi. Volgens de regering wilde het OLA daarmee de verkiezingen van 1 juni 2026 (zie subparagraaf 1.5.2) verstoren en verdeeldheid zaaien in de samenleving.⁵⁷¹

Een bron gaf aan dat een factie van het OLA de moordpartij van eind februari 2026 had gepleegd. De hoofdmacht van het OLA was weliswaar seculier georiënteerd en streefde geen religieuze doeleinden na, maar de drijfveren van strijders op lokaal niveau konden daarvan afwijken. Aangezien het OLA losjes was georganiseerd (zie paragraaf 3.5), had het opperbevel geen totale controle over lokale strijders en groepen. De factie van het OLA dat verantwoordelijk was voor het geweld in Oost-Arsi, combineerde Oromo-nationalisme met een vorm van moslimfundamentalisme, aldus dezelfde bron.⁵⁷² ATC schreef de moordpartij van eind mei 2026 toe aan het OLA en maakte daarbij geen expliciet onderscheid tussen de hoofdmacht en een eventuele factie van moslim-extremistische signatuur.⁵⁷³

Begin juni 2026 kwamen vertegenwoordigers van de orthodox-christelijke geloofsgemeenschap,⁵⁷⁴ de federale regering en de regionale autoriteiten van Oromia bijeen om het geweld in Oost-Arsi te bespreken. De orthodox-christelijke leiders spraken hun bezorgdheid uit over het geweld en riepen de overheid op om de oorzaken van het geweld te onderzoeken, de daders ter verantwoording te roepen en de terugkeer van ontheemden te faciliteren. Minister van Vrede Mohamed Idris maakte bekend dat de federale regering een onderzoeksteam naar Oost-Arsi had gestuurd. Op basis van de bevindingen van het team zou de regering 'gepaste maatregelen' nemen, aldus de minister.⁵⁷⁵

⁵⁷¹ AS, *PM Office defends election legitimacy, blames OLA, Fano for coordinated attempts to disrupt polls*, 6 juni 2026. BBC Monitoring, *Ethiopia says filed armed groups' attempts to disrupt election*, 6 juni 2026.

⁵⁷² Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

⁵⁷³ ATC, *OLA raid leaves 37 people killed*, 2 juni 2026.

⁵⁷⁴ De volledige Engelstalige naam van de orthodox-christelijke kerk in Ethiopië luidt *Ethiopian Orthodox Tewahedo Church* (Ethiopisch-Orthodoxe Tewahedo Kerk, EOTC).

⁵⁷⁵ AS, *Orthodox Church delegation meets federal, Oromia officials after deadly East Arsi attacks*, 5 juni 2026.

6 Gedwongen rekrutering

6.1 Inleiding

Dit hoofdstuk gaat in op gedwongen rekrutering. Ethiopië kent geen militaire dienstplicht.⁵⁷⁶ In de verslagperiode verschenen er mediaberichten over gedwongen rekrutering door zowel statelijke als niet-statale actoren. De volgende paragrafen gaan in op berichten over gedwongen rekrutering in respectievelijk Oromia (paragraaf 6.2) en Tigray (paragraaf 6.3). Voor zover kon worden nagegaan, verschenen in de huidige verslagperiode geen berichten over gedwongen rekrutering in andere regio's.

6.2 Gedwongen rekrutering in Oromia

Gedwongen rekrutering door de autoriteiten

In november 2024 berichtte *Addis Standard* (AS) dat regeringstroepen jongemannen in Oromia onderwierpen aan gedwongen rekrutering. Volgens AS vond deze gedwongen rekrutering op 'wijdverbreide' schaal plaats. Uit de berichtgeving van het nieuwsblad bleek dat jongemannen werden opgepakt en vastgezet. Indien de familieleden geen losgeld betaalden, werden de mannen naar een militair trainingskamp gestuurd. De regionale autoriteiten van Oromia deden het bericht af als 'laster' en 'ongefundeerde propaganda'.⁵⁷⁷

De Ethiopische Mensenrechtencommissie (EHRC), een federale overheidsinstantie (zie paragraaf 5.2), concludeerde echter begin december 2024 dat jongeren in Oromia op 'massale' schaal werden onderworpen aan gedwongen rekrutering. De EHRC had daarbij gekeken naar gevallen van gedwongen rekrutering in onder meer de steden Adama, Bishoftu, Jimma en Shashemene. De commissie documenteerde onder meer de gedwongen rekrutering van veertien minderjarigen in de leeftijd van vijftien tot zestien jaar in Shashemene. De EHRC bevestigde eveneens dat aan de gedwongen rekrutering een verdienmodel kleefde. Defensiemedewerkers en regionale bestuurders vroegen losgeldbedragen die varieerden van twintig- tot honderdduizend birr.⁵⁷⁸ Indien de familie het bedrag niet kon betalen, werd de opgepakte en vastgezette jongeman naar een militair trainingskamp gebracht.⁵⁷⁹

Het was niet bekend of er omstandigheden en gebieden waren waar een verlaagd risico heerste op gedwongen rekrutering. Het was evenmin bekend of iemand gevrijwaard was om opnieuw te worden gerekruteerd indien deze losgeld had betaald.

Zoals reeds vermeld in paragraaf 3.2, hadden de regionale autoriteiten in Oromia een burgerwacht opgericht genaamd Gaachana Sirnaa (GS). Een bron had de indruk dat de meeste leden in stedelijke gebieden banden onderhielden met de

⁵⁷⁶ Vertrouwelijke bron, 25 april 2026.

⁵⁷⁷ AS, *Oromia residents report widespread forced conscription, alleged detentions, 'extortion' by gov't forces*, 20 november 2024.

⁵⁷⁸ Volgens CoinMill.com, een online wisselkoersconvector, hadden 20.000,00 en 100.000,00 birr op 25 mei 2026 dezelfde waarde als respectievelijk 326,46 en 1.632,29 euro.

⁵⁷⁹ AS, *EHRC reports forced conscription, arbitrary detentions and extortion in Oromia with victims including minors as young as 11*, 6 december 2024. BBC Monitoring, *Ethiopian rights body confirms conscription of youth in Oromia Region*, 6 december 2024.

Welvaartspartij (PP), de regeringspartij, en op vrijwillige basis dienden, terwijl de rekrutering in rurale gebieden een gedwongen karakter had.⁵⁸⁰

Addis Standard (AS) berichtte dat met name boeren in het westen van Oromia werden onderworpen aan gedwongen rekrutering ten behoeve van GS. Zo verklaarde een boer dat de politie hem na een marktbezoek staande hield bij een identiteitscontrole en meevoerde. Vervolgens moest hij twee maanden lang tegen zijn wil een militaire training ondergaan. Gedurende deze periode kon de boer zijn land niet bewerken. Een andere landbouwer meldde dat hij pas pesticiden, kunstmest en zaden mocht kopen indien hij had deelgenomen aan de militaire training. Aangezien hij thuis de kostwinnaar was, zag hij zich gedwongen aan deze eis te voldoen. Zijn training duurde twee weken.⁵⁸¹ Een bron noemde een dergelijke rekrutert geen *volunteer* ('vrijwilliger'), maar een *voluntold*.⁵⁸²

Aldebaran Threat Consultants (ATC) berichtte dat op 2 augustus 2026 in het district Jarso een protest plaatsvond tegen (vermeende) gedwongen rekrutering in het kader van GS. Het veiligheidsapparaat antwoordde met vuur en schoot één man dood, naar verluidt een gedwongen rekrutert.⁵⁸³

Meer informatie over gedwongen rekrutering in het kader van GS was niet beschikbaar.

Gedwongen rekrutering door het OLA

Het Oromo Bevrijdingsleger (OLA) leek eveneens met dwang te rekruteren. Begin mei 2026 verscheen het mediabericht dat het OLA in het westen van Oromia boeren en studenten meenam, die vervolgens moesten meevechten tegen de rivaliserende Amhara Fano National Movement (AFNM) uit het aangrenzende Amhara. Bij een daaropvolgend gevecht kwamen minstens zestien boeren om het leven.⁵⁸⁴

Er was niet meer informatie beschikbaar over gedwongen rekrutering door het OLA.

6.3 Gedwongen rekrutering in Tigray

Eind mei 2026 verschenen er berichten dat eenheden van de TDF, die gelieerd waren aan het Tigray Volksbevrijdingsfront (TPLF), waren overgegaan tot gedwongen rekrutering. Deze berichten meldden gevallen van gedwongen rekrutering op verschillende plekken in Tigray, waaronder Aksoem⁵⁸⁵ en Adwa.⁵⁸⁶ Eén bron meldde aan *Addis Standard* (AS) dat ongeveer vierhonderd jongeren militaire training ondergingen op een basis in Centraal-Tigray. De meesten namen onder dwang deel aan deze training, aldus dezelfde bron.⁵⁸⁷

Eind juni 2026 berichtte ATC dat honderden jongeren gedwongen waren gerekruteerd door de TDF. Deze onvrijwillige rekruten waren meegenomen uit openbare ruimten, zoals goudmijnen, kroegen en markten. De gedwongen

⁵⁸⁰ Vertrouwelijke bron, 21 mei 2026.

⁵⁸¹ AS, *Farm or fight*, 6 september 2024.

⁵⁸² Vertrouwelijke bron, 21 mei 2026.

⁵⁸³ ATC, *Ethiopia sitrep*, gepubliceerd op 4 augustus 2026, blz. 6 en 7.

⁵⁸⁴ BBC Monitoring, *At least 16 killed in Ethiopia's Oromia after forced conscription*, 6 mei 2026.

⁵⁸⁵ In het Engels gespeld als Axum.

⁵⁸⁶ AS, *Reports of forced conscription emerge across Tigray as residents, parties, rights groups raise alarm*, 28 mei 2026. ATC, *Several families in Tigray Region allege forced recruitment of children by TPLF-aligned forces*, 28 mei 2026. BBC Monitoring, *Tigray opposition say Ethiopia's TPLF forcibly conscripting youth*, 28 mei 2026.

⁵⁸⁷ AS, *Reports of forced conscription emerge across Tigray as residents, parties, rights groups raise alarm*, 28 mei 2026.

rekrutering vond volgens ATC in heel het controlegebied van het TPLF en de TDF plaats, zowel in stedelijke als in rurale gebieden. ATC gaf geen verdere informatie over de leeftijd, gender en sociaaleconomische positie van de gedwongen rekruten.⁵⁸⁸

In juni 2026 nam de Tigray Council, het regionale bestuursorgaan onder TPLF-leider Debretsion (zie subparagraaf 1.5.1), een wet aan die voorziet in de mogelijkheid tot een algehele mobilisatie. Deze wet verplicht iedere inwoner van Tigray, die in de weerbare leeftijd is en in goede gezondheid verkeert, om zich te melden indien hij of zij wordt opgeroepen voor de militaire dienst. Op dienstplichtontduiking staat een geldboete die varieert van 10.000,00 tot 15.000,00 birr.⁵⁸⁹ Het betalen van een dergelijke boete ontslaat iemand niet van zijn of haar militaire verplichtingen. Dezelfde wet beperkt de vrijheid van meningsuiting voor personen en partijen die kritisch staan tegenover de militaire dienstplicht. Op het bekritisseren van de dienstplicht, het aanzetten tot desertie of dienstplichtontduiking en het verlenen van onderdak aan deserteurs of dienstplichtontduikers staat een gevangenisstraf van 5 tot 25 jaar.⁵⁹⁰

Begin juli 2026 verschenen berichten dat er in Mekelle, de hoofdstad van Tigray, protesten plaatsvonden tegen de gedwongen rekrutering. Inwoners van de stad zouden achter bussen zijn aangerend die gedwongen rekruten vervoerden. Andere inwoners zouden deze bussen uit woede met stenen hebben bekogeld.⁵⁹¹ Een woordvoerder van de Tigray Council verklaarde dat incidenten van gedwongen rekrutering zouden worden onderzocht en dat de daders ter verantwoording zouden worden geroepen.⁵⁹²

Human Rights Watch (HRW) rapporteerde rond dezelfde periode dat de dienstplicht in Tigray een 'klimaat van angst' creëerde. HRW documenteerde in de periode van april tot juni 2026 zes gevallen van gedwongen rekrutering in Tigray. De jongens en mannen waren meegevoerd op straat en uit kantoren, woonhuizen en goudmijnen. Onder de gedwongen rekruten bevonden zich minderjarigen van vijftien jaar. HRW baseerde zich daarbij op interviews met achttien personen, onder wie getuigen, familieleden van onvrijwillige rekruten en personen die de gedwongen rekrutering hadden ondoken.⁵⁹³

ATC rapporteerde dat politieagenten, militieleden en TDF-strijders op 16 juli 2026 meer dan veertig jongemannen meevoerden in het stadje Hagere Selam. De jongeren waren uit koffiehuisen en speelhallen gehaald en op straat opgepakt. Hierop organiseerden de moeders van de gedwongen rekruten een protest. De aan de TPLF-gelieerde veiligheidstroepen verzochten de protesterende vrouwen om uiteen te gaan. Toen zij dit weigerden, schoten de veiligheidstroepen in de lucht en sloegen zij de demonstranten. Een onbekend aantal vrouwen raakte daarbij gewond, aldus ATC.⁵⁹⁴

⁵⁸⁸ ATC, *Ethiopia weekly analysis*, 17-24 June 2026, gepubliceerd op 26 juni 2026, blz. 5 en 6.

⁵⁸⁹ Volgens CoinMill.com, een online wisselkoersconverteer, had 10.000,00 birr op 26 juni 2026 dezelfde waarde als 165,27 euro. Dezelfde wisselkoersconverteer gaf voor 15.000,00 birr een waarde op van 247,90 euro.

⁵⁹⁰ Borkena, *Regional decree imposes penalties for draft evasion and related offences*, 9 juni 2026. The Reporter, *25-year sentences & retroactive laws, Controversial draft law sparks fear of growing authoritarianism in Tigray*, 21 juni 2026. HRW, *Tigray authorities should withdraw abusive law*, 23 juni 2026. ATC, *Tigray authorities approve mandatory conscription law*, 26 juni 2026. Borkena, *Tigray Regional Council orders implementation of controversial security decree*, 26 juni 2026.

⁵⁹¹ ATC, *Residents stay home in protest over forced military conscription, Bus transporting youth pelted with stones*, 3 juli 2026. BBC Monitoring, *Ethiopia's TPLF faces public outcry over alleged forced recruitment*, 3 juli 2026.

⁵⁹² AS, *Tigray authority vows accountability over alleged forced youth conscription as Mekelle residents describe mounting fear*, 4 juli 2026.

⁵⁹³ HRW, *Tigray authorities forcibly recruiting civilians*, 6 juli 2026.

⁵⁹⁴ ATC, *Ethiopia weekly analysis*, 15-22 July 2026, gepubliceerd op 24 juli 2026, blz. 2 en 16.

Begin augustus 2026 deelde een bron mee dat gedwongen rekrutering op 'systematische' en 'wijdverbreide' wijze in het controlegebied van het TPLF en de TDF plaatsvond. De gedwongen rekrutering geschiedde in steden als Adigrat, Aksoem en Mekelle, maar ook in dorpen. Aan het TPLF gelieerde milities gingen daarbij van deur tot deur, maar voerden ook gedwongen rekruten mee uit openbare ruimtes, zoals kerken, hotels en binnensteden. Vooralsnog richtte de gedwongen rekrutering zich vooral op veteranen van de oorlog in 2020-2022, maar de bron was ook op de hoogte van de gedwongen rekrutering van priesters, dagloners en middelbare scholieren. Dezelfde bron gaf aan dat iemand zich alleen aan de dienstplicht kon onttrekken door Tigray te verlaten (zie subparagraaf 5.9.2) of door onder te duiken in Tigray.⁵⁹⁵

De omstreden militaire dienstplicht en de daarmee gepaard gaande gedwongen rekrutering leidden tot bezorgde en kritische reacties. Human Rights Wacht (HRW) riep de Tigray Council op om de dienstplicht in te trekken.⁵⁹⁶

De Ethiopische Mensenrechtencommissie (EHRC), een federale overheidsinstantie (zie paragraaf 5.2), uitte ook haar bezorgdheid over de invoering van de militaire dienstplicht in Tigray. Zij zei dat deze in strijd was met artikel 51 en 52 van de federale grondwet (zie ook paragraaf 1.3). Ook gaf de EHRC aan dat de meeste rekruten onder de achttien jaar waren, wat 'mogelijk een oorlogsmisdaad' was, aldus de commissie.⁵⁹⁷

Op 12 juli 2026 riep de Ethiopische Mensenrechtenraad (EHRCO) de Tigray Council op om de dienstplicht in te trekken. De EHRCO beargumenteerde daarbij dat de dienstplicht in strijd was met de grondwet. Ook omschreef deze mensenrechtenorganisatie de gedwongen rekrutering van minderjarigen als een kinderrechtenschending.⁵⁹⁸

⁵⁹⁵ Vertrouwelijke bron, 4 augustus 2026.

⁵⁹⁶ HRW, *Tigray authorities should withdraw abusive law*, 23 juni 2026.

⁵⁹⁷ Borkena, *Tigray mandatory military conscription raises concern as EHRC says most conscripts are under 18*, 4 juli 2026.

⁵⁹⁸ The Reporter, *EHRCO demands halt to forced conscription in Tigray*, 13 juli 2026.

7 Humanitaire situatie

7.1 Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft de humanitaire situatie in Ethiopië. Paragraaf 7.2 gaat in op de oorzaken en schaal van ontheemding, de geografische verspreiding van binnenlandse ontheemden en hun leefomstandigheden. Paragraaf 7.3 duidt de mate van voedselonzekerheid in het land. Paragraaf 7.4 zet het geweld tegen humanitaire actoren uiteen. Paragraaf 7.5 beschrijft de situatie van erkende vluchtelingen, asielzoekers en niet geregistreerde buitenlanders in Ethiopië.

Er waren weinig recente kwantitatieve gegevens beschikbaar omtrent de humanitaire situatie in Ethiopië, omdat de Ethiopische autoriteiten en de internationale humanitaire actoren in de huidige verslagperiode geen overeenstemming konden bereiken over hoe de humanitaire noden moesten worden gedefinieerd. Volgens de humanitaire tak van de Europese Unie (EU)⁵⁹⁹ hadden in 2024 21,4 miljoen mensen in Ethiopië humanitaire hulp nodig, onder wie 15,8 miljoen mensen die voedselhulp nodig hadden (zie ook paragraaf 7.3).⁶⁰⁰

7.2 Binnenlandse ontheemden

Inleiding

Het was in de huidige verslagperiode niet mogelijk om een volledig beeld te krijgen van het aantal binnenlandse ontheemden in Ethiopië. De Ethiopische autoriteiten verleenden namelijk geen toestemming meer aan de *Displacement Tracking Matrix* (DTM), een periodiek en kwantitatief onderzoek van de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) naar het aantal ontheemden per regio. De Ethiopische overheid en IOM waren het oneens over de definitie van 'binnenlandse ontheemde'. De Ethiopische autoriteiten rekenden uitsluitend bewoners van ontheemdenkampen tot 'binnenlandse ontheemden', terwijl IOM een bredere definitie hanteerde en ook personen meetelde die als gevolg van conflict of natuurgeweld bij gastgemeenschappen⁶⁰¹ terecht waren gekomen.⁶⁰²

De laatste DTM dateerde van augustus 2024.⁶⁰³ IOM telde toen in totaal 1.919.993 binnenlandse ontheemden in heel Ethiopië.⁶⁰⁴ Hieronder staat het aantal ontheemden per regio vermeld. Daaruit blijkt dat de meeste ontheemden in Oromia, Tigray, Amhara en Afar verbleven. Wegens operationele beperkingen waren de regio's Somali, Benishangul-Gumuz en Zuid-Ethiopië buiten beschouwing gelaten. Wel vermeldde IOM dat de regio Somali in mei 2024 397.913 ontheemden telde. Veel mensen in Somali waren door droogte ontheemd geraakt, aldus IOM.⁶⁰⁵

⁵⁹⁹ Deze tak van de EU staat bekend als *European Civil Protection and Humanitarian Aid Operations* (ECHO) en heeft specifiek een webpagina aan Ethiopië gewijd: https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/where/africa/ethiopia_en.

⁶⁰⁰ ECHO, *Ethiopia*, ongedateerd, geraadpleegd op 16 juni 2026.

⁶⁰¹ In het Engels aangeduid als *host communities*.

⁶⁰² Vertrouwelijke bron, 6 april 2026. Vertrouwelijke bron, 6 april 2026. AS, *The invisible crisis, Ethiopia's 'Zero IDP' illusion and the humanitarian cost of statistical sovereignty*, 18 mei 2026.

⁶⁰³ Vertrouwelijke bron, 9 april 2026. AS, *The invisible crisis*, 18 mei 2026.

⁶⁰⁴ IOM, *Ethiopia national displacement*, juli-augustus 2024, blz. 8, 9 en 67.

⁶⁰⁵ IOM, *Ethiopia national displacement*, juli-augustus 2024, blz. 3, 4 en 7-10.

Aantal binnenlandse ontheemden per regio (augustus 2024)

Regio	Aantal binnenlandse ontheemden
Oromia	749.534
Tigray	749.509
Amhara	166.353
Afar	123.767
Centraal-Ethiopië	56.356
Sidama	39.065
Gambela	16.243
Betwiste gebieden	11.775
Zuidwest-Ethiopië ⁶⁰⁶	6.616
Harari	775
Totaal	1.919.993

Bron: Internationale Organisatie voor Migratie (IOM).⁶⁰⁷

Ondanks het gebrek aan een meer recente DTM bleek het mogelijk om in beperkte mate een beeld te krijgen van de schaal van ontheemding in Ethiopië tijdens de huidige verslagperiode. Volgens het *Internal Displacement Monitoring Centre* (IDMC)⁶⁰⁸ telde Ethiopië eind 2025 2.378.000 binnenlandse ontheemden als gevolg van conflict en geweld en 757.000 ontheemden als gevolg van natuurrampen. Het IDMC specificeerde deze aantallen niet per regio.⁶⁰⁹ Het IDMC hanteert dezelfde definitie van 'binnenlandse ontheemde' als de VN.⁶¹⁰

Begin april 2026 schatte één bron het totale aantal binnenlandse ontheemden in Ethiopië op ongeveer 3,3 miljoen. De bron gaf niet bij benadering het aantal ontheemden per regio weer.⁶¹¹ De meeste ontheemden verbleven in Amhara, Oromia, Somali en Tigray. Een combinatie van gewapend conflict, onveiligheid en klimaatschokken, waaronder aanhoudende droogte, lag ten grondslag aan de ontheemding.⁶¹²

Informatie over het aantal binnenlandse ontheemden per regio bleek in de verslagperiode versnipperd van aard. Begin april 2026 schatte een bron het aantal binnenlandse ontheemden in Somali op ongeveer 700.000, van wie bijna 100.000 ontheemden in het kamp Qoloji.⁶¹³ Volgens dezelfde bron verbleven zij daar reeds negen tot tien jaar, wat het langdurige karakter van deze ontheemding duidelijk maakte.⁶¹⁴ Op 20 april 2026 schatte *Addis Standard* (AS) het aantal ontheemden in Tigray op bijna één miljoen.⁶¹⁵ In juni 2026 schatte *United Nations High Commissioner for Refugees* (Hoge Commissaris voor de Vluchtelingen van de VN, UNHCR), het vluchtelingenagentschap van de VN,⁶¹⁶ dat in Amhara 478.931 ontheemden verbleven, verdeeld over 18 locaties.⁶¹⁷

⁶⁰⁶ In het Engels aangeduid als *South West Ethiopia People's Region*.

⁶⁰⁷ IOM, *Ethiopia national displacement*, juli-augustus 2024, blz. 57-67.

⁶⁰⁸ Het IDMC verzamelt gegevens over binnenlandse ontheemding en is onderdeel van de *Norwegian Refugee Council* (Noorse Vluchtelingenraad, NRC). Het onderzoekscentrum is gevestigd in Genève. Raadpleeg <https://www.internal-displacement.org> voor meer informatie over het IDMC.

⁶⁰⁹ IDMC, *Global Report on Internal Displacement (GRID) 2026*, gepubliceerd op 12 mei 2026, blz. 82.

⁶¹⁰ IDMC, *GRID 2026*, gepubliceerd op 12 mei 2026, blz. V.

⁶¹¹ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026.

⁶¹² Vertrouwelijke bron, 6 april 2026. AS, *Beyond the "hostage" narrative, Conditioned immorality, politics of displacement in Ethiopia*, 20 april 2026.

⁶¹³ Ook gespeld als 'Qologi'.

⁶¹⁴ Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

⁶¹⁵ AS, *Beyond the "hostage" narrative*, 20 april 2026.

⁶¹⁶ UNHCR heeft een webpagina gewijd aan haar activiteiten en werkzaamheden in Ethiopië: <https://www.unhcr.org/where-we-work/countries/ethiopia>.

⁶¹⁷ UNHCR, *Thematic factsheet – Amhara Region – Ethiopia, IDP protection response factsheet*, juni 2026.

In Afar raakten mensen ook ontheemd als gevolg van klimaatschokken. Een bron merkte daarbij op dat ontheemding in de regionale context van Afar enigszins relatief was, omdat in deze regio nomadische veehouders⁶¹⁸ woonden die al een rondtrekkend bestaan leidden.⁶¹⁹

Leefomstandigheden

Er waren verschillende oorzaken die de bescherming van en hulpverlening aan binnenlandse ontheemden bemoeilijkten. Zo ontbrak in Ethiopië een juridisch kader voor de bescherming van en hulp aan ontheemden. Ethiopië had weliswaar de Kampala Conventie⁶²⁰ geratificeerd, maar deze niet omgezet naar nationale wet- en regelgeving. Deze conventie van de Afrikaanse Unie (AU) ziet er onder meer op toe om ontheemding te voorkomen en ontheemden te beschermen.⁶²¹

Als gevolg van het ontbreken van nationale wet- en regelgeving was er in Ethiopië sprake van een juridische leemte inzake de opvang en bescherming van binnenlandse ontheemden. Daardoor was het voor hulp- en ontwikkelingsorganisaties niet altijd duidelijk tot welke Ethiopische overheidsinstantie zij zich moesten wenden. De *Ethiopian Disaster Risk Management Commission* (EDRMC),⁶²² het ministerie van Vrede⁶²³ en het ministerie van Planning en Ontwikkeling⁶²⁴ hielden zich bezig met de opvang van ontheemden.⁶²⁵

Daarnaast kampten hulp- en ontwikkelingsorganisaties met een ander praktisch probleem. Door het gebrek aan actuele en precieze gegevens over de schaal van ontheemding bleven noodlijdende groepen ontheemden 'onzichtbaar'. Hierdoor was het voor hulp- en ontwikkelingsorganisaties moeilijk de financiële hulp van donoren in te roepen, omdat zij de omvang van de beoogde doelgroepen niet goed inzichtelijk konden maken.⁶²⁶

Ook kampte de hulp- en ontwikkelingssector in Ethiopië met teruglopende budgetten. Zo hief de Amerikaanse president Donald Trump begin 2025 het *United States Agency for International Development* (USAID), de ontwikkelingsarm van de Amerikaanse overheid, op. Het wegvallen van USAID had een grote impact op de hulpverlening aan hulpbehoevenden in het land, zo ook binnenlandse ontheemden, omdat Ethiopië één van de grootste ontvangers was van voornoemd agentschap.⁶²⁷ Als gevolg zag het *World Food Programme* (Wereldvoedselprogramma, WFP), het voedselagentschap van de Verenigde Naties (VN),⁶²⁸ zich genooddaakt om het kantoor in Shire te sluiten. Deze stad in Tigray herbergde een omvangrijke ontheemdenbevolking.⁶²⁹

⁶¹⁸ Ook aangeduid als 'pastoralisten'.

⁶¹⁹ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026.

⁶²⁰ In het Engels kortweg *Kampala Convention* geheten. Deze conventie heet voluit *African Union Convention for the Protection and Assistance of Internally Displaced Persons in Africa*. De Kampala Conventie werd op 23 oktober 2009 aangenomen en trad op 6 december 2012 in werking. De tekst van de conventie kan worden geraadpleegd op [Refworld](#), een kennisbank van UNHCR inzake vluchtelingen en staatloosheid.

⁶²¹ Vertrouwelijke bron, 9 april 2026. Vertrouwelijke bron, 21 april 2026.

⁶²² Deze Ethiopische overheidscommissie heeft een eigen website, te weten: <https://edrmc.gov.et>.

⁶²³ In het Engels bekend als het *Ministry of Peace* (MoP).

⁶²⁴ In het Engels bekend als het *Ministry of Planning and Development* (MoPD). Raadpleeg <https://mopd.gov.et/en/> voor meer informatie over dit departement.

⁶²⁵ Vertrouwelijke bron, 9 april 2026. Vertrouwelijke bron, 21 april 2026.

⁶²⁶ Vertrouwelijke bron, 9 april 2026. AS, *The invisible crisis*, 18 mei 2026.

⁶²⁷ Al Jazeera, *Hunger, death, devastation, No respite in Tigray a year after US aid cuts*, 23 januari 2026. TNH, *Ethiopia's blame game after videos reveal starving displaced persons in Tigray*, 10 maart 2026. Vertrouwelijke bron, 6 april 2026.

⁶²⁸ Raadpleeg <https://www.wfp.org/countries/ethiopia> voor informatie over de werkzaamheden van het WFP in Ethiopië.

⁶²⁹ Al Jazeera, *Hunger, death, devastation*, 23 januari 2026.

Gelet op bovengenoemde factoren waren de leefomstandigheden in ontheemdenkampen over het algemeen slecht. Hoewel de situatie per kamp kon verschillen, was er in alle kampen onvoldoende toegang tot basisvoorzieningen, zoals onderdak, onderwijs, voedsel, gezondheidszorg en energiebronnen, waaronder elektriciteit en brandstof.⁶³⁰

De beschikbare informatie over de leefomstandigheden in de verschillende ontheemdenkampen was versnipperd. Uit de berichtgeving van *Addis Standard* (AS) bleek dat de kampen in Amhara en Tigray overbevolkt waren en dat er een ernstig voedseltekort heerste. Dit leidde tot een verhoogd risico op de uitbraak van ziekten. In dit verband noemde het Ethiopische nieuwsblad onder meer Jara (gelegen in het grensgebied tussen Amhara en Afar), Endabaguna (Tigray) en Shire (Tigray).⁶³¹

Begin 2026 brachten internationale media naar buiten dat de ontheemdenbevolking in Hitsats honger leed. Hitsats ligt in het noordwesten van Tigray, dichtbij de grens met Eritrea, en herbergde 16.000 ontheemden, verspreid over verschillende kampen. Zij waren tijdens de oorlog in Tigray (2020-2022) door Amhaarse milities daarnaartoe verdreven. Als gevolg van de afnemende humanitaire hulp leed de ontheemdenbevolking in Hitsats honger. Volgens een schatting waren sinds 2022 meer dan driehonderd mensen in Hitsats overleden door honger en een gebrek aan gezondheidszorg.⁶³² Raadpleeg paragraaf 7.3 voor meer informatie over voedselonzeekerheid.

In juli 2026 bracht het *Shelter, Land and Site Coordination* (SLSC) Cluster een onderzoek naar buiten over de situatie in ontheemdenkampen in Tigray. Dit cluster vormde een samenwerkingsverband van non-gouvernementele organisaties (ngo's) en VN- en Ethiopische overheidsinstanties.⁶³³ Het SLSC Cluster had in het onderzoek 78 ontheemdenkampen in Tigray betrokken. Deze kampen herbergden in totaal ongeveer 307.000 ontheemden. Het cluster concludeerde dat in de kampen een wijdverbreid gebrek heerste aan voedsel, onderdak, bescherming, gezondheidszorg en water. In 95% van de onderzochte ontheemdenkampen in Tigray bleek voedselhulp aanwezig, maar ontoereikend, aldus het SLSC Cluster.⁶³⁴

Ten aanzien van Qoloji, een omvangrijk ontheemdenkamp in Somali, vertelde een bron in april 2026 dat er een gebrek heerste aan water, elektriciteit en gezondheidszorg. Verder was het kamp overbevolkt en omdat de bevolking bomen kapte voor brandhout, vond er bodemerosie plaats, aldus dezelfde bron.⁶³⁵

Veiligheidsrisico's

Er was weinig tot geen informatie beschikbaar over de veiligheidssituatie van binnenlandse ontheemden in conflictgebieden als Amhara. Deze gebieden waren vanwege de onveilige situatie moeilijk toegankelijk, waardoor er weinig informatie over de veiligheidssituatie aldaar naar buiten kwam.⁶³⁶

⁶³⁰ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026. Vertrouwelijke bron, 6 april 2026. Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

⁶³¹ AS, *Over half a million displaced in Amhara face dire conditions as shelters crumble, IDPs in Tigray struggle with overcrowding*, 6 maart 2025.

⁶³² Al Jazeera, *Hunger, death, devastation*, 23 januari 2026. TNH, *Ethiopia's blame game after videos reveal starving displaced persons in Tigray*, 10 maart 2026.

⁶³³ Vertrouwelijke bron, 6 augustus 2026.

⁶³⁴ AS, *Tigray displacement sites see renewed arrivals as aid gaps deepen; humanitarian risks worsen: cluster assessment*, 22 juli 2026. ATC, *Ethiopia weekly analysis, 22-29 July 2026*, gepubliceerd op 31 juli 2026, blz. 6.

⁶³⁵ Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

⁶³⁶ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026. Vertrouwelijke bron, 6 april 2026. Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

7.3 Voedselonzekeerheid

Ethiopië kent een lange geschiedenis van voedselonzekeerheid. In het recente verleden onderging het land ieder decennium ten minste één grote hongersnood. De chronische voedselonzekeerheid voert terug op een combinatie van verschillende factoren, waaronder gewapende conflicten, bodemerosie, aanhoudende droogten en landbouwtechnieken die de bodem uitputten (ook wel aangeduid als 'roofbouw').⁶³⁷

Net als bij binnenlandse ontheemding (zie paragraaf 7.2) stelde de Ethiopische overheid geen officiële data beschikbaar over de mate van voedselonzekeerheid in het land.⁶³⁸ De Integrated Food Security Phase Classification (IPC) geldt als een gezaghebbende bron over voedselonzekeerheid en honger. De laatste schattingen en projecties van de IPC met betrekking tot Ethiopië dateerden van mei 2021 (zie ook paragraaf 1.2).⁶³⁹ Door het gebrek aan actuele data bleef de beschikbare informatie over voedselonzekeerheid versnipperd.

Desondanks was het duidelijk dat grote delen van Ethiopië met een voedselcrisis kampen. De wijdverspreide voedselonzekeerheid hield verband met klimaatschokken, gewapende conflicten en stijgende voedsel- en brandstofprijzen.⁶⁴⁰ In Amhara, Oromia en Tigray droeg conflict bij aan de voedselschaarste. In Afar, Somali, delen van Oromia en het zuiden en zuidoosten van het land leidden aanhoudende droogten en overstromingen tot voedselonzekeerheid.⁶⁴¹

Op 21 juli 2026 brachten verschillende VN-instanties, waaronder de *Food and Agriculture Organization* (Voedsel- en Landbouworganisatie, FAO),⁶⁴² een gezamenlijk rapport uit over de wereldwijde mate van voedsel(on)zekeerheid. Uit dit rapport bleek dat 60,1% van de Ethiopische bevolking in de periode 2023-2025 te maken had met voedselonzekeerheid. Dit kwam neer op 79,4 miljoen mensen. In de periode 2014-2016 kampte 56,2% van de Ethiopische bevolking met voedselonzekeerheid, wat neerkwam op 58,4 miljoen mensen.⁶⁴³ De genoemde percentages en aantallen lieten Tigray buiten beschouwing.⁶⁴⁴ Het rapport splitste de mate van voedsel(on)zekeerheid niet verder uit per regio.

In Somali, Centraal-Ethiopië en Oromia waren de voedselnoden volgens een bron het hoogst. 64% van de huishoudens in Somali kampte met voedselonzekeerheid; in Centraal-Ethiopië en Oromia lagen deze percentages op respectievelijk 60% en 56%. Dezelfde bron wees erop dat onder de ontheemdenbevolking ernstige voedseltekorten heersten. In Amhara, Tigray en Somali kampten respectievelijk 55%, 46% en 60% van de binnenlandse ontheemden met voedselonzekeerheid.⁶⁴⁵

Onder vluchtelingen in Ethiopië werd ook honger geleden (zie subparagraaf 7.5.3).

⁶³⁷ EIP, *Thirty five years in building a culture of peace and conflict resolution*, uitgegeven in 2025, blz. 121 en 122.

⁶³⁸ Vertrouwelijke bron, 7 april 2026. Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

⁶³⁹ IPC, *The IPC Population Tracking Tool, Ethiopia: Acute Food Insecurity*, mei 2021, geraadpleegd op 27 april 2026.

⁶⁴⁰ WFP, *Ethiopia country brief, July 2026*, gepubliceerd op 24 juni 2026, blz. 1.

⁶⁴¹ Vertrouwelijke bron, februari 2026. Vertrouwelijke bron, 7 april 2026. Vertrouwelijke bron, 9 april 2026. Famine Early Warning Systems Network (FEWS NET), *Ethiopia, Food security outlook update, April – September 2026*, gepubliceerd in mei 2026, blz. 2 en 3.

⁶⁴² Deze VN-organisatie heeft specifiek een webpagina gewijd aan haar programma's en projecten in Ethiopië: <https://www.fao.org/ethiopia/en>.

⁶⁴³ FAO e.a., *The state of food security and nutrition in the world, Understanding and addressing the high cost of a healthy diet*, gepubliceerd op 21 juli 2026, blz. 125 en 139.

⁶⁴⁴ FAO e.a., *The state of food security and nutrition in the world*, gepubliceerd op 21 juli 2026, blz. 137 en 152.

⁶⁴⁵ Vertrouwelijke bron, februari 2026.

7.4 Geweld tegen humanitaire actoren

Zoals reeds beschreven, kampte de humanitaire hulpsector in Ethiopië met teruglopende budgetten (zie paragraaf 7.2). Daarnaast hadden humanitaire actoren zich te verhouden tot een onveilige situatie in conflictgebieden als Amhara en Gambela.⁶⁴⁶ Een bron gaf aan dat het westelijke deel van Oromia, dat bekend staat als Wollega, in het bijzonder moeilijk bereikbaar was voor humanitaire actoren.⁶⁴⁷ Dit gebied stond bekend als een bolwerk van het Oromo Bevrijdingsleger (OLA).⁶⁴⁸

In de verslagperiode werden humanitaire actoren in Ethiopië herhaaldelijk het slachtoffer van geweld. Volgens gegevens uit de openbare *Aid Worker Security Database* (AWS⁶⁴⁹) werden in 2024 36 hulpverleners getroffen: 7 werden ontvoerd, 14 raakten gewond en 15 kwamen om het leven. In 2025 liep dit aantal op tot 41 hulpverleners: 4 werden opgepakt, 27 ontvoerd, 6 raakten gewond en 4 werden gedood.⁶⁵⁰ De AWS⁶⁵¹ rapporteerde dat hulpverleners zich vooral in de regio Amhara geconfronteerd zagen met ontvoeringen en beschietingen met kleine wapens.⁶⁵² De AWS⁶⁵³ definieert een 'hulpverlener' als een medewerker of vrijwilliger van een hulporganisatie.⁶⁵⁴ Uit de data van de AWS⁶⁵⁵ werd niet duidelijk hoeveel hulpverleners waren getroffen door toedoen van gericht of willekeurig geweld.

Hieronder volgen ter illustratie enkele voorbeelden van geweldsincidenten tegen humanitaire actoren. Deze kunnen geenszins als uitputtend worden beschouwd.

In november 2025 hielden Fano-strijders een konvooi van een VN-agentschap tegen in de buurt van Alemwach, een vluchtelingenkamp in Amhara. Zij namen daarbij meerdere medewerkers gevangen, zowel internationale als Ethiopische. De medewerkers moesten hun telefoons en geld afstaan. De meesten werden na enkele uren vrijgelaten, maar twee medewerkers werden vastgehouden voor losgeld. Een bron voerde dat terug op hun Oromo-namen. Na twee dagen werden deze twee medewerkers ook vrijgelaten, aldus dezelfde bron.⁶⁵³

Op 9 december 2025 vielen schutters van de Anuak-gemeenschap in Lare, een dorp in Gambela, een voertuig aan van de Wereldbank. Daarbij doodden zij drie passagiers en vielen er twee zwaargewonden. De schutters namen het voertuig vervolgens in beslag.⁶⁵⁴ Een bron vermoedde dat de overvallers zich lieten leiden door opportunisme.⁶⁵⁵

Op 7 april 2026 werden drie inzittenden van een ambulance ontvoerd op de weg tussen Amba Giorgis en Dabat in Amhara. Het ging om een gynaecoloog, een apotheker en de ambulancechauffeur. De ontvoerders lieten de ambulance en medische voorraden op de plek van de overval achter.⁶⁵⁶ Een bron vermoedde dat Fano-strijders de ontvoering hadden uitgevoerd, omdat zij in dit gebied actief waren. Vermoedelijk was het de daders te doen om losgeld of om de medische kennis van de gegijzelden, aldus de bron.⁶⁵⁷

⁶⁴⁶ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026. Vertrouwelijke bron, 9 april 2026. FEWS NET, *Ethiopia, Food security outlook update*, gepubliceerd in mei 2026, blz. 3.

⁶⁴⁷ Ook gespeld als 'Wellega'.

⁶⁴⁸ Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

⁶⁴⁹ De AWS⁶⁵¹ legt geweld tegen hulpverleners wereldwijd vast. Raadpleeg <https://www.aidworkersecurity.org> voor meer informatie over de AWS⁶⁵².

⁶⁵⁰ AWS⁶⁵³, *The Aid Worker Security Database, 1997 – present*, geraadpleegd op 6 juli 2026.

⁶⁵¹ AWS⁶⁵⁴, *Aid Worker Security Report 2025*, augustus 2025, blz. 5.

⁶⁵² AWS⁶⁵⁵, *About the data*, ongedateerd, geraadpleegd op 5 juli 2026.

⁶⁵³ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026.

⁶⁵⁴ Vertrouwelijke bron, 3 april 2026.

⁶⁵⁵ Vertrouwelijke bron, 10 maart 2026.

⁶⁵⁶ ATC, *Health workers kidnapped along Ambagiorgis-Dabat route on Tuesday*, 7 april 2026.

⁶⁵⁷ Vertrouwelijke bron, 7 april 2026.

7.5 Vluchtelingen en asielzoekers in Ethiopië

7.5.1 Inleiding

Deze paragraaf gaat in op de situatie van vluchtelingen en asielzoekers in Ethiopië. Subparagraaf 7.5.2 behandelt de asielwet- en regelgeving in het land en verstrekt kwantitatieve gegevens inzake de omvang, samenstelling en geografische verspreiding van de vluchtelingengemeenschap in Ethiopië. Subparagraaf 7.5.3 beschrijft in hoeverre asielzoekers toegang hadden tot de asielprocedure en de mate waarin erkende vluchtelingen bewegingsvrijheid genoten en toegang hadden tot de arbeidsmarkt. Ook beschrijft het de leefomstandigheden in de vluchtelingenkampen en de situatie van niet geregistreerde buitenlanders. Subparagraaf 7.5.4 gaat specifiek in de op situatie van de Eritrese gemeenschap in Ethiopië.

In deze paragraaf verwijst het begrip 'vluchteling' naar een persoon met een andere nationaliteit dan de Ethiopische die in Ethiopië erkend is als vluchteling, bijvoorbeeld een Eritreeër. Wanneer de rechten en plichten van vluchtelingen in het algemeen worden beschreven, kan ervan worden uitgegaan dat deze gelden voor alle vluchtelingen, ongeacht hun nationaliteit.

7.5.2 Algemene asielcontext

Wettelijk en beleidskader

De *Refugees Proclamation No. 1110/2019* reguleert asielstromen in Ethiopië.⁶⁵⁸ Commentatoren omschrijven voornoemde proclamatie als één van de meest progressieve en inclusieve asielwetten in Afrika, omdat deze vluchtelingen onder meer het recht geeft op bewegingsvrijheid, deelname aan de arbeidsmarkt en toegang tot bankieren.⁶⁵⁹

De Refugees and Returnees Service (RRS) verzorgt onder meer de registratie en statusbepaling van asielzoekers en de afgifte van documenten aan asielzoekers en erkende vluchtelingen. Deze federale overheidsinstantie voert voornoemde taken uit in samenwerking met UNHCR.⁶⁶⁰

In de verslagperiode ontwikkelde de Ethiopische overheid in samenwerking met haar internationale partners een actieplan dat *Maketet* (Amhaars voor 'inclusie')⁶⁶¹ heette. Het plan beoogde om vluchtelingen te integreren in de nationale systemen inzake zorg, onderwijs en andere sociale voorzieningen. Op 18 juni 2026 ging Maketet officieel van start.⁶⁶² Op het moment van schrijven was het te vroeg om vast te stellen hoe dit actieplan zich in de praktijk ontvouwde.⁶⁶³

In de verslagperiode vond een ontwikkeling plaats die paste binnen het streven naar inclusie van asielzoekers en vluchtelingen. Zowel asielzoekers als vluchtelingen kwamen in aanmerking voor een fayda-nummer dat op het vreemdelingen- of

⁶⁵⁸ De gehele wettekst, opgesteld in het Amhaars en Engels, kan worden geraadpleegd op [Refworld](#), een kennisbank van UNHCR inzake vluchtelingen en staatloosheid.

⁶⁵⁹ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026. Vertrouwelijke bron, 7 april 2026.

⁶⁶⁰ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026. RRS, *About us, History of RRS*, ongedateerd, geraadpleegd op 5 mei 2026.

⁶⁶¹ Ook gespeld als *Makkatet*.

⁶⁶² Vertrouwelijke bron, 11 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 21 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 6 april 2026.

Vertrouwelijke bron, 7 april 2026. Vertrouwelijke bron, 4 mei 2026. AS, *Ethiopia launches refugee integration strategy as UNHCR faces over 90% funding shortfall*, 19 juni 2026. The Guardian, *As Sudan's war crosses borders and millions are made refugees, could Ethiopia's plan solve 'humanity's migration issue'?*, 21 juli 2026. Buurland Kenia was reeds begonnen met de uitvoering van een soortgelijk actieplan dat bekend stond als *Shirika* (Swahili voor 'tezamen komen'). Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Soedan*, december 2025, blz. 126.

⁶⁶³ Vertrouwelijke bron, 24 juni 2026.

verblijfsdocument werd aangebracht. Om voor een fayda-nummer in aanmerking te komen, dienden zij in Ethiopië te verblijven en als asielzoeker dan wel vluchteling geregistreerd te staan. Een fayda-nummer was bijvoorbeeld nodig om te kunnen bankieren, een onderneming in te schrijven en in contact te treden met de belastingdienst (zie ook paragraaf 2.1).⁶⁶⁴ Begin april 2026 schatte een bron dat ruim 130.000 vluchtelingen een fayda-nummer hadden bemachtigd.⁶⁶⁵

Aantallen

Ethiopië herbergde een omvangrijke vluchtelingengemeenschap, in het bijzonder vluchtelingen uit Zuid-Soedan, Somalië en Eritrea.⁶⁶⁶ Op 31 maart 2026 telde Ethiopië ruim 1.1 miljoen geregistreeerde vluchtelingen en asielzoekers. Dit aantal behelsde 484.703 Zuid-Soedanezen (~43%), 360.257 Somaliërs (~32%) en 170.055 Eritreeërs (~15%). Deze cijfers waren afkomstig van UNHCR en de Ethiopische overheid.⁶⁶⁷

De meeste vluchtelingen en asielzoekers verbleven in Gambela, Somali en Benishangul-Gumuz. Hieronder volgt het aantal vluchtelingen en asielzoekers per regio. De gegevens zijn wederom afkomstig van UNHCR en de Ethiopische overheid.

**Aantal geregistreeerde vluchtelingen en asielzoekers in iedere regio
(per 31 maart 2026)**

Regio	Aantal
Gambela	446.939
Somali	359.178
Benishangul-Gumuz	112.869
Addis Abeba	70.605
Afar	63.470
Amhara	41.335
Overige locaties ⁶⁶⁸	13.909
Centraal-Ethiopië, Sidama, Zuid-Ethiopië en Zuidwest-Ethiopië ⁶⁶⁹	8.339
Oromia	5.665
Tigray	2.346
Totaal	1.124.655

Bron: UNHCR en Ethiopische overheid.

⁶⁶⁴ Development Action Platform, *Over 9,000 Sudanese refugees receive digital IDs in Ethiopia*, 13 juni 2025. BiometricUpdate.com, *UNHCR lauds role of Fayda digital ID in facilitating life for Ethiopia refugees*, 16 januari 2026. Vertrouwelijke bron, 6 april 2026. Vertrouwelijke bron, 7 april 2026.

⁶⁶⁵ Vertrouwelijke bron, 7 april 2026.

⁶⁶⁶ UNHCR, *Ethiopia*, ongedateerd, geraadpleegd op 5 mei 2026.

⁶⁶⁷ UNHCR, *Operational Data Portal, Ethiopia*, voor het laatst bijgewerkt op 31 maart 2026, geraadpleegd op 5 mei 2026.

⁶⁶⁸ In het Engels aangeduid als *dispersed locations*.

⁶⁶⁹ Deze vier regio's vormden voorheen één regio genaamd *Southern Nations, Nationalities and Peoples' Region* (SNNPR).

7.5.3 *Asielpraktijk*

Toegang tot de asielprocedure

De Ethiopische asielwet- en regelgeving schrijft voor dat een asielzoeker zich na aankomst in Ethiopië kan wenden tot de politie of de RRS voor internationale bescherming. Uiteindelijk neemt de RRS de asielaanvraag in behandeling. Bij afwijzing mag de asielzoeker een bezwaar indienen.⁶⁷⁰

De praktijk bleek echter weerbarstiger. Eén bron was op de hoogte van Soedanese en Eritrese asielzoekers die jarenlang in Addis Abeba verbleven, maar van wie de asielaanvraag niet in behandeling werd genomen (zie ook paragraaf 5.2).⁶⁷¹ Een andere bron gaf aan dat de registratie van individuele asielzoekers sinds november 2021 grotendeels was opgeschort. Volgens dezelfde bron waren de Ethiopische autoriteiten geneigd de registratie van asielzoekers tijdelijk open te stellen in het geval van een noodsituatie. Toen Ethiopië in 2025 te maken kreeg met een hoge influx vanuit Zuid-Soedan,⁶⁷² registreerden de Ethiopische autoriteiten de eerste 50.000 Zuid-Soedanezen. De overige 32.000 kwamen niet in aanmerking voor registratie en verbleven buiten de vluchtelingenkampen. De Ethiopische overheid gaf het WFP toestemming om voedselhulp te verlenen aan deze laatstgenoemde groep, aldus dezelfde bron.⁶⁷³

Recht op bewegingsvrijheid

Zoals reeds vermeld, voorziet de Refugees Proclamation No. 1110/2019 in het recht op bewegingsvrijheid voor vluchtelingen (zie subparagraaf 7.5.2). In de praktijk rust er een beperking op voornoemd recht. Erkende vluchtelingen genieten bewegingsvrijheid in hun regio van registratie. Indien een vluchteling een andere regio wenst te bezoeken, dient deze daartoe een zogenaamde *pass permit* te verkrijgen. Dit staat expliciet vermeld op de achterkant van de *Refugee Identity Card*. De achterzijde van dit identiteitsdocument vermeldt ook het fayda-nummer van de houder.⁶⁷⁴ Eén bron was op de hoogte van vluchtelingen die klaagden dat de Ethiopische autoriteiten terughoudend waren met afgifte van een *pass permit*.⁶⁷⁵

Recht op werk

Zoals reeds vermeld, voorziet de Refugees Proclamation No. 1110/2019 in het recht op werk voor erkende vluchtelingen (zie subparagraaf 7.5.2). Er bestaan drie soorten vergunningen, waarmee een vluchteling op formele wijze kan deelnemen aan het werkende leven, te weten de werkvergunning,⁶⁷⁶ de zakenlicentie⁶⁷⁷ en de *resident permit*. Met een zakenlicentie kan een vluchteling een eigen onderneming voeren. Een resident permit staat een vluchteling toe om deel te nemen aan een project of coöperatie. Zulke initiatieven zien toe op openbare werken, zoals afvalbeheer en visserij.⁶⁷⁸ Ten aanzien van de resident permit voegt een bron eraan toe dat deze vergunning aan het project in kwestie is gebonden. Indien het project

⁶⁷⁰ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026. Vertrouwelijke bron, 7 april 2026.

⁶⁷¹ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026.

⁶⁷² Veel Zuid-Soedanezen sloegen op de vlucht voor het geweld tussen het Zuid-Soedanese regeringsleger (*South Sudan People's Defence Forces*, SSPDF) en het Witte Leger, een militie die vooral aanhang genoot onder de Nuer (zie ook subparagraaf 3.6.8).

⁶⁷³ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026.

⁶⁷⁴ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026. Vertrouwelijke bron, 7 april 2026. Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

⁶⁷⁵ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026.

⁶⁷⁶ In het Engels aangeduid als *work permit*.

⁶⁷⁷ In het Engels aangeduid als *business license*.

⁶⁷⁸ Vertrouwelijke bron, 7 april 2026. Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

eindigt, vervalt ook de onderhavige vergunning, aldus de bron.⁶⁷⁹ Volgens een andere bron waren er tussen januari 2025 en begin april 2026 15.856 werkvergunningen, 1.395 zakenlicenties en 31.071 resident permits verstrekt.⁶⁸⁰

Net als bij het recht op bewegingsvrijheid, rustte er in de praktijk een beperking op het recht op werk. In de verslagperiode verkeerde de Ethiopische economie in moeilijke omstandigheden en heerste er hoge werkloosheid. Conform de asielwet- en regelgeving genoten vluchtelingen weliswaar recht op werk, maar in de praktijk ervoeren zij een afstand tot de arbeidsmarkt. Verder was het vluchtelingen niet toegestaan om te werken in de publieke sector, defensie en inlichtingensector.⁶⁸¹

Leefomstandigheden in de vluchtelingenkampen

In de vluchtelingenkampen hebben vluchtelingen recht op basisvoorzieningen, zoals voedsel, water, onderwijs en gezondheidszorg. Vluchtelingen die financieel zelfredzaam zijn, mogen zelfstandig in stedelijke gebieden verblijven.⁶⁸² Begin april 2026 schatte een bron dat negentig procent van de vluchtelingen in Ethiopië in kampen verbleef.⁶⁸³ Op het moment van schrijven telde Addis Abeba ruim 70.000 'stedelijke vluchtelingen' (zie subparagraaf 7.5.2).⁶⁸⁴ Begin mei 2026 schatte een bron dat 96 à 97% van alle stedelijke vluchtelingen in Ethiopië in de hoofdstad verbleef.⁶⁸⁵

In de verslagperiode stond de opvang van vluchtelingen in Ethiopië onder grote druk wegens financieringstekorten. In december 2025 luidden de RRS, UNHCR en het WFP de noodklok. De humanitaire hulpverlening aan vluchtelingen diende steeds verder te worden teruggedroefd. Sinds oktober 2025 bestond de voedselhulp aan vluchtelingen uit ongeveer één maaltijd per dag. Als gevolg hiervan was ruim vijftien procent van de vluchtelingen in de kampen ondervoed. Een vluchteling kreeg gemiddeld veertien liter water per dag, terwijl het minimum in een noodsituatie op vijftien liter per dag staat. In sommige gebieden kregen vluchtelingen vijf liter water per dag. Het onderwijs voor vluchtelingenkinderen dreigde ook weg te vallen, omdat docenten niet langer konden worden betaald. Hierdoor liepen vluchtelingenkinderen het risico te worden blootgesteld aan kinderarbeid, kindersmokkel en/of kindhuwelijken.⁶⁸⁶

Naast voedsel, water en onderwijs, stond ook de toegang tot gezondheidszorg in de vluchtelingenkampen onder druk. Eén bron gaf aan dat vluchtelingen in de kampen alleen nog toegang genoten tot paracetamol en malariabehandeling.⁶⁸⁷ Een andere bron meldde dat vluchtelingen in de kampen uitsluitend vaccinaties, pre- en postnatale zorg en noodbehandelingen ontvingen. Vluchtelingen die chronisch ziek waren, kregen niet langer adequate zorg, aldus dezelfde bron.⁶⁸⁸ Op 21 juni 2026 meldde UNHCR dat in Jewi, een vluchtelingenkamp in Gambela, 1 arts beschikbaar was voor ongeveer 70.000 vluchtelingen.⁶⁸⁹

⁶⁷⁹ Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

⁶⁸⁰ Vertrouwelijke bron, 7 april 2026.

⁶⁸¹ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026.

⁶⁸² Vertrouwelijke bron, 6 april 2026. Vertrouwelijke bron, 6 mei 2026. Dit staat bekend als het *Out-of-Camp Policy* (OCP). Kenia en Oeganda hanteren een soortgelijk beleid. Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Soedan*, december 2025, blz. 125, 132 en 133.

⁶⁸³ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026.

⁶⁸⁴ UNHCR, *Ethiopia*, ongedateerd, geraadpleegd op 5 mei 2026.

⁶⁸⁵ Vertrouwelijke bron, 6 mei 2026.

⁶⁸⁶ UNHCR, *Refugee response in Ethiopia at breaking point as aid resources dangerously low, putting 1.1 million lives at risk*, 19 december 2025.

⁶⁸⁷ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026.

⁶⁸⁸ Vertrouwelijke bron, 7 april 2026.

⁶⁸⁹ AS, *UN refugee chief says one doctor serves 70,000 refugees in Gambella, praises Ethiopia's inclusion policy*, 22 juni 2026.

De situatie was bijzonder précair voor een groep van 100.000 Zuid-Soedanezen die begin maart 2026 de grens met Ethiopië overstak. Deze groep kwam terecht in Tiergol,⁶⁹⁰ een locatie in Gambela en was verstoken van humanitaire hulp.⁶⁹¹ De Zuid-Soedanezen in kwestie zagen zich gedwongen om rivierwater te drinken, hetgeen een verhoogd risico op cholera met zich meebracht, aldus een bron.⁶⁹²

In de regionale context van Amhara werd de hulp aan vluchtelingen ook bemoeilijkt door de algehele onveiligheid (zie subparagraaf 3.6.2). Hierdoor waren sommige vluchtelingenkampen in Amhara niet of nauwelijks bereikbaar voor humanitaire actoren.⁶⁹³ Een bron deelde mee dat vluchtelingen in Amhara zich niet buiten de vluchtelingenkampen begaven vanwege de algehele onveiligheid in deze regio.⁶⁹⁴

De onveilige situatie in Amhara bracht niet alleen gastgemeenschappen in gevaar, maar ook vluchtelingen. In oktober 2024 rapporteerde Human Rights Watch (HRW) dat Soedanese vluchtelingen in Amhara het slachtoffer werden van moord, mishandeling, ontvoering en dwangarbeid. Het ging om vluchtelingen in verschillende kampen langs de snelweg tussen Gondar en Metemma, dichtbij de grens met Soedan. Dezelfde vluchtelingen werden niet alleen aangevallen door gewapende mannen, maar raakten ook klem tussen strijdende partijen als Fano, regeringstroepen en lokale milities. HRW baseerde zijn bevindingen op satellietbeelden, foto's, video's en interviews met Soedanese vluchtelingen in Amhara, Soedanese activisten en hulpverleners.⁶⁹⁵

Fano-strijders voerden aanvallen uit in de omgeving van Alemwach, een vluchtelingenkamp in Amhara dat veel Eritreeërs herbergde. Activisten en mensenrechtenorganisaties toonden zich bezorgd over de veiligheidssituatie van vluchtelingen in Alemwach.⁶⁹⁶

Niet geregistreerde buitenlanders

Er was niet veel informatie beschikbaar over hoe niet geregistreerde buitenlanders zich handhaafden in Ethiopië. Volgens een bron werkte deze groep in de informele economie en/of ontving deze financiële toelagen van familieleden in het buitenland. Niet geregistreerde buitenlanders konden geen woonruimte huren of toegang krijgen tot het bankverkeer. Ook liepen zij het risico te worden opgepakt en gedetineerd door de Ethiopische autoriteiten. Niet geregistreerde buitenlanders die in detentie verkeerden, zagen zich genoodzaakt om middels omkoping vrij te komen. Dezelfde bron wees erop dat niet geregistreerde buitenlanders geen intentie hadden om geruime tijd in Ethiopië te verblijven. Ze wilden doorreizen naar andere landen. Dit kon alleen op een illegale manier, omdat zij in Ethiopië geen rechtmatig verblijf genoten. Dit maakte hen kwetsbaar voor uitbuiting door mensensmokkelaars, aldus de bron.⁶⁹⁷

⁶⁹⁰ Ook gespeld als 'Tergal'.

⁶⁹¹ Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *South Sudan: Conflict in Jonglei State, Flash Update No. 12*, gepubliceerd op 13 maart 2026, blz. 1.

⁶⁹² Vertrouwelijke bron, 6 april 2026.

⁶⁹³ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026. Vertrouwelijke bron, 7 april 2026.

⁶⁹⁴ Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

⁶⁹⁵ HRW, *Ethiopia, Fighting, abuses putting Sudanese refugees at risk*, 17 oktober 2024.

⁶⁹⁶ AI, *UN special rapporteur concerned by plight of Eritreans in Ethiopia*, 11 juni 2026.

⁶⁹⁷ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026.

7.5.4 Eritreeërs in Ethiopië

Zoals reeds vermeld, herbergde Ethiopië een omvangrijke Eritrese gemeenschap. Eind maart 2026 telde het land ruim 170.000 geregistreerde Eritreeërs (zie subparagraaf 7.5.2). Daarnaast bevonden zich vele niet geregistreerde Eritreeërs in Ethiopië. Eén bron sprak in dit verband van 'tienduizenden'.⁶⁹⁸

In de verslagperiode stond de situatie van de Eritrese gemeenschap in Ethiopië onder druk. Vanwege de toenemende spanningen tussen Ethiopië en Eritrea (zie subparagraaf 1.6.1) beschouwde de Ethiopische overheid de Eritrese gemeenschap als een potentieel veiligheidsrisico. Als gevolg hiervan onderwierpen de Ethiopische autoriteiten Eritreeërs op lukrake wijze aan arrestaties en detenties.⁶⁹⁹ Eén bron was op de hoogte van de detentie van 40 tot 120 Eritreeërs in één enkel stadsdeel van Addis Abeba gedurende de periode 2025-2026. De meeste gedetineerde Eritreeërs waren niet geregistreerd of hadden de geldigheidsduur van hun verblijfsvergunning overschreden, aldus dezelfde bron.⁷⁰⁰

Indien de RRS aan de politie kon bevestigen dat de Eritrese gedetineerde als vluchteling geregistreerd stond, werd deze meestal vrijgelaten. Wanneer de betreffende Eritreeër echter geen rechtmatig verblijf genoot in Ethiopië, bestond een groot risico dat deze op onrechtmatige wijze naar Eritrea werd uitgezet. De betrokkene werd dan zonder procedurele waarborgen per bus naar Eritrea vervoerd en over de grens gezet.⁷⁰¹

Er waren verschillende kwantitatieve gegevens beschikbaar over de omvang van uitzettingen van Eritreeërs naar Eritrea. Begin maart 2025 berichtte *Addis Standard* (AS) dat in de voorafgaande drie maanden ruim zeshonderd Eritreeërs vanuit Ethiopië naar Eritrea waren uitgezet. Uit het krantenbericht werd niet duidelijk wat de verblijfsstatus van deze Eritreeërs in Ethiopië was.⁷⁰²

Een bron documenteerde in 2023 de uitzetting van 1.306 Eritreeërs. In 2024 zette de Ethiopische overheid 714 Eritreeërs uit en in 2025 442. Begin 2026 zetten de Ethiopische autoriteiten ruim tweehonderd Eritreeërs uit naar Eritrea. Dezelfde bron was op de hoogte van een mislukte poging tot uitzetting van 150 Eritreeërs die geen rechtmatig verblijf genoten in Ethiopië. Ze werden in drie bussen naar de grens met Eritrea gebracht, maar de Eritrese autoriteiten hielden de grens dicht. Hierop werd de groep uiteengedreven. Op het moment van schrijven was het onbekend waar de personen in kwestie waren gebleven. Zij liepen een verhoogd risico om slachtoffer te worden van mensensmokkel, aldus dezelfde bron.⁷⁰³

⁶⁹⁸ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026.

⁶⁹⁹ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026. Vertrouwelijke bron, 6 april 2026. Vertrouwelijke bron, 7 april 2026.

⁷⁰⁰ Vertrouwelijke bron, 7 april 2026.

⁷⁰¹ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026.

⁷⁰² AS, *Amnesty urges UNHCR to condemn forced return of Eritrean refugees, cites over 600 forcibly returned from Ethiopia*, 6 maart 2025.

⁷⁰³ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026.

8 Vrouwen

8.1 Inleiding

Dit hoofdstuk gaat in op de situatie van vrouwen in Ethiopië voor zover deze relevant is voor de asielpraktijk in Nederland. Paragraaf 8.2 beschrijft het verschijnsel van conflict-gerelateerd seksueel geweld⁷⁰⁴ in Ethiopië. Paragraaf 8.3 kijkt naar gender-gerelateerd geweld in het algemeen en duidt in hoeverre vrouwen en meisjes hiertegen bescherming konden invoeren. Paragraaf 8.4 beschrijft de prevalentie van vrouwelijke genitale verminking (FGM), de mate waarin meisjes hiertegen bescherming konden invoeren en het verband tussen FGM en kindhuwelijken. Paragraaf 8.5 behandelt de prevalentie van kindhuwelijken en duidt in hoeverre meisjes hiertegen bescherming konden invoeren.

8.2 Conflict-gerelateerd seksueel geweld

Ethiopië kent een geschiedenis van conflict-gerelateerd seksueel geweld.⁷⁰⁵ Tijdens de oorlog in Tigray (2020-2022) werden Tigrayse vrouwen massaal verkracht, met name door Eritrese en Ethiopische regeringssoldaten. De directeur van de *Mukwege Foundation*⁷⁰⁶ schatte het aantal slachtoffers op 120.000, grotendeels vrouwen en meisjes, maar ook enkele mannen. In de huidige verslagperiode bleven slachtoffers van het seksuele oorlogsgeweld van destijds gezondheidsproblemen ondervinden. Zo hadden de verkrachters tijdens de oorlog objecten⁷⁰⁷ in hun baarmoeders geduwd teneinde hen onvruchtbaar te maken. Deze objecten moesten nadien operatief worden verwijderd.⁷⁰⁸

Ook in de huidige verslagperiode vond conflict-gerelateerd seksueel geweld plaats. De gewapende conflicten waren echter hoofdzakelijk regionaal van aard, zoals in Amhara en Oromia, en genereerden daardoor weinig internationale media-aandacht, in tegenstelling tot de oorlog in Tigray destijds. Hierdoor werd geen systematisch en consistent onderzoek verricht naar recente of huidige manifestaties van seksueel oorlogsgeweld. Er waren dan ook weinig kwantitatieve gegevens beschikbaar over de schaal van conflict-gerelateerd seksueel geweld in de huidige verslagperiode.⁷⁰⁹

Een studie van Amnesty uit maart 2026 maakte duidelijk dat vrouwen en meisjes in Oromia als gevolg van het gewapende conflict slachtoffer werden van (groeps)verkrachtingen en seksuele slavernij. Met name strijders van het Oromo Bevrijdingsleger (OLA) pleegden deze vormen van seksueel geweld. Amnesty baseerde zich daarbij op interviews met tien vrouwelijke slachtoffers van seksueel oorlogsgeweld. De door Amnesty gedocumenteerde (groeps)verkrachtingen vonden plaats in de periode 2020-2024.⁷¹⁰ Het OLA verwierp de onderzoeksbevindingen van

⁷⁰⁴ In het Engels aangeduid als *conflict-related sexual violence* (CRSV).

⁷⁰⁵ TNH, *Ethiopia conflicts trigger surge in rape and violence against women*, 7 augustus 2024. AfricanFeminism (AF), *Ethiopia's war on women, How gendered violence persists beyond conflict*, 5 november 2024.

⁷⁰⁶ Deze organisatie zet zich wereldwijd in voor slachtoffers van seksueel oorlogsgeweld. Raadpleeg <https://www.mukwegefoundation.org> voor meer informatie over deze stichting.

⁷⁰⁷ In dit verband kon worden gedacht aan onder meer roestige schroeven, nagelknippers en handgeschreven briefjes gewikkeld in plastic.

⁷⁰⁸ The Guardian, *Rusted screws, metal spikes and plastic rubbish, The horrific sexual violence used against Tigray's women*, 30 juni 2025. Nederlandse Omroep Stichting (NOS), *In Tigray is zelfs de baarmoeder niet veilig*, 26 juli 2025.

⁷⁰⁹ Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

⁷¹⁰ Amnesty, *"No one came to my rescue"*, gepubliceerd op 6 maart 2026, blz. 10 en 15.

Amnesty en stelde dat de internationale mensenrechtenorganisatie 'methodologische fouten' zou hebben gemaakt.⁷¹¹

Twee bronnen meldden dat het OLA tijdens de huidige verslagperiode seksueel geweld pleegde.⁷¹² Eén van deze bronnen beschreef hoe OLA-strijders, die veelal dreadlocks droegen (zie ook paragraaf 3.5), zich wendden tot meisjes met de opmerking: 'Kom mee om het haar van jouw vrijheidsstrijder te vlechten'. Een dergelijke situatie plaatste het meisje voor een dilemma. Indien zij meeging, werd zij onderworpen aan seksuele slavernij. Indien zij weigerde, liep ze het risico dat het OLA haar of haar familie doodde, het huis platbrandde en/of de veestapel roofde. Volgens dezelfde bron was deze praktijk 'heel gewoon' in Shewa en Wollega, twee gebieden in Oromia. Deze bron kwantificeerde dit patroon niet nader.⁷¹³ De andere bron gaf aan dat er geen kwantitatieve gegevens beschikbaar waren over de seksuele geweldsdaden van het OLA.⁷¹⁴

In 2025 documenteerde de VN-Veiligheidsraad (VNVR)⁷¹⁵ de (groeps)verkrachting van zeven vrouwen en zeven meisjes in Tigray en Oromia. De daders behoorden tot het OLA, het federale regeringsleger (ENDF), regeringsgezinde milities en agenten van de regionale politiemachten. De Ethiopische autoriteiten maakten bekend dat twee agenten van de regionale politie in Oromia en een regeringsgezin militielid waren veroordeeld tot een gevangenisstraf variërend van elf tot vijftien jaar.⁷¹⁶

Een bron stond in verbinding met een organisatie die in Amhara hulp verleende aan slachtoffers van conflict-gerelateerd seksueel geweld en gender-gerelateerd geweld. Deze organisatie meldde dat seksueel oorlogsgeweld in Amhara vooral werd gepleegd door regeringsgezinde paramilitairen. Zij maakten vrouwen tot doelwit die zij verdachten van steun aan Fano-strijders.⁷¹⁷ Dergelijke verdenkingen kwamen op lukrake wijze tot stand. Zo kon een vrouw volgens de bron slachtoffer worden van seksueel geweld als een familielid in de gelederen van Fano diende of daarvan werd verdacht, aldus dezelfde bron.⁷¹⁸

8.3 Gender-gerelateerd geweld

Gender-gerelateerd geweld was een wijdverbreid fenomeen in de Ethiopische samenleving.⁷¹⁹ Uit het *Demographic and Health Survey* (DHS) voor de periode 2024-2025 bleek dat van de vrouwen die ooit een echtgenoot of bedpartner hebben gehad, dertig procent lichamelijk, emotioneel of seksueel geweld heeft ervaren.⁷²⁰ De meeste gevallen van gender-gerelateerd geweld kwamen niet aan het licht,⁷²¹ wat hieronder wordt uitgelegd.

Op papier genoten vrouwen de mogelijkheid om gender-gerelateerd geweld te melden bij de Ethiopische autoriteiten. In werkelijkheid bleken de mogelijkheden daartoe beperkt. Allereerst rustte er een maatschappelijk stigma op gender-gerelateerd geweld en voelden vrouwen schaamte om zich te wenden tot de

⁷¹¹ AS, *OLA outlines factual error in Amnesty report; calls for independent investigation*, 6 maart 2026.

⁷¹² Vertrouwelijke bron, 9 april 2026. Vertrouwelijke bron, 30 juni 2026.

⁷¹³ Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

⁷¹⁴ Vertrouwelijke bron, 30 juni 2026.

⁷¹⁵ In het Engels bekend als *United Nations Security Council* (UNSC).

⁷¹⁶ VNVR, *Conflict-related sexual violence, Report of the Secretary-General*, gepubliceerd op 21 april 2026, blz. 24.

⁷¹⁷ Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

⁷¹⁸ Vertrouwelijke bron, 5 juni 2026.

⁷¹⁹ AF, *Ethiopia's war on women*, 5 november 2024. Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

⁷²⁰ Ethiopian Statistical Service (ESS), *Ethiopia, Demographic and Health Survey, 2024-2025*, gepubliceerd in januari 2026, blz. 43.

⁷²¹ TNH, *Ethiopia conflicts trigger surge in rape and violence against women*, 7 augustus 2024.

autoriteiten. Volgens een heersend cultureel ideaal dienden vrouwen 'puur' te zijn en niet 'bezoedeld' door bijvoorbeeld seksueel geweld.⁷²²

Ook kwam het volgens een bron voor dat dienstdoende politieagenten zich niet gendersensitief opstelden, waardoor vrouwen zich niet veilig genoeg voelden om het geweld te rapporteren. Daarnaast bestonden er obstakels van praktische aard. Veel vrouwen waren financieel niet onafhankelijk en konden zich niet de kosten van een advocaat veroorloven. Ook gebeurde het dat de politie een vrouw doorverwees naar een opvanghuis, maar dat deze faciliteit vol bleek. De vrouw zag zich dan genoodzaakt terug te keren naar haar onveilige thuisomgeving.⁷²³

Bovendien legden zowel de Ethiopische samenleving als het justitiële apparaat een sterke nadruk op het belang van het gezin. Het gezinsverband diende bij voorkeur onaangetaast te blijven. In dit kader moedigden buurtgenoten, politieagenten, openbare aanklagers en rechters vrouwelijke slachtoffers aan om zich te verzoenen met hun gewelddadige echtgenoot, hoewel hiervoor geen wettelijk kader bestond.⁷²⁴ In dit verband dient te worden opgemerkt dat het Ethiopische strafrecht de notie van verkrachting binnen het huwelijk⁷²⁵ niet onderkent.⁷²⁶

Er bestonden particuliere opvanghuizen voor slachtoffers van gender-gerelateerd geweld, maar deze kampten met een gebrek aan financiële middelen en hadden een beperkte opvangcapaciteit. Zo kwam het voor dat een opvanghuis een vrouw geen onderdak kon verlenen, omdat het vol zat, zoals hierboven al werd aangegeven.⁷²⁷

Indien een geval van gender-gerelateerd geweld tot veel publieke aandacht leidde, reageerde de Ethiopische overheid wel adequaat, aldus een bron.⁷²⁸ Zo leidde het lot van het zevenjarige meisje Heaven Awot tot massale verontwaardiging. In augustus 2023 werd zij in Bahir Dar, de hoofdstad van Amhara, door de huurbaas verkracht, verminkt, gewurgd en vermoord.⁷²⁹ De dader werd vastgezet op een politiebureau, maar wist te ontsnappen toen Fano-guerrilla's een overval uitvoerden op dit bureau om gevangenen medestrijders te bevrijden. Als gevolg hiervan moest de moeder onderduiken⁷³⁰ en regelde de overheid onder publieke druk voor haar een schuiladres in Addis Abeba.⁷³¹ De dader werd opnieuw opgepakt en in augustus 2025 veroordeeld tot een gevangenisstraf van 25 jaar. Hij ging hiertegen in beroep.⁷³² Op het moment van schrijven was de uitkomst van het beroep nog onbekend.⁷³³

Er was weinig informatie beschikbaar over de mate waarin een vrouw zich elders in het land kon vestigen om zich te onttrekken aan het geweld van een (ex-)partner. In theorie was dit mogelijk, maar in de praktijk bleef dit sterk afhankelijk van de individuele omstandigheden. Een bron was op de hoogte van een

⁷²² TNH, *Ethiopia conflicts trigger surge in rape and violence against women*, 7 augustus 2024. Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

⁷²³ Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

⁷²⁴ Vertrouwelijke bron, 9 april 2026. Vertrouwelijke bron, 5 juni 2026.

⁷²⁵ In het Engels aangeduid als *marital rape*.

⁷²⁶ Sifter, *Crime or cultural identity?*, 24 februari 2026. Vertrouwelijke bron, 5 juni 2026. Vertrouwelijke bron, 17 juni 2026.

⁷²⁷ Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

⁷²⁸ Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

⁷²⁹ BBC, *Outcry at sentence for man who raped and killed girl of 7*, 19 augustus 2024. AF, *Ethiopia's war on women*, 5 november 2024.

⁷³⁰ BBC, *Outcry at sentence for man who raped and killed girl of 7*, 19 augustus 2024.

⁷³¹ Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

⁷³² BBC, *Outcry at sentence for man who raped and killed girl of 7*, 19 augustus 2024. AF, *Ethiopia's war on women*, 5 november 2024.

⁷³³ Vertrouwelijke bron, 5 juni 2026.

vrouwenrechtenorganisatie die voor vrouwen een schuiladres kon regelen in een andere stad. Meer informatie was hierover niet beschikbaar.⁷³⁴

Online bedreigingen tegen feministen

In de huidige verslagperiode kregen feministen te maken met online bedreigingen. In de ogen van de afzenders zouden zij de 'traditionele normen en waarden' van Ethiopië bedreigen. Volgens deze complottheorie zouden feministen ook een instituut als het gezin ondermijnen. Om feministen verder in diskrediet te brengen, werden zij in verband gebracht met de lhbtq+-gemeenschap. Gelet op de diep gewortelde en alomtegenwoordige fobie jegens lhbtq+ in de Ethiopische samenleving (zie hoofdstuk 10) resoneerde dit narratief sterk.⁷³⁵

Voor feministen die online werden bedreigd, was het problematisch om de bescherming in te roepen bij de Ethiopische autoriteiten.⁷³⁶ Een bron gaf aan dat wanneer een bedreigde feministe zich tot de politie wendde, zij te horen kreeg: 'Waarom ga je niet offline? Waarom breng jij jezelf in gevaar?' De politie begreep niet dat online haat mogelijk kon veranderen in offline geweld, aldus dezelfde bron.⁷³⁷ Een andere bron was op de hoogte van een feministe die online werd bedreigd en ervan werd 'beschuldigd'⁷³⁸ een lesbienne te zijn. Aangezien zij werd omschreven als lesbienne, durfde zij zich niet tot de politie te wenden, omdat homoseksualiteit bij wet is verboden (zie hoofdstuk 10). Hierop zag zij zich genoodzaakt uit te wijken naar het buitenland, aldus dezelfde bron.⁷³⁹

8.4 Female genital mutilation (FGM)

8.4.1 Juridische context

FGM, in het Ethiopische Wetboek van Strafrecht (WvS)⁷⁴⁰ aangeduid als 'vrouwenbesnijdenis',⁷⁴¹ is bij wet verboden. Artikel 565 van het WvS schrijft een geldboete voor van minimaal vijfhonderd birr⁷⁴² of een gevangenisstraf van minimaal drie maanden.⁷⁴³ Infibulatie, door de *World Health Organization* (Wereldgezondheidsorganisatie, WHO) aangeduid als 'type 3',⁷⁴⁴ geldt als de meest vergaande vorm van FGM. Bij dit type FGM wordt de vaginale opening vernauwd.⁷⁴⁵ Artikel 566 (1) schrijft voor infibulatie een gevangenisstraf voor van drie tot vijf jaar. Indien de infibulatie heeft geleid tot lichamelijke schade of schade aan de gezondheid in het algemeen, schrijft artikel 566 (2) een gevangenisstraf voor van vijf tot tien jaar.⁷⁴⁶

⁷³⁴ Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

⁷³⁵ House of Guramayle, *Violence against Zega/LGBTQIA+ people in Ethiopia*, 20 augustus 2025. The Guardian, 'Women who speak out must be exterminated', *The rising tide of digital violence facing Ethiopian activists*, 31 maart 2026. Vertrouwelijke bron, 9 april 2026. Vertrouwelijke bron, 9 april 2026. Vertrouwelijke bron, 24 april 2026.

⁷³⁶ Vertrouwelijke bron, 9 april 2026. Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

⁷³⁷ Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

⁷³⁸ Deze term is bewust tussen aanhalingstekens geplaatst. In de optiek van het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken kan iemands seksuele oriëntatie en genderidentiteit (SOGI) geen grond voor een beschuldiging vormen. In de context van deze casus wendden de afzenders de vermeende lesbische geaardheid van de feministe aan om haar te 'beschuldigen'.

⁷³⁹ Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

⁷⁴⁰ De wettekst van het Ethiopische WvS kan worden geraadpleegd op de [website van de United Nations Office on Drugs and Crime \(UNODC\)](#).

⁷⁴¹ In het Engels aangeduid als *female circumcision*.

⁷⁴² Volgens CoinMill.com, een online wisselkoersconverteer, had 500,00 birr op 20 mei 2026 dezelfde waarde als 8,16 euro.

⁷⁴³ FDRE, *The Criminal Code of the Federal Democratic Republic of Ethiopia*, gepubliceerd op 9 mei 2005, blz. 332.

⁷⁴⁴ Infibulatie staat ook bekend als de 'faraonische besnijdenis'. De Temmerman, *De Hoorn van Waanzin*, uitgegeven in 1992, blz. 34.

⁷⁴⁵ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Sudan*, mei 2024, blz. 97.

⁷⁴⁶ FDRE, *Criminal Code*, gepubliceerd op 9 mei 2005, blz. 332.

Eén bron had in het jaar 2025 262 strafvervolgingen inzake FGM en kindhuwelijken gedocumenteerd. De bron maakte niet duidelijk hoeveel strafzaken toezagen op FGM en hoeveel op kindhuwelijken. Uit de informatie van de bron bleek evenmin in hoeveel gevallen er een veroordeling was uitgesproken en welke straf daarbij was opgelegd. De regionale verdeling van het aantal strafvervolgingen was eveneens onbekend.⁷⁴⁷

8.4.2 *Prevalentie en mogelijkheden voor bescherming*

De laatste cijfers over de prevalentie van FGM in Ethiopië dateerden van 2016.⁷⁴⁸ Het DHS uit dat jaar maakte duidelijk dat de prevalentie van FGM een dalende trend vertoonde. In 2000 was 80% van de vrouwen in de leeftijd van 15 tot 49 jaar besneden. In 2005 zakte dit percentage naar 74% en in 2016 naar 65%.⁷⁴⁹

Dezelfde studie liet zien dat er regionale verschillen bestonden inzake de prevalentie van FGM. In Somali en Afar was respectievelijk 99% en 91% van de vrouwen in de leeftijd van 15 tot 49 jaar besneden. In Tigray en Gambela lag dit percentage op respectievelijk 24% en 33%.⁷⁵⁰

FGM kwam in zowel islamitische als in christelijke gemeenschappen voor. Zo was FGM stevig geworteld in Amhara en in het zuiden van Ethiopië, twee overwegend christelijke gebieden. FGM kwam het meest voor in Somali en Afar, waar de bevolking overwegend moslim was.⁷⁵¹

Een bron wees erop dat FGM met name was teruggebracht in delen van het zuiden en westen van Ethiopië. Dezelfde bron voegde daaraan toe dat deze vooruitgang 'fragiel' was. In een context van armoede, klimaatschokken en gewapend conflict kon het gebruik van FGM weer toenemen.⁷⁵²

Bovengenoemde dynamieken stonden namelijk met elkaar in verband. De ervaring leerde dat docenten een beschermende rol konden spelen voor meisjes die dreigden te worden besneden. Deze beroepsgroep stond in contact met de autoriteiten en was in staat juridische stappen te ondernemen en onderdak te regelen voor meisjes die het risico liepen op FGM. Meisjes die niet naar school gingen, liepen daardoor een verhoogd risico op FGM.⁷⁵³

Een aanzienlijk grote groep meisjes ging in de huidige verslagperiode niet naar school. Het *United Nations Children's Fund* (Kinderrechtenfonds van de VN, UNICEF)⁷⁵⁴ rapporteerde dat in oktober-november 2024 ruim 9 miljoen kinderen van onderwijs waren verstoken in Ethiopië, onder wie 4,4 miljoen in Amhara, 3,2 miljoen in Oromia en 1,2 miljoen in Tigray. Meer dan zesduizend scholen waren gesloten en ongeveer tienduizend beschadigd door natuurgeweld en gewapend conflict.⁷⁵⁵ Op 20 mei 2026 besloten de regionale autoriteiten van Tigray om alle scholen per 7 juni 2026 te sluiten. Zij voerden dit besluit terug op de omstandigheid

⁷⁴⁷ Vertrouwelijke bron, 8 april 2026.

⁷⁴⁸ Vertrouwelijke bron, 7 april 2026.

⁷⁴⁹ Central Statistical Agency (CSA), *Ethiopia, Demographic and Health Survey, 2016*, gepubliceerd in juli 2017, blz. 317.

⁷⁵⁰ CSA, *Ethiopia, Demographic and Health Survey, 2016*, gepubliceerd in juli 2017, blz. 315 en 317.

⁷⁵¹ Vertrouwelijke bron, 7 april 2026. Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

⁷⁵² Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

⁷⁵³ Vertrouwelijke bron, 7 april 2026. Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

⁷⁵⁴ Raadpleeg <https://www.unicef.org/ethiopia/> voor meer informatie over de activiteiten en werkzaamheden van UNICEF in Ethiopië.

⁷⁵⁵ UNICEF, *Ethiopia, Humanitarian Situation Report, No. 9, October-November 2024*, gepubliceerd op 2 januari 2025, blz. 1 en 2.

dat zij niet langer financiële ondersteuning ontvingen van de federale regering in Addis Abeba (zie subparagraaf 1.5.1).⁷⁵⁶

Armoede en kindhuwelijken droegen ook bij aan de prevalentie van FGM. Voor gezinnen die in armoede leefden, kon de uithuwelijking van een minderjarige dochter 'verlichting' bieden. Het gezin ontving dan een bruidsschat⁷⁵⁷ en hoefde één mond minder te voeden. In milieus waar kindhuwelijken geaccepteerd werden, bestond ook de opvatting dat FGM de huwbaarheid van een meisje vergrootte. Aldus versterkten deze dynamieken elkaar.⁷⁵⁸

De mogelijkheden om bescherming in te roepen tegen FGM bleken beperkt. Zoals hierboven aangegeven, konden veel meisjes van schoolgaande leeftijd niet rekenen op bescherming door een leerkracht. In regio's als Somali en Afar, waar FGM zeer wijdverbreid was, was het vrijwel onmogelijk om bescherming te zoeken.⁷⁵⁹ In stedelijke gebieden, waar FGM minder vaak plaatsvond, bestonden er meer mogelijkheden om bescherming in te roepen. Desondanks waren de overheidsinstellingen te zwak om FGM effectief te bestrijden en waren de straffen te laag om (potentiële) daders daadwerkelijk af te schrikken, aldus een bron.⁷⁶⁰

8.5 Kindhuwelijken

8.5.1 *Juridische context*

In Ethiopië is een persoon vanaf het achttiende levensjaar meerderjarig (zie paragraaf 9.2). Het is bij wet verboden om een huwelijk aan te gaan met een minderjarige. Artikel 648 (a) van het WvS schrijft een gevangenisstraf van maximaal drie jaar voor indien iemand een minderjarige huwt in de leeftijd van dertien tot achttien jaar. Artikel 648 (b) schrijft een gevangenisstraf van maximaal zeven jaar voor indien iemand een minderjarige huwt die jonger is dan dertien jaar. Hetzelfde wetsartikel maakt een voorbehoud voor personen die met toestemming van het ministerie van Justitie een minderjarige huwen in de leeftijd van zestien tot achttien jaar (zie paragraaf 9.2).⁷⁶¹

Zoals reeds aangegeven, was een bron op de hoogte van 262 strafvervolgingen inzake kindhuwelijken en FGM gedurende het jaar 2025 (zie subparagraaf 8.4.1). Het was onduidelijk hoeveel van deze zaken toezagen op kindhuwelijken en hoeveel op FGM, in hoeveel gevallen strafvervolgning had geleid tot een veroordeling, welke straffen daarbij waren opgelegd en hoe de regionale verdeling van voornoemde zaken eruit zag.

8.5.2 *Prevalentie en mogelijkheden voor bescherming*

Het laatste cijfer over de prevalentie van kindhuwelijken in Ethiopië dateerde van 2016.⁷⁶² Het onderzoek uit dat jaar meldde dat de mediane huwelijksleeftijd van vrouwen in de leeftijd van 25 tot 49 jaar op 17,1 jaar lag.⁷⁶³

⁷⁵⁶ AS, *Tigray Education Bureau ends academic year early amid fuel, budget crisis*, 20 mei 2026. ATC, *Tigray authorities order schools close by 7 June due to funding crisis*, 20 mei 2026.

⁷⁵⁷ In het Engels aangeduid als dowry.

⁷⁵⁸ TNH, *Ethiopia conflicts trigger surge in rape and violence against women*, 7 augustus 2024. Vertrouwelijke bron, 7 april 2026. Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

⁷⁵⁹ Vertrouwelijke bron, 7 april 2026. Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

⁷⁶⁰ Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

⁷⁶¹ FDRE, *Criminal Code*, gepubliceerd op 9 mei 2005, blz. 376.

⁷⁶² Vertrouwelijke bron, 7 april 2026.

⁷⁶³ CSA, *Ethiopia, Demographic and Health Survey, 2016*, gepubliceerd in juli 2017, blz. 65.

Zoals aangegeven, bestond er een verband tussen FGM en kindhuwelijken (zie subparagraaf 8.4.2). Factoren als klimaatschokken, armoede en gewapend conflict konden gezinnen ertoe brengen om een minderjarige dochter te laten besnijden en/of uit te huwelijken. Meisjes die niet naar school gingen, liepen een verhoogd risico op een kindhuwelijk.

Een bron was op de hoogte van familieleden die erin waren geslaagd om een meisje te behoeden voor een kindhuwelijk. Ook waren op sommige scholen zogeheten *gender clubs* aanwezig. Deze groepjes werden geleid door een leerkracht en vroegen aandacht voor de problematiek rond kindhuwelijken. Dergelijke initiatieven droegen bij aan het bewustzijn dat de voltrekking van een kindhuwelijk illegaal is. In enkele gevallen leidde dit tot het voorkomen of terugdraaien van een kindhuwelijk. Desalniettemin beoordeelde dezelfde bron de bestaande beschermingsmechanismen als 'niet heel efficiënt'.⁷⁶⁴

⁷⁶⁴ Vertrouwelijke bron, 7 april 2026.

9 Alleenstaande minderjarigen

9.1 Inleiding

Dit hoofdstuk gaat in op de situatie van (alleenstaande) minderjarigen in Ethiopië voor zover deze relevant is voor de asielpraktijk in Nederland. Paragraaf 9.2 beschrijft de wettelijke bepalingen ten aanzien van meerderjarigheid en hoe het gezag over alleenstaande minderjarigen wettelijk is geregeld. Paragraaf 9.3 gaat in op de opvang van alleenstaande minderjarigen. Aangezien er weinig openbare informatie beschikbaar was over (alleenstaande) minderjarigen in Ethiopië, is de meeste informatie in dit hoofdstuk afkomstig van vertrouwelijke bronnen.

Raadpleeg paragraaf 8.4 voor informatie over meisjes die het risico liepen op FGM. Paragraaf 8.5 kijkt naar het risico dat meisjes liepen op een kindhuwelijk.

9.2 Wettelijke bepalingen

Meerderjarigheid

Blijkens artikel 198 van het Ethiopische Burgerlijk Wetboek (BW) van 1960⁷⁶⁵ is een persoon in Ethiopië vanaf de leeftijd van achttien jaar meerderjarig.⁷⁶⁶ Wettelijk gezien mag iemand trouwen vanaf het achttiende levensjaar, maar het ministerie van Justitie kan hierop een uitzondering toestaan vanaf de leeftijd van zestien jaar (zie ook subparagraaf 8.5.1).⁷⁶⁷

Wettelijk gezag over (alleenstaande) minderjarigen

Ethiopië kent een familiewet op federaal niveau, de zogeheten *Family Code* van 2000.⁷⁶⁸ Deze is van kracht in de twee federale steden, te weten Addis Abeba en Diwe Dara (zie paragraaf 1.3). Daarnaast kent elke regio een eigen variant op deze federale familiewet.⁷⁶⁹

Indien een kind geen ouders meer heeft, wordt het gezag volgens artikel 225-227 van de federale familiewet overgedragen aan de grootouders. Als die er niet zijn, valt het gezag toe aan een meerderjarige broer of zus. Mocht er geen broer of zus zijn, komt het gezag toe aan een oom of tante. Indien er evenmin een oom of tante is, kan de rechtbank het gezag toekennen aan een ander familielid of een geschikte persoon buiten de familie van het kind.⁷⁷⁰

⁷⁶⁵ De gehele wettekst van het Ethiopische BW kan in het Engels worden geraadpleegd op de [website van het Citizenship Rights in Africa Initiative](#).

⁷⁶⁶ Keizerrijk Ethiopië, *Civil Code of the Empire of Ethiopia*, gepubliceerd op 5 mei 1960, blz. 35.

⁷⁶⁷ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Ethiopië*, januari 2024, blz. 60. Vertrouwelijke bron, 7 april 2026. Vertrouwelijke bron, 25 april 2026.

⁷⁶⁸ De gehele wettekst kan in het Engels worden geraadpleegd op [Refworld](#).

⁷⁶⁹ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Ethiopië*, januari 2024, blz. 61. Vertrouwelijke bron, 7 april 2026. Vertrouwelijke bron, 27 april 2026.

⁷⁷⁰ FDRE, *The Revised Family Code*, gepubliceerd op 4 juli 2000, blz. 36 en 37.

9.3 Opvang van alleenstaande minderjarigen

Het Ethiopische ministerie van Vrouwen en Sociale Zaken⁷⁷¹ is verantwoordelijk voor de opvang van alleenstaande minderjarigen in Ethiopië. De Ethiopische overheid geeft de voorkeur aan opvang door familie en naasten dan wel in pleeggezinnen en beschouwt geïnstitutionaliseerde opvang in de vorm van (staats)weeshuizen als een laatste redmiddel.⁷⁷²

In de huidige verslagperiode was er weinig tot geen informatie beschikbaar over de kwaliteit van de dienstverlening door weeshuizen in Ethiopië. Voor zover één bron kon nagaan, kampten staatsweeshuizen met een gebrek aan financiële middelen. Bij particuliere weeshuizen zou geldschaarste ook een rol spelen, maar in mindere mate, aldus de bron. Deze bron concretiseerde dit niet nader.⁷⁷³

Voor zover één bron kon nagaan, stond het ministerie van Vrouwen en Sociale Zaken er in beginsel voor open om alleenstaande minderjarigen op te vangen die vanuit het buitenland naar Ethiopië terugkeerden. Dezelfde bron gaf echter aan niet op de hoogte te zijn van gevallen, waarbij een alleenstaande minderjarige daadwerkelijk was teruggekeerd naar Ethiopië en door het ministerie van Vrouwen en Sociale Zaken was opgevangen.⁷⁷⁴

De aangehaalde bron in deze paragraaf maakte duidelijk dat het ministerie van Vrouwen en Sociale Zaken in de verslagperiode worstelde met een capaciteitsgebrek. Ambtenaren ontvingen een laag salaris en werden onregelmatig of niet uitbetaald. Daarnaast was er weinig tot geen operationeel budget voor zaken als elektriciteit, computers en kantoorbenodigdheden. Als gevolg hiervan heerste er een groot personeelsverloop. Deze problemen speelden vooral bij de vestigingen van het ministerie van Vrouwen en Sociale Zaken in de drie noordelijke regio's Afar, Amhara en Tigray.⁷⁷⁵

⁷⁷¹ Dit ministerie heet in Engels *Ministry of Women and Social Affairs* (MoWSA) en heeft een eigen website: https://www.mowsa.gov.et/?page_id=147&lang=en.

⁷⁷² Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Ethiopië*, januari 2026, blz. 62. Vertrouwelijke bron, 7 april 2026.

⁷⁷³ Vertrouwelijke bron, 7 april 2026.

⁷⁷⁴ Vertrouwelijke bron, 7 april 2026.

⁷⁷⁵ Vertrouwelijke bron, 7 april 2026.

10 Lhbtq+

10.1 Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft de situatie van lhbtq+ in Ethiopië. Paragraaf 10.2 beschrijft de houding van de Ethiopische staat jegens lhbtq+. Paragraaf 10.3 gaat in op de houding van de Ethiopische samenleving ten opzichte van lhbtq+. In Ethiopië heerste een restrictief klimaat voor lhbtq+. Derhalve is de meeste informatie in dit hoofdstuk anekdotisch van aard en afkomstig van één bron.⁷⁷⁶

Wie zich verdiept in de maatschappelijke situatie en leefwereld van lhbtq+ in Ethiopië komt de Amhaarse term *zega* ('burger') tegen. Binnen de Ethiopische lhbtq+-gemeenschap wordt deze term vooral als codetaal gebruikt voor 'homoman'.⁷⁷⁷

10.2 Houding van de Ethiopische staat jegens lhbtq+

Geslachtsgemeenschap tussen twee mensen van hetzelfde geslacht is strafbaar op grond van artikel 629 van het Ethiopische Wetboek van Strafrecht (WvS). Artikel 630 van het WvS bepaalt de duur van de gevangenisstraf, die varieert van één tot vijftien jaar, afhankelijk van de omstandigheden.⁷⁷⁸

Het was niet bekend of lhbtq+-personen in de huidige verslagperiode daadwerkelijk strafrechtelijk werden vervolgd vanwege hun seksuele oriëntatie en genderidentiteit (SOGI). Eén bron gaf aan dat opgepakte lhbtq+-personen middels omkoping weer werden vrijgelaten. In ruil voor smeergeld legde de politie de zaak dan niet voor aan de rechtbank, aldus de bron. Het was onduidelijk op welke schaal deze praktijk plaatsvond.⁷⁷⁹

Volgens dezelfde bron konden lhbtq+-personen zich voor bescherming niet wenden tot de Ethiopische autoriteiten.⁷⁸⁰ Vanwege het restrictieve klimaat ten aanzien van lhbtq+ konden lhbtq+-rechtenorganisaties zich niet officieel inschrijven. Deze verrichtten hun werkzaamheden noodgedwongen onder de radar.⁷⁸¹

10.3 Houding van de Ethiopische samenleving jegens lhbtq+

De voor dit hoofdstuk geraadpleegde bron omschreef de Ethiopische samenleving als 'patriarchaal' en 'heteronormatief'. Lhbtq+-personen zagen zich genoodzaakt om hun SOGI voor zich te houden. Zij liepen anders het risico te zullen worden verstoten door hun familie en/of ontslagen door hun werkgever. Lhbtq+-individuen ontmoetten elkaar achter gesloten deuren en betrachtten uiterste discretie uit angst voor arrestatie, detentie, strafvervolgung, chantage en/of verstoting (zie ook paragraaf 10.2).⁷⁸²

⁷⁷⁶ Vertrouwelijke bron, 8 april 2026.

⁷⁷⁷ Vertrouwelijke bron, 18 juni 2026.

⁷⁷⁸ FDRE, *Criminal Code*, gepubliceerd op 9 mei 2005, blz. 367 en 368.

⁷⁷⁹ Vertrouwelijke bron, 8 april 2026.

⁷⁸⁰ Vertrouwelijke bron, 8 april 2026.

⁷⁸¹ Vertrouwelijke bron, 18 juni 2026.

⁷⁸² Vertrouwelijke bron, 8 april 2026.

Het kwam voor dat personen met homo- of transfobe motieven een nepprofiel aanmaakten op de datingapp Grindr. Zij lokten een lhbtq+-persoon vervolgens uit om op date gaan. Als de lhbtq+-persoon 'toehapte', werd deze daarna afgeperst. Indien het slachtoffer geen geld afstond, dreigde(n) de afperser(s) om de persoon aan te geven bij de politie. Het was onbekend op welke schaal deze praktijk plaatsvond.⁷⁸³

⁷⁸³ Vertrouwelijke bron, 8 april 2026.

11 Terugkeer

11.1 Inleiding

Dit hoofdstuk gaat in op de terugkeer van Ethiopische staatsburgers naar Ethiopië. Paragraaf 11.2 beschrijft patronen inzake migratie en remigratie van Ethiopiërs. Ook kijkt deze paragraaf naar de eventuele problemen die sommige Ethiopiërs ervoeren bij terugkeer. Paragraaf 11.3 gaat in op uitreisboetes⁷⁸⁴ die de Ethiopische autoriteiten oplegden aan personen die Ethiopië legaal wilden verlaten nadat ze illegaal in het land hadden verbleven.

De meeste informatie in dit hoofdstuk is afkomstig van vertrouwelijke bronnen. Omdat er weinig verifieerbare informatie beschikbaar was over terugkeer naar Ethiopië, is de informatie in dit hoofdstuk gefragmenteerd van aard.

11.2 Migratiepatronen en eventuele problemen bij terugkeer

Eén bron onderscheidde twee in het oog springende migratieroutes van Ethiopiërs, namelijk de 'Noordelijke' en de 'Oostelijke Route'. De Noordelijke Route voerde via Soedan naar Libië of Egypte. Vanuit deze twee Noord-Afrikaanse landen probeerden Ethiopische migranten de Middellandse Zee over te steken om Europa te bereiken. De Oostelijke Route voerde vanuit Afar via Djibouti en het niet internationaal erkende Somaliland (zie subparagraaf 1.6.3) naar Jemen en uiteindelijk Saoedi-Arabië. Volgens dezelfde bron verlieten de meeste Ethiopiërs het land vanwege de moeilijke economische omstandigheden en in mindere mate vanwege gewapende conflicten en natuurgeweld. De bron kwantificeerde deze onderverdeling niet nader.⁷⁸⁵

Het voorgaande ambtsbericht meldde dat vertrek om economische redenen bij terugkeer over het algemeen geen reden was voor negatieve overheidsaandacht.⁷⁸⁶ Dit beeld bleef hetzelfde in de huidige verslagperiode. Op jaarbasis keerden honderdduizenden Ethiopiërs terug naar Ethiopië, onder wie omvangrijke aantallen laaggeschoolde arbeidsmigranten vanuit de Golfstaten en Zuidelijk Afrika. De Ethiopische autoriteiten stonden ervoor open om deze terugkeerders te ontvangen, aldus een bron. Deze groep terugkeerders liep na terugkeer tegen de praktische uitdaging aan om een duurzaam bestaan op te bouwen in Ethiopië. Indien terugkeerders daarin niet slaagden, dreigden ze opnieuw op drift te raken, hetgeen dezelfde bron aanduidde als 'circulaire migratie'.⁷⁸⁷

De hierboven aangehaalde bron was niet op de hoogte van terugkeerders die bij terugkeer problemen hadden ondervonden met de Ethiopische autoriteiten, omdat zij in het buitenland asiel hadden aangevraagd.⁷⁸⁸ Een andere bron was op de hoogte van terugkeerders die bij terugkeer urenlang waren vastgehouden en verhoord, omdat ze een asielaanvraag hadden ingediend in het buitenland, zich negatief hadden uitgelaten over de Ethiopische overheid en/of verdacht werden van steun aan gewapende oppositiegroepen in het land. Uit de verklaringen van deze

⁷⁸⁴ In het Engels aangeduid als *exit fines*.

⁷⁸⁵ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026.

⁷⁸⁶ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Ethiopië*, januari 2024, blz. 75.

⁷⁸⁷ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026.

⁷⁸⁸ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026.

bron werd niet duidelijk op welke schaal dit plaatsvond en wat de negatieve aandacht van de Ethiopische autoriteiten had getrokken.⁷⁸⁹

11.3 Uitreisboete na illegaal verblijf

Het voorgaande ambtsbericht beschreef dat iemand, die illegaal in Ethiopië had verbleven, eerst een uitreisboete moest betalen voordat deze persoon het land legaal kon verlaten.⁷⁹⁰ Deze praktijk bleef gehandhaafd in de huidige verslagperiode.⁷⁹¹

De uitreisboete diende te worden betaald aan de Immigration and Citizenship Service (ICS). De duur van het illegale verblijf bepaalde de hoogte van de boete,⁷⁹² wat verder was uitgewerkt in artikel 40 van de *Council of Ministers Immigration amendment No. 599/2004*.⁷⁹³ Artikel 40 (1) bepaalt dat een buitenlander dertig Amerikaanse dollar⁷⁹⁴ betaalt voor iedere dag dat deze zonder geldig visa in Ethiopië heeft verbleven. Artikel 40 (2) schrijft voor dat daarbovenop een boete komt van drieduizend Amerikaanse dollar⁷⁹⁵ indien de buitenlander korter dan drie jaar onrechtmatig in Ethiopië heeft verbleven. Indien de buitenlander langer dan drie jaar onrechtmatig in Ethiopië heeft verbleven, betaalt deze conform artikel 40 (3) een boete van vijfduizend Amerikaanse dollar⁷⁹⁶ bovenop het tarief van dertig dollar per dag.⁷⁹⁷ In sommige gevallen liep de uitreisboete op tot 30.000,00 à 40.000,00 dollar,⁷⁹⁸ aldus een bron.⁷⁹⁹

De ICS heeft in een richtlijn, *Directive Number 1060/2025* geheten, vastgelegd dat personen in bepaalde omstandigheden vrijstelling kunnen krijgen van een uitreisboete.⁸⁰⁰ Hieronder volgt een verkorte opsomming van de categorieën personen die voor een dergelijke vrijstelling in aanmerking kunnen komen:

- Slachtoffers van plotselinge ongelukken of ernstige crises;
- Individuen die zich in ernstige humanitaire noodsituaties bevinden;
- Alleenstaande minderjarigen of kinderen die gescheiden zijn geraakt van hun voogden;
- Studenten met een studiebeurs die kampen met moeilijke omstandigheden.⁸⁰¹

De ICS paste bovengenoemde humanitaire uitzonderingsgronden niet op consistente wijze toe. Het kwam voor dat de Ethiopische immigratiedienst uitreisboetes oplegde aan personen die in het kader van gezinshereniging Ethiopië wilden verlaten, terwijl de regelgeving de mogelijkheid biedt om nareizigers vrijstelling te verlenen.⁸⁰²

⁷⁸⁹ Vertrouwelijke bron, 9 april 2026.

⁷⁹⁰ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Ethiopië*, januari 2024, blz. 74.

⁷⁹¹ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026. Vertrouwelijke bron, 7 april 2026. Vertrouwelijke bron, 2 juni 2026.

⁷⁹² Vertrouwelijke bron, 6 april 2026. Vertrouwelijke bron, 2 juni 2026.

⁷⁹³ De gehele tekst, opgesteld in het Amhaars en Engels, kan worden geraadpleegd op de [website van het Ethiopische ministerie van Justitie](#).

⁷⁹⁴ Op 7 juni 2026 had 30,00 Amerikaanse dollar volgens CoinMill.com, een online wisselkoersconverteer, dezelfde waarde als 25,77 euro.

⁷⁹⁵ Op 7 juni 2026 had 3.000,00 Amerikaanse dollar volgens CoinMill.com dezelfde waarde als 2.577,32 euro.

⁷⁹⁶ Op 7 juni 2026 had 5.000,00 Amerikaanse dollar volgens CoinMill.com dezelfde waarde als 4.295,53 euro.

⁷⁹⁷ FDRE, *Council of Ministers Immigration amendment Regulation No. 559/2024*, gepubliceerd op 28 oktober 2024, blz. 4 en 5.

⁷⁹⁸ Op 7 juni 2026 had 30.000,00 Amerikaanse dollar volgens CoinMill.com dezelfde waarde als 25.773,20 euro. Dezelfde wisselkoers convertoer gaf voor 40.000,00 Amerikaanse dollar een waarde op van 34.364,27 euro.

⁷⁹⁹ Vertrouwelijke bron, 6 april 2026.

⁸⁰⁰ De gehele tekst kan in het Engels worden geraadpleegd op de [website van het Ethiopische ministerie van Justitie](#).

⁸⁰¹ ICS, *Directive Number 1060/2025, Exemption from penalty payments*, gepubliceerd in mei 2025, blz. 3 en 4.

⁸⁰² Vertrouwelijke bron, 6 april 2026. Vertrouwelijke bron, 3 juni 2026.

12 Bijlagen

12.1 Afkortingen en anderstalige begrippen

ACLED	Armed Conflict Location and Event Data Project
ACSO	Authority for Civil Society Organizations
AFNM	Amhara Fano National Movement
AFPO	Amhara Fano Popular Organization
AI	Africa Intelligence
AS	Addis Standard
ATC	Aldebaran Threat Consultants
AU	Afrikaanse Unie
AWSD	Aid Worker Security Database
BPLM	Benishangul People's Liberation Movement
BW	Burgerlijk Wetboek
CARD	Center for Advancement of Rights and Democracy
CoHa	Cessation of Hostilities Agreement (staakt-het-vuren-overeenkomst, Pretoria-akkoord)
DHS	Demographic and Health Survey
DTM	Displacement Tracking Matrix
EDF	Eritrean Defence Forces
EHRC	Ethiopian Human Rights Commission (Ethiopische Mensenrechtencommissie)
EHRCO	Ethiopian Human Rights Council (Ethiopische Mensenrechtenraad)
EMA	Ethiopian Media Authority
ENDC	Ethiopian National Dialogue Commission
ENDF	Ethiopian National Defence Force
EPLF	Eritrean People's Liberation Front (Eritrees Volksbevrijdingsfront)
EPRDF	Ethiopian People's Revolutionary Democratic Front (Ethiopisch Democratisch Revolutionair Volksfront)
EPRP	Ethiopian People's Revolutionary Party
ETAF	Ethiopian Air Force (Ethiopische luchtmacht)
EU	Europese Unie
FAO	Food and Agriculture Organization (Voedsel- en Landbouworganisatie)
fayda	(digitale) nationale identiteitskaart
FDRE	Federale Democratische Republiek Ethiopië
FGM	female genital mutilation (vrouwelijke genitale verminking)
FIDH	Fédération internationale pour les droits humains (Internationale Federatie voor de Mensenrechten)
FIN	Fayda Identification Number
GERD	Grand Ethiopian Renaissance Dam (Grote Ethiopische Renaissancedam)
GPDM	Gumuz People's Democratic Movement
GPUF	Gumuz People's Unity Front
GS	Gaachana Sirnaa (Schild van het Systeem)
HoPR	House of People's Representatives (federaal parlement van Ethiopië)
ICS	Immigration and Citizenship Service

IDMC	Internal Displacement Monitoring Centre
IGAD	Intergovernmental Authority on Development (Intergouvernementele Autoriteit voor Ontwikkeling)
IOM	Internationale Organisatie voor Migratie
IPC	Integrated Food Security Phase Classification
kebele	kleinste administratieve eenheid in Ethiopië
Koree Nageenya	Veiligheidscomité (officieus veiligheidsorgaan in Oromia)
Maketet	inclusie (actieplan van de Ethiopische overheid)
NEBE	National Electoral Board of Ethiopia (Nationale Kiesraad van Ethiopië)
ngo	niet-gouvernementele organisatie
NISS	National Intelligence and Security Service (Nationale Inlichtingen- en Veiligheidsdienst)
OLA	Oromo Liberation Army (Oromo Bevrijdingsleger)
OLF	Oromo Liberation Front (Oromo Bevrijdingsfront)
OMCT	Organisation mondiale contre la torture (Wereldorganisatie Tegen Marteling)
ONLF	Ogaden National Liberation Front
OSF	Oromo Special Forces
PP	Prosperity Party (Welvaartspartij)
RRS	Refugees and Returnees Service
RSF	Rapid Support Forces (Snelle Ondersteuningstroepen)
RSF	Reporters sans frontières (Verslaggevers zonder Grenzen)
SAF	Sudan Armed Forces (Soedanese strijdkrachten)
Shene	Ethiopische overheidsterm voor het OLA (letterlijk 'Vijf')
Simret	Solidariteit (politieke partij van Getachew Reda)
SLSC	Shelter, Land and Site Coordination
SOGI	seksuele oriëntatie en genderidentiteit
SPLM-N	Sudan People's Liberation Movement-North (Soedan Volksbevrijdingsbeweging-Noord)
TDF	Tigray Defence Forces
TIRA	Tigray Interim Regional Administration (voormalig regionaal bestuur van Tigray)
ToR	Terms of Reference
TPF	Tigray Peace Forces
TPLF	Tigray People's Liberation Front (Tigray Volksbevrijdingsfront)
Tsimdo	betrokkenheid (Tigrinya)
UNFPA	United Nations Population Fund (Bevolkingsfonds van de Verenigde Naties)
UNHCR	United Nations High Commissioner for Refugees (Hoge Commissaris voor de Vluchtelingen van de VN)
UNICEF	United Nations Children's Fund (Kinderrechtenfonds van de VN)
USAID	United States Agency for International Development
VAE	Verenigde Arabische Emiraten
VNVR	VN-Veiligheidsraad
WCC	World Council of Churches (Wereldraad van Kerken)
WFP	World Food Programme (Wereldvoedselprogramma)

WHO	World Health Organization (Wereldgezondheidsorganisatie)
WSLF	West Somali Liberation Front (West-Somalisch Bevrijdingsfront)
WvS	Wetboek van Strafrecht

12.2 Kranten en nieuws- en kennisplatforms

Action on Armed Violence (AOAV)
Addis Standard (AS)
Africa Intelligence (AI)
African Arguments
AfricanFeminism (AF)
Agenzia Novia
Aid Worker Security Database (AWSDB)
Aldebaran Threat Consultants (ATC)
Al Jazeera
Ambassade van Ethiopië in Brussel
Ambassade van Ethiopië in Washington D.C.
Anadolu Agency (AA)
Armed Conflict Location & Event Data (ACLED)
BBC (British Broadcasting Corporation)
BBC Monitoring
Bevolkingsfonds van de Verenigde Naties (UNFPA)
BiometricUpdate.com
Borkena
CIO Africa
Coalition of Ethiopian Civil Society Organizations for Elections (CECOE)
Committee to Protect Journalists (CPJ)
Cultural Survival
De Volkskrant
Der Standard
Development Action Platform
Ethiopia Observer
Ethiopia Today
Ethiopian Media Authority (EMA)
Ethiopian National Dialogue Commission (ENDC)
Ethiopische Mensenrechtencommissie (EHRC)
European Civil Protection and Humanitarian Aid Operations (ECHO)
Hoge Commissaris voor de Vluchtelingen van de VN (UNHCR)
Horn Review
House of Guramayle
Human Rights Watch (HRW)
International Crisis Group (ICG)
Internationale Federatie voor de Mensenrechten (FIDH)
Integrated Food Security Phase Classification (IPC)
Jeune Afrique
Martin Plaut
Minority Rights Group
MO
Nederlandse Omroep Stichting (NOS)
Nieuwe Rotterdamse Courant (NRC)
Oromo Bevrijdingsleger (OLA)

Permanente Vertegenwoordiging van de EU bij de VN en andere internationale organisaties
Refugees and Returnees Service (RRS)
Reuters
Safaricom
Sifter
Strategisch Initiatief voor Vrouwen in de Hoorn van Afrika (SIHA)
Sudan Tribune
Sudan War Monitor (SWM)
The Africa Report
The Economist
The Guardian
The Independent
The New Humanitarian (TNH)
The New York Times
The Reporter
Trouw
Verslaggevers zonder Grenzen (RSF)
Wegahta Facts
Wereldbank
Wereldorganisatie Tegen Marteling (OMCT)
Wereldraad van Kerken (WCC)
World Peace Foundation (WPF)

12.3 Boeken

- Clapham, Christopher (red.)
- *African guerrillas*, uitgegeven in 1998.
- Ethiopian Institute of Peace (EPI)
- *Thirty five years in building a culture of peace and conflict resolution, 1989-2025*, uitgegeven in 2025.
- Evans-Pritchard, E.E.
- *The Nuer, A description of the modes of livelihood and political institutions of a Nilotic people*, uitgegeven in 1940.
- Grimes, Barbara F. (red.)
- *Ethnologue, Volume 1, Languages of the world*, uitgegeven in 2000.
- Kimani, Nicera en Marc Broere
- *Roses will rose, Rael Lomoti's journey to redefine tradition through football*, uitgegeven in 2026.
- Last, Geoffrey, Richard Pankhurst en Eric Robson
- *A history of Ethiopia in pictures, From ancient to modern times*, uitgegeven in 2014.
- Olson, James S.
- *The peoples of Africa, An ethnohistorical dictionary*, uitgegeven in 1996.

Pronk, Jan

- *Scheuren rond de Hoorn van Afrika, Onderhandelen over autonomie, vrede en hulpverlening*, uitgegeven in 2025.

Temmerman, Els de

- *De Hoorn van Waanzin, Soedan, Ethiopië, Somalië*, uitgegeven in 1992.

12.4 Rapporten en overige publicaties

Aid Worker Security Database (AWSDB)

- *Aid Worker Security Report 2025*, augustus 2025.

Aldebaran Threat Consultants (ATC)

- *Ethiopia weekly analysis, 4 March – 11 March 2026*, gepubliceerd op 13 maart 2026.
- *Ethiopia weekly analysis, 11 - 18 March 2026*, gepubliceerd op 20 maart 2026.
- *Ethiopia weekly analysis, 22- 29 April 2026*, gepubliceerd op 1 mei 2026.
- *Ethiopia weekly analysis, 17 -24 June 2026*, gepubliceerd op 26 juni 2026.
- *Ethiopia weekly analysis, 1 - 8 July 2026*, gepubliceerd op 10 juli 2026.
- *Ethiopia weekly analysis, 15-22 July 2026*, gepubliceerd op 24 juli 2026.
- *Ethiopia weekly analysis, 22-29 July 2026*, gepubliceerd op 31 juli 2026.
- *Ethiopia sitrep*, gepubliceerd op 10 april 2026.
- *Ethiopia sitrep*, gepubliceerd op 15 mei 2026.
- *Ethiopia sitrep*, gepubliceerd op 26 mei 2026.
- *Ethiopia sitrep*, gepubliceerd op 5 juni 2026.
- *Ethiopia sitrep*, gepubliceerd op 9 juni 2026.
- *Ethiopia sitrep*, gepubliceerd op 26 juni 2026.
- *Ethiopia sitrep*, gepubliceerd op 10 juli 2026.
- *Ethiopia sitrep*, gepubliceerd op 19 juli 2026.
- *Ethiopia sitrep*, gepubliceerd op 24 juli 2026.
- *Ethiopia sitrep*, gepubliceerd op 28 juli 2026.
- *Ethiopia sitrep*, gepubliceerd op 4 augustus 2026.
- *Ethiopia sitrep*, gepubliceerd op 7 augustus 2026.

Amnesty International

- *"No one came to my rescue", Gang rape, sexual slavery, and mass displacement of women in Oromia, Ethiopia*, gepubliceerd op 6 maart 2026.
- *The state of the world's human rights*, gepubliceerd in april 2026.

Central Statistical Agency (CSA)

- *Ethiopia, Demographic and Health Survey, 2016*, gepubliceerd in juli 2017.

Ethiopian Statistical Service (ESS)

- *Ethiopia, Demographic and Health Survey, 2024-2025*, gepubliceerd in januari 2026.

Famine Early Warning Systems Network (FEWS NET)

- *Ethiopia, Food security outlook update, April – September 2026*, gepubliceerd in mei 2026.

Federale Democratische Republiek van Ethiopië (FDRE)

- *Proclamation of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia*, gepubliceerd op 21 augustus 1995.
- *The Revised Family Code*, gepubliceerd op 4 juli 2000.
- *The Criminal Code of the Federal Democratic Republic of Ethiopia*, gepubliceerd op 9 mei 2005.
- *Computer Crime Proclamation*, gepubliceerd op 7 juli 2016.
- *Council of Ministers Immigration amendment Regulation No. 559/2024*, gepubliceerd op 28 oktober 2024.

Immigration and Citizenship Services (ICS)

- *Directive Number 1060/2025, Exemption from penalty payments*, gepubliceerd in mei 2025.

Instituut Clingendael

- *Rethinking Ethiopia's National Dialogue, Navigating conflict and growing repression ahead of 2026 elections*, juli 2025.

Internal Displacement Monitoring Centre (IDMC)

- *Global Report on Internal Displacement (GRID) 2026*, gepubliceerd op 12 mei 2026.

International Crisis Group (ICG)

- *Ethiopia, Eritrea and Tigray, A powder keg in the Horn of Africa*, 18 februari 2026.

Internationale Organisatie voor Migratie (IOM)

- *Ethiopia national displacement*, juli - augustus 2024.

Internationale Spectator

- *Etniciteit en democratisering in Ethiopië*, november 1995.

Keizerrijk Ethiopië

- *Civil Code of the Empire of Ethiopia*, gepubliceerd op 5 mei 1960.
- *Criminal Procedure Code of Ethiopia*, gepubliceerd in 1961.

Kinderrechtenfonds van de VN (UNICEF)

- *Ethiopia, Humanitarian Situation Report, No. 9, October-November 2024*, gepubliceerd op 2 januari 2025.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

- *Algemeen ambtsbericht Eritrea*, december 2025.
- *Algemeen ambtsbericht Ethiopië*, juli 2018.
- *Algemeen ambtsbericht Ethiopië*, februari 2021.
- *Algemeen ambtsbericht Ethiopië*, november 2022.
- *Algemeen ambtsbericht Ethiopië*, januari 2024.
- *Algemeen ambtsbericht Soedan*, december 2025.
- *Algemeen ambtsbericht Sudan*, mei 2024.
- *Algemeen ambtsbericht Syrië*, mei 2025.

Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA)

- *South Sudan: Conflict in Jonglei State, Flash Update No. 12*, gepubliceerd op 13 maart 2026.

Rift Valley Institute (RVI)

- *Talking peace in the Ogaden, The search for an end to conflict in the Somali Regional State in Ethiopia*, uitgegeven in 2014.
- *Political uncertainty and continuing conflict in Benishangul-Gumuz*, uitgegeven in januari 2025.
- *Conflict trends in Gambella State (2018-2024)*, uitgegeven in februari 2025.

The Observatory for the Protection of Human Rights Defenders

- *The illusion of progress, Ethiopia's human rights defenders under attack*, december 2025.

VN-Mensenrechtenraad

- *Racial and ethnic-based violence and discrimination against Ethiopia's Amhara*, 15 maart 2024.
- *Written submission by the Ethiopian Human Rights Commission*, 17 september 2024.

VN-Veiligheidsraad (VNVVR)

- *Conflict-related sexual violence, Report of the Secretary-General*, gepubliceerd op 21 april 2026.

Voedsel- en Landbouworganisatie (FAO)

- *The state of food security and nutrition in the world, Understanding and addressing the high cost of a healthy diet*, gepubliceerd op 21 juli 2026.

Wereldorganisatie Tegen Marteling (OMCT)

- *Global torture index 2025, Ethiopia factsheet*, ongedateerd, gedownload op 26 mei 2026.

Wereldvoedselprogramma (WFP)

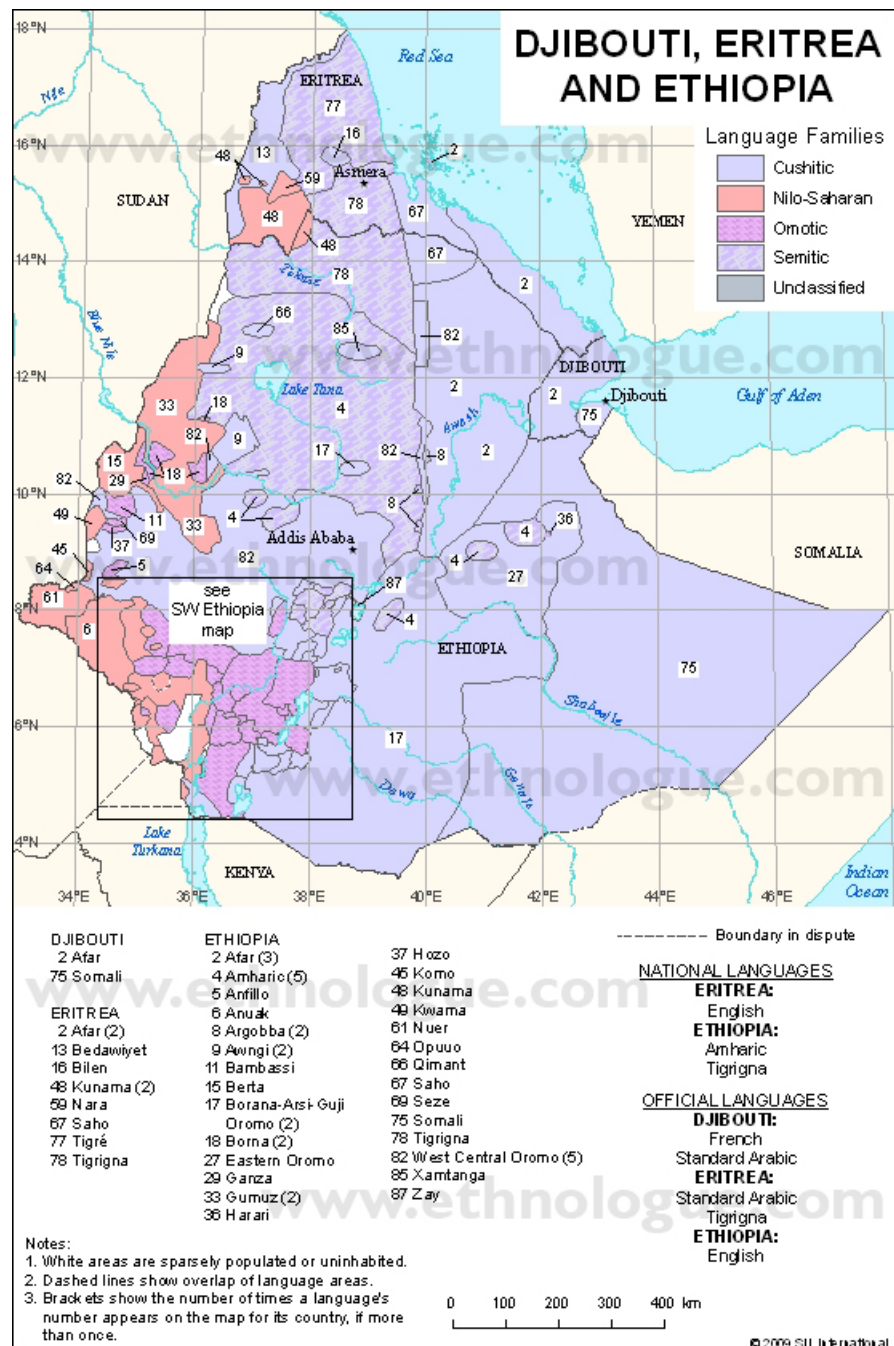
- *Ethiopia country brief, July 2026*, gepubliceerd op 24 juni 2026.

Yale School of Public Health

- *Military assistance to RSF occurring at ENDF base in Asosa, Ethiopia*, 8 april 2026.

13 Kaarten

13.1 Etnolinguïstische kaart van Djibouti, Eritrea en Ethiopië

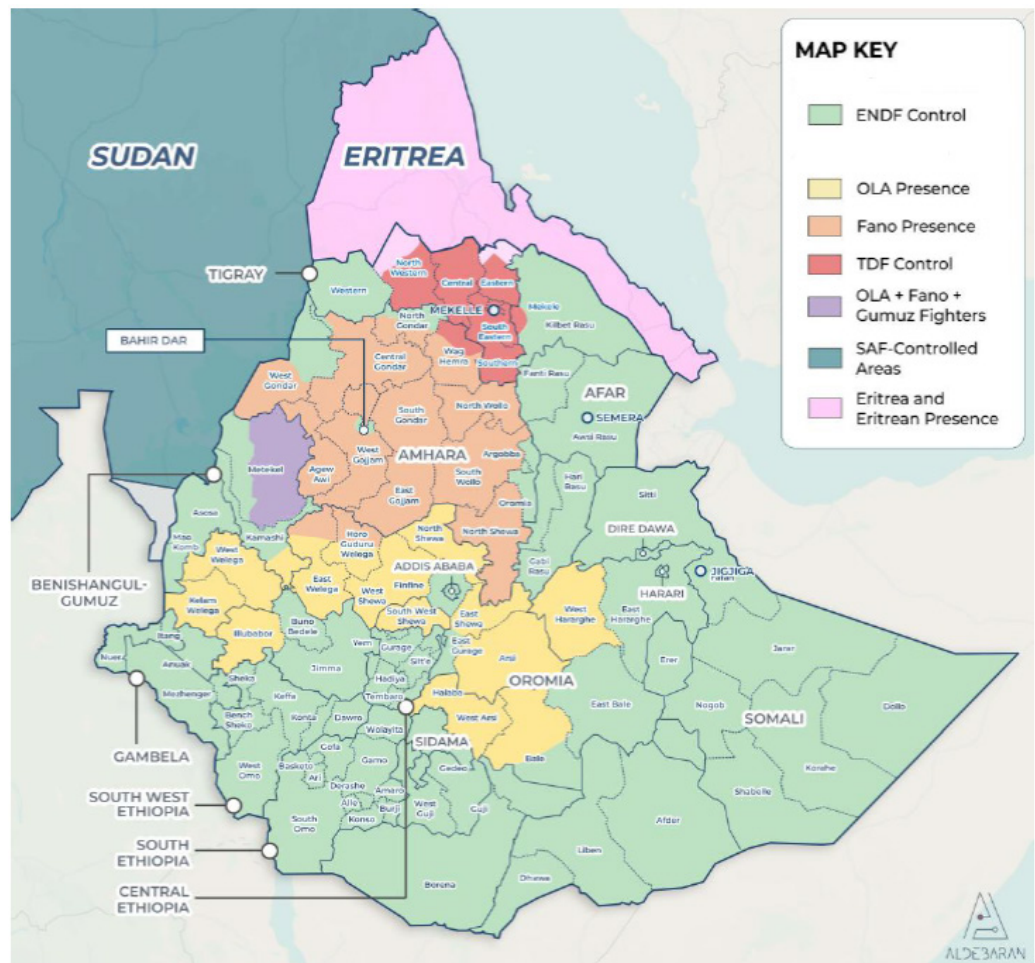
Deze kaart laat de etnolinguïstische diversiteit van Djibouti, Eritrea en Ethiopië zien. De informatie over de officiële en landstalen is mogelijk verouderd. De grenzen, namen en tekens op de kaart impliceren op geen enkele wijze formele acceptatie of erkenning daarvan door het Koninkrijk der Nederlanden. Used by permission, © SIL International, *Ethnologue: Languages of the World*, 2011, further redistribution prohibited without permission.

13.2 Bestuurlijke kaart van Ethiopië

Ethiopië is een federale republiek en bestaat uit verschillende regio's. De regionale indeling volgt ruwweg de taalgrenzen tussen de etnolinguïstische bevolkingsgroepen. Oromia vormt de grootste regio in Ethiopië, daarna volgt Somali. De grenzen, namen en tekens op de kaart impliceren op geen enkele wijze formele acceptatie of erkenning daarvan door het Koninkrijk der Nederlanden (deze kaart is gemaakt door Cartodesign).

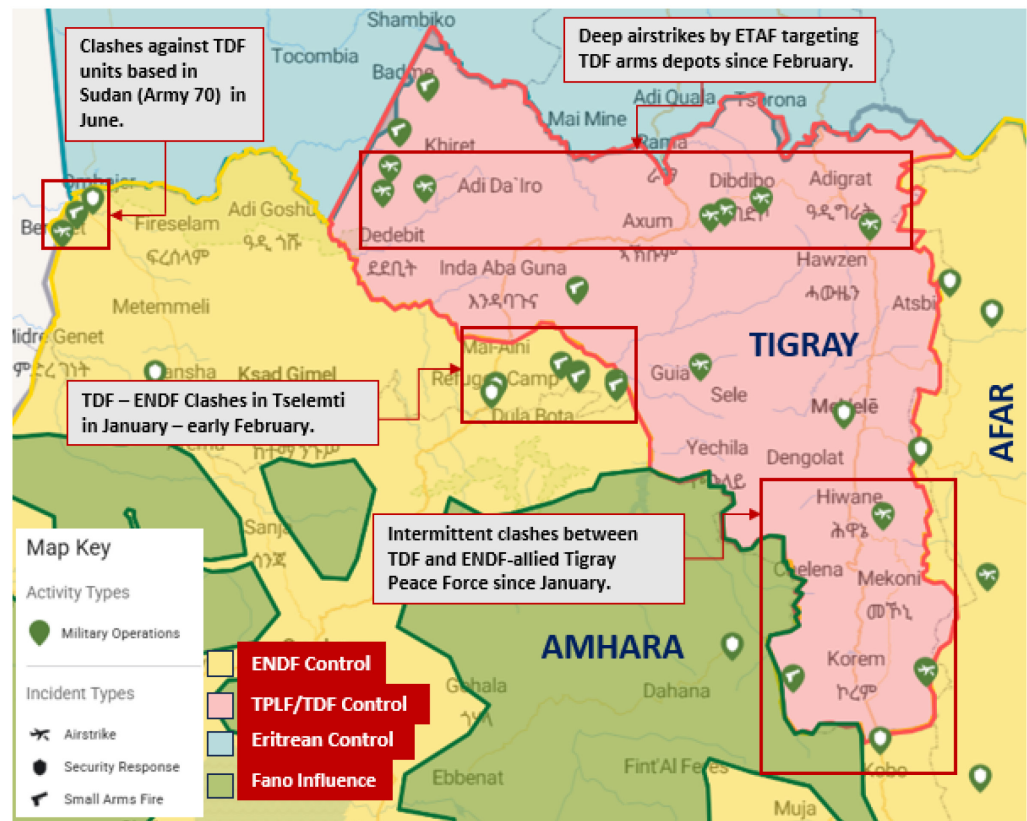
13.3 Overzichtskaart van controlegebieden in Ethiopië (8 juli 2026)

Deze kaart is met toestemming van de maker opgenomen in dit ambtsbericht. Het federale leger (ENDF), weergegeven in groen, controleerde het grootste deel van het land. De Tigray Defence Forces (TDF), weergegeven in rood, hadden het grootste deel van Tigray onder controle. Fano (oranje) en het Oromo Bevrijdingsleger (OLA), weergegeven in geel, oefenden niet zozeer controle uit in de klassieke zin van het woord, maar waren in grote mate aanwezig in respectievelijk Amhara en Oromia. In de westelijke regio Benishangul-Gumuz hielden zich Fano-, OLA- en plaatselijke strijders op (paars). Eritrea (roze) was aanwezig in enkele bergachtige enclaves in het noorden van Tigray (zie ook subparagraaf 5.10.3). Het zuiden van Blauwe Nijl (grijsgekleurd), een deelstaat in het zuidoosten van Soedan, was in handen van de Snelle Ondersteuningstroepen (RSF) en de Soedan Volksbevrijdingsbeweging-Noord (SPLM-N). Deze twee actoren waren verwikkeld in een oorlog met de Soedanese strijdkrachten (SAF), weergegeven in blauwgroen.⁸⁰³ De grenzen, namen en tekens op de kaart impliceren op geen enkele wijze formele acceptatie of erkenning daarvan door het Koninkrijk der Nederlanden. Deze kaart is gemaakt door Aldebaran Threat Consultants (ATC).

⁸⁰³ Ook aangeduid als 'petrol'.

13.4 Controlegebieden en gevechtsacties in Tigray (1 januari – 16 juni 2026)

Deze kaart is met toestemming van de maker opgenomen in dit ambtsbericht. Het laat de controlegebieden en verschillende gevechtsacties in Tigray zien in de periode van 1 januari tot en met 16 juni 2026 (zie ook subparagraaf 3.6.4). De grenzen, namen en tekens op de kaart impliceren op geen enkele wijze formele acceptatie of erkenning daarvan door het Koninkrijk der Nederlanden. Deze kaart is gemaakt door Aldebaran Threat Consultants (ATC).